

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק ל"ה

הכְּתַבְת לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהֲרַ"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבֵנְאֵל
עִיר בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל

* * *

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מִתִּיבְתָא הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ - חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

42nd st. 1129

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי

מוֹסָדוֹת 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ' חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב בְּאֶרֶץ וּבְחוּ"ל
שְׁעַל-יְדֵי עֲמַתַּת 'יִשְׁמַח צְדִיק - קֵהֶלֶת בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל'
בְּנִשְׂיאוֹת כ"ק מוֹהֲרַא"ש זְצוּק"ל - הַצְּדִיק מִיְבֵנְאֵל
רַח' רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב 1, ת.ד. 421 יְבֵנְאֵל, 15225
טֶלְפוֹן רַב קוֹי: 04-6656666 - פֶּקֶס: 04-6656655
דְּאָר אֶלְקָטְרוֹנִי: info@breslevcity.co.il
אֶתֶר אִינְטֶרְנֶט: www.breslevcity.co.il

* * *

לְהַזְמִינַת סֵפֶר זֶה וְהַפְּרָכִים הַקּוֹדְמִים:
'בְּרֶסֶלֶב סְנַטְר' - הַמְּרֻכָז לְתַשְׁמִישֵׁי קִדְשָׁה וְיוֹדְאִיקָה
הַגָּדוֹל בְּצֶפוֹן
04-6650050

תֵּכֵן הָעֵינַיִם

- הַקְדָּמָה** יז.....
- ד' תקסח.** עוֹבְרוֹת עָלַי הַרְבֵּה צָרוֹת וּפְשׁוּט נִמְאָס לִי מֵהַחַיִּים.
 מָה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת? יט.....
- ד' תקסו.** אֲשֵׁתִי הַפִּילָה בְּהַרְיוֹן הַקּוֹדֵם וְאֶנְחֵנוּ מֵאֵד שְׁבוּרִים. מָה
 לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שֶׁזֶּה לֹא יִקְרָה שׁוּב? כא.....
- ד' תקסז.** רַב אֶחָד אָמַר לִי עַל הַשְּׂדוּף שֶׁהוּא מֵתָאִים, וְרַב אֲחֵר
 אָמַר שֶׁלֹּא, וְאֲנִי מִבְּלִבֶּלֶת מֵאֵד. כג.....
- ד' תקסט.** כָּל הַזְּמַן יֵשׁ לִי הַרְגָּשָׁה שֶׁבְּעָלִי רוֹצֵה נָשִׁים אֲחֵרוֹת. אִיךָ
 יוֹצְאִים מֵהַסִּבָּר הַזֶּה? כד.....
- ד' תקסט.** יִלְדַּתִּי בֵּת לְאַחֵר טְפוּלִים וְאֲנִי רוֹצֵה עוֹד יְלָדִים. הָאֵם
 לְהִמְשִׁיךְ בְּטְפוּלִים? כו.....
- ד' תקע.** אִיךָ אֶפְשָׁר לְדַעַת מָה הַתְּפִקִּיד שְׁלִי בְּעוֹלָם? כז.....
- ד' תקעא.** הָאֵם יֵשׁ פְּתָרוֹן לְגִמּוּם? כח.....
- ד' תקעב.** הָרַב אוֹמֵר שֶׁבַעל תְּשׁוּבָה צָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִמִּנְהִיגוֹת. אָבֵל
 הָרִי רַבִּי עֲקִיבָא הִתְחַזֵּק וְהַפָּךְ לְגִדּוֹל הַדּוֹר? כט.....
- ד' תקעג.** לָמָּה אָסוּר לְלַמֵּד זְכוּת עַל הַחוּטָא בְּמִשְׁכָּב זְכוּר? ל.....
- ד' תקעד.** אֲנִי לֹא מֵתְלַבֵּשֶׁת בְּצַנִּיעוֹת. הָאֵם מֵתֵר לִי לְבַרְךָ בְּרָכוֹת? לב.....
- ד' תקעה.** אֲנִי טְסִים עִם בְּנֵי בֵן הַשְּׁבַע לְאוּמָן. כְּמָה זְמַן כְּדָאִי
 לְשָׁהוֹת שָׁמָּה? לג.....

ד' תקעו. השתתפתי בהפגנה והסתבכתי עם המשטרה, ואף אחד לא רוצה לעזור לי..... לד.

ד' תקעז. האם ידוע היכן קבור רבי שמחה אבא של רבנו ז"ל?..... לה.

ד' תקעח. האם גם בימים אלו, כאשר כל הארץ מטווחת בטילים, מתר לקיים את מנהג אנשי שלומנו לרקוד אחרי כל תפילה?..... לו.

ד' תקעט. 'כל שישנו במקרא ובמשנה ובדרף ארץ לא במהרה הוא חוטא'. איך מקיימים משנה זאת הלכה למעשה?..... לח.

ד' תקפ. אני מאד אוהבת לשמע מוזיקה ערבית והיא משמחת אותי. האם זה בסדר?..... לט.

ד' תקפא. האם האסור להסתכל על נשים הוא גם בצפייה באמצעות מסך?..... מ.

ד' תקפב. אני עוסק בצרכי צבור, וכך הזמן יש לאנשים טענות עלי. מה עושים?..... מב.

ד' תקפג. האם יש ענין שההורים יקראו אחד לשני בנוכחות הילדים אבא ואמא?..... מד.

ד' תקפד. כל הזמן מסתובבות בראשי מחשבות לא טובות. מדוע אני כל כך מפחדת?..... מה.

ד' תקפה. האם מתר לי לומר לקוטי תפלות או תהלים בזמן הלמוד בכלל?..... מו.

ד' תקפו. סרבתי להתחתן עם החבר שלי והוא עזב אותי. מאז אני אכולת חרטה. מה ניתן לעשות?..... מז.

תָּכֵן הָעֵינַיִם

ה

ד' תקפז. הייתי נשואה חצי שנה והתגרשתי, ומאז אני לא מצליחה להמשיך הלאה..... מט

ד' תקפח. אני רוצה ללמד עריכת דין במכללה חרדית, אך הורי מעדיפים שאתפרנס מהפצה. מה דעתכם?..... נב

ד' תקפט. האם כדאי להעניש את בני בזה שאמנע ממנו לטוס השנה לאומן?..... נא

ד' תקצ. האם יש בעיה או סכנה בכך שמשאירים את התפלין בבית הכנסת?..... נג

ד' תקצא. מאז שאמי נפטרה אין לי טעם בחיים וקשה לי לאהב גם את ילדי!..... נד

ד' תקצב. מזה שבע שנים אני סובלת מבעלי עד כדי פגיעה נפשית. מה אפשר לעשות?..... נו

ד' תקצג. הציעו לי שדוך עם חסיד ברסלב גרוש ואב לחמשה ילדים. מה דעתכם בעניין?..... נט

ד' תקצד. המצב הכלכלי שלנו הולך ומחמיר, אך בעלי לא מתייחס לכך ברצינות..... סא

ד' תקצה. אני מרגישה עצב עצום ואין לי כח לעשות כלום. איך יוצאים מזה?..... טו

ד' תקצו. אני ובעלי נשואים בנשואים שננים ומתגוררים בשני בתים נפרדים. האם כדאי לעבר להתגורר יחד?..... סו

ד' תקצז. איך ראוי להתפלל: שיהיה לי שפע די צרכי, או שתהיה לי עשירות גדולה כדי שאוכל לעזר לאחרים?..... סז

- ד' תקצח.** בַּעֲלֵי מִתְנַהֵג אֵלַי וְאֵל הַסְּבִיבָה בְּצוּרָה מְזַעְזַעַת. אָנִי
מתחננת, עֲזֹר לִי!..... חס
- ד' תקצט.** הָאֵם זֶה נֶכּוֹן שֶׁבַחֹר אוּ בַחֹרָה רִוְקִים לֹא יְכוּלִים לִהְיוֹת
מְקַרְבִּים לְרַבְּנוֹ?..... עא
- ד' תר.** מֵרַב עֵיפּוֹת מַעְבֹּדֵת הַיּוֹם, הֲרַבָּה פְּעָמִים אָנִי נִרְדָּם מִבְּלִי
לְהַתְפַּלֵּל עִרְבִית. מָה הָעֶצָה?..... עג
- ד' תרא.** אֲנַחְנוּ נוֹסְעוֹת הַשָּׁבוּעַ לְאוּמָן. הָאֵם תּוּכְלוּ לְכַתֵּב לָנוּ
הַדְרָכָה מִה לַעֲשׂוֹת שָׁם?..... עו
- ד' תרב.** כִּיצַד עָלִינוּ לִנְהַג בְּעֵינַיִן הַמְּפֻגָּשִׁים עִם מְשֻׁפְּחָתָנוּ
הַחִלּוּבִית?..... עט
- ד' תרג.** מֵאִז שֶׁהֵייתִי בְּלוּיָהּ שֶׁל בֶּן דֹּדֵי הַתְּחִלָּתִי לְהַרְגִּישׁ הַרְגָּשׁוֹת
מוֹזָרוֹת בְּזִמְנֵי הַשָּׁנָה..... פב
- ד' תרד.** קָרָאתִי שְׁמֵי שְׁפּוֹגִם בְּעֵינַיִם תִּפְּלֵתוּ לֹא מִתְקַבְּלֵת. אֵיךְ
אֶפְשָׁר לֹא לִפְּלֵ לִיאֹשׁ?..... פה
- ד' תרה.** הָאֵם זָמַן חֲצוֹת לְדַעַת רַבְּנוּ נֶאֱמַר גַּם לִגְבִי קִיּוּם מִצּוֹת
דְּאוּרִיתָא אוּ דְרַבְּנָן?..... פז
- ד' תרו.** הַהוֹרִים שְׁלִי מִתְנַגְּדִים מִכְּפָה סְבוֹת שְׁאֵתְחַתֵּן עִם הַחֵבֵר
שְׁלִי. הָאֵם לְשִׁמְעַ בְּקוֹלָם?..... פח
- ד' תרז.** כִּכֵּר חֲדָשׁ וְחֲצִי אֲנִי אוֹסֵף צְדָקָה בְּחוּץ לְאַרְץ, אֵךְ עֵדִין לֹא
הַשְׁגִּיתִי מִסְפִּיק כֶּסֶף. הָאֵם לְחַזֵּר לְאַרְץ אוּ לְהִשָּׁאֵר?..... צ
- ד' תרח.** לִפְנֵי כְּפָה יָמִים מִישָׁהוּ צָעַק עָלַי וּבָזָה אוֹתִי, וּמֵאִז אָנִי שָׂרִי
בְּפֶחַד גְּדוֹל..... צב

- ד' תרט.** כָּבֵר מִסֶּפֶר שָׁנִים יֵשׁ לִי כְּתָמִים שְׁחֹרִים בְּרֵאִיָּה. הָאֵם
יֵשׁ לָזֶה פֶּתְרוֹן?.....צד
- ד' תרי.** כְּשֶׁאֲנִי שׁוֹבֵת עִם הַצַּדִּיק בִּיבְנֵאל אֲנִי מִתְמַלֵּא בְרוּחַנִיּוּת,
אֶךְ הַהוּצָאָה גְדוּלָה. מָה עוֹשִׂים?.....צה
- ד' תריא.** מָה דַעְתְּכֶם בְּעֵינַי 'תִּקְוֹן אֶלֶף הַשּׁוֹפְרוֹת' בְּעִמּוּקָה?.....צו
- ד' תריב.** מַהִי "הַשְּׂכִינָה"?.....צז
- ד' תריג.** אֲנִי מִרְגִּישׁ שֶׁהִמְרָאָה הַחִיצוֹנִי שְׁלִי לֹא תוֹאֵם אֶת מִצְבֵּי
הַרוּחָנִי, וְלִכֵּן אֲנִי שׁוֹקֵל לְקַצֵּץ אֶת הַזָּקֵן. מָה דַעְתְּכֶם?.....צט
- ד' תריד.** הָאֵם כָּדָאִי לָנוּ לְהַכְנִס לְכַפְרִים עֲרִבִיִּים כְּדִי לְשׁוֹק אֶת
הַסְּחוּרָה שְׁלָנוּ?.....קא
- ד' תרטו.** מֵאֵד קֵשָׁה לִי לְהִגִּיעַ לַפְּשִׁיטוֹת וְלֵב נִשְׁבֵּר, וְאֲשַׁמַּח לְקַבֵּל
אֶת עֲצָתְךָ.....קג
- ד' תרטז.** אֲבִדְתִי אֶת הַתְּכִלִּית בְּחַיִּים שְׁלִי, וּמֵר לִי עַד כְּדִי כֹף שֶׁאֲנִי
חוֹשֵׁב לְהִתְאַבֵּד.....קה
- ד' תריז.** הַבַּיִת שְׁלָנוּ מִתְנַהֵל בְּאַלִּימוֹת פִּיזִית וּמְלוּלִית, וְלֹא־חֲרוֹנָה
בְּנֹנוּ נִסָּה לְהִתְאַבֵּד.....קח
- ד' תריח.** אֲנִי רוֹקֵה בֵּת שְׁלִשִׁים וּשְׁמוֹנֶה, וְאֲנִי מִרְגִּישָׁה שְׁאִין לִי יוֹתֵר
סִכּוּי לְהִתְחַתֵּן.....קיא
- ד' תריט.** כָּל קֵשֶׁר שֶׁמִּתְחִיל אֲצִלִּי בְּאַהֲבָה גְדוּלָה נִגְמָר וּמִרְסֵק אוֹתִי
בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ.....קיב
- ד' תרכ.** הַחֲבֵר שְׁלִי רוּצָה שְׁנִתְחַתֵּן, אֶךְ בְּגִלְל מָה שֶׁאָמַר לִי רַב
מְקַבֵּל אֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת מֵאֵד.....קיד

ד' תרכא. אחי דבר נגדכם, ובעלי גרש אותו מהבית. האם בעלי נהג כשורה?..... קטו

ד' תרכב. אני לא מאשרת עם בעלי, ואני רוצה להתגרש ממנו ולפנות לדרך אחרת..... קיז

ד' תרכג. לאחרונה קרו לנו כמה מקרים מסכנים וברוך השם נצלנו מהם. מה עלינו לתקן?..... קיט

ד' תרכד. הדפסתי את אחד הספרים שלכם מבלי לקבל את אשורכם. האם יש בזה בעיה?..... קכ

ד' תרכה. הציעו לי להיות שד"ר עבור מוסדות חנוך שנמצאים על סף סגירה. האם כדאי לי לעשות זאת?..... קכז

ד' תרכו. מסרתי את נפשי עבור העובד שלי, ולבסוף הוא בגד בי בצורה קשה..... קכו

ד' תרכז. האם כדאי לאמי להתחיל בהקצנות למרות שלדברי הרופאים זה יאריך את חייה רק לתקופה קצרה?..... קכח

ד' תרכח. אני אשה לחוצה ולעתים חרדתית. כיצד אוכל לשנות את הרגלי?..... קכט

ד' תרכט. איך אפשר לדעת האם המניעות שלי הם מהשם ותברך או מהיצר הרע?..... קלא

ד' תרל. שתפתי את הורי בתחושותי, ולצערי הם נפגעו. איך אוכל לתקן את זה?..... קלד

ד' תרלא. אני כועסת המון, ואני יודעת שבכך אני מאבדת הכל. איך נצלים מהכעס?..... קלה

ד' תרלב. כְּשֶׁהֵייתִי נֶעַר הִתְעַלְלוּ בִּי מִיְנִית, וּמֵאֵז אֲנִי נִמְשָׁךְ רַק
לְגַבְרִים. אֲנֵא עֲזֹר לִי!..... קלח

ד' תרלג. אֲנִי נֶעַר בֶּן שֵׁשׁ עָשָׂרָה. הָאֵם זֶה אוֹמֵר שֶׁעַד גִּיל עֲשָׂרִים אֲנִי
יָכוֹל לְחַטֵּא מִבְּלִי לְחַשֵּׁשׁ מִבֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה?..... קמא

ד' תרלד. בְּקִשְׁנוּ לְגוֹר אֶצֶל בְּנֵנוּ עַד שִׁיפְסֹק מִבּוֹל הַטִּילִים עַל
אֲשָׁקְלוֹן, וְנִפְגַּעְנוּ מֵאֵד שֶׁהוּא סָרַב..... קמו

ד' תרלה. הֵייתִי בְּקֶשֶׁר רְצִינִי עִם בַּחוּר, אָבֵל הַחֲבָרִים שָׁלוּ גְרָמוֹ לְכָךְ
שֶׁנִּפְרַד. מָה עוֹשִׂים?..... קמט

ד' תרלו. כִּיצַד אֶפְשָׁר לְהִתְגַּבֵּר עַל הַגַּעְגּוּעִים שֶׁיֵּשׁ לָנוּ לְמַרְן הָרַב
עוֹבְדֵיהֶם יוֹסֵף זָכַר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה?..... קנא

ד' תרלז. אֲנִי בֵּת אַרְבָּעִים וְשֵׁשׁ וְעֵדִין רוֹקָה. לָמָּה אֲנִי מַעֲכָבֶת
נְשׂוֹאִים כָּל כֶּף הַרְבֵּה שָׁנִים?..... קנב

ד' תרלח. בְּעָלִי שׁוֹקֵד בַּתּוֹרָה, אֵךְ מִצַּב הַפְּרִנָּסָה שָׁלָנוּ קֶשֶׁה מֵאֵד.
מָה עוֹשִׂים?..... קנג

ד' תרלט. אֲנִי אֲמוּרָה לְטוֹס לְאוּמָן, אֵךְ חוֹשֶׁשֶׁת בְּגִלְל הַטִּילִים
שֶׁמְשַׁגְּרִים מֵעֵזָה. הָאֵם יֵשׁ מִמָּה לְחַשֵּׁשׁ?..... קנה

ד' תרמ. בְּעָלִי מְנַהֵל אֶתֶר בְּנֵיהֶם וְעוֹבֵד מוֹל עֲרָבִים, וְאֲנִי מֵאֵד מְדַאָּגֶת
מִכָּךְ..... קנו

ד' תרמא. כְּבֵר כְּפָה פְּעָמִים לֹא הִנַּחְתִּי תְּפִלִּין. אֲנֵא תֵן לִי דָרָךְ
תְּשׁוּבָה!..... קנט

ד' תרמב. לְפָנַי שָׁנָה אֲשֶׁתִּי עֲזָבָה אֶת הַבַּיִת עִם בְּתוּלוֹ הַיְחִידָה. מָה
אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שֶׁהֵן יִחְזְרוּ?..... קסב

ד' תרמג. בְּעָלִי כּוֹעֵס כְּשֶׁאֲנִי מְעִירָה לוֹ וּמֵאִים עָלַי בְּגְרוּשִׁין..... קסה

ד' תרמד. מאז שהתחיל מבצע 'צוק איתן' נתקפתי בחרדות ופחדים. איך מתחזקים במצב הזה?.....קסו

ד' תרמה. בימים האחרונים הפל באוקראינה מטוס ונהרגו כ-300 איש. האם לא מסכן לטוס לשם עכשיו?.....קע

ד' תרמו. האם זה נכון שבצינו של הצדיק משטפנשט אפטר להתפלל רק על דבר אחד?.....קעא

ד' תרמז. חטאתי, ואני יודעת שהקדוש ברוך הוא כועס עלי. איך חוזרים בתשובה שלמה?.....קעב

ד' תרמח. האם מתר לחקות את הנהגות רבנו בענין שבירת התאוות?.....קעה

ד' תרמט. האם יש ענין שאדם צדיק יגזר את השער של הילד כשהוא מגיע לגיל שלוש?.....קעו

ד' תרנ. איך מסבירים את הסתירה בדברי רבי נחמן מברסלב בענין כף זכות על רשע גמור?.....קעז

ד' תרנא. מה עדיף: חסיד ברסלב ירא שמים ובעל מדות טובות אבל לא למדן, או בחור שאינו ברסלב אבל למדן גדול?.....קפט

ד' תרנב. האם באמת יש לצדיק כח לשנות את המצב הקיים של אדם שמבקש ממנו ברכה ולפעל שהכל יסתדר?.....קפא

ד' תרנג. מהר אנו טסות לאומן. במה להתמקד חוץ מאמירת תקון הכללי ונתינת הצדקה?.....קפב

ד' תרנד. אני שבורה ומותשת מכל מה שעובר עלי ואני זקוקה לחזוקה.....קפג

ד' תרנה. אָנִי מִנְהֵלֶת בֵּית סֹפֵר לְבָנוֹת, וְאֶשְׁמַח לְקַבֵּל עֶצֶה לְהַצְלִיחַ
מִפְּלֶגֶת בְּשֵׁנֵת הַלְמוּדִים הַבָּאָה..... קפז

ד' תרנו. כָּבֵר כְּמֵה חֲדָשִׁים לֹא שְׁלַמְנו אֶת הַמַּשְׁכַּנְתָּא, וְאַנְחֵנו
מִפְּחָדִים שְׂיִעְקֻלוּ לָנוּ אֶת הַבַּיִת..... קפח

ד' תרנז. בְּעָלֵי נִקְרָא עַל שֵׁם סֹבֵא שְׁנַפְטֵר בְּגִיל שְׂשִׁים. הָאֵם עָלָיו
לְהוֹסִיף שֵׁם?..... קצא

ד' תרנח. הָאֵם גַּם נָשִׁים צְרִיכוֹת לַעֲשׂוֹת 'שְׂעָה הַתְּבוּדָדוֹת'.....? קצב

ד' תרנט. אָבִי מְצִיָק לִי, מִתְעַלֵּל בִּי מְלוּלִית, וְרַע לִי מְאֹד. מָה אָנִי
צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת?..... קצד

ד' תרט. בְּעוֹד כְּמֵה יָמִים אָעֵבֵר נִתּוּחַ קִיסְרִי. מָה אֶפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת עַל
מִנַּת שְׁהַכֵּל יַעֲבֵר בְּשָׁלוֹם?..... קצז

ד' תרסא. הָאֵם זֶה נְכוֹן שְׂאָסוֹר לְשִׁמּוֹחַ וְלִרְקֹד כַּעַת בְּגִלְל הַמְּלַחְמָה
וּבְגִלְל שְׂאֵלוֹ יָמֵי בֵּין הַמְּצָרִים?..... קצח

ד' תרסב. לְפָנַי כְּמֵה חֲדָשִׁים נִכְנָסָה בִּי מַחֲשָׁבָה שְׂאָנִי הַמְּשִׁיחַ. אֵיךְ
מְבַטְלִים אֶת הַדְּמִיוֹנוֹת הַלָּלוּ?..... ר

ד' תרסג. רַבֵּי חַיִּים וְיִטְאֵל כָּתֵב שֶׁרַב לְמוּדוֹ שֶׁל תַּלְמִיד חֲכָם צְרִיף
לְהִיּוֹת בְּקַבְלָה. הָאֵם גַּם בְּדוֹרְנוֹ?..... רב

ד' תרסד. אָנִי גַר לְבַד עִם אִמִּי, וְעֵכָשׁוּ רוֹצִים לְהַבְיֵא לָהּ מִטְּפֹלֶת גּוֹיָה.
מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?..... רה

ד' תרסה. אָנִי עוֹבֵד בְּאוֹתוֹ מְקוֹם כָּבֵר עֶשֶׂר שָׁנִים, וְכָל הַזְּמַן מוֹרִידִים
אֶת שְׂכָרִי. הָאֵם לַעֲזֹב?..... רז

ד' תרסו. כָּבֵר שֵׁשׁ שָׁנִים עַל הַפְּרִנְסָה וְהַבַּיִת נוֹפֵל רַק עָלַי, וְאַנִּי עַל
סֹף יְאוּשׁ. מָה עוֹשִׂים?..... רח

ד' תרסז. לא יכלתי להתאפק ועניתי בתקיפות לאדם שצער אותי,
ומאז אני רודפת את עצמי.....ריב

ד' תרסת. שמעתי שפאות ארכות מעוררות דינים על האדם.
האם זה נכון?.....ריג

ד' תרסט. קשה לי מאד שאין לי מישהו שמבין אותי ושאוכל לפרק
אצלו את לבי.....רטו

ד' תרע. בעלי עובד כעצמאי כבר שבע שנים, אך לא רואה ברכה.
מה אפשר לעשות?.....ריח

ד' תרעא. החברות שלי לוקחות אותי לכל מיני רבנים כדי לקבל
ברכות, ואני מרגישה מבלבלת מאד.....ריט

ד' תרעב. יש בי רצון עז להתקרב להשם ויתברך אבל אני לא מצליח.
איך שוברים את המניעות?.....רכא

ד' תרעג. אני סובל ממצב כלכלי קשה ביותר. מה אני שונה מאחרים
שנגזר עלי לסבל כל כך הרבה?.....רכג

ד' תרעד. אנחנו רוצים להתחתן, אבל בכל פעם צצה מניעה אחרת
שמרחיקה אותנו מהיום המאשר.....רכה

ד' תרעה. האם זה נכון שמני שלומד בספר הזהר הקדוש יכול
להשתגע?.....רכז

ד' תרעו. יש שני אנשים שלא מפסיקים להציק לי ולעקץ אותי. איך
גורמים לזה להפסק?.....רכט

ד' תרעז. אני בחור ישיבה ורוצה ללמד בסדר דרך הלמוד. איך
משלבים את זה עם סדרי הישיבה?.....רל

ד' תרעת. מה יקרה עם כל האנשים שלא יזכו לחזר בתשובה
לפני הגאולה?..... רלג

ד' תרעט. האם מתר לי להפסיד שעורי תורה כדי לעבד ולחסך כסף
לנסיעה לאומן?..... רלז

ד' תרפ. האם מתר לרקם על מעיל הספר תורה את שמו
של התורם?..... רלח

ד' תרפא. התחלתי להתחזק, אבל בגלל דברים שקורים לי אני
עומדת לפל שוב..... רמ

ד' תרפב. האם יש בעיה בכך שילד יגדל בלורית?..... רמב

ד' תרפג. כל הזמן אני חושדת בבעלי ומחטטת בחפציו האישיים.
איך מפסיקים עם זה?..... רמג

ד' תרפד. האם כדאי להשתדל לחלק לחילים את הקמיע שלךם
לשמירה והצלחה?..... רמד

ד' תרפה. האחים שלי מנסים לנשל אותי מהירשה המגיעה לי.
מה עלי לעשות?..... רמו

ד' תרפו. האם מתר לאשה לעשן סיגריות?..... רמח

ד' תרפז. מה אני יכול לעשות כדי שאשתי תסכים בלב שלם
שאטוס לאומן לראש השנה?..... רמח

ד' תרפח. מדוע פעמים רבות הרב עונה לשואלים בחריפות?..... רנא

ד' תרפט. כל הזמן אני בעצבות, ואינני מצליח להרגיש רגש אמת
וחבור להשם יתברך..... רנב

ד' תרצ. פטרתי ממקום עבודתי בבשת פנים ללא כל סבה.
מה עושים הלאה?..... רנו

ד' תרצא. יֵשׁ בְּבֵית הַכְּנֻסֶת שְׁלֹנוּ אָדָם שֶׁמְתַעַרֵב בְּכָל דָּבָר וּמְפָרִיעַ לְצַבּוֹר. מָה עוֹשִׂים? רנז.....

ד' תרצב. אֲנִי מִשְׁתַּדֵּלֵת לְרַצוֹת אֶת חֲמוּתֵי כָּל יְכַלְתִּי, אָךְ בְּכָל זֹאת אֲנַחְנוּ לֹא מִסְתַּדְּרוֹת. רנט.....

ד' תרצג. הָאֵם מְתָר לְהִכְנִס עִם הַקָּמִיעַ שְׁלַכְּם לְבֵית הַכֶּסֶף לְלֹא כֶּסֶף נוֹסֵף? רסא.....

ד' תרצד. אֲשֵׁתִי צְרִיכָה לְלָדֵת מִיָּד אַחֲרֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה. מָה אֶעֱשֶׂה לְגַבִּי אוֹמֵן? רסב.....

ד' תרצה. הֲבֵן שְׁלֹנוּ לֹא לוֹמֵד בְּכֶתֶה, רַק מִשְׁתַּלְּל וְעוֹשֶׂה צְחוק. אִיךְ עָלִינוּ לְהִתְנַהֵג אִתּוֹ? רסד.....

ד' תרצו. אֲנִי נִשְׂוֵאִים אַרְבַּע שָׁנִים וְעַדִּין לֹא נִפְקְדָנוּ. הָאֵם יְהִיוּ לָנוּ יְלָדִים? וְהָאֵם עָלִינוּ לְהִתְחִיל בְּטְפוּלֵי פּוֹרְיֹת? רסה.....

ד' תרצז. בְּשָׁנָה הָאַחֲרוֹנָה הֶעֱסַק שְׁלֹנוּ לֹא מְצַלִּיחַ, וְאֲנִי נִמְצָא בְּפִרְשֵׁת דְּרָכִים. מָה הָרַב מְצִיעַ לַעֲשׂוֹת? רסז.....

ד' תרצח. לָמָּה דוֹקָא לְאֲנָשִׁים הַטּוֹבִים שֶׁשׂוֹמְרִים תּוֹרָה וּמִצְוֹת קוֹרִים דְּבָרִים רָעִים? רסח.....

ד' תרצט. אִין יוֹם שְׁעוֹבֵר עָלַי מְבַלִּי שְׂאֲכָשֶׁל בְּפָגַם הַבְּרִית. אָנָּה, תֵּן לִי עֲצָה לְצִאת מִזֶּה! רע.....

ד' תש. יֵשׁ לָנוּ בֵּת בְּגִיל שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה, וְאֲנַחְנוּ מְאֹד רוֹצִים עוֹד יְלָדִים. מָה אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת? רעג.....

ד' תשא. דוֹקָא כְּשֶׁאֲנִי צָרִיךְ שְׂאֲלֵקִים יַעֲזֵר לִי - הוּא נֶעְלָם. לָמָּה זֶה כִּכְּהָ? עדר.....

- ד' תשב.** המִנְכָּ"ל שְׁמוֹנִיתִי לְעֶסֶק שְׁלִי רָמָה אוֹתִי וְסִבֵּר אוֹתִי עִם
הַחֵק. אֶשְׁמַח לְעֶצֶה וְחִזְקִי.....רעו
- ד' תשג.** אוֹמְרִים שְׁלֵא כְּדַאי לְהִתְחַתֵּן עִם מִיֶּשֶׁהִי שְׁקִשׁוּרָה
לְבָרְסֵלֵב, כִּי בְּבָרְסֵלֵב יֵשׁ הַרְבֵּה גְרוּשׁוֹת. הֲאֵם זֶה נִכּוֹן?.....רעח
- ד' תשד.** הֲאֵם לְמוֹד בְּגִרְסָא הִיא דְּרָךְ יוֹתֵר טוֹבָה מְלֻמוּד בְּפִלְפּוּל?.....רפ
- ד' תשה.** מֵאֲזֵ שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי יֵשׁ לִי יְרִידָה גְדוֹלָה וְקִשִׁי בְּלֻמוּד תּוֹרָה
וְתִפְלָה. אֵיךְ מִתְחַזְּקִים?.....רפב
- ד' תשו.** אֲמַרְתִּי לְחִבֵּר שְׁלִי שְׂאֵם הִיא מִתְקַרֵּב לְצַדִּיק הוּא הִיא
מִתְעַלָּה מְאֹד, אֵךְ הוּא לֹא הִסְכִּים לְדַבְּרִי. מִי מֵאֲתָנוּ צוֹדֵק?.....רפד
- ד' תשז.** מֵאֲזֵ שֶׁהִתְגַּרְשְׁתִּי אֲנִי לֹא מְצַלִּיחָה לְהִתְפַּרְנֵס, וְכָל נְסִיין
לְזוּגִיּוֹת חֲדָשָׁה נִכְשָׁל. מָה אֶפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת?.....רפה
- ד' תשח.** הֲאֵם זֶה נִכּוֹן שְׁכַאֲשֵׁר מִתְבּוֹדְדִים אוּ מִתְפַּלְלִים בְּקֶבֶר
צַדִּיק צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַק דְּבַר אֶחָד?.....רפז
- ד' תשט.** קוֹרְאִים לִי נוֹרִית, וּבְאִמְהָרִית 'זְבִדָּר'. הֲאֵם אֲנִי צְרִיכָה
לְהַחְלִיף אֶת הַשֵּׁם?.....רפח
- ד' תשי.** הֲאֵם זֶה נִכּוֹן שְׁכַאֲשֵׁר מְרִימִים אֶת הַיָּדִים מֵעַל הָרֹאשׁ בְּזִמְן
הַתְּפִלָּה אוּ הַהִתְבּוֹדְדוֹת זֶה מְעוֹרֵר דֵּינִים?.....רפט
- ד' תשיא.** מָה הַדְּרָךְ הַנִּכּוֹנָה לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם אֶת בְּקִשׁוֹתֵינוּ וְלִהְצִלִּיחַ
לְעוֹרֵר רַחֲמֵי שְׁמַיִם?.....רצב
- ד' תשיב.** חֲלֻמְתִי חֲלוֹם שְׁבָנֵי טוֹבֵעַ וְאִינֵי יְכוּלָה לְהַצִּילוֹ. הֲאֵם יֵשׁ
בְּזֶה מִסֵּר עֲבוּרִי?.....רצד
- ד' תשיג.** אֵין לִי אֵף חֵבֵר אֲמַתִּי וְאֲנִי מְרַגֵּשׁ בּוֹדֵד מְאֹד. לְמָה אֵף אֶחָד
לֹא רוֹצֵה בְּחִבְרָתִי?.....רצו

ד' תשיד. הַיְלָדִים שְׁלָנוּ הוֹלְכִים לִישׁוֹן מְאֹחֵר מְאֹד וְלֹא מְקֻשְׁבִים לָנוּ.
כְּשֶׁאֲנִי מְבַקְשִׁים שְׁקֵט. מָה עוֹשִׂים?.....רצז

ד' תשטו. אֲנִי מְרַגֵּשׁה שֶׁהֶנְפֵּשׁ שְׁלִי חוֹלָה. אֵיךְ מְרַפְּאִים אוֹתָהּ?.....רצט

ד' תשטז. לְמִרְוֵת שְׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל וְלוֹמֵד תּוֹרָה אֲנִי לֹא מְרַגֵּשׁ שְׂמֹחָה.
לְמָה?.....שא

ד' תשיז. הֵאֵם צְרִיכִים לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַשֶּׁכֶל וְלְהֶאֱמִין בְּצַדִּיק גַּם אִם
רוֹאִים שֶׁהוּא עוֹקֵר הַלְכָה מֵהַשְּׁלָחַן עָרוּךְ?.....שבג

תְּפִלָּה לְשִׂמְחָה.....נו

תְּפִלָּה לְזוּג לְבַחֲוֶרָה.....ו

תְּפִלָּה לְזוּג לְבַחֲוֶר.....עג

תְּפִלָּה לְלִידָה קְלָה.....קצז

תְּקוּן הַכְּלָלִי.....שיג

הַקְדָּמָה

הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא הַחֵלֶק הַשְּׁלוֹשִׁים וְחֻמֶשׁ בְּסֵדֶרֶת 'שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב', וְבוֹ מוֹפְיעוֹת שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּנוֹשְׂאִים שׁוֹנִים וּמְגֻנָּים, הַנּוֹתְנוֹת מַעֲנֵה לַתְּהִיּוֹת וּסְפִיקוֹת שֶׁל מַתְקָרְבִים חֲדָשִׁים לְדַרְכָּה שֶׁל חִסְדוֹת בְּרִסְלָב, וְכֵן לַתְּלִמִּידִים וְתִיקִים, אֲשֶׁר מְעִנִּינִים לְדַעַת אֶת דַּעְתוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב זי"ע, וְאֶת הַדְרָךְ שֶׁלֵּמַד אוֹתָנוּ.

הַשְּׂאֵלוֹת, שֶׁהִגִּיעוּ מִכָּל רַחְבֵי הָעוֹלָם, נִשְׁלַחוּ לְלִשְׁכַּת כְּבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש זְצוּק"ל – הַצַּדִּיק מִיַּבְנָאֵל, אֲשֶׁר הִשִּׁיב עֲלֵיהֶן בְּאֶפֶן אִישִׁי. הַתְּשׁוּבוֹת אוֹצְרוֹת בְּתוֹכָן עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיךָ לְהַחֲזִיק מַעֲמַד בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל, בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִיךָ לְהַתְמוּדָד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים בְּזֵה הָעוֹלָם.

מֵאַמְצִים גְּדוֹלִים נַעֲשׂוּ עַל מְנַת לְהַגִּישׁ לְקוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר בְּאֶפֶן מְהֻדָּר וְאִיכוּתִי, וּבְלִבְנוֹ תְּקוּהָ, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בַּסֵּפֶר הַזֶּה, יִהְיֶה וְיַחֲפֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, וְיִמְצָא תְּשׁוּבָה גַם לְשְׂאֵלוֹתָיו הַפְּרֻטִּיּוֹת, כִּי לְמֵרוֹת שֶׁהַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בְּאֶפֶן אִישִׁי לְשׂוֹאֵל, מִיַּעֲדִים הֵם לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל.

על-ידי שאתה נוטל עצת מהרב, על-
ידי-זה תזכה לישועה.

(ספר המדות, אות עצת, סימן ה')

אי אפשר לבוא לאמונה אלא על-ידי
אמת... ואי-אפשר לבוא לאמת אלא
על-ידי התקרבות לצדיקים, וילך
בדרך עצתם.

(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז')

שאלות ותשובות בַּחֲסִידוֹת בְּרֵסְלָב

ד' תקסה.

**עוֹבְרוֹת עָלַי הַרְבֵּה צָרוֹת וּפְשׁוּט נִמְאַס לִי מֵהַחַיִּים.
מָה אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת?**

שְׂאֵלָה:

מאת יעקב: עוֹבְרִים עָלַי הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים - יש לי אִשָּׁה קִשָּׁה מאד, אֲנִי מְכַבֵּד אוֹתָהּ אֲבָל היא לא יְכוּלָה לְדַבֵּר בְּנִחַת רַק בְּצַעֲקוֹת וּקְלָלוֹת, וְהִיא מִשְׁפִּילָה אוֹתִי בְּלִי סִבָּה. יש לי ילָדִים קִשָּׁיִם שְׁעוֹשִׂים לִי אֶת הַפְּוֹת בְּבֵית, מְסַתְּבָכִים עִם ילָדֵי הַשְּׂכָנִים וְעוֹשִׂים נֶזֶק. בְּנוֹסֶף לְכָל זֶה אֲנִי עוֹבֵד קִשָּׁה מְאֹד וְבַעַל הַבַּיִת רוֹדֵף אוֹתִי אֶף שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה אֶת מְלַאכְתִּי בְּנִאֲמָנוֹת. לָמָּה זֶה מוֹגִיעַ לִי? נִמְאַס לִי כָּבֵר מֵהַחַיִּים...

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר פִּינְחָס, ט' תַּמּוּז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל יַעֲקֹב גֵּר וְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אֵמַר לָךְ, בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ מִמָּשׁ כְּפִי פִּגְעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן, וְעַקֵּר הַהִתְחִזְקוֹת לִידַע כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵב הַרְחֵמֶן, וְכִמּוֹ שֶׁאֵמַר דּוֹד הַמְּלִךְ (תהלים י"ח) "אֲרַחֲמֶךָ הוֹי" הַחֲזָקִי"; בְּזֶה שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה יִתְבָּרַךְ רַחֲמָן - זוֹ כָּל הַהִתְחִזְקוֹת שְׁלִי.

אַתָּה צְרִיךְ לְדַעַת אֲשֶׁר כָּל נִשְׁמָה וּנְשָׁמָה הִיא חֵלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל מִמָּשׁ, וְיִרְדֶּה לְזֶה הָעוֹלָם לְעַסֵּק בְּתַקוּן הָעוֹלָם כָּל נִשְׁמָה כְּפִי שְׂרָשָׁה,

ולכן אסור להסתפל על אחרים כי כל אחד בא לזה העולם לתקן ענין אחר שדבר זה נעלם מעין כל, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ד) שלכל אחד יש נקדה מה שאין בחברו ולא יכול לעשות כמו חברו, כי כל אחד ואחד יש לו את השליחות שלו בזה העולם. ולכן אסור להשבר משום דבר שבעולם אלא להתחזק ולהחזיק מעמד ולהרגיל עצמו לברח רק אליו יתברך בשיחה בינו לבין קונו שזה מה שמקשר את האדם אליו יתברך, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ד) אשר השער והפתח להכנס אל הקדוש-ברוך-הוא הוא על ידי תפלה, וכן במצבים הכי קשים שלך אל תתיאש אלא תקים את מצוותיו יתברך שהם רצונו יתברך בשמחה עצומה, ואפלו שנדמה לך כאלו מה כבר שוים הציצית שאני מתעטף בה והתפלין שאני מתעטר בהן וכו'? אל תאמר זאת! כי בשעה שעובר על האדם כל מיני דינים ומשברים וגלים ונדמה לו כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו, וכאלו אבד כבר את העולם הזה והעולם הבא גם יחד וכו' - אל ישבר כלל, אלא מתוך צרותיו ודחקותו יברח אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה ויבכה לפניו יתברך ויספר לו יתברך את כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות וכו'.

מה אמר לה, אין עוד נחת רוח שיכולים לגרם לו יתברך כמו בשעה שעוברים על האדם כל מיני משברים וגלים מבית ומבחוץ, צרות ויסורים ומכאובים וכו' ואף על פי כן אינו נשבר אלא בורח אליו יתברך בלב נשבר, לב אמת, לב נכון - דבר זה מזעזע את כל העולמות, ומכל שכן אדם כזה שעוברים עליו כל מיני משברים וגלים ואף על פי כן מקים את מצוותיו יתברך בשמחה - אין למעלה מזה.

מי יודע מאיזה שרש אתה וכו'? ומי יודע מה עליך לתקן בזה העולם שעוברים עליך כל כך הרבה משברים וגלים וכו'? ולכן ראה להתחזק ותעשה כל מיני פעולות שבעולם לא לפל בחלישות הדעת וקטנות המחין ויאוש ודכאון וכו' שזה גרוע מהכל.

ואם היית יודע איזו נחת רוח תגרים לקדוש ברוך הוא בזה שאתה מחזיק מעמד ולא עונה וכו' אזי היית רוקד מרב שמחה, ולכן אל תקרא תגר על גדל הצער והיסורים שאתה סובל, והקדוש-ברוך-הוא ימתיק ממך את כל הדינים ותבשר לי תמיד בשורות משמחות. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקסו.

אשתי הפילה בהריון הקודם ואנחנו מאד שבורים. מה לעשות כדי שזה לא יקרה שוב?

שאלה:

מאת שמעון: התחנתתי לפני חמשה חדשים ואשתי נקלטה להריון, אבל לצערי אחרי חדש היא הפילה ואנחנו שבורים מאד מזה. למה קרה לנו דבר כזה? ומה לעשות כדי שזה לא יקרה עוד פעם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס, ט' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמעון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שחכמינו הקדושים אמרו (ברכות ס"ג.) כל מה דעביד רחמנא לטב עביד; כל מה שקורה - הכל לטובה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ד') כשאדם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כי כשבר ישראל יודע שאין רעה יורדת מהשמים אלא הכל לטובה - זה כבר מעין עולם הבא, שעל עולם הבא נאמר (ישעיהו סד, ג) "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו".

קדם כל, אתם צריכים לשמח שתהלה לאל אתם יכולים להביא ילדים והכל תקין אצלכם, והדבר השני מי יודע אם לא היה לתינוק איזה מום גדול וכו' שיותר פדאי ככה מאשר לסבל כל החיים שזה סבל בלתי נסבל וכו'.

אדם צריך לבקש בכל יום שיאהב את כל בר ישראל כנפשו ולקבל על עצמו בכל פעם מצות עשה של ואהבת רעהו כמוה, כי רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות מפלת סימן ה') בעוון שנאת חנם האשה מפלת נפלים.

העקר הוא תפלה - לבקש ממנו יתברך תכף ומיד כשהאשה נכנסת בהריון יום יום שהעבר יתפתח ויהיה בריא בגופו ובנפשו, ויתפתחו אצלו כל החושים ותעבר את ההריון בקלות ותלד בנקל בלי שום סבוכים, כי מה שתפלה פועלת שום דבר לא פועל, ואסור לזלזל בזה. כי כשהאשה נכנסה להריון צריכים רחמים מרבים שהכל יעבר בקלות ולא יהיו שום סבוכים וכו' הן לולד והן לאשה וכו' ואסור לקחת דבר זה בקלות כי יש אז הרבה דינים על שניהם וכו' איך התנהגו בזווגיהם וכו'.

ולכן ראוי לכל זוג להרבות בתפלה כל ימי ההריון ולהרבות בצדקה ובתשובה, וידוע אשר על ידי תפלה תשובה וצדקה יכולים להעביר את רע הגזרה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקסז.

**רב אחד אמר לי על השדוך שהוא מתאים, ורב אחר
אמר שלא, ואני מבבלבלת מאד**

שאלה:

מצאת אשר: שלום. יצאתי לשלש פגישות עם בחור מדהים עם מדות טובות. הוא חוזר בתשובה כשנה וחצי בערך, ההורים שלו חלונים ואני דתיה מבית. כל הזמן התלבטתי לגבי הפראה החיצוני שלו ובסוף אמרתי לו שאני לא רוצה להמשיך, ואז אחרי שנפרדנו הוא התקשר ואמר שהוא רוצה לנסות עוד פעם כי הוא נקשר אלי, ואמר שלפני שננסה עוד פגישה - אתעץ קדם עם רב.

התיעצתי עם רב מסים שבדק בשמות שלנו ואמר שאנחנו לא מתאימים ומגיע לי מישהו יותר טוב ממנו בהרבה ושאני לא צריכה להתפטר, ואז אבא שלי שאל רב אחר שבדק לפי ספר הזהר ואמר שאנחנו ממש מתאימים. עכשו אני מבבלבלת מאד ולא יודעת מה לעשות... מי משני הרבנים צודק? והאם להמשיך בפגישות או לא?

עכשו נזכרתי בשני דברים שהבחור אמר לי וחשוב לי שהרב ישמע אותם - הוא אמר שהוא מאד קשור לאמו והוא מכרח לדבר אתה בכל יום, ובהזדמנות אחרת הוא אמר לי שהמשפחה שלו תאכל אותי בלי מלח... הבחור מחכה כבר שבוע לתשובה ואני לא יודעת מה לעשות. כבוד הרב, זה ממש דחוף ואשמח אם תענה על שאלתי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס, ט' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אשר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך ותמשיכי לשמר שבת
ולאכל כשר וכו' והקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך.

אני מכרח להגיד לך שאם בחור מדבר ככה עם בחורה לפני
שהוא אפלו התחייב אליה לארוסין או לחתנה וכו' אזי כדאי לברח
מזה. איזה שפה זו, שהמספחה שלי תאכל אותך בלי מלח? כשהולכים
להתחתן זה צריך לבוא מתוך אהבה והבנה הדדית ומשיכה אחד
לשני אבל לא מתוך בדיחות ודקירות על הרגש של השני וכו'.

בענין שזה אומר לך ככה וכו', וזה אומר לך ככה וכו', את לא
צריכה להיות מבלבלת, כל הענין לפתח זהו וכו' או לקרא בשמות
וכו' זה דמיון אחד גדול מאד ועובדים על בני אדם, ולצערנו הרב
משגעים בני אדם ככה.

אם הבחור יכול לדבר אתך ככה אז זה לא בשבילה, מגיע לך
הרבה יותר טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקסח.

**כל הזמן יש לי הרגשה שבעלי רוצה נשים אחרות. איך
יוצאים מהסבך הזה?**

שאלה:

מאת רבקה: אני אשה נשואה עם עשרה ילדים שיהיו

בריאים, ואני זקוקה נואשות לעזרה מהצדיק. בכל פעם אני חושדת בבעלי שהוא רוצה נשים אחרות, אפלו שהוא אדם ירא שמים מאד ומתפלל את כל התפלות במנין, אבל לי יש הרגשה שבכל פעם שהוא מדבר עם אשה אחרת הוא עושה זאת כי הוא רוצה אותה.

הוא עובד בגרפיקה ולפעמים הוא צריך להתייעץ עם מישהי שמבינה בתחום, אבל אני לא מסכימה לו לדבר אתה בשום פנים ואפן, ובכל פעם שהוא מדבר עם אשה אחרת אני נכנסת לסוג של כעס ומוכיחה אותו על זה, אך הוא מסכן לא מבין מה אני רוצה ממנו, והוא צועק עלי "מה את רוצה ממני? אין לי עסק עם השטיות האלו, תעזבי אותי לנפשי...". אנא תעזרי לי לצאת מהסבך הזה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס, ט' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רבקה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי את מגזימה מאד וכו' ואת קנאית עד כדי שגעון וכו', זה לא נורמלי שהאשה תהיה שוטרת על בעלה - איפה הלכת? עם מי דברת? על מי הסתכלת? את פשוט נכנסת בפרנויה וכו' שזה מחלה שנדבקה בך, ולכן ראי לשנות את הגישה שלך לגבי בעלה.

אוי ואבוי אם האשה לא מאמינה לבעלה וכו' כי איך יכולים לחיות בצורה כזו? לכן תשני את הגישה שלך כי אחרת הנשואין שלך לא יחזיקו מעמד.

הקדוש-ברוך-הוא חנן אתכם עם עשרה ילדים שאלו המתנות הכי יפות, ובמקום שתשמחו יחד ותאהבו אחד את השני נכנס בך בראש דמיון ושגעון כאלו בעלך הולך עם אחרת וכו', או מסתכל

על אחרת וכו', את סתם מגזימה בצורה מפרזת, תרדי מזה והקדוש-ברוך-הוא יעזור לכם שיהיה לכם שלום בית אמת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקסט.

ילדתי בת לאחר טפולים ואני רוצה עוד ילדים. האם להמשיך בטפולים?

שאלה:

סאת אורה: שלום לכבוד הרב מוה"ר א"ש שליט"א. לפני כחצי שנה נולדה בתנו הבכורה, וזאת לאחר שכבוד הרב המליץ לעשות טפולים. אנו מקוים שהקדוש-ברוך-הוא יזכה אותנו בעוד ילדים, והיות ואנחנו בשנות הארבעים לחיינו ברצוננו לשאל: האם עלינו להמתין או להתחיל מיד בטפולים כדי לזכות בזרע קדש בר קימא?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס, ט' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אורה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי לא כדאי לך לעשות יותר טפולים כי הגעת כבר אל שנות הארבעים ואת צריכה לשמח מאד מאד יחד עם בעלך על המתנה שנתן לכם הקדוש-ברוך-הוא - בת בריאה ושלמה, ולא לדחק את השעה על יותר.

אקוה להקדוש-ברוך-הוא שתציתי אותי ולא תתחרטי.

העקר תשתדלו מאד לא לריב ביניכם ואז טוב לכם כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקע.

איך אפשר לדעת מה התפקיד שלי בעולם?

שאלה:

מאת שירי: שלום כבוד הרב. דבר ראשון אני רוצה לאחל לך רפואה שלמה במהרה!
יש לי שאלה שמאד מטרידה אותי: אין לי משג מה התפקיד שלי בחיים. איך אפשר לדעת?
ברור שהיעוד שלנו בעולם הזה הוא לעשות את רצונו! לתבּרך, אבל הרי יש תפקיד מיוחד לכל אדם, וזה שונה מאדם לאדם, אז איך אפשר לדעת מה התפקיד הספציפי שלי? האם כשאני נמשכת לדבר כלשהו זה אומר ששם תפקידי? והאם כאשר יש לי נסיונות במשהו מסוים זה אומר שזה התקון שלי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס, ט' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שירי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

התפקיד של בר ישראל בזה העולם הוא רק להיות שמח ולהתענג בזיו שכינת עזו יתברך, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והקדוש-ברוך-הוא נתן לנו את התורה שבה רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה ואנחנו צריכים לקיים את מצוותיו יתברך שהם רצונותיו, וראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, וזו התכלית שעבורה באנו אל זה העולם.

ולכן תפסיקי לבלבל את עצמך בבלבולי חנם, תשמחי עם השבת שזו המתנה שנתן הקדוש-ברוך-הוא לעם ישראל, וכן תקפדי לומר את הברכות ולברך את הקדוש-ברוך-הוא על כל מאכל ומאכל ובפרט ברכת המזון שתהיה בשמחה עצומה אשר זו סגלה לעשירות

גדולה, וכן תרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר
ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו בלי שום חכמות והשכלות כלל,
ויותר מזה לא צריכים.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שהדבורים האלו יכנסו בתוך לבך
ותהיי הכי מאשרת בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקעא.

האם יש פתרון לגמגום?

שאלה:

מאת אסף: שלום לכבוד הרב. רציתי לשאל: האם יש פתרון
לגמגום?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס, ט' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אסף נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בדרך כלל גמגום בא או מפני שהלחיצו אותו מאד מאד כשהיה
קטן וכו' או שזה ירשה וכו', ולכן כדי להנצל מזה טוב מאד להרגיל
את עצמו לדבר לאט, וכן להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-
הוא בינו לבינו לאט, וכך במשך הזמן יפסק הגמגום, וזה בדוק
ומנסה.

ולכן תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם
שלה, ודע לך שהקדוש-ברוך-הוא שומע תפלות כל פה, וכן תבקש
ממנו יתברך שתפטר מהגמגום ומה שתפלה פועלת שום דבר לא
פועל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקעב.

**הרב אומר שבעל תשובה צריך להתרחק ממנהיגות.
אבל הרי רבי עקיבא התחזק והפך לגדול הדור?**

שאלה:

מאת אברהם: כבודו מזהיר אותנו פעמים רבות שעל אף שפעלת בעלי תשובה גדולה מאד, עם כל זאת בעל תשובה צריך לשבת בין תנור לכירים ולא להיות מנהיג וכדומה. והנני רוצה לשאל: הרי רואים שהיו גדולי עולם כמו רבי עקיבא, בן בג-בג ובן הא-הא שמתחלה לא היו צדיקים ולבסוף נעשו כל כך גדולים עד שיצאה מהם תורה לכל עם ישראל. מה ההסבר לכך?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס, ט' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי בעל תשובה מעלתו גדולה בשמים עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד) במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, כי בלבד הוא נשבר לגמרי ואצלו יתברך מאד מאד חשוב לב נשבר כמו שכתוב (תהלים נא) "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה", וככל שאדם יותר שבור ומחזיק את עצמו ללא כלום, כן נתעלה בעצמו מעלה מעלה מעלה וכו'. וכו'.

בפרט כשעבר על כל מיני עברות חמורות וכו' וכו' עליו להתחזק בכל מיני התחזקות ולזכר את העבר שלו כדי שלא יבוא לידי גאות והתנשאות וכו'.

בודאי אלו התנאים כמו רבי עקיבא או בן בג בג או בן הא הא

לא דחפו את עצמם להתפרסם בעולם, אלא מרב שברון לב שהיה בהם זכו שהשכינה היתה שורה בהם, כי אין השכינה שורה אלא במקום נמוך, ומי לנו גדול מגדולי התנאים והאמוראים שהיו בטלים ומבטלים לאין סוף ברוך הוא, ולכן נעשו מנהיגים, אבל לא שהם דחפו את עצמם להיות מנהיגים, אדרבא, הם לא רצו בשום פנים ואופן ומן השמים הכריחו אותם.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ') שאדם צריך לברח מהתנשאות ולא לבקש גדלות, ואז אם יבואו אליו וירצו לנשאות אותו וללמד אצלו מה טוב ומה נעים, אבל סתם ללכת לדחף את עצמו בלי שום שכל רק מחמת ישות וגאות אז כדאי לזכר את העבר, ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קי"ד) אין ממנין פרנס על הצבור אלא מי שיש תחתיו קפה של שרצים וכו' כי כך תמיד הוא מסתכל חזרה, ואם מתגאה אזי תכף ומיד ראוי לו להסתפל על העבר שלו ולא יתגאה וכו' שזה מאד מאד מגנה.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שכל מי שחוזר בתשובה שיכיר את מקומו וישב בין תנור לכירים ולא יתערב בדברים שהם למעלה ממדרגתו ושכלו ודעתו וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקעג.

למה אסור ללמוד זכות על החוטא במשכב זכור?

שאלה:

מאת דביר: איך רבנו אמר שאסור ללמוד זכות על מי שעבר על משכב זכור, הרי במקום אחר רבנו אמר שצריך ללמוד זכות גם על רשע גמור?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס, ט' תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דְּבִיר נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אתה צריך להבין שמה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שצריך לדון לכף זכות אפלו רשע גמור, הינו כשאדם מתגבר עליו יצרו והוא לא יכול להתגבר על תאוותיו, הינו עברות שבין אדם למקום, אדם מספן שבוי ביצרו וכו' ולא יכול לצאת מזה - אזי רשע כזה צריכים לדון לכף זכות כי מה יעשה שהוא כל כך שבוי ביצרו?

אבל בין אדם לחברו, כשאחד חוטא אין על זה למוד זכות. כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות מריבה סימן פ"ח) אין מלמדים זכות על המסית; אחד מסית ומדיח את חברו לפרק על וכו' ולזלזל במצוות וכו' ולהוריד את הפאות והזקן והכפה והציצית והתפלין וכו' וכו' הוא סתם מסית ומדיח ועליו אין מלמדים זכות כלל.

על אחת כמה וכמה רשע מרשע מתעב שהתעלל בילדים מינית וכו', על זה אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות נאוף חלק ב' סימן ח') אסור ללמד זכות על זה שעבר על משכב זכור. אדם שמתעלל מינית בזולת וכו' שזה עוון משכב זכור שחייבים על זה מיתה כמו שכתוב (ויקרא י"ח) "ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה היא", וחייב על זה מיתה כמו שכתוב (שם כ') "ואיש אשר ישכב את זכר משכבי אשה תועבה עשו שניהם מות יומתו דמיהם בם", אזי איך יכולים לדון אותו לכף זכות?

ובפרט מי שהתעלל מינית בקטין - הוא הרג אותו לכל החיים, ולא בחנם שאמר רבנו ז"ל (אות פדיון שבויים סימן ו') בעוון משכב זכור נתפס בתפיסה.

ולכן כל אלו שהתעללו מינית בקטנים אין להם תקנה אלא לקרס אותם וישבו כל ימי חייהם בבית הסהר, כי אם היו עכשו סנהדרין היו דנים אותם למיתה, ולכן אשרי מי שמתרחק ממגנולים כאלו ואין לו שום עסק אתם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקע"ד.

אני לא מתלבשת בצניעות. האם מתר לי לברך ברכות?

שאלה:

סאת שלי: שלום רב. אני בחורה מאד מאמינה, מתפללת בבקרה שומרת את החגים ומשתדלת להתקרב ולקיים את המצוות כמה שיותר. רציתי לשאל: האם בתור בחורה שלבושה כחלונית מתר לי לברך ברכות על מזון ושתייה ו'אשר יצר' כאשר אני לא בלבוש צנוע?
אני מאד מקפידה לברך על המזון ועל ברכת אשר יצר, אף לפעמים יוצא שזה תופס אותי בבית או בחוץ כשאני לבושה שלא בצניעות. האם זה בסדר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס, ט' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי בת ישראל צריכה ללכת בצניעות שזה היפי והחן של בת מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא שהיא מתלבשת בצניעות ומדברת בצניעות ומתנהגת בצניעות, זה החן האמתי שלה. עם כל זאת אחת שעדיין לא זכתה לזה וכו' זה לא סותר מלברך ברכות,

ובפרט ברכת המזון שהיא מדאורייתא שצריכים לברך מתוך הסדור דיקא וזו סגלה לעשירות.

ולכן תמשיכי לברך ברכות להקדוש-ברוך-הוא כי אי אפשר לתאר ולשער את הזכות של בר ישראל שמברך את הברכות, כי כל ברכה זה מלשון ברכה שממשיך על עצמו אור זיו וחיות ודבקות באור אין סוף ברוך הוא.

הקדוש-ברוך-הוא ימשיך בך דעת ושכל ותצליחי בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקעה.

**אנו טסים עם בנינו בן השבע לאומן. כמה זמן כדאי
לשהות שם?**

שאלה:

סאת נחמן: לכבוד הרב שלום.

בננו יגיע לגיל שבע בעוד שבועים, ואנחנו רוצים להגיע אתו לצינו של רבנו הקדוש באומן. האם כדאי לנו לשהות שם ליומים בלבד או להאריך את השהות לשבוע ויותר?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר פינחס, י' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נחמן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין לקחת את הבן קדם גיל שבע, ידועה הבטחת רבנו ז"ל שכן שייבוא אליו קדם הגיעו לגיל שבע יכנס לחפה בכתנת נקייה, ולכן זה דבר גדול לקחת ילד קדם גיל שבע אל ציון רבנו ז"ל,

ואשרי מי שמסלק את שכלו המדמה ומצית את רבנו ז"ל בתמימות
ובפשיטות גמורה.

אודות שאלתכם כמה זמן להיות שמה וכו' זה תלוי בכם.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתצליחו בנסיעתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקעו.

**השתתפתי בהפגנה והסתבכתי עם המשטרה, ואף אחד
לא רוצה לעזור לי**

שאלה:

מאת אברהם נחמן: שלום לכבוד הרב שיק מיבנאל. השם

יברך אותך.

השתתפתי בהפגנה והסתבכתי עם המשטרה. פניתי לכמה

עסקנים בבקשה שיעזרו לי אבל כלם דחו אותי בלך ושוב ויש

לי תחושה שאף אחד מהם לא מתכנן לעזור לי ברצינות. אבא

כבוד הצדיק תעזר לי - מה עושים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פינחס, י' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נחמן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד לא ללכת נגד החק, והיה

חזק בזה עד כדי כך שהיה אומר לאנשי שלומנו: אתם יכולים לבוא

אלי דרך שדות ומדבריות, אבל רק עם דרכונים; זאת אומרת לא

לפחד מחיות רעות וטורפות שיש במדבריות ושדות כי הוא לוקח

את האחריות על זה, אבל רק לא ללכת נגד החק ולבוא עם דרכון מסדר. ולכן צריכים לשמר מאד לא להסתבך חס ושלום עם החק כי דינא דמלכותא דינא וצריכים מאד לשמר על זה.

ועכשו עקר העצה שתקח עורך דין טוב והוא ידריך אותך מה לעשות וכו' אבל העקר הוא רק תפלה - לבקש רחמים ממנו יתברך ולפרש את כל שיחתך לפניו יתברך כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל, ואין למעלה מתפלה, ובמקום לבקש טובות מזה או מזה וכו' הכי טוב רק להתחנן אליו יתברך, ותקבל על עצמך מהיום והלאה שלא תסתבך עם החק ואז תראה איך שיתפרדו כל פועלי און ומתקו ממך כל הדינים.

ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תשובה סימן נב) כשאיוזה צער בא עליך תפשפש במעשיך; ולכן קבל על עצמך מהיום והלאה שלא תעבר על החק, ושבו הקדוש-ברוך-הוא ורפא לך, ובכלל טוב מאד לשבת בדל"ת אמותיו ולהתמיד בלמוד גמרא כסדרן ואז ימתקו ממך כל הדינים, ועם אביי ורבא, רבינא ורב אשי וכו' אף פעם לא תסתבך...

ולכן אף פעם אל תלך להפגנות, שב בפנה שלך ותלמד בהתמדה דפי גמרא כסדרן ומתקו ממך כל הדינים על ידי פלא עליון.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקעז.

האם ידוע היכן קבור רבי שמחה אבא של רבנו ז"ל?

שאלה:

מאת אפרים: האם ידוע היכן קבור רבי שמחה אבא של רבנו ז"ל? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶפְרַיִם נְרוּ יְאִיר

לְנֶכֶן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָבִיו שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל רַבִּי שְׁמֹחָה זְכוּתוֹ יִגְן עָלֵינוּ הִיָּה צְדִיק נִסְתָּר וְלֹא יוֹדְעִים עַד עַכְשָׁו אֵיפֶה הוּא קְבוּרָה, מֵה שָׂאִין כֵּן אָמוּ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הַצְדָּקָת מֵרַת פִּיגָא עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם קְבוּרָה בְּבֵית הָעֶלְמִין אֵיפֶה שֶׁהַצִּיּוֹן שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יִגְן עָלֵינוּ, אֶךְ הַגּוֹיִים פָּרְקוּ אֶת הַמַּצְבוֹת אֲזַל לֹא יוֹדְעִים אֵיפֶה זֶה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר שְׁנִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקעת.

**הָאֵם גַּם בְּיָמִים אֵלוֹ, כֹּאֲשֶׁר כָּל הָאָרֶץ מְטוּחַת בְּטִילִים,
מֵתָר לְקַיִם אֶת מְנַהֵג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְרַקֵּד אַחֲרֵי כָּל
תְּפִלָּה?**

שאלה:

מֵאֵת אֶפְרַיִם: לְכַבֹּד מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ עֲטַרְת רֵאשֵׁנוּ.

הָאֵם בְּיָמִים טְרוּפִים כְּאֵלוֹ כֹּאֲשֶׁר כָּל אָרֶץ יִשְׂרָאֵל מְפֻצָּצָה בְּטִילִים שְׁנוּרִים מְרֻצוּעַת עֵזָה וְהַצָּבָא עוֹמֵד הַכּוֹן לְכַנְיָסָה רְגִלִית לַעֲזָה בְּמִסְגֵּרַת מְבַצֵּע 'צוּק אֵיתוֹ', מֵתָר לְקַיִם אֶת מְנַהֵג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְרַקֵּד אַחֲרֵי כָּל תְּפִלָּה? וְמָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְבַטֵּל אֶת רַע הַגְּזֵרָה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶפְרַיִם נְרוֹ יֵאִיר

לְנֶכֶן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י') כְּשֵׁי שֶׁ חָס וְחָלִילָה דִּינִים עַל יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי רְקוּדִים וְהִמְחָאֵת כֶּף אֶל כֶּף נַעֲשֶׂה הַמְתַּקֵּת דִּינִים, וְלִכֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ צְרִיכִים רַק לְרַקֵּד וְלִשְׁמַח וְעַל יְדֵי זֶה נִבְטַל אֶת כָּל הַדִּינִים מֵעַם יִשְׂרָאֵל וּבִפְרֹט הַפְּחָדִים שֵׁי שֶׁ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמְדוּת אוֹת פַּחַד סִימָן יא) מִי שֵׁי שֶׁ לוֹ פְּחָדִים יִזְמַר זְמַר שֶׁל שְׂמֵחָה; וְלִכֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ הוּא הַזְמַן לִשְׂמַח וְלְרַקֵּד, וְהַעֲקָר לְבִטּוֹל אֶת עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי כֵּךְ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמְדוּת אוֹת מְרִיבָה סִימָן כא) כְּשֵׁי שֶׁ הַכְּנָעָה עַל יְדֵי זֶה אֵין מוֹרָא בְּמַלְחָמָה כְּאֵלוֹ הוּא יוֹשֵׁב בְּמַצוֹר; וְלִכֵּן עָלִינוּ רַק לְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמָנוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ וְזֶה יִכְנִיס בָּנוּ בְּשׁוֹחַן גְּדוֹל בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמְדוּת אוֹת מְרִיבָה סִימָן נד) מִי שֵׁי שֶׁ לוֹ אֲמוּנָה אֵינוֹ יָרָא מְאוּיָבִים; וְלִכֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שְּׁבִיכְלַתְנוּ לְהַתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה וְלֹא לְפַחַד מִשׁוּם דְּבַר, כִּי הַהֶפֶךְ - מִי שְׂמֵפַחַד סִימָן שְׂאִין לוֹ אֲמוּנָה שְׁלֵמָה, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמְדוּת אוֹת פַּחַד סִימָן לג) מִי שֵׁי שֶׁ לוֹ פַּחַד הוּא סִימָן שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַסְּתִיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וְסִימָן שֶׁהַדִּינִים שׁוֹרִים עָלָיו.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִפְּלֵל יִשְׂרָאֵל אֶת הַדִּינִים וְנִזְכָּה לְרֹאוֹת כְּכֹר בְּגֻלְתָּם וּישׁוּעָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקעט.

'כל שיִישְנוּ בַמְקָרָא וּבַמְשָנָה וּבַדְרָךְ אֶרְץ לֹא בַמְהָרָה הוּא חוּטֵא'. אִיךְ מְקִימִים מִשְנָה זֹאת הַלְכָה לְמַעֲשֵׂהָ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אַבְרָהָם: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְכַבוֹד קְדוּשַׁת מוֹהֲרֵא"ש שְׁלִיט"א.

מוֹבָא בַמְשָנָה (קִידוּשִׁין א, י): 'כָּל שִׁישְנוּ בַמְקָרָא וּבַמְשָנָה וּבַדְרָךְ אֶרְץ - לֹא בַמְהָרָה הוּא חוּטֵא, שְׁנֵאמַר "וְהַחוּט הַמְשָלֵשׁ לֹא בַמְהָרָה יִנְתַק". א. לְמָה הַכּוֹנֵה בַמַּלִּים 'דְרָךְ אֶרְץ': הָאֵם הַכּוֹנֵה לְעִבּוּדַת כְּפִים, לְנִימוּסִים, אוּ לְמִשְׁהוּ רֹחוּנֵי כְּגוֹן תְּפִלָּה?

ב. כְּמוֹ כֵן, מִדּוּעַ חָז"ל הִשְׁתַּמְשׁוּ בַמַּלִּים 'שִׁישְנוּ בַמְקָרָא וּבַמְשָנָה' - הָאֵם הַכּוֹנֵה שְׁצַרִּיכִים לְדַעַת אֶת הַמְקָרָא וְהַמְשָנָה בְּעַל פֶּה מְפֹשׁ? אוּדָה לְרַב אֵם יוֹכֵל לְלַמֵּד אוֹתִי אִיךְ מְקִימִים אֶת הַמְשָנָה הַזֹּאת הַלְכָה לְמַעֲשֵׂהָ, תוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר פִּינְחָס, י"ב תְּמוּזָה ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַבְרָהָם נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

צַרִּיכִים לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה - לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מְקָרָא מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁזוֹ סִגְלָה לְאֲרִיכוֹת יָמִים כְּמֵאמְרֵי ז"ל (בְּרֻכּוֹת ח). לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרֻשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, שְׁכָל הַמְשָלִים פְּרֻשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר מְשָלִימִים לוֹ יָמָיו וְשְׁנוֹתָיו, וְכֵן רְאוּי לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשָנִיּוֹת כִּי מְשָנָה אוֹתִיּוֹת נְשָמָה, וְעַל יְדֵי לְמוּד מְשָנִיּוֹת מְזַכֵּךְ וּמְצַחֵצַח אֶת נְשָמָתוֹ, וְכֵן מְשָנָה עוֹלָה כְּמִסְפַּר פְּרָנְסָה, כִּי מִי שְׁמַתְמִיד בַּמְשָנִיּוֹת תְּהִיָּה לוֹ פְּרָנְסָה בְּנִקְל.

ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ק:) "טוב לב משתה תמיד" - אלו בעלי משנה; כשאדם רגיל ללמד משניות יש לו תמיד שמחה והוא הכי מאשר, ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה ז' סימן ג') אין כל הגליות הללו מתכנסות אלא בזכות משניות.

ולכן שני דברים אלו - ללמד מקרא ומשנה זה דבר גדול מאד, ואמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ב') יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עוון, וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוררת עוון.

הרי שלך לפניך שצריכים את שלשת דברים אלו, ולקיימם בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות והשכלות כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקפ.

אני מאד אוהבת לשמע מוזיקה ערבית והיא משמחת אותי. האם זה בסדר?

שאלה:

מאת הודיה: לכבוד מוה"ר א"ש שליט"א.

הרב כתב לי במכתבו שאדם צריך לשמע נגונים שמשמחים אותו. אני מאד אוהבת לשמע מוזיקה ערבית והיא משמחת אותי, האם זה בסדר?

ועוד שאלה: כיצד נתן למחל לבן אדם שפגע בי בצורה אכזרית, והאם אני בכלל חייבת לסלח לו? אודה לכבוד הרב אם יענה לי על השאלות, ואשמח לקבל חזק בנושא צניעות. תודה רבה ורפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל הוֹדְיָה תַחֲיָה

לְנֶכֶן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד בְּמַעֲלַת הַנְּגִינָה, וַיֵּשׁ שְׁנֵי מִיָּנֵי נְגִינָה: נְגִינַת יִשְׁמַעְיָאל - אֵלֹהֵי הַמַּגִּינִים שֶׁל לֵב נִשְׁבֵּר אָבֵל בְּשָׂרָשָׁם זֶה שְׂמֻחָה, וַיֵּשׁ נְגִינִים שֶׁל יַעֲשׂוּ - שֶׁהֵם שֶׁל שְׂמֻחָה אָבֵל שָׂרָשָׁם הוּא עֲצָבוֹת, וְכָל אֶחָד אוֹהֵב אֶת הַשִּׁיר כְּפִי שָׂרֵשׁ נִשְׂמָתוֹ. עַל כָּל פְּנִים, אֵיךְ שֶׁהוּא, נְגִינָה זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד שֶׁזֶה מְבַטֵּל מֵהָאָדָם אֶת הַפְּחָדִים, וְאָמַר רַבְנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת פַּחַד סִימָן יא) מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ פְּחָדִים יִזְמַר זִמְרָה שֶׁל שְׂמֻחָה, וְלִכְּנֹן זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד תְּמִיד לְשִׁמְעַע קְלָטוֹת שֶׁל שְׂמֻחָה וְלִרְקֹד, וְעַל יְדֵי זֶה מִמְתִּיקִים מֵעֲצָמוֹ אֶת כָּל הַדִּינִים.

מוֹבָא בְּשִׁלְחֹן עֲרוֹף (אַרְחַח הַחַיִּים סִימָן תר"ו סְעִיף ג') אִם אֶחָד הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל הַשְּׁנֵי וְהִלֵּךְ אִתּוֹ בְּמִדַּת אַכְזָרִיוֹת הוּא לֹא צָרִיךְ לְמַחֵל לוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן.

נָא וְנָא רְאִי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל הַכַּחוֹת שְׁבַעוֹלָם וְשׁוּם דְּבַר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקפא.

**הָאֵם הָאֲסוּר לְהִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים הוּא גַם בְּצִפְיָהּ
בְּאֻמְצָעוֹת מִסְךָ?**

שאלה:

מאת אָשׁר: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְכּוּד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א, וַיִּישַׁר כַּח עַל שְׂאֵתָם עוֹנִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי שְׂאֵלוֹתָיו וְלִפִּי דַעְתּוֹ.

א. רציתי לדעת האם מאמר חז"ל המוכא בגמרא (נדרים כ.) 'כל הצופה בנשים סופו בא לידי עברה', מדבר רק על צפייה בעינים ממש או גם על צפייה באמצעות מסך? והאם יש אסור הלכתי לצפות בנשים דרך המחשב וכדומה אם זה לא גורם לפגם הברית?

ב. לאחרונה הציעו לי לפרסם באינטרנט מאמרי התחזקות והלכה. האם כדאי לי להכנס לזה, או שעדיף להשאיר לאחרים את העבודה? תזכו למצוות והצלחה גדולה מאתו. יתברך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד

שלום וברכה אל אשר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שהכלי משחית המחשב המחבר אל האינטרנט מוריד את האדם לאבי אבות הטמאה - לנאוף שקוף תעוב וזהו, וכא לידי הוצאת זרע לבטלה, שאמרו חכמינו הקדושים (נדה ל) כל מי שמוציא זרע לבטלה חייב מיתה, כי על ידי זכונית מגדלת יכולים לראות בכל טפת זרע שיש שמה ולד עם ראש, גופה, ידיים ורגלים וכו' נמצא שבכל טפת זרע שמוציא לבטלה הוא הורג את הבן או הבת שלו, ולכן הוא חייב מיתה כמו רוצח.

ולכן אשרי מי שמתרחק מהמחשב (מכשף), כי הכלי משחית הנה הוא כשוף וכו' והרגע שמתחיל להסתכל על נשים ערמות וכו' זה מושך אותו יותר ויותר עד שבא לחטא המגנה הנה של הוצאת זרע לבטלה המטמטם את המוח ומעקם את הלב ושובר אותו לגמרי, לכן אסור להתעסק עם הכלי שופכין הנה, ואפלו לכתב מאמרי התחזקות בכלי הנה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א') שהיצר הרע מלביש את עצמו במצוות ובין כך תופס את האדם

במלכות שלו עד שנכשל בפגם הברית ובנאוף שאין הקדוש-ברוך-
הוא מוחל על זה, לכן מה אתה צריך את זה?

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שנרחיק את הטמאה הזו מתוך ביתנו
ונשמע בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקפב.

**אני עוסק בצרכי צבור, וכל הזמן יש לאנשים טענות
עלי. מה עושים?**

שאלה:

מיאת שיי: שלום לכבוד מוה"רא"ש.

ראשית, השם ישמור אתכם ואת בני ביתכם. קראתי את חלק
י"א של שו"ת ברסלב, אני נהנה מהחבורים ודברי ההתחזקות
שלכם, ואני מקווה להתקרב בעזרת השם לקהלתכם.

אני עובד עם צבור וקהל (לא בתור גבאי), ואני יודע שמי
שעוסק בצרכי צבור באמונה זו זכות וזה דבר חשוב וטוב,
ושמי שעוסק עם צבור צריך הרבה מדות טובות ודרך ארץ.
הבעיה היא שכמה שאני משתדל להיטיב עם הבריות ולעזר
לאנשים לפנים משורת הדין ולהגדיל ראש - באים אלי
בטענות... זה הורס לי את הבריאות וגורם לי תסכול, כעס
ושאר מדות רעות שמביאות לגיהנם. מה עושים? למה אני

לא מצליח לקחת דברים בפרופורציה?

תודה רבה, ואני שמח שיש אפשרות לקבל דעת תורה מכבוד
קדשת האדמו"ר. יישר כח.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל שֵׁי נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אתה צריך לדעת שכל מי שעוסק בצבור יש עליו בקרת, ולא יועיל שום דבר בעולם - תעשה חסד עם מי שאתה רק רוצה, אבל תמיד יהיו עליך טענות. ואת זה צריך כל אחד לדעת - שמי שעוסק בצרכי צבור הוא מכרח שתהיה עליו בקרת, ולכן מי שלא יכול לעמד בזה שיתרחק מזה.

עם כל זאת עליך לדעת אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות פרק ה' הלכה א') העוסק בצרכי צבור - כעוסק בתורה; אין דבר יותר גדול מלעסק בצרכי צבור ולעזר לצבור, ואמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ב') וכל העמלים עם הצבור יהיו עמלים עמיהם לשם שמים, כי זה דבר גדול מאד לעזר לזולת, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (דרך ארץ ובה פרק ב') כל המצטערים עם הצבור, עליהם הקדוש-ברוך-הוא אומר טוב הוי"ה למעוז; כי זה דבר גדול מאד להתעסק בצרכי צבור, עם כל זאת מי שהוא מרגיש שהוא לא יכול לעסק בזה, אזי לא יעסק בזה.

אף אחד לא מכריח אותך, אבל אני מכרח להגיד לך שכל זמן שעוסקים בצרכי צבור צריכים לסבל מהם, כי זה טבע בני אדם שמשלמים רעה תחת טובה, ומי שלא יכול לעמד בזה חבל לו להפגס בזה, כי הוא פשוט יהיה חולה מזה.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שנוזקה לעסק בצרכי צבור באמונה בלי שום קבול שכר, רק לעזר לעם ישראל מפני מצות אהבת ישראל ואז טוב לנו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקפג.

האם יש ענין ששהורים יקראו אחד לשני בנוכחות הילדים אבא ואמא?

שאלה:

סאת אָפּ: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום רב!
רציתי לדעת האם נכון לנהג ששהורים יקראו זה לזה אבא ואמא בנוכחות הילדים או שאפשר לקרא זה לזה בשמות הפרטיים? תודה, אָפּ.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אָפּ נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי כדאי לקרא את הבעל או את האשה בנוכחות הילדים אבא ואמא כי זה מכניס רצינות בכבוד אב ואם, כי אם מכבדים אחד את השני, הינו הבעל את האשה והאשה את הבעל, ולא קוראים אחד לשני בשם הפרטי אזי הילדים גדלים עם תחושה של אבא ואמא ומכבדים אותם יותר.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתצליחו בגדול ילדיכם ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקפד.

**כָּל הַזְמַן מִסְתַּוְּבָבוֹת בְּרֹאשֵׁי מַחְשָׁבוֹת לֹא טוֹבוֹת. מְדוּעַ
אֲנִי כָּל כֶּף מִפְּחָדָת?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת הַדְּסָה: לְכַבּוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
כָּל הַזְמַן מִסְתַּוְּבָבוֹת בְּרֹאשֵׁי מַחְשָׁבוֹת לֹא טוֹבוֹת, וְכָל דְּבַר
שְׂקוּרָה לְאַחֲרִים אֲנִי פּוֹחֵדֵת שְׂיִקְרָה גַם לִי. מִכָּל דְּבַר קִטּוֹן
אֲנִי דוֹאֶגֶת וְזֶה גוֹרֵם לִי תִסְכּוּל, וְאַחַת הַתְּפִלוֹת שְׁלִי הִיא
שֶׁהַמַּחְשָׁבוֹת הָרְעוֹת שְׁלִי לֹא יִתְקַיְמוּ וְלֹא יִתְקַבְּלוּ חֹס וְשָׁלוֹם.
מְדוּעַ אֲנִי כָּל כֶּף מִפְּחָדָת? אוֹלַי יֵשׁ מִשְׁהוּ שְׁאֲנִי צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת
כְּדֵי שֶׁהַפְּחָדִים הָאֵלּוּ יִסְתַּלְקוּ? תּוֹדָה רַבָּה, בְּאַחוּלֵי בְּרִיאוֹת
וְאַרְיִכוֹת יָמִים.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פִּינְחָס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַדְּסָה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

כָּל הַבְּעֵיּוֹת שֶׁלָּךְ זֶה רַק מַחֲמַת שְׂאֵת לֹא שְׂמַחָה וְעֵלְיָזָה, וְאִזּוֹ
בְּאִים לָךְ כָּל הַמַּחְשָׁבוֹת שֶׁל הָעֶבֶר וְכוּ', רַבְּנּוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ דְרָךְ חֲדָשָׁה
בְּעִבּוּדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאָמַר (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן כ"ו) אֲצַל הָעוֹלָם הַשְּׂכַחָה
הוּא חֲסָרוֹן, אֲבָל אֲצַלִּי זֶה מַעֲלָה גְדוֹלָה מְאֹד, שְׂאֲדָם צְרִיף תְּמִיד לְשַׂכַּח
אֶת הָעֶבֶר וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וּמִמֶּילָא אֵין לוֹ עֶבֶר וְאִזּוֹ הוּא לֹא
צְרִיף לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר. וְלָכֵן תַּעֲשִׂי הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה שְׂזֵה יִסוּד
גְּדוֹל בְּחֻזְרָה בְּתִשְׁבִּיבָה לְשַׂכַּח אֶת הָעֶבֶר וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל
יוֹם בְּכָל שְׁעָה, "אֵין לִי עֶבֶר כָּלֵל", וּמִמֶּילָא לֹא יִהְיֶה לָךְ שׁוּם פְּחַד.

הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִתְּחִילָה עִם הָאוֹת ב' שֶׁהוּא לְשׁוֹן בְּרָכָה - ב'
זֶה סָגוּר מְאֹחֻרָה, מְלַמְעֵלָה וּמְלַמְטָה וּפְתוּחָה רַק מְקַדִּימָה, וּבְזֵה

מסמנת שאי אפשר לקבל את התורה אלא בצורה כזאת - לא להסתכל מה שהיה הינו אחרוני, ולא להסתכל למעלה שהגעתי כבר לאיזו מדרגה וכו', ולא להסתכל למטה כאלו כבר נפלתי בשאול תחתית וכו' אלא פני תמיד קדימה, שזה מה שרפנו ז"ל גלה לנו שצריכים להתחדש בכל יום יום בכל שעה ובכל רגע, ורק כך מצליחים בחיים. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקפה.

האם מתר לי לומר לקוטי תפלות או תהלים בזמן הלמוד בכולל?

שאלה:

מאת אלי: אני לומד בכולל ליטאי, וראשי הכולל מרשים לאברכים ללמוד מה שלבם חפץ. השאלה שלי היא האם מתר לומר לקוטי תפלות או תהלים בכולל, כי מן הסתם התורמים שמממנים את הכולל לא מעלים על דעתם אפשרות כזאת שיתפלו במקום ללמוד. האם אפשר לומר שאלו הם היו יודעים את המעלה של הדבר היו שמחים ובדאי לא היו מתנגדים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אלי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה יכול לקבוע לעצמך קביעות בכולל ללמוד מקרא - חמש ורש"י עם התרגום מפרשת השבוע וכו' ולהתמיד בלמוד משניות בסדרן, וכן לעשות לעצמך סדר בש"ס - לגרס את הש"ס מההתחלה,

מ'ברכות', וכשתסים תתחיל מסכת שבת, וכשתסים תתחיל מסכת עירובין וכו' וכו' עד שתסים את כל הש"ס. וכן את ד' חלקי שלחן ערוך - ארץ חיים, וכשתסים תתחיל יורה דעה, וכשתסים תתחיל אבן העזר, וכשתסים תתחיל חשן משפט. וכך תעבר הלאה. וכן אתה יכול לקבוע לעצמך שעור בתהלים - לומר את היום תהלים, כי התהלים מחלק לשבע כנגד שבעת ימי השבוע, וככה לא לקחת בחנם את הדמי כולל ולא רמית את אף אחד, ואתה לא צריך לבלבל את עצמך משום דבר בעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקפו.

סרבתי להתחתן עם החבר שלי והוא עזב אותי. מאז אני אכולת חרטה. מה ניתן לעשות?

שאלה:

מאת שרית: שלום. יצאתי עם בחור במשך שנתיים, אהבתי אותו נורא, ועדיין, אף בזמנו כשהוא רצה להתחתן לא הייתי בשלה נפשית כי עברתי המון שנויים בתחום בחירת הלמודים ובמקום מגורי, מה גם שסבתי נפטרה והיינו בתוך שנת אבל. אני ממסנת לעצמי את דמי הקיום היום יומיים ואת הלמודים, ובזמנו הרגשתי שקשה לי להתחתן.

אהבתי אותו, ועדיין אני אוהבת אותו, אף לצערי הוא נפרד ממני לפני כחצי שנה, ושבוע לאחר הפרדה הוא התחיל לצאת עם מישהי מהישוב שלו. הם הכירו עוד לפני כן והיו ידידים, מה גם שהם לומדים יחד.

מאז שסרבתי להתחתן באותה העת אני אוכלת את עצמי ומאשימה את עצמי בכך שלא נשאתי לו. אני מלאה בכאב, כעס ועצבות ולא יודעת מה לעשות כבר חצי שנה ויותר...

מה נתן לעשות? האם החמצתי אותו? אני בכאב לב עצום ואשמוח לעצה והכונה על פי ההלכה ועל פי הקבלה. בנוסף לכך אני חייבת לציין שיצאתי עם בחורים אחרים, אבל תמיד אני מתגעגעת אליו ורוצה ומחפשת מישהו כמוהו. אני שבורה ואשמוח לעצתכם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל שרית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כתוב (משלי יט) "אולת אדם תסלף דרכו ועל הוי"ה יזעף לבו"; אדם עושה טעויות ואחר כך יש לו טענות על הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אם עשית טעות, אל תאשימי אף אחד וגם לא את עצמך וכו', אני מבין שזה כואב לך מאוד מאד, וזה פשוט, כי סוף כל סוף יצאת עם הבחור שנתים וכו' וכו'.

עקשו מה שנסאר לך לנסות אולי את יכולה לקשר אתו קשר וכו', ואם זה שלך - אף אחד בעולם לא יוכל לקחת אותו, ואם זה לא שלך בשום פנים ואופן לא תוכלי לקבל אותו, אך את תנסי לעשות קשר עמו וכו'.

אסור לך להשבר משום דבר בעולם, הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ולכן אסור לך להתבלבל משום דבר, תשתדלי להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ואת צריכה לדעת שאהבה נכזבת זה הכאב הכי גדול, ולכן כל בחור ובחורה צריכים לדעת כי אם קושרים קשר ביניהם אסור להפריד את זה בשום פנים ואופן, ואם אחד מפריד מאיזו סבה שלא תהיה אסור שיהיו לו טענות אחר כך.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתזכי להיות חזקה ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקפז.

הייתי נשואה חצי שנה והתגרשתי, ומאז אני לא מצליחה להמשיך הלאה

שאלה:

מאת מוריה: שלום כבוד הרב. שמי מוריה, אני בת שלשים, חוזרת בתשובה, וגרושה שלשה חודשים ללא ילדים. הייתי נשואה חצי שנה, והגרש שלי טען שהוא לא נמשך אלי ושהוא חסום רגשית, ומסתבר שהוא גם נסה לחזור לגרושתו. אני רוצה לציון שלפני החתונה שמרנו נגיעה, והוא מפשח התלהב ממני והשקיע בי, התחננו בקדשה וטהרה ואינני יודעת מאיפה באה הגזרה הזאת. אני לא מצליחה להמשיך הלאה ואני שבורה. אשמח לקבל את עצתו של כבוד הרב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל מוריה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם הגרוש דבר אתך בלשון גסה מאד שאת לא מושכת אותו וכו' וכו' תתני תודה להקדוש-ברוך-הוא שנפטרת ממנו. חכמינו הקדושים אמרו (כתובות ע"ז). אין אדם דר עם נחש בכפיפה אחת, ואם

אדם יכול להגיד לאשתו "את לא מושכת אותי" וכו' לא כדאי לגור עם אדם כזה.

ולכן תתני תודה שנפטרת ממנו, ולמה לך להיות שבורה ועצובה? את צריכה רק לרקד מרב שמחה שנפטרת ממנו. תראי להיות חזקה מאד והקדוש-ברוך-הוא יזמין לך את בן הזוג שלך, ותתחתי ותהיי הכי מאשרת בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקפח.

אני רוצה ללמד עריכת דין במכללה חרדית, אף הורי מעדיפים שאתפּרנס מהפּצה. מה דעתכם?

שאלה:

מאת אברהם: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום רב! אני בחור בגיל שמונה עשרה, חסיד ברסלב, ויש לי וכוח עם אמי שתחיה - אני רוצה ללכת ללמוד במכללה חרדית במגמת עורכי דין, ואמי לא מסכימה בשום פנים ואפן, ואומרת שעדיף שאלך להפיץ את ספרי רבנו ז"ל ואתפּרנס מזה. ומכיון שלא הגענו לעמק השוה אמרנו שנשאל אתכם, ומה שתפסקו יהיה מקבל על שנינו. בתודה מראש, אברהם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שכבוד אב ואם הם מהמצוות הכי חמורות, וצריכים מאד מאד להקפיד לכבד את האבא והאמא, כי כך אמרו

חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פרק כז) כל העולם כלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מן האדם רק שיכבד אב ואם. ולכן צריכים מאד מאד להקפיד לכבד את אבא ואמא.

אבל במצב שלך אתה צריך לזכור מה שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ב') יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משפחת עוון, וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה. ולכן לא נורא שתלמד אמנות נקיה וקלה, העקר שתקבל על עצמך להתפלל את השלש תפלות – שחרית, מנחה וערבית במנין דיקא, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח) מנחה ישראל כמה הוה? שלש פרסאות וכו'; הינו כל זמן שאדם חזק שהוא יתפלל את השלש תפלות – שחרית, מנחה וערבית בכל יום במנין דיקא – מבטח שיהיה במחנה ישראל, אבל הרגע שאדם יזלזל בזה הוא יכול להדרדר עד התהום ורחמנא ליצלן להוריד את הזקן ואת הפאות ולהיות גוי גמור ולא יניח תפלין ולא ישמר שבת.

ולכן עשה לעצמך קביעות להתפלל במנין דיקא בכל יום, וכן תקבע לעצמך שעורים בתורה – מקרא, משנה, גמרא והלכה וכו' וכך יצאת ידי חובת הכל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקפט.

האם כדאי להעניש את בני בזה שאמנע ממנו לטוס השנה לאומן?

שאלה:

מאת ישראל: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. השם ישמר עליכם ויברך אתכם ברפואה שלמה וכל טוב סלה, אמן. אני סוכן נסיעות ומארגן טיסות לאומן באחת החברות

הגדולות, ובגלל תפקידי אני זכאי לשני כרטיסי טיסה נוספים. יש לי בן בגיל שמונה שכבר מגיל חמש מגיע אתי לאומן מדי שנה. בני זה שוכב מאד, ורציתי לשאל את הצדיק: האם זה נכון למנע מפנוי להגיע לאומן השנה כענש על התנהגותו? הלא טובה כדי שיבין שלא הכל מגיע בקלות וברור מאליו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאתה זוכה ומזכה את הרבים לנסע אל ציון רבנו ז"ל, ובפרט על ראש השנה שאין למעלה מזה, ואתה לא יודע את הזכות שיש לך, ואתה צריך לרקד בכל יום בשמחה עצומה שאתה סוכן נסיעות ומוריד את המחירים ומעורר את האנשים לנסע אל ציון רבנו ז"ל.

עם כל זאת, אתה צריך לדעת שאסור למנע מהבן לנסע אל ציון רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד, ופעם אמר לתלמידו הרב הקדוש רבי יודל זכותו יגן עלינו שלא לקח את הבן שלו אליו כי פשוט לא היה לו כסף לשני כרטיסים, ענה ואמר לו רבנו ז"ל בזו הלשון: "דבר זה פלא גדול - האבא מאמין בי, והבן מאמין בי, ובסוף האבא מונע את הבן מלבוא אלי". מכל זה רואים שרבנו ז"ל רצה שלא נמנע ולא נעכב את הבן מלנסע אל ציון רבנו ז"ל.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתהיה תמיד שש ושמח, ואל תלך ביד קשה עם הבן שלך, כי תמיד צריכים להבין את הבן וללכת איתו ביד רכה, ולקרב אותו בכל מיני התקרבות.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא שהכל יסתדר ותרוה רב נחת דקדושה ממנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקצ.

האם יש בעיה או סכנה בכך שמשאירים את התפלין בבית הכנסת?

שאלה:

מאת גיא: לכבוד הרב הצדיק מוה"רא"ש ברסלב שליט"א. השם ישלח לך רפואה שלמה ובריאות איתנה.

שמעתי ספור בשם הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו אמן על אדם שמדי יום היה משאיר את התפלין שלו בבית הכנסת אחרי תפלת שחרית, ובשל כך נעשה בנו חולה לא עלינו. ואמר לו הבעל שם טוב שייחזיר את התפלין לביתו בתם התפלה, והילד יחזר להיות בריא.

השאלה שלי נובעת מתוך הספור הזה: אני רוצה להתפלל במנון בבית כנסת של אנשי שלומנו, אך מכיון שבית הכנסת מעט רחוק אני צריך לנסע לשם עם רכב, וכיון שאני עובד מיד אחרי התפלה זה אומר שאצטרף להשאיר את התפלין שלי בבית הכנסת. האם יהיה מתר במצב כזה להשאיר את התפלין בבית הכנסת ולקחת אותם בשעות הערב כשאני חוזר מהעבודה?

ועוד שאלה קצרה: איזו עצה מעשית ישנה כדי שאוכל להיות זריז בעבודת השם ולנצל את הזמן? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס, י"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל גיא נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא שמעתי את הספור הזה, ואין לזה שום מקור. ואדרבא, רב האנשים משאירים את הטלית והתפלין בבית הכנסת, וזה דבר

גדול מאד כי כך הוא מכרח להיות בבית הכנסת בכל יום ולהתפלל במנין. ולכן אני לא יודע ממי שמעת את הספור הזה כי אין לספור הזה לא ידים ולא רגלים וכו' ושום מקור וכו', יעזר הקדוש-ברוך-הוא שנוכח לצאת מכל מיני דמיונות שנוכנסו בנו.

כדאי לך להתמיד בספרי "שיחות הר"ן" ו"חיי מוהר"ן" ושם תמצא עצות מעשיות לעבודה ולמעשה מרבנו ז"ל, ולא תצטרך לבלבל את עצמך בשום בלבול.

העקר הוא להיות בשמחה, כי השמחה זה יסוד גדול בחיי האדם בגשמיות וברוחניות גם יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקצא.

**מאז שאמי נפטרה אין לי טעם בחיים
וקשה לי לאהב גם את ילדי**

שאלה:

מאת שרה: שלום לרב.

אני בת חמשים ושתיים, גרושה, אם לשלשה ילדים ולא עובדת. מאז שאמי נפטרה כשהייתי בת שתים עשרה, אני נאבקת יום יום כדי למצא טעם בחיים, אף אני לא אוהבת את החיים וכל יום הוא סבל. אני מחפשת נקודות טובות, מנסה ללמוד ולקיים את תורת רבנו, הכל עובד דרך הראש אף הלב סגור. בשנים האחרונות אני מרגישה שהראש עמוס והוא לא מוכן יותר לקבל ידע - קשה לי לקרא, אני מרגישה שהמוח מכין והלב סגור, ואני אנה אני באה...

בורא עולם החזיר אותי בתשובה, ואני מודה לו שקרב אותי לרבנו ולתורתו הנשגבה, אף אני מרגישה שהלב סגור ואני לא

מסגלת לקיים קשרים קרובים אפלו עם ילדי. כבר שנים אני מרגישה שלבי קפא ויש לי הרבה רגשות שליליים כלפי ילדי. לפעמים כשהם אומרים לי בטוים של אהבה נהיה לי חם בלב, וכמו לא האמנתי שמדבר בי ושאני יכולה להיות אהובה על ידי מישהו, ואני מרגישה שבמהלך השנים מרב שנשמתי פגועה מאבדנם של אנשים קרובים בילדותי, סגרת לי את הלב חזק ולמדתי רק להלחם, לבקא לכעס, לשנא את כלם ובכך לגרם לכלם לא להתקרב ולהתרחק ממני.

מתוך כח ההשרדות שפתחתי אני נוהגת כך גם עם ילדי ואני גורמת להם קשיים רבים - אין להם אף אחד גשמי זולתי ואני לא מראה להם אהבה, ועוד להפך... מה עושים? כבר שנים אני מתפללת ומבקשת ישועה, אף הראש תקוע בכאב העבר ואני לא מצליחה לשתרר. איך אבוא לעולם הבא ונותרתי ארבעים שנה באותו מקום? אני לא מצליחה לעשות כלום! נותרתי בנשמתי ילדה קטנה, אף למעשה אני אפא לשלשה ילדים מתבגרים - הבכור בן שש עשרה, האמצעי בן שתים עשרה והילדה הקטנה בת עשר. אני יודעת שהם כל כך זקוקים לחם, אהבה, שמחה ופרגון, אף אני רחוקה ולא מצליחה להיות שם... קשה לי להביא את עצמי לשם בכדי להיות אפא חיובית, שמחה ומעודדת, ואני ההפך הגמור... הם כועסים ומתנהגים מפוש לא טוב מזעקתם אלי, ואני לא מצליחה, לא מוצאת בתוכי את הכחות האלו. הרב, אני זקוקה לברכה, עצה טובה וישועה. תודה ורפואה שלמה לרב, שרה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כָּל הַבְּעִיּוֹת שֶׁלָּךְ זֶה רַק בְּעֵינַי אַחַת - שְׂאֵת עֲצוּבָה וּמְמַרְמֶרֶת וּמְדַכָּאֵת וְכוּ', וְשׁוֹנְאֵת אֶת עֲצֻמְךָ וְכוּ', אֵת צְרִיכָה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּלְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּךָ, כִּי תִהְיֶה לְאֵל יֵשׁ בְּךָ הַמּוֹן טוֹב, אֲךָ אֵת תְּמִיד מְסַתְּפֶלֶת רַק עַל חֲצִי הַכּוֹס הַרִיקָה וְכוּ' וּבִשְׂבִיל זֶה אֵת מְסַתְּבֶכֶת בְּמִרְרוֹת וּבְדַכְּאוֹן גָּדוֹל וְכוּ' עַד שְׂאֵת שׁוֹנְאֵת אֶת עֲצֻמְךָ, וְאֵת שׁוֹכַחַת שְׁכָמוֹ שְׁאֶסּוֹר לְשֵׁנָא אֵת הַזּוּלָּת כִּי עוֹבְרִים עַל לְאוֹ שֶׁל "לֹא תִשְׁנָא אֶת אַחֶיךָ בְּלִבְכֶךָ", כְּמוֹ כֵּן אֶסּוֹר לְשֵׁנָא אֶת עֲצֻמוֹ. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן ס"א) כְּמוֹ שְׁצָרִיכִים לְהֶאֱמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, כְּמוֹ כֵּן צְרִיכִים לְהֶאֱמִין גַּם בְּעֲצֻמוֹ שְׁגַם הוּא יָקָר בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְלִכֵּן הִרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ רַק לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁנִּתֵּן לָךְ שְׁלֵשָׁה יְלָדִים חֲמוּדִים, וְתְמִיד תִּרְאִי לְתַת לָהֶם מַחְמָאוֹת, חֵם וְאַהֲבָה, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם עוֹבְרִים בְּחַיֵּיהֶם נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, כִּי הֵם נִמְצָאִים לְבַד עִמָּךְ וְכוּ'.

רַבְּנּוּ ז"ל לְמַד אוֹתָנּוּ (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן ב') שְׁצָרִיכִים לְהִרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהִרְחַמִּים הַגְּמוּרִים שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ, אֲשֶׁר אִין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּבְזֶה שְׁנוֹתָנִים תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל יְדֵי זֶה מְמַשִּׁיכִים עַל עֲצֻמוֹ אוֹר עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה.

אֵת לֹא יְכוּלָּה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶל מֶה הֵיית זוֹכָה אִם הֵיית תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאֵת צְרִיכָה לְדַעַת כִּי שִׂמְחָה זֶה אוֹר כָּל כֶּךָ גְּבוּהָ שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְזֶה אֲלֵא עַל יְדֵי תַפְלָה, וְלִכֵּן תֹּאמְרִי אֵת הַתַּפְלָה הַזֶּה כְּמֶה פְּעָמִים בְּיוֹם, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה:

רַבְּנוֹ שֶׁל עוֹלָם! זְכַנִּי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְאַזְכֶּה לְהִרְגִּישׁ אֵת הַשִּׂמְחָה בְּאַבְרֵי וּגְיָדֵי וּבְכָל טַפֵּי דָמִי, עַד שֶׁהַשִּׂמְחָה תִּגִּיעַ לְרַגְלֵי, שְׂאֲזַכֶּה לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם מֵרַב שִׂמְחָה עַל גְּדֹל הַחֲסָד

שְׁעֵשִׂית עַמְדִי, שֶׁנִּבְרָאתִי מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי יְכוּלָה לְקַיֵּם אֶת
 מִצְוֹתֶיךָ. אֲנֵא אָבִי שְׁבַשְׁמִים רַחֵם עָלַי וְהִרְחַק מִמֶּנִּי אֶת הַעֲצָבוֹת
 וְהַעֲצָלוֹת, וְזַכְּנִי לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אַחֲרִים מִשְׁמַחָה, וְאַזְכֶּה
 לְשִׂמְחָה אֶת אַחֲרִים, וְעַל יְדֵי זֶה גַם אֲנִי אֲזַכֶּה לְשִׂמְחָה, וּבִזְכוּת
 הַשְׁמַחָה אֲזַכֶּה לְהַכְלִיל בְּךָ לְגַמְרִי, עַד שֶׁלֹּא אֶרְאֶה לִפְנֵי עֵינַי רַק
 אֶת אֲמַתְתַּי מִצִּיאוֹתֶיךָ תִּתְבַּרְךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם
 אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָהּ. וְזַכְּנִי לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת שְׂאֲזַכֶּה
 לְדַעַת בִּידִיעָה בְּרוּרָה שֶׁאַתָּה נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדֶיךָ נִמְצָא, וְעַל יְדֵי
 זֶה תִּמְחַל לִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי, וְתִמְשִׁיךְ עָלַי שְׁפַע שְׁלֹא אֶצְטָרֵךְ
 שׁוּם טוֹבוֹת מִבְּשׂוּר וְדָם, אֶלֶּא תִפְרַנְסֵנִי מִיָּדְךָ הַמְּלֹאָה לְבַד, וְעוֹד
 אֲזַכֶּה לְתֵת צְדָקָה לְזוּלוֹת, וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאַזְכֶּה
 לְהַכְלִיל בְּךָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, אֲמֵן סְלָה.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקצב.

**מָזָה שֶׁבַע שָׁנִים אֲנִי סוֹבֶלֶת מִבְּעָלִי עַד כְּדֵי פְּגִיעָה
 נִפְשִׁית. מָה אֶפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת מְדֻלָּן: לְכַבוֹד הָרַב שְׁלוֹם.

שְׁמִי מְדֻלָּן, נוֹלְדִתִּי בִּי"ח בְּאֵיֶר תִּשְׁכ"ה, וּמָזָה שֶׁבַע שָׁנִים
 אֲנִי סוֹבֶלֶת מִבְּעָלִי - הוּא לֹא רוֹצֵה לַעְרֹךְ אֶת הַקְּנִיּוֹת לְבֵית,
 מִנְסָה לְהַעֲנִישׁ אוֹתִי וְלֹא מְתִיחַס אֵלַי. כְּבוֹד הָרַב, אֲנִי פְּגוּעָה
 נִפְשִׁית. אֲנִי עוֹשֶׂה הַכָּל בְּשִׁבִיל שְׁלוֹם בֵּית, אֶךְ בְּעָלִי עֵקֶשׁן
 וְאֲנִי לֹא יוֹדַעַת מָה עוֹבֵר עָלָיו. יֵשׁ לִי אַרְבַּע בָּנוֹת שִׁיְהִיוּ בְּרִיאוֹת,
 וְאֲנִי רוֹצֵה שִׁיְהִיָּה בְּבֵית שְׁקֵט וְרַגַע עֲבוּרָן. בְּבִקְשָׁה תַעֲזֹר לִּי!

השם ישמור אותך וישלח לך בריאות, אשר ובשורות טובות,
שנזכר לגאלה ולבנין בית המקדש מחדש, אמן ואמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל מדלן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שכדי לריב צריכים שנים וכו', ולכן רציתי
לשמע גם את הצד של בעלך מה שיש לו לומר וכו'.

הכלל הוא שצריכים לדעת אשר סגלה לשלום בית זה להיות
ותרן אחד לשני, כי אי אפשר להחזיק בית אלא כשהבעל והאשה
מותרים אחד לשני, וזה עקר השלמות של כל זוג שאחד מותר לשני,
ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן פ') שעקר השלום כששני
הפכים מתאחדים יחד, הינו אחד יש בו מדת החסד, ואחד יש בו מדת
הגבורה, שהם שניהם הפכים, אש ומים, אבל אם הם מתאחדים זו
השלמות של השלום, ולכן כל זוג שרוצים שהשכינה תשרה בתוך
ביתם, עליהם להרגיל את עצמם לותר אחד לשני, ולסבל אחד את
השני, ואמר החכם מכל אדם (משלי י"ב) "שנאה תערר מדנים ועל
כל פשעים תכסה אהבה"; אם יש אהבה אמתית בין הזוג, אפלו
שיקרה משהו וכו', אזי "על כל פשעים תכסה אהבה", אבל אם
מאבדים את השכל ונכנסים בלחץ ולא מותרים אחד לשני, על ידי
זה מכל דבר קטן עושים דבר גדול וכו', אזי "שנאה תערר מדנים".
ולכן הסגלה הבטוחה לשלום בית, להיות ותרן אחד לשני, ולדעת
שאם הקדוש-ברוך-הוא שדך בינינו, זה סימן שאנחנו נשמה אחת,
ועלינו להסתדר יחד.

הקדוש-ברוך-הוא אשר שמו שלום ישים שלום ביניכם, ונשמע
ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקצג.

הציעו לי שדוך עם חסיד ברסלב גרוש ואב לחמשה ילדים. מה דעתכם בענין?

שאלה:

מאת שירן: שלום לרב שליט"א.

שמי שירן, אני רוקה בגיל שלשים ושמונה, והציעו לי שדוך עם גרוש פלוס חמשה ילדים שמקרב לברסלב. אני מודעת לגילי, ולכן הסכמתי. עושה רשם שיש לו ישוב הדעת ולב טוב, אך אני לא מאמינה שיש לי את הכח הנדרש. הוא התגרש לאחרונה אחרי שהיה פרוד מספר חודשים. הוא מספר שהילדים מתגנבים למקום עבודתו כי המצב מתוח, וככל הנראה הם זקוקים לקרבתו, ואומר שהכל ארע רק בגלל התערבות והשפעה לא בריאה של הוריה עליה, ושמצדו הוא נסה מאוד לא לפרק את הנשואין.

טוב, זה הספור... אך אני לא יודעת איך אני משתלבת בו. אני קצת מצטערת שנפגשתי אתו, כי בהתחלה אמרתי לשדכנית שאין לי כחות לזה, אך כעבור זמן קצר היתה לי תחושה שיש התאמה מסוימת ולכן הסכמתי, אבל אולי תחושות זה לא מה שאמור להוביל. לא פשוט לסרב בגילי להצעות, ואפלו מפחיד, אך מה אעשה ולבי לא מרגיש שמחה להכנס למציאות זו? אנא כתבו לי עצה נכונה מה לעשות. תודה רבה, שמחה והתחדשות בזכות רבנו הקדוש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל שירן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

זה לא ממלץ לך להתחתן עם בעל שיש לו ילדים, אף שהגיל שלך כבר גיל גבוה, עם כל זאת לא תוכלי להתמודד עם הילדים, ולכן עדיף לך לקחת אחד בלי ילדים.

אל תתיאשי ותמשיכי להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא שתבשרי לי בקרוב בשורות משמחות.

תגידי בכל יום את התפלה הזאת ואפלו כמה פעמים ביום, ואז תראי ישועה מן השמים:

רבונו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בן זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכנה כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעכבה מציאת זוגי, ואני נמצאת בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרטת על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבלת על עצמי לחזור בתשובה שלמה, וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זמר תקון י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה - חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שבה בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בן זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך ולגרם לך נחת רוח גדול מאד, ואזכה לחיים טובים ונעימים, מעתה ועד עולם, אמן סלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקצד.

המצב הכלכלי שלנו הולך ומחמיר, אך בעלי לא מתיחס לכך ברצינות

שאלה:

מצאת טליה: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
רציתי לשאל שאלה שמאד מטרידה אותי: בעלי לומד תורה
ברוך השם ועובד בערבים, ואני סטודנטית, יש לנו ילד אחד
ועוד אחד בדרך... הבעיה היא שעם רמת ההכנסה שהוא
מכניס אנחנו לא יכולים להתקיים כל כך, והוא לא שם לב
לזה, ובכל פעם שאני מנסה להראות לו את ההוצאות מול
ההכנסות ואת ההפרש הרב שיש ביניהם, במיוחד כשיהיה
ילד שני בעזרת השם - הוא פשוט לא שם על זה, וממשיך
ואומר שמהשם תבוא הישועה...
אני מאמינה שהקדוש-ברוך-הוא זן ומפרנס, אבל עדין צריך
לצאת לעבד, ואם רואים שהעבודה לא מספיקה, אין מה
לעשות - צריך ללכת לעבד עוד... אנחנו חיים כרגע על כספי
מענק השחרור מהצבא, ובגלל זה הוא שוגה במחשבות שיש
כסף ולא צריך לעבד עכשו, אבל עד סוף החדש אנחנו נכנס
כבר למינוס בלי שדברנו על קניית וכו'...
אני גאה לומר שבעלי לומד תורה וכו', ומאד קשה לי להגיד
לו לעזב את הלמוד חס וחלילה, אבל אני מרגישה שזה מה
שצריך לעשות מאחר ואני לא יכולה לצאת לעבד, גם בגלל
שאני סטודנטית וגם בגלל שאני בהריון מתקדם. אשמח
לעצתך

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל טליה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאת עוזרת לבעלך ללמד תורה, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות יז.) גדולה הבטחה שהבטיחן הקדוש-ברוך-הוא לנשים יותר מן האנשים וכו'. אמר ליה רב לרבי חייא: נשים במאי זכיין? באקרויי בנייהו לבי כנישתא, ובאתנויי גברייהו בי רבנן, ונטרין לגברייהו עד דאתו מבי רבנן; במה הנשים זוכות? בזה שלוקחים את הילדים לתלמוד תורה שילמדו תורה, ומחכות לבעליהן שיחזרו מהכולל שלומדים שמה תורה.

עם כל זאת אני מרחך להגיד לך שאל תכניסי בלחץ, רק תהיי שמחה ועליזה על נעם חלקך, ותשתדלי שתהיה בינך לבין בעלך הבנה הדדית ושמחה עצומה ותאהבו אחד את השני, שזה סגלה שהשכינה תשרה בבית, כמאמרם ז"ל (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן, ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, אי אפשר לשניהן בלא שכינה. ובמקום שהשכינה נמצא שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

את לא יכולה לתאר ולשער אם תכבדו ותיקרו אחד את השני איזו ברכה והצלחה תבוא בתוך הבית ולא יחסר לכם שום דבר, בודאי בקרוב מאד בעלך ימצא עבודה שיוכל לפרגס את הבית בכבוד, וכך אמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ב') יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון. וכל תורה שאין עמה מלאכה,

סופה בטלה וגוררת עון; וכן אמר רבנו ז"ל (חיי מוה"ר"ן סימן תק"א) שחפץ מאד שיהיה לנו פרנסה, אף על פי שבטחון גם כן טוב מאד, אף על פי כן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה, כי במקום עבודת הבטחון במקום זה יעשה עבודה אחרת, כלומר כי אם לא יהיה לו מעמד פרנסה ויהיה לו בלבול הדעת מהפרנסה, ויצטרך בכל פעם לחזק עצמו במדת הבטחון, במקום זה יעסק בעבודה אחרת והתחזקות אחר בשאר עניני עבודת השם.

דעי לך שסגלה לפרנסה זה לברך את ברכת המזון מתוך הסדור דיקא, ובקול ובשמחה, וזה מסגל לעשירות נפלאה, כמו שכתוב (משלי י) "ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה", הינו אשה שמברכת את ברכת המזון בשמחה עצומה, זה מסגל לעשירות, וכן להזהר מאד על נטילת ידים וכו', ולכן מהיום והלאה תקפידי מאד מאד על נטילת ידים כשאת קמה בבקר וכו', וכן כשיוצאים לשרותים וכו', וכן לפני האכילה לטל ידים עם נטלה דיקא וכו', כי נטילת ידים מסגלת להנצל מעניות, כי על נטילת ידים זה ראשי תבות ענ"י, ומי שמזלזלת בנטילת ידים נעשית עניה, ואמרו חכמינו הקדושים (שבת ס"ב:) אמר רב חסדא אנא משאי מלא חפני מיא ויהבו לי מלא חפני טיבותא; [אני נטלתי ידי עם מלא מים ונתנו לי חפנים מלאים טוב, כי רב חסדא היה עשיר גדול מאד, והכל בזכות נטילת ידים שהיה מקפיד על זה].

הקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליכם שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם ותבשרו לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקצה.

אני מרגישה עצב עצום ואין לי כח לעשות כלום. איך יוצאים מזה?

שאלה:

מאת שיר: הרב, אני מרגישה עצב עצום ואין לי כח לעשות כלום - לא ללמוד בבית ספר, לא לצאת מהבית, לא לחייך, לא לשמוח, ולא לכבד את ההורים - כלום! אני מתפללת ועושה את המצוות שחייבים, אבל לא כמו תמיד, אלא מתוך "מצוות אנשים מלמדה", אין לי כח ואני עצובה - עצובה שהמשיח לא פה, עצובה שאין בית מקדש, עצובה שישי הרבה אנשים בעם ישראל שלא מכירים את השם, עצובה מכל השקר שישי בעולם הזה! אני עצובה מאד! האם אפשר לצאת מהעצב הזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל שיר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אסור לך להסתכל על שום בריה שבְעוֹלָם, רק על עצמך, ותהיי שמחה ועליזה שזכית להבראות מזרע ישראל ולא עשני גויה כגויי הארצות, וזו השמחה הכי גדולה שצריכה להיות לך. וכן תרגילי את עצמך לשמע קלטות של שמחה, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות של בר ישראל שהוא תמיד שש ושמת, וזה מה שחסר לך, ואת צריכה להכריח את עצמך להיות בשמחה ולא להתבלבל מאחרים כלל.

את צריכה לראות רק לדאג לעצמך להיות שמחה ועליזה, ותהיי הכי מאשרת בחיידך וכו', כי מה עושה הסמ"ך-ך-מ"ם לאדם? מכניס

בו יאוש ודכאון העקר להסתכל על אחרים ולא על עצמו וכו', ולכן תפסיקי להסתכל על הזולת, תסתכלי רק על עצמך ותהיי הכי שמחה בעולם, וזה יביא לך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקצו.

אני ובעלי נשואים בנשואים שניים ומתגוררים בשני בתים נפרדים. האם כדאי לעבר להתגורר יחד?

שאלה:

מאת רות: לכבוד קדשת מוה"רא"ש.

אני ובעלי נשואים בנשואים שניים ומתגוררים בשני בתים - רב הזמן בעלי אתי ועם בני בביתי שנמצא בעיר, ופעמים בשבוע הוא עם בנותיו בביתו שבקבוץ. האם להמשיך במתכנת זו או לעבר להתגורר יחד? ואם כן, איפה תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל רות תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בכל דבר יש כלל ויש פרט, ואין בכלל מה שיש בפרט וכו', את לא כותבת בנות כמה הבנות שלו וכו' וכן אם הן מקבלות אותך וכו', ולכן אם הן מקבלות אותך מה טוב ומה נעים לגור ביחד אשר אין טוב מזה, אבל אם הן לא מקבלות אותך, אז תשאירי את זה כמו שהוא וכו'.

העקר תשתדלי שתהיה ביניכם אהבה והבנה הדרית ותצליחו

בְּחַיֵּיכֶם, וְאִין עוֹד דְּבַר כָּל כֶּף חָשׁוּב לְזוּג כְּמוֹ הַשְּׂמִיחָה הַתְּמִידִית
בִּיחָד, וְהַעֲקָר שְׂתֵהִיָּה אֶהְבָּה וְהִבְנָה בִּינֵיהֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ עַל הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקצז.

**אִיךְ רְאוּי לְהַתְּפַלֵּל: שִׁיְהִיָּה לִי שְׂפַע דֵּי צָרָכִי, אוֹ שְׂתֵהִיָּה
לִי עֲשִׂירוֹת גְּדוֹלָה כְּדֵי שְׂאוּכַל לַעֲזֹר לְאַחֲרִים?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מֹשֶׁה: שְׁלוֹם לְצַדִּיק.

יֵשׁ לִי חוֹבוֹת גְּדוֹלִים. בְּאִיזָה אִפֹּן אֲנִי צָרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל: שְׂתֵהִיָּה
לִי וּלְמִשְׁפַּחְתִּי פְּרֻנְסָה טוֹבָה בְּשִׂפְעַ וְשִׁלָּא יְהִיּוּ לְנוּ חוֹבוֹת, אוֹ
שְׂאֵנִי צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ עֲשִׂירוֹת כְּדֵי שְׂאוּכַל לַעֲזֹר גַּם לְאַחֲרִים? אֲנִי
רוֹאֶה מְסַבִּיבֵי הַמוֹן אֲנָשִׁים שִׁלָּא מְסַתְּדְרִים כִּלְכָלִית, וְחִלְקֵם
מִמֶּשׁ עֲנִיִּים, וְאֲנִי בְּצַעַר גַּם עֲלֵיהֶם. תּוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִטּוֹת, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מֹשֶׁה נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

כָּל הַצְּרוֹת שְׁלֶךְ זֶה מַחֲמַת שְׂאֵתָה מִמְּשִׁיךְ אֶת עֲצֻמְךָ אֶל הַצַּעַר
וְהַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, שְׂזֵה מְבִיא אוֹתְךָ לְכָל הַעֲנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת וְכוּ',
וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שְׂבִיכְלֵתְךָ לְהַתְּחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשֵּׁם שֶׁל
פְּרֻנְסָה שֶׁהוּא חֶת"ךְ הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ה) פּוֹתֵחַ אֶת יַדְךָ, יוֹצֵא

גם מפסוק (דברים ט"ז ט"ו) והיית' אך' שמח', ולכן הדבר הראשון אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך ומרים לך החיים ממות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתפק יותר, ולכן הדבר הראשון - רק להיות בשמחה.

ואם תאמר במה יש לי לשמח? הרי אני עני ואביון ומלא חובות? אלא דע לך שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.) אין עני אלא מדעת; עקר העניות תלוי בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה הוא תמיד שמח, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה; ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך שנבראת? יהודי ושלם עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת, תפתחנה לך את כל צונרי השפע והפרנסה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקצח.

**בעלי מתנהג אלי ואל הסביבה בצורה מזעזעת.
אני מתחננת, עזר לי!**

שאלה:

מצאת נילי: אני נשואה עם בעלי עשרות שנים. יש בינינו הרבה וכוחים, ואפלו שאני מנסה להיות טובה, אם יש משהו שלא מוצא חן בעיניו הוא מגיב בקללות, אך תמיד אני מנסה להעלים עין למען הילדים.

כל השנים הייתי שפחה שלו והוא עשה מה שבא לו, אני המפרנסת, קונה ודואגת להכל, והוא לא עוזר בכלל ועוד מתקמצן עלי ועל הילדים ומחשב כל שקל. עם הזמן הוא התחיל לדבר על רבנים ולא להאמין בהם, אין לו רב, הוא מקלל ומדבר לשון הרע, משקה קטנוני והפסיק להקפיד על כשרות מהדרת. הוא מצער אותי ואת ילדי וכבר שנים אנחנו חיים כל אחד בחדר נפרד.

לאחרונה הוא התחיל להסתדר עם הילדים, ואני מרגישה שהוא תמיד מתחרה בי, מפחד להגיד מלה טובה ולהרגיש פראייה. חשוב לי לצון שמדבר באדם עם שכל, שכל חייו למד תורה, אדם שבקי בזהר ובכתבי האר"י. היו לו תקופות מאד טובות ואף תלמידים שהוא החזיר בתשובה. אני יודעת שהוא משוע להשתנות, אבל היצר הרע שעבד אותו אליו. כבוד הרב אני מתחננת שתעזר לי לשנות את חיי!

ג.ב. אנחנו תורמים כלנו למוסדות הרב ביד רחבה, ואנחנו מודים לרב על המסירות להצלת עם ישראל, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל נילי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

צר לי מאד לומר לך ולנשים כמותך וכו' שאף חיבת בכל הבעיות שלך וכו', כי אשה צריכה לדעת שתתקף ומיד כשהיא מתחנת, אף שהיא צריכה לזכור מה שאמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פ'ק י' סימן ה') אין אשה כשרה אלא העושה רצון בעלה, עם כל זאת האשה צריכה לדעת את זכותה וכו', ושלל תהיה שפחה או סמרטוט וכו' של בעלה, כי זה הפך התורה שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברם היטיב בעבורה". והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא 'אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו].

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות באה בזכות האשה, ולכן בעל שהוא קמצן, עליו לזכור מה שכתוב (תקוני זהר בהקדמה ב) קמצן נבל בממוניה נבל שמיה, דלאו איהו נדיב ולאו איהו מזרעא דאבהן דאתמר עליהו (תהלים מ"ז י') "נדיבי עמים נאספו", דהא קמצן איהו עני הדעת, בתר דלא עביד טיבו למארי תורה למהוי מחזיק בדידיהו [מי שהוא קמצן עם כספו, בזה הוא מראה ששמו הוא נבל, ואינו מזרע אבותינו אברהם יצחק ויעקב שהם היו נדיבים, ומי שהוא קמצן מראה לדעת שאין לו שכל, ובפרט שלא רוצה לעשות טוב עם אלו שלומדים תורה ולהחזיק בידם].

ובפרט בעלך שלומד זהר והוא גם בעל מקבל, הוא צריך לדעת שמי שהוא קמצן סימן שהמח שלו מצמצם מאד מאד, ומוכא (ספר נעם אלימלך - פרשת מקץ) על הפסוק "ותעש הארץ לקמצים" - רמז שצריך האדם להזהר מאד ממדות קמצנות וכילות, כמו דאיתא בספר הישר

לרבונו תם, אם יהיה אדם כילי הינו קמץ אין זאת המדה הרעה לבדה בו, רק אחרת מלבד אלה, וזאת עלתה על כלנה, וסוף דבריו על כן אי אפשר לפילי להיות עובד השם, עין שם דבריו המתוקים האמתיים בארץ. וזהו "ותעש הארץ" וגו' - דהינו יוסף היה מתקן את הארץ בשבע שני שבע את מדות הקמצנות שבהם, וזהו "לקמצים", כי אין לך אדם נמלט ממדה זאת, אם לא כלו יש בו מקצתו, ויש אשר בהם אפלו קצת מקצת מהקמצנות, וצריך האדם להסיר עצמו ממדה רעה זאת, עין שם. ואחר הדברים האלו איך הוא יכול להתרברב שהוא מקרב רחוקים וכו'.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיחזור בתשובה שלמה ויעבד על עצמו לא לזלזל בצדיקים, כי כף אומר דוד המלך (תהלים נ"ה כ"א) "שלח ידיו בשלמיו חלל בריתו", כי מי שמדבר על צדיקים הדבוקים בו יתברך, סימן שהוא פגום בברית, וכן מי שהוא כעסן ובעל לשון הרע, הוא סימן שנכשל בהוצאת זרע לבטלה וכו', שמזה באה מדת הקמצנות והקללות והפעס והלשון הרע וכו', והלואי הלואי שיהיה מכיר את מקומו וכו', ולא יתרברב עם כתבי האריות, שבתפוש אמר רבנו ז"ל קבל"ה עולה כמספר נוא"ף, ולכן לא כל אחד ראוי לו ללמד קבלה.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שבעלך ישתנה לטובה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקצט.

האם זה נכון שבחור או בחורה רוקים לא יכולים להיות מקרבים לרבנו?

שאלה:

מאת מאור: לכבוד הרב שליט"א, שלום רב. ראשית, תודה לרב על מסירות הנפש למען עם ישראל והתורה הקדושה, ועל כל מה שאתם עושים כדי להפיץ את דעת רבנו בעולם. שתזכה לראות פני משיח ותמיד תהיה בריא לעבודתו ותברך. הייתי באומן כבר ארבע שנים ברצף, ואני מאד מחבר לרבנו. שמעתי אנשים שאומרים שלרבנו אין ענין עם רוקים, וכל הענין שלו זה רק לאנשים נשואים. אני עושה כל שביכולתי להכיר את האשה שמתאימה לי, ולא פוסל אף אחת, מנסה ומנסה, אך עדן לא מצאתי את האשה שלי. אני מאד רוצה להתחתן ולכל שדוך שמציעים לי אני הולך. אני יודע שיש לי עכובים בזוג ומאמין שרבנו יפעל עבורי, ואני מקבל את זה בהבנה, אבל מה עושים שיש לי הרהורים רעים שמאד מצערים ומפריעים לי? האם הרב יכול לתת לי עצה מה לעשות בזמן הזה עד שאתחתן? דבר נוסף שמציק לי - למדתי שהשם כועס על מי שלא התחתן. מה חושבים על אחד כמוני בשמים?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר מטות, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל מאור נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שרבנו ז"ל הוא רחמן אמתי, והוא המנהיג

של הדור הזה, והוא מבין כל נשמה ונשמה, ובפרט של רוק ורוקה וכו' וכו', ויש לו דבורים לכל אחד ואחד, ולא בחנם שרבנו ז"ל רצה מאד שנתחתן בגיל צעיר מאד לפני שנפתח העינים להיות חכם בעיניו וכו', ואחר כך יכשל בפגם הברית שעל ידי זה יתבלבל מחו ודעתו לגמרי וכו', עם כל זאת מי שכבר נכשל במה שנכשל שעל ידי זה אבד את בן או בת זוגו וכו', יש לרבנו ז"ל דבורים לחזק ולאמץ לעודד ולשמח את כל נשמה ונשמה, ולקרבה אליו יתברך, ולכן אני מאד מאד שמח שאתה נוסע אצל רבנו ז"ל ובפרט בראש השנה, וסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב ותזכה למצא את בת זוגך, העקר אל תפסיק להתפלל להקדוש-ברוך-הוא על מציאת זוגך, ודע לך שהצדיק הוא השדכן, כמוכא בברי רבנו ז"ל (לקושי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ט) שהצדיק משדך את כל השדוכים, ולכן בזה שתמיד בספרי רבנו ז"ל תזכה למצא את בת זוגך.

בודאי אין למעלה מזה מלהתחתן מה שיותר מהר, כמאמרם ז"ל (קידושין כ"ט:) משתבח ליה רב חסדא לרב הונא בדרב המנונא דאדם גדול הוא. אמר לו: כשיבוא לידך הביאהו לדי. כי אתא, חזייה דלא פריס סודרא, אמר לו: מאי טעמא לא פריסת סודרא? אמר לו: דלא נסיבנא. אהדרינהו לאפיה מיניה. אמר לו: חזי דלא חזית להו לאפי עד דנסבת. רב הונא לטעמיה, דאמר: בן עשרים שנה ולא נשא אשה - כל ימיו בעברה. בעברה סלקא דעתך? אלא אימא כל ימיו בהרהור עברה. אמר רבא וכן תנא דבי רבי ישמעאל: עד עשרים שנה יושב הקדוש ברוך הוא ומצפה לאדם מתי ישא אשה, כיון שהגיע עשרים ולא נשא - אומר תפח עצמותיו.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז, ותבקש ממנו יתברך בכל יום על מציאת בת זוגך, ואדרבה, תשפך את נפשך אליו יתברך שאתה מוכן להתחתן, ולמה מגיעה לך קללה כזו וכו', ולכן תראה להמשיך להתפלל על מציאת בת זוגך, ומה שתפלה פועלת

שום דבר בעולם לא פועל, ומי יתן שתאמר את התפלה הזו כמה פעמים ביום, ותראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא:

רבוננו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בת זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעפכה מציאת זוגי, ואני נמצא בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה שלמה. וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקון י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה, חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שב בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בת זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תר.

מרב עיפות מעבודת היום, הרבה פעמים אני נרדם מבלי להתפלל ערבית. מה העצה?

שאלה:

מאת גיא: לרב הצדיק שליט"א, רפואה שלמה, בריאות איתנה ורב תודות על כל מה שאתה עושה עמנו. אני בעל תשובה כארבע שנים, נשוי שנתים עם תינוק

ותינקת. כָּרַגַע אָנִי בְּחֹבוֹת, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁרַבְנוּ הַזְהִירְנוּ מִלְהִיּוֹת
 בְּעַל חוֹב, וְלָכֵן כְּשֶׁרָאִיתִי אֶת הַבְּטָחַת הָרַב שֶׁהַבְּטִיחַ בְּהַבְטָחָה
 חִזְקָה שְׁמִי שִׁיתָרֵם לְהַצֵּלֵת הַנֶּעַר יֵצֵא מִהַעֲנִיּוֹת וְהַחֹבוֹת,
 וְלֵאחֲרַי דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַתְחַזְקוֹת בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים עִם
 הַמְּפִיצִים שְׁלָכֶם שְׂבָאוֹ לְעִירִי, חֲתַמְתִּי עַל תְּרוּמָה בְּהוֹרָאת
 קִבֵּעַ בְּסוֹף מֵאָה ש"ח לְמֶרְכָּז הַהַצְלָה לַנֶּעַר.
 שְׁאֵלְתִי לְרַב: אָנִי עוֹבֵד, וְלֵאחֲרַי הָעֵבוֹדָה אָנִי עוֹזֵר לְאִשְׁתִּי
 בְּבֵית. בְּשָׁעוֹת הָעֶרֶב הַמְּאַחֲרוֹת אָנִי הוֹלֵךְ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ
 לְלַמֵּד תּוֹרָה, אֲף הִרְבֵּה פְּעָמִים אָנִי מִתְעַיֵּף וְנִרְדָּם עַל הַסֵּפֶה
 בְּבֵית בְּלִי עֵרְבִית וְקִרְיַת שְׁמַע שְׁעַל הַמֶּטָה. כְּמוֹ כֵּן, לְפַעְמַיִם
 כְּשֶׁאֲנִי בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ אָנִי נִרְדָּם עַל הַסֵּפֶר תּוֹךְ כִּדֵּי לְמוֹד.
 אֵיזוֹ עֲצָה מַעֲשִׂית יוֹכַל הָרַב לְתַת לִי כִּדֵּי שְׂאֵהִיָּה חִזָּק בְּמִדַּת
 הַזְּרִיזוֹת וְנִצּוֹל הַזְּמוֹן? תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִטּוֹת, ט"ז תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל גִּיא נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲתָה צָרִיךְ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
 גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ שְׂזִכִּיתָ לְחֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה, וְהַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לָךְ מִתְּנָה אֲשֶׁה נְהַדְרֵת וּשְׁנֵי יְלָדִים, וּבִזְהָרָא לָךְ
 לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, וְלִתֵּת תְּמִיד תּוֹדָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֶסֶד
 חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, וּבִזְהָרָה שֶׁתִּהְיֶה רְגִיל לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, עַל יְדֵי זֶה יִתְרַחֵב לָךְ לְבָבְךָ שֶׁלֹּא תִפְּלַע בְּעִצְבוֹת וּבִמְרִירוֹת
 וּדְכָאוֹן, אֲשֶׁר זֶה מְבִיא אוֹתָךְ לְעִצְלוֹת וְעִצְבוֹת, וּכְבָר אָמַר רַבְנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן קפ"ט) צָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד מִעִצְבוֹת וְעִצְלוֹת, כִּי
 עָקֵר נְשִׁיכַת הַנְּחָשׁ הוּא עִצְבוֹת וְעִצְלוֹת בְּבַחֲיִנַת (ישעיה ס"ה) "וְנָחַשׁ
 עָפָר לְחִמּוֹ", עָפָר הִיא בַּחֲיִנַת עִצְבוֹת וְעִצְלוֹת שֶׁהֵם בְּאִים מִיסוּד
 הָעָפָר; וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שֶׁבִּיכְלָתְךָ רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה.

וְתִזְכֹּר מַה שֶּׁאָמַר רַבְנוּ ז"ל (שיחות הר"ן סימן רע"ג) טוֹב לְהֵאָדָם לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ שְׂיוּכַל לְהַחְיִית אֶת עֲצָמוֹ עִם אֵיזָה נִגּוּן, כִּי נִגּוּן הוּא דָּבָר גָּדוֹל וְגִבּוּהַ מְאֹד מְאֹד, וְיֵשׁ לוֹ כַּח גָּדוֹל לְעוֹרֵר וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת לֵב הָאָדָם לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ. וְאִפְלוּ מִי שֶׁאִינוּ יְכוּלִּים לְנַגֵּן, אִף עַל פִּי כֵן בְּכִיתוֹ וּבִינוּ לְבִין עֲצָמוֹ יוּכַל לְהַחְיִית אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵיזָה נִגּוּן כְּפִי שְׂיוּכַל לְזַמֵּר אוֹתוֹ, כִּי מַעֲלַת הַנִּגּוּן אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְתֵאֵר כָּלֵל, וְאָמַר רַבְנוּ ז"ל (ספּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת מַעֲשֵׂה י"ג מִיּוֹם שִׁשִּׁי) שֶׁעֵקֶר רְפוּאָת הַבַּת מִלֶּךְ שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הָאָדָם, שִׁירָה בַּהּ הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹזֵר שֶׁהוּא הַיְצֵר הָרַע עֲשָׂרָה מִיְּנֵי חֲצִים שְׁכָל חֵץ הִיָּה מְשׁוּחַ בְּעֲשָׂרָה מִיְּנֵי סְמִים וְכו', וְהַצְדִּיק הָאָמֵת שֶׁהוּא הַבְּעֻטְלִיר בְּלִי יָדַים מוֹצִיא אֶת הַחֲצִים הָאֲרִסִּים מִבַּת הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּא נִשְׁמַת הָאָדָם עַל יְדֵי הָעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נִגְיָנָה שֶׁמִּנְגֵן לְפָנֶיהָ.

וְלִכֵּן עֵקֶר תְּקוּנַת הַבְּרִית זֶה רַק שְׂמִחָה, וּלְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל הַכּוֹחוֹת לְהִיּוֹת בְּשְׂמִחָה, וְאָמַר רַבְנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן קס"ט) כְּשֶׁאָדָם תָּמִיד שָׂשׂ וְשִׂמְחָה, עַל יְדֵי זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם שֶׁעוֹשֶׂה כָּל מִיְּנֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם רַק לְהִיּוֹת בְּשְׂמִחָה, וְלֹא מִנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת אֲצֻלוֹ כְּרַגַע, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנוֹ, וְאִף שֶׁזֶה בָּא לְאָדָם יוֹתֵר קָשָׁה מִכָּל הָעֲבוֹדוֹת שְׂבַעֲוֹלָם וְכו', עִם כָּל זֹאת אֵי אֶפְשָׁר לְהַתְּרַפְּאוֹת אֲלֵא עַל יְדֵי שְׂמִחָה, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שֶׁגַּם חֲכָמֵי הָרוֹפְאִים אוֹמְרִים שְׁכָל הַמַּחֲלוֹת וְהַחֲלָאִים רְעִים שְׂבָאִים לְאָדָם זֶה רַק מִחֲמַת חֲסִרוֹן הַשְּׂמִחָה, כִּי עַל יְדֵי שְׂמִחָה הוּא נִתְרַפָּא מֵהַכֵּל. וְלִכֵּן תְּכַרִּיחַ אֶת עֲצָמְךָ רַק לְהִיּוֹת בְּשְׂמִחָה, וְזֶה תְּקוּנָה הַנְּצָחִי.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים שֶׁהַדְּבָר הָרִאשׁוֹן כְּשֶׁבָא הָעֵרֵב תִּתְפַּלֵּל עֲרִבִית, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ד':) חֲכָמִים עָשׂוּ סִיג לְדַבְרֵיהֶם כְּדִי שְׁלֹא יִהְיֶה אָדָם בָּא מִן הַשְּׂדֵה בְּעֵרֵב וְאוֹמֵר אֵלַי לְבִיתִי וְאוֹכֵל קִמְעָא וְאַשְׁתָּה קִמְעָא וְאִישָׁן קִמְעָא, וְאַחַר כִּף אֲקָרָא קְרִיאַת שְׂמַע וְאַתְפַּלֵּל, וְחוֹטְפָתוֹ שְׁנָה וְנִמְצָא יֵשֵׁן כָּל הַלַּיְלָה. אֲבָל אָדָם בָּא מִן הַשְּׂדֵה בְּעֵרֵב נִכְנָס לְבֵית הַכְּנֻסָּת, אִם רָגִיל לְקִרוֹת - קוֹרָא, וְאִם רָגִיל

לשנות - שונה, וקורא קריאת שמע ומתפלל, ואוכל פתו ומברך, וכל העובר על דברי חכמים חייב מיתה. מאי שנא בכל דוכתא דלא קתני חייב מיתה, ומאי שנא הכא דקתני חייב מיתה? איבעית אימא משום דאיכא אונס שנה ואיבעית אימא לאפוקי ממאן דאמר תפלת ערבית רשות קא משמע לן דחובה; תראה לקים את זה בתמימות ובפשיטות ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרא.

**אנחנו נוסעות השבוע לאומן. האם תוכלו לכתב לנו:
הדרך מה לעשות שם?**

שאלה:

מאת חנה: לכבוד קדשת אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א. אני מתפללת לרפואתכם השלמה ושינוי שתבואו לגור אתנו ביבנאל.

בעזרת השם אני נוסעת השבוע עם קבוצה גדולה מנשות אנ"ש לציין רבנו, ונשמח מאד אם תוכלו לכתב לנו הדרך מפרטת כיצד כדאי לנצל את השעות באומן ובציין הקדוש לתועלת כל הנשים הנוסעות השבוע לאומן. תודה רבה לצדיק על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות, י"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל חנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה מאד גדלה שמחתי שאני שומע שאת נוסעת אצל ציון רבנו

ז"ל בעיר אומן, שאין מלים להסביר את גדל הזכות הזו, כי רבנו ז"ל הבטיחנו הבטחה חזקה שכל מי שיבוא אל ציונו הקדוש ויתן פרוטה לצדקה עבורו, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי' אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, הקדוש-ברוך-הוא ימחל לו, ורבנו ז"ל יעשה כל מה שביכולתו להוציא את האדם הזה מהשאול תחתית ומתחתיו שנפל לשם, ולכן אשרי האיש או האשה שזוכים להגיע אל ציון רבנו ז"ל על כל פנים פעם אחת בחייהם, ולקיים את דבריו ז"ל.

אין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שצריכה להיות לך כשאת מגיעה אל ציון קדש הקדשים של רבנו ז"ל באומן, ומרב שמחה ממילא תתעורר אצלך בכיה גדולה מרב תשוקה אליו יתברך, שיקניס בך רבנו ז"ל, ולכן תראי לפרש את כל שיחתך עמו יתברך, ותבקשי ממנו יתברך כל מה שאת צריכה בזכות הצדיק הקדוש הנורא הזה, שמאד מאד רצה שנהיה רגילים לבוא אליו.

ידוע בין אנשי שלומנו מה שאמר רבנו ז"ל לבתו אדל (עין שיחות הר"ן סימן קנ"ו) כשהיה רבנו ז"ל באומן, שמע בביתו קול של הצועקים על הבית עלמין על קברי אבותם שדרכס לצעק ולהתפלל שם בקול מר כנהוג, ופעם אחת שמע אשה אחת שהיתה צועקת שם על קבר אביה: "אבי אבי" בקול מר מאד וכו', וכו', ובתו אדל תחיה, היתה עומדת אצלו אז, ענה ואמר לה רבנו ז"ל: האשה הזאת צועקת בכונה היטב אבי אבי, אבל אביה אינו בכאן כלל וכו', ואמר אז שטוב כשבאים על קברי אבות לומר להמתים השוכנים סביב סביב לקבר אביהם ואמם וכיוצא שבאים אליו, לבקש מהם שיודיעו לו שבא בנם או בתם אליו. כי בודאי לא כל המתים נסתלקים ממקום קבורתם למקום שנטרדים, כי הרבה שרויים על קברם. על פן טוב להודיעם כדי שהם יודיעו לאביהם וכו'. ואמר אז: אבל אצל הצדיק אין צריכים לחשש על זה שמא אינו שם, כי מיתת הצדיק הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר אחר.

והמשיל אַז לבתו על עצמו: כמו שאני עתה בחדר זה ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסוגר הדלת אחרי. אם את תבואי אצל הדלת ותצעקי "אבי אבי" וכו', לא אשמע דבריך? [כדברים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים שרמז לכל אחד ואחד כמה גדול המעלה של מי שיזכה לבוא על קברו הקדוש והנורא, כי בודאי ישמע דבריו ויעזר ויושיע לו בכל מה דאפשר].

ולכן בבואך אל ציון רבנו ז"ל תנצלי את הזמן שתהיי שם אחר שנתת פרוטה לצדקה ואמרת את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי' שתתחילי להתבודד אליו יתברך, ותבקשי ממנו יתברך כל מה שאת צריכה בגשמיות וברוחניות גם יחד, כי בהדלת אמות של רבנו ז"ל שם יכולים לפעל מה שלא יכולים לפעל בשום מקום בעולם, כי עוד לא היה צדיק שבקש כל כך שנבוא אל ציונו הקדוש כמו רבנו ז"ל, ולכן אשרי האשה שבאה אל ציון רבנו ז"ל וזוכה במשך כל שהותה שם מלבד אמירת העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', להתחיל ולסיים את כל ספר תהלים ואחר כל מזמור תהלים שאומרים, אַז כדאי לבקש ממנו יתברך בשפת האם כל מה שצריכים, שדוף וכו', שלום בית וכו', ילדים וכו', פרנסה וכו', בריאות וכו', וכל מה שרק חפצים וכו', ובודאי הנשים נמצאות שמה במשך יום או יומים ויותר, אַזי בכל פעם להמשיך את התהלים איפה שעומדים, וכך במשך היום יומים וכו', יכולים לסיים את כל ספר תהלים, ובין כל מזמור ומזמור לבקש בשיחה בינו לבין קונו מה שצריכים, שדבר זה אין למעלה מזה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ג) שתהלים מסגל לתשובה, וכל הצרות שיש לאדם אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד') מפני שעוונותיו חקוקים על עצמותיו, ובזה שאדם מתודה על ידי זה יוצאים החטאים מהעצמות, וזוכה להרגיש את אמתת מציאותו יתברך.

ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן צ"ח) אמירת תהלים היא מעלה גדולה מאד כאלו אמרם דוד המלך בעצמו, כי הרי אמרם

ברוח הקדש גדול ונפלא מאד, ורוח הקדש מנחת בתוך התבות, וכשאומרים תהלים הוא מעורר את הרוח הקדש של דוד המלך, והוא מסגל מאד לרפאות החולה להיות לו בטחון רק על השם יתברך, שעל ידי אמירת תהלים יושיע השם יתברך שיתרפא החולה, וכן מסגל להמשיך לעצמו כל הישועות. ולכן כשאת כבר אצל ציון רבנו ז"ל תראי לנצל את הזמן היקר ולא לבטל את הזמן בפטפוטי הבל ודברים בטלים, כי סוף כל סוף את באה במסירות נפש הכי גדולה ועם הוצאות גדולות וכו' וכו', ולכן במקום קדש הקדשים ציון רבנו ז"ל צריכים להתנהג בדרך ארץ גדולה מאד, ורק לבקש ולהתחנן אל הקדוש-ברוך-הוא ולבקש ממנו יתברך כל מה שצריכים, ואז תהיי בטוחה שתחזרי עם ישועות גדולות, כי הבטחת רבנו ז"ל היא חזקה מאד מאד, ואשרי מי שיבוא תמיד אצל ציון רבנו ז"ל.

כשתהי אצל ציון רבנו ז"ל, אבקש אותך מאד שתבקשי רחמים מרבים עבורי שאני זקוק לרחמי שמים מרבים בכל הענינים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרב.

כיצד עלינו לנהג בענין המפגשים עם משפחתנו החלופית?

שאלה:

מאת שרה סיגלית: לכבוד הצדיק מיבנאל שלום רב. אנחנו בעלי תשובה וגשואים כעשר שנים, יש לנו שתי בנות בגילאי תשע ושבע, ויש לנו בן בגיל חמש עם תסמונת דאון. ההורים שלנו חלונים, וברוך השם הם תומכים בנו כלכלית וקנו לנו בית. אמא שלי מגיעה אלינו בלבוש לא צנוע, והבנות שלי מתבישות שהשכנים יראו אותה, וכשהיא ואבי באים

אלינו בעלי נמצא בבית לזמן קצר ומתחמק ויוצא מהבית
מבלי לפגוע בהם.

בנוסף, לאמא שלי מאד חשוב שנפגש עם אחי ואחותי
וילדיהם, אבל אנחנו מתחמקים, כי כשהיו מפגשים הם דברו
דברים בעיתיים, וכן אחי ואחותי נוגעים בבני זוגם ליד כולם,
הילדים שלהם עם איפונים ומחשבים ואנחנו חוששים מאד
לטהרה ויראת השמים של ילדינו. מה עלינו לעשות? האם
להפגש אתם? באילו תנאים? ואיך לדבר עם ההורים על כך?
בתודה מראש על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל שרה סיגלית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריכם ואשרי חלקכם שזכיתם לחזור בתשובה שלמה, כי
אצלו יתברך מאד מאד חשובה תשובה עד כדי כך שאמרו חכמינו
הקדושים (ברכות ל"ד) במקום שבעלי תשובה עומדים שם אין צדיקים
גמורים יכולים לעמד, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) גדול
כחה של תשובה שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד
היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא
עד מהלך חמש מאות שנים. ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא
עומדת לפני כסא הכבוד.

בענין מה שעובר עליך מהאמא שלא באה בצניעות וכו', לדעתי
את יכולה להגיד את זה בצורה עדינה מאד, ולהסביר שאנחנו חיים
חיי תורה וצניעות וכו', והקדוש-ברוך-הוא יעזר שכל עם ישראל
יחזרו בתשובה שלמה ונזכה כבר לגאולה השלמה.

את ובעלך צריכים מאד מאד להתחזק ולא להשבר משום דבר,
ואף שזה כואב מאד מאד, וכך אמר החזון איש זכותו גן עלינו: מי

שׁיֵשׁ לוֹ בְּבִיתוֹ בֵּן אוֹ בַת עִם מַחֲלַת נַפֶּשׁ וְכוּ' אוֹ תַסְמַנַת דָּאוֹן וְכוּ', רְאוּי לְקוּם לְפָנָיו כְּמוֹ שְׁקָמִים לְפָנָי אִישׁ מִבְּגָר אוֹ לְתַלְמִיד חֶכֶם, כִּי הִצְעַר וְהִיִּסוּרִים וְהִמְרִירוֹת שְׁעוֹבָרִים הַהוֹרִים לִילָדִים כְּאֵלוֹ זֶה בְּלִתי אֶפְשָׁרִי לְהַסְבִּיר בְּשִׁכְלִי אֲנוּשִׁי, כִּי זֶה הִצְעַר הֵכִי גְדוֹל שָׂרָק יְכוּל לִהְיוֹת שְׁלֵא יְכוּלִים לְרַפְאוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן אֶת וּבַעֲלָךְ מְכַרְחִים לְהַתְחַזֵּק בְּהַתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, וְאַף שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף יֵשׁ הֶרְבֵּה דְבָרִים שְׁאֵדָם לֹא יוֹדֵעַ עַל מַה זֶה בָּא לוֹ, וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מְכִילֵתָא יְתֵרוֹ) הִיִּסוּרִין מְרַצִּים יוֹתֵר מִן הַקְרָבָנוֹת, שְׁהַקְרָבָנוֹת בְּמִמּוֹן וְהִיִּסוּרִין בְּגוּף; וְאָמְרוּ (סִפְרֵי וְאַתְחַנּוּ) יֵהָא אָדָם שְׁמַח בִּיִסוּרִין יוֹתֵר מִן הַטּוֹבָה, שְׁאֵלוֹ אָדָם בְּטוֹבָה אֵין נִמְחַל לוֹ עוֹוֹן שְׁבִידוֹ, וּבִיִּסוּרִין נִמְחַל לוֹ.

בְּוֹדָאֵי מִי שְׁיֵשׁ לוֹ חוּלָה כְּזֶה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ אֶת פְּנֵי הַגִּיהֶנֶם הוּא כְּבָר לֹא יֵרְאֶה, כִּי יֵשׁ לוֹ אֶת הַגִּיהֶנֶם בְּזֶה הָעוֹלָם רַחֲמֵנָא לִישׁוּבָן, וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (יְלִקוּט אִיּוֹב רַמְזוֹ תַתְק"ח) אִיּוֹב, אֵלּוּלֵא לֹא קָרָא תִּגְרָר כְּשֶׁבָאוּ עָלָיו יִסוּרִין, כְּשֵׁם שְׁאוּמְרִים עֲכָשׁוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, כִּף הָיוּ אוּמְרִים אֱלֹהֵי אִיּוֹב וְכוּ'; אַבְל אִיּוֹב לֹא יָכַל לַעֲצוֹר אֶת עֲצוּמוֹ, וְהִצְרִיךְ מְרַב יִסוּרָיו לְדַבֵּר כְּלָפֵי מַעְלָה וְכוּ' וְכוּ', רוֹאִים מִזֶּה שְׁגָם עַל אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב עָבְרוּ יִסוּרִים מְרִים וְקָשִׁים מְאֹד, וְעַקֵּר מַעְלָתָם שְׁלֵא קָרָאוּ תִּגְרָר כְּלָפֵי מַעְלָה, אֵלּא סָבְלוּ אֶת יִסוּרֵיהֶם בְּדַמְמָה, וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה צ"ד סִימָן ה') אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵיחַד שְׁמוֹ עַל בְּרִיָּה כְּשֶׁהוּא חַי אֵלּא עַל בְּעֵלֵי יִסוּרִין.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי יֵאמַר לְצְרוּתֵיכֶם דִּי וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרג.

מאז שהייתי בלוייה של בן דודי התחלתי להרגיש
הרגשות מוזרות בזמן השנה

שאלה:

מאת יוסף: שלום לכבוד הרב, אני בחור ישיבה כבר שנתיים וחצי. לפני כחמשה חודשים הייתי בלוייה של בן דודה שלי, וביציאתי מבית הקברות שכחתי לטל את ידי, וכבר ביזם שלאחר מכן הרגשתי בשנתי שמישהו נוגע בי ומוריד מעלי את השמיכה, וכאלו שמישהו הולך עלי. יש ימים שאני מרגיש חלשה רצינית בגופי ואף כאבים חזקים בחזה. אף פעם לא בקרתי בציון של רבנו, האם נכון לחכות עד ראש השנה או לנסע כבר עכשו כדי שיתקן אותי ויעזר לי להתרפאות? מה גם שאני כבר רוצה מאד להקים בית נאמן בישראל ונורא קשה לי במצבי הנוכחי. אבקש את עצת הרב וברכתו לרפואה שלמה ולזוג הגון במהרה, תודה רבה, יוסף.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יוסף גרו ואיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להוציא את כל הדמיונות מראשך וכו', כי הדמיונות יכולים להרס את האדם לגמרי, וחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי שבת פרק י"ד הלכה ג') על הפסוק (דברים ז') "והסיר הוי"ה ממך כל חלי" - זו רעיון, דאמר רבי אליעזר (שם כ"ח) "ונתן על ברזל על צוארך" - זה רעיון; הינו מה זה העל הכי קשה של האדם? זה הרעיונות והדמיונות שמסבכים אותנו, כי מרב עוונותיו ובפרט של פגם הברית,

הוא נמצא בלחץ תדירי ומדמין לעצמו כל מיני מחשבות של הבל וכו', ושל פחדים וכו' - מה יעשה לו זה, ומה יעשה לו ההוא, ובאמת אדם רודף את עצמו יותר ממה שאחרים רודפים אותו, כי מי שתמיד רק חושב ממנו יתברך, ומשתדל להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך מח מחשבתו, אזי מתפטר מכל אלו הרעיונות והדמיונות, ונעשה בן חורין אמתי, ואין עליו שום על.

ולכן אל תפחד משום דבר, אלא ראה לבדק את התפלין שלך אם הן פשרות, ותניח בכל יום תפלין, כי אי אפשר להסביר לכן אדם את מעלת מצות תפלין, ומעלת האדם שמניח תפלין, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ה) כל המניח תפלין מאריך ימים, ואמרו (פסקתא זוטרתא שמות) כל המניח תפלין כאלו קרא בתורה, ואמרו (ילקוט שמות רמז רכ"ב) אמרו ישראל לפני המקום אנו רוצים ליגע בתורה יומם ולילה אבל אין לנו פנאי, אמר להם הקדוש-ברוך-הוא קימו מצות תפלין ומעלה אני עליכם כאלו אתם יגיעים יומם ולילה; ואם היה אדם יודע את מעלת הזוכה להניח תפלין של יד ותפלין של ראש, היה נזהר בזה מאד מאד, והמצוה הזו ממשכה לאדם חיים ודבקות באין סוף ברוך הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ג:) כל שיש לו תפלין בראשו ותפלין בזרועו, הכל בחזוק שלא יחטא; כי כשאדם שש ושמח עם מצות תפלין שהניח היום, השמחה של המצוה לא תתן לו לחטא, ולכן אשרי מי שנוהר מאד מאד במצות תפלין.

בענין לנסע אצל ציון רבנו ז"ל וכו', כדאי כבר לחכות עד ראש השנה, כי כך אמר רבנו ז"ל לענין ראש השנה שלו (חיי מוהר"ן סימן ת"ו) שיכולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אופן, אף על פי כן בראש השנה יכולין אפלו הם לקבל תקון. אף על פי שבכל השנה אפלו הוא בעצמו ז"ל לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תקונים. כי אמר שהוא עושה בראש השנה ענינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות; ולכן כדאי לך לחכות כבר עד ראש השנה,

והקדוש-ברוך-הוא יֵעֹזר שְׁנוּזְכָה לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל
בְּאוֹמֵן כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, כִּי אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

יסוד היסודות בחסידות ברסלב הוא תמיד להיות בשמחה
עצומה, ולהפך את היגון והאנחה אל תקף השמחה, ולשמח עם כל
נקדה ונקדה טובה שיש בו, ולא להתיאש אפלו שעשה מה שעשה,
אלא לזכר שגדול אדונינו ורב להושיע, והקדוש-ברוך-הוא מוחל על
כל העוונות של האדם אם הוא חוזר בתשובה, כי הוא יתברך מרחם
על בריותיו, וכיון שאדם שב בתשובה שלמה - עליו רק לשמח, וככל
שממח יותר סימן שתשובתו נתקבלה בשמים, ולכן צריכים לעשות
כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחה עצומה, ולחפש ולבקש
ולמצא בעצמו את הטוב שיש בו, כי כך אמרו חכמינו הקדושים
(ברכות נ"ז). על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי
רקתך? אפלו ריקנין שבה מלאים מצות פרמון.

וכן צריכים להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא
כאשר ידבר איש אל רעהו שזה נקרא אצל רבנו ז"ל התבודדות,
וצריכים להיות כל כך רגילים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, עד שלא
יוכל להפרד ממנו יתברך, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר חלק ב' סימן
כ"ה) ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל, דהינו לקבע
לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה,
ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חן ורצוי
ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת,
ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו'. והנהגה זו הוא
גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו
יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל. כי על כל מה שיחסר
לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך,
על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך; ושני הדברים האלו הם
יסוד היסודות בחסידות ברסלב, מצד אחד רק לשמח תמיד עם כל
נקדה טובה שיש בו, ומצד שני רק לדבר עמו יתברך, ויפרש את כל

שיחתו וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבו עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ בְּשִׁתִּי
הַעֲצוֹת הָאֵלֹהִים, מְצַד אֶחָד שֶׁמְחַה וּמְצַד שְׁנֵי הַתְּבוּדוֹת, אֲזִי הוּא כְּבָר
לֹא צָרִיךְ אֶת אֵף אֶחָד, וְחֵי חַיִּים טוֹבִים וּמְאַשְׁרִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרד.

**קְרָאתִי שְׁמֵי שְׁפוּגִים בְּעֵינַיִם תְּפֹלְתוֹ לֹא מִתְקַבֵּלֶת. אֵיךְ
אֶפְשֶׁר לֹא לִפְלֵ לִיאוּשׁ?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אֲבִיתָר: שְׁלוֹם כְּבוֹד הָרַב.

אֲנִי בֶן חֲמֵשׁ עָשָׂרָה, חוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּעָה, וְהוֹרֵי מְסוּרְתִיּוֹת. הַיּוֹם,
אֲחֵרֵי הָרִבָּה מְאֹד זְמַן הַיָּצֵר מִמֶּשׁ נֶצַח אוֹתִי וּפְגַמְתִּי בְּעֵינַיִם
כְּשֶׁנִּכְנַסְתִּי לְאַחַת הָרִשְׁתוֹת הַחֲבֵרְתִיּוֹת. כְּמוֹכֵן שְׁאֲחֵרֵי זֶה
יִשְׂרָאֵל מְחַקְתִּי אֶת כָּל הַחֲשֻׁבוֹנוֹת שְׁלִי מִכָּל הָרִשְׁתוֹת כְּדֵי
שֶׁלֹּא אוֹכַל לְהִכְנִס לְשֵׁם עוֹד פֶּעַם וְגַם בְּקִשְׁתִּי סְלִיחָה מִמֶּשׁ
מִעֲמֻקֵּי הַלֵּב.

וְעַכְשָׁו לְשְׁאֵלְתִּי: קְרָאתִי שְׁמֵי שְׁפוּגִים בְּעֵינַיִם שְׁלוֹ תְּפֹלְתוֹ לֹא
מִתְקַבֵּלֶת תְּשֻׁעִים יוֹם וּמִקְבֵּל עוֹד הָרִבָּה עֲנָשִׁים. אֵיךְ אֶפְשֶׁר
אֲחֵרֵי שְׁקוֹרָאִים אֶת כָּל הָעֲנָשִׁים הָאֵלֹהִים לֹא לִפְלֵ לִיאוּשׁ? בְּפֶרֶט
שֶׁכְּבָר תְּקוּפָה אֲרַכָּה הַרְגֵשְׁתִּי בְּתִפְלָה שְׁלִי שְׁאֲנִי מְדַבֵּר מִמֶּשׁ
לִפְנֵי הַשָּׁם, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁאֲנִי קוֹרָא אֶת כָּל הָעֲנָשִׁים הָאֵלֹהִים אֲנִי
מְרַגֵּשׁ שֶׁהַפְּסוּדִתִּי הַכֹּל וְזֶה מִמֶּשׁ מִיֵּאֵשׁ אוֹתִי.

אֶשְׁמַח לְקַבֵּל תְּשׁוּבָה וּבְרִכָּה לְחַזְרָה בְּתִשְׁבּוּעָה שְׁלִמָּה

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אביתר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, וכן אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל; אסור להתיאש בשום פנים ואפן, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, ולכן אסור לך להתבלבל משום דבר בעולם, כי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן ומרחם על בריותיו, ובפרט מי שזוכה לחזר בתשובה שלמה, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו, ולכן אסור לך להתבלבל משום דבר בעולם, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ועקר התשובה כתב הרמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') כל מצות שבתורה, בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא שנגאמר (במדבר ה') "איש או אשה כי יעשו" וגו' "והתודו את חטאתם אשר עשו" - זה ודוי דברים. ודוי זה מצות עשה, כיצד מתודין? אומר: אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך, ועשיתי כך וכך, והרי נחמתי ובשתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה. וזהו עקרו של ודוי וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משבח; וכתב (פרק ב' מהלכות תשובה הלכה ב') ומה היא התשובה? הוא שיעזב החוטא חטאו ויסירו ממחשבתו ויגמר בלבו שלא יעשהו עוד שנגאמר (ישעיה נ"ה) "יעזב רשע דרכו" וגו' וכן יתנחם על שעבר שנגאמר (ירמיה ל"א) "כי אחרי שובי נחמתי", ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם שנגאמר (הושע י"ד) "ולא נאמר עוד אלקינו למעשה ידינו" וגו' וצריך להתודות בשפתיו ולומר ענינות אלו שגמר בלבו.

ולכן אל תבלבל את עצמך משום בלבול בעולם, כי בודאי מחל לך הקדוש-ברוך-הוא ואין עליך שום דינים, רק תמשיך לדבר אל

הקדוש-ברוך-הוא כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרה.

**הָאֵם זְמַן חֲצוֹת לְדַעַת רַבְנָנוּ נֹאמַר גַּם לְגַבֵּי קִיּוּם מְצוּוֹת
דְּאוּרֵיתָא אוּ דְרַבְּנָן?**

שְׂאֵלָה:

סַאֲת דָּן: שְׁלוֹם לְכַבּוּד הַצַּדִּיק הַיָּקָר. הַשֵּׁם יִמְלֵא מְשָׁלוֹת
לְבַבְכֶם לְטוֹבָה וְתַצְלִיחוּ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם בְּפֶרֶט בְּהַצֵּלַת
הַנֶּעֱר הַנוֹשֵׁר.

רְצִיתִי לְשַׁאֵל: הָאֵם זְמַן חֲצוֹת לְדַעַת רַבֵּי נַחֲמָן זָכָר צַדִּיק
לְבָרְכָה נֹאמַר גַּם לְגַבֵּי קִיּוּם מְצוּוֹת דְּאוּרֵיתָא אוּ דְרַבְּנָן כְּגוֹן
אֲכִילַת אֶפְיָקוּמָן בְּלִיל הַסֵּדֶר שֶׁנֶּאֱכָל עַד חֲצוֹת אוּ אֲמִירַת
סְלִיחוֹת הַנֶּאֱמָרוֹת לְאַחַר חֲצוֹת? אוּדָה לְרַב עַל תְּשׁוּבָתוֹ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְטוֹת, י"ח תַּמּוּז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דָּן נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְנָנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן קמ"ט) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים
קי"ט) "חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מְשַׁפְּטֵי צְדָקְךָ", שְׁחֲצוֹת
הוּא מְסַגֵּל כְּמוֹ פְּדִיּוֹן, כִּי הוּא הַמְתַקֵּת הַדִּינִים. כִּי צֶדֶק דֵּינָא וּמְשַׁפֵּט
רַחֲמֵי, וְזֶהוּ "עַל מְשַׁפְּטֵי צְדָקְךָ" - הֵינּוּ שְׂצָדֶק גּוֹבֵר עַל מְשַׁפֵּט, הַתְּקוּן
לְזֶה "חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם". וְעַקֵּר חֲצוֹת הוּא תְּמִיד אַחַר שֵׁשׁ שְׁעוֹת
מִתְחַלֵּת הַלַּיְלָה הֵן בְּקִיץ וְהֵן בַּחֲרֹף, וְאִזּוּ מִתְחִיל זְמַן חֲצוֹת, וְנִמְשָׁךְ

עד גמר אשמורה שניה, דהינו שתי שעות; ויש בזה שתי דעות בין אנשי שלומנו בדעת רבנו ז"ל - א. תחלת הלילה זה מהשקיעה, ב. מזמן רבנו תם, וזה שיך לכל המצוות - דאורייתא ודרבנן.

עם כל זאת, בשעת הדחק גדולה יש לסמך על הרב הקדוש מקאמנא זכותו יגן עלינו שלדעתו זמן חצות הוא בשעה שתיים עשרה בלילה בין בקיץ בין בחורף, וכבר אמר רבנו ז"ל שאם יש פוסק אחד שפסק משהו יכולים לסמך עליו.

הקדוש-ברוך-הוא ימתיק מאתנו את כל הדינים על ידי פלא עליון, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרו.

ההורים שלי מתנגדים מכמה סבות שאתחתן עם החבר שלי. האם לשמע בקולם?

שאלה:

מאת הודיה: שלום! אני יוצאת עם החבר שלי כבר שנה וחצי. הוא חולה בסכרת נעורים, וההורים שלי לא רוצים אותו בשום פנים ואופן, בנגוד להורים שלו שלהם אין בעיה אתי. הוא קצת ילדותי אבל הוא בחור עם לב טוב, דואג ואכפתי מאד, ועם עבודה הוא יכול להגיע רחוק. ההורים שלו פרוידים, והמשפחה שלו חסרת חנוך, כך שקל אחד מתנהל לפי מה שנראה לו, שזה מסביר למה הוא מתנהל כמו ילד... הוא הציע לי נשואים בפסח, וההורים שלי לא שמחו בשבילי. השאלה היא מה אני עושה עם ההורים: האם לקדם את החתנה או לשמע בקולם? ומה לעשות עם זה שהוא קצת ילדותי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל הודיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לשמע בקול ההורים אשר בודאי רוצים את הטוב ממך. את צריכה להבין שיש שכל ויש רגש וכו', ואדם צריך ללכת אחר השכל הבריא ולא אחר הרגש וכו', ולכן תצייתי את ההורים שלך ותצליחי.

תעזבי אותו מה שיותר מהר כי אם הוא ילדותי וכו' הוא ישאר ככה, כפתגם העממי "כמו שהוא בגיל שבע כך יהיה בגיל שבעים", אזי למה את צריכה להכנס בדברים כאלו?

חכמינו הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו רבה פרשה כ"ו) כל העולם כולו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות - כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קידושין ל:) שלשה שתפין הן באדם - הקדוש-ברוך-הוא, ואביו ואמו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש-ברוך-הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבדוני; רואים מזה שאם מכבדים את אבא ואמא בזה מכבדים את הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרז.

**כָּבֵר חֲדָשׁ וְחֲצִי אֲנִי אוֹסֵף צְדָקָה בְּחוּץ לְאֶרֶץ, אֵךְ עֵדִין לֹא
הַשְׁגַּתִּי מִסְפִּיק כֶּסֶף. הֲאֵם לְחֹזֵר לְאֶרֶץ אוֹ לְהַשְׁאֵר?**

שאלה:

מֵאת אֲשֶׁר: לְכַבֹּד צְדִיק יְסוּד עוֹלָם מוֹהֲרָא"ש הַקְּדוּשׁ.
אֲנִי נִמְצָא בְּחֹבוֹת גְּדוֹלִים וְהֶצְרַכְתִּי לְנִסְעֵי לְאַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַנְּדִיבִים בְּגִלּוֹת כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת עֲזָרְתָם. אֲנִי נִמְצָא כָּבֵר כִּמְעַט
חֲדָשׁ וְחֲצִי מִחוּץ לְבֵית, וְעֵדִין חֶסֶד לִי עוֹד הֶרְבֵּה. הֲאֵם אֲנִי
צָרִיף לְהַשְׁאֵר עוֹד זְמַן בְּגִלּוֹת כְּדֵי לְהַסְדִּיר אֶת הַחֹבוֹת אוֹ
שְׁכַדְאִי לִי לְחֹזֵר לְאֶרֶץ וּלְפָחוֹת לְהַקְלֵם מֵעַמָּס הַחֹבוֹת? אֲבַקֵּשׁ
אֶת עֲצַת הַצְּדִיק וּבִרְכָתוֹ.
תּוֹדָה מְרֹאשׁ, תִּזְכּוּ לְבְרִיאוֹת וְאַרְיִכוֹת יָמִים וְלְהַגְדִּיל תּוֹרָה
וְלְהַאֲדִירָה.

תשובה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדְרַת מִטּוֹת, י"ח תַּמּוּז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֲשֶׁר גָּרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מְמוֹן סִימָן ע"ז) מִי שֶׁעוֹשֶׂה מַעֲשָׂיו
בְּמֵהִירוֹת בְּלִי יְשׁוּב הַדַּעַת נַעֲשֶׂה בְּעַל חוֹב; וְכֵן אָמַר (שָׁם אוֹת תְּשׁוּבָה
סִימָן מ"ו) מִי שֶׁרוּצֶה לְשׁוּב יִזְהַר מִלְּהִיּוֹת בְּעַל חוֹב; וְלִכֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלְּאֵה
תִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַכְנִס בְּחֹבוֹת, וְלִזְהַר תִּזְכֶּה אִם תִּקְבַּע לְעַצְמְךָ
קְבִיעוֹת לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּאַיְזָה לְמוֹד תּוֹרָה - בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא,
כִּי חו"ב רָאשֵׁי תְבוֹת וְיִתֵּן חֵ'לְקָנוּ בְּתוֹרָתְךָ, וְאִם אָדָם קוֹבֵעַ עֵתִים
לְתוֹרָה עַל יְדֵי זֶה נִצּוֹל מִלְּהִיּוֹת בְּעַל חוֹב.

וְהִנֵּה לְכַתְחָלָה לֹא כְּדָאִי לְנִסְעֵי לְמַרְחָקִים וְלְעֻזֹב אֶת הָאִשָּׁה בְּבֵית
לְבַד, אֲבָל אִם כָּבֵר נִסְעַתְּ זָכַר מֵהַ שְׁאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן פ"ה)

בְּשֵׁרוּאָה אָדָם נְסִיעָה לְפָנָיו, אֵין לוֹ לְהִתְעַקֵּשׁ לְמַנַּע מִזֶּה לֵישֵׁב בְּבֵיתוֹ דּוֹקָא, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁאָדָם נוֹסֵעַ לְשָׂם הוּא מִתְקַן שָׂם אִיזָה דְבָר, רַק שִׁיזְהַר לְהִיּוֹת שְׂמוֹר מִן הָעֲבָרָה חֵס וְשְׁלוֹם, אַבָּל כִּשְׁהוּא רַק שְׂמוֹר מִן הָעֲבָרָה חֵס וְשְׁלוֹם, אִזִּי כָּל אָדָם מִתְקַן בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא נוֹסֵעַ לְשָׂם, אֶפְלוֹ אִישׁ פְּשוּט לְגַמְרִי, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהָאָדָם בָּא לְשָׂם הוּא עוֹשֶׂה שָׂם בּוֹדָאִי אִיזָה דְבָר שֶׁבְקִדְשָׁה עַל כָּל פָּנִים, כִּי מִתְפַּלֵּל שָׂם וְאוֹכֵל שָׂם וּמְבַרֵךְ עַל אֲכִילְתּוֹ לְפָנָיו וְלֹאֲחֲרָיו וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, כִּי בּוֹדָאִי אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי אֶפְלוֹ הַפְּחוּת שֶׁבְּפְחוּתִים עַל כָּל פָּנִים הוּא עוֹשֶׂה כְּמָה דְבָרִים שֶׁבְקִדְשָׁה בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׂם.

וְעַל כֵּן בּוֹדָאִי הָאָדָם מְכָרַח מִן הַשָּׁמַיִם לְהִיּוֹת שָׂם בְּאוֹתוֹ מְקוֹם דּוֹקָא כְּדִי שִׁיתְקַן שָׂם מַה שֶׁהוּא דִּיקָא צָרִיךְ לְתַקַּן שָׂם, עַל כֵּן הוּא טוֹבָה לְפָנָיו מַה שֶׁנִּזְדַּמֵּן לוֹ נְסִיעָה לְשָׂם, כִּי אוֹלֵי יִהְיֶה מְכָרַח לְבוֹא לְשָׂם בְּשִׁלְשָׁלוֹת שֶׁל בְּרוּז, וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת פט:) עַל יַעֲקֹב אַבְיָנוּ, רָאוּי הָיָה יַעֲקֹב לִירֵד לְמִצְרַיִם בְּשִׁלְשָׁלוֹת שֶׁל בְּרוּז אֶלָּא וְכוּ', כִּמוֹ כֵּן הוּא בְּכָל אָדָם, שֶׁהוּא טוֹבָה לְפָנָיו מַה שֶׁנִּזְדַּמֵּן לוֹ נְסִיעָה לְשָׂם, כִּי בְּלֹא זֶה אוֹלֵי יִהְיֶה מְכָרַח לִירֵד לְשָׂם בְּשִׁלְשָׁלוֹת וְכוּ' חֵס וְשְׁלוֹם.

וְלִכֵּן אִם אַתָּה כְּבָר בַּחוּץ תִּרְאֶה לְהַמְשִׁיךְ וְכוּ' כְּדִי שֶׁתּוֹכֵל לְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחֻבּוֹת שֶׁלָּךְ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִמֶּךָ אֶת כָּל הַדֵּינִים עַל יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

הַמְּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרח.

לפני כמה ימים מישהו צעק עלי ובזה אותי, ומאז אני שרוי בפחד גדול

שאלה:

מאת ערן: שלום רב.

לפני כמה ימים אדם מסוים צעק ובזה אותי מסבה לא מצדקת, ומאז אני בפחד והמחשבות עליו לא יוצאות לי מהראש. אני לא יודע מה לעשות ואיך לשכח אותו מלבי ולהפיג את החששות. אנא תן לי בבקשה עצה מה לעשות כדי לחזק את נפשי שלא תהיה בי חרדה ופחד ממנו ומבני אדם אחרים שעושים לי רע. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ערן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך מאד מאד לשמח שזכית בזכיות חנם שאדם בזה אותך על לא דבר וכו', וזכר גם זכר מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר חלק א' סימן ר') עקר התשובה - ישמע בזיונו ידם וישתק; ולכן אני מאד מבקש אותך שלא תגיב ולא תענה ולא תעשה שום דבר, רק תשתק, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תפלה סימן ע"ז) כשתשמע חרפתך ותשתק תזכה שיענה הקדוש-ברוך-הוא בקשתך; ואמר (שם אות מריבה סימן פ"ו) מי ששומע חרפתו ושותק, על ידי זה נתבטל ממנו רבות רעות שהיה ראוין לבוא עליו; ואמר (שם סימן כ"ט) מי ששומע חרפתו ושותק נקרא חסיד, והקדוש-ברוך-הוא שומר את נפשו; ואמר (שם אות המתקת דין סימן פ"ד) על ידי שתיקה נמתק הדין; ואמר (שם אות אמינה סימן

ט"ו) כְּשֶׁמְחַרְפִּין אוֹתָךְ וְאֵתָהּ שׁוֹתֵק - תִּזְכֶּה לְהִבִּין תְּרוּץ עַל קְשׁוּיֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְרוּחַ בִּינָה.

וְלִכֵּן רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד שֶׁקִּבַּלְתָּ מִתְּנוּת כְּאִלוֹ שֶׁבִּזוֹ אוֹתָךְ עַל לֹא דְבָר, וְהָיוּ צְדִיקִים שֶׁהָיוּ מְשֻׁלְּמִים הוּן תּוֹעֲפוֹת שִׁיבִזוּ אוֹתָם, כִּי מִי שֶׁמְבַזִּים אוֹתוֹ עַל לֹא דְבָר הוּא זוֹכֵה לְמַחִילַת עֲוֹנוֹת, שְׁמוּחָלִים לוֹ אֵת כָּל הָעֲוֹנוֹת, וְלִכֵּן רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

הִרְגַּל אֵת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שֶׁלָּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְהֶעֱקַר שְׁתֵּהִיָּה הַתְּפִלָּה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ תְּהִלִּים מְזוֹר ק') עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ק') "עֲבַדוּ אֵת הַיְיָ" הַבְּשִׂמְחָה, וְכָתוּב אַחַד אוֹמֵר (תְּהִלִּים ב' י"א) "עֲבַדוּ אֵת הַיְיָ" הַבִּירָאָה, אָמַר רַבִּי אִיבּוֹ: בְּשַׁעֲהַ שְׂאֵתָה עוֹמֵד וּמִתְּפַלֵּל יֵהָא לְבָךְ שִׂמְחָה כִּי לֹאֲלִיקִים עֲלִיוֹן אֵתָה עוֹבֵד; הִרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, אֲפִלּוּ כְּשֶׁאָדָם מִתְּפַלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂזָה בְּחִינַת יְרָאָה, כִּי סוּף כָּל סוּף כְּשֶׁעוֹמְדִים לְפָנֶיךָ מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָרִיךְ לִפְלֹעַ עַל הָאָדָם יְרָאָה, עִם כָּל זֹאת הֶעֱקַר הוּא שִׂמְחָה בְּעֵת הַתְּפִלָּה, כִּי מִתְּפַלֵּל לֹאֲלִיקִים עֲלִיוֹן, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת תְּפִלָּה סִימָן ע') עַל יְדֵי שִׂמְחָה תְּבוּא תְּפִלְתְּךָ בְּהִיכַל מְלָךְ; וְאָמַר (שֵׁם סִימָן פ"א) תְּפִלָּה שְׂהִיא בְּשִׂמְחָה הִיא עֲרֻכָה וּמִתּוֹקָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ; וְאָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שִׂמְחָה סִימָן נ"ז) מִי שֶׁמִּתְּפַלֵּל בְּשִׂמְחָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַבֵּד אוֹתוֹ וּפּוֹקֵד אֵת לוֹחֲצֵיו.

וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְקַחַת אֵת עֲצֻמָּךְ בְּיַדֶּךָ וְלִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְלִהְתְּפַלֵּל בְּשִׂמְחָה, וְאָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (שֵׁם סִימָן כ"ח) עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה יְכוּל לְשַׁנוֹת אֵת הַמְּזֹל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרֻכָה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרט.

**כָּבֵר מִסְפָּר שָׁנִים יֵשׁ לִי כְּתָמִים שְׁחוּרִים בְּרֵאִיָּה. הָאֵם
יֵשׁ לְזֶה פְתָרוֹן?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יָאִיר: שְׁלוֹם כְּבוֹד הָרַב.
כָּבֵר מִסְפָּר שָׁנִים שֵׁישׁ לִי בְעֵיַת כְּתָמִים שְׁחוּרִים בְּרֵאִיָּה,
וְהַכֵּל הִתְחִיל בְּתַקּוּפָה שֶׁל חֲרָדוֹת וּפְחָדִים. בְּמַהֲלָךְ הַשָּׁנִים
הַיִּיטִי אֶעֱלֶה מִסְפָּר מִטְּפָלִים, אֶךְ דֶּרֶךְ אֶף אֶחָד מֵהֶם לֹא הִגִּיעָה
הַיְשׁוּעָה. אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת הַתְּבוּדוֹת וּלְבַקֵּשׁ מֵהַשָּׁם
שְׂאֵבִין מִה הוּא מְרַפֵּז לִי, וְאוֹדָה לָךְ אִם תֹּאִיר לִי אֶת הַדֶּרֶךְ
בְּמָה עָלִי לְהִתְחַזֵּק. תּוֹדָה רַבָּה לָךְ עַל הַנְּתִינָה לְעַם יִשְׂרָאֵל.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֵזֶרֶת הַשָּׁם וַתְּבָרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֶדֶר מְטוֹת, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יָאִיר נְרוֹ יָאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵל תִּפְחַד כָּלֵל אֶלֶּא לָךְ אֵל רוּפָא מְמַחֶה לְעֵינַיִם דִּיקָא, וְעַל יְדֵי
נְתוּחַ לִיזֵר הוּא יִכּוֹל לְתַקֵּן לָךְ אֶת זֶה, כִּי גַם אֲנִי עֲבַרְתִּי אֶת זֶה, וְזֶה
בָּא מִנְתוּק בְּעֵין וְכוּ', וַיְכּוֹלִים לְתַקֵּן אֶת זֶה בְּקִלּוֹת, אֲבָל אֶתָּה מְכַרַח
לְלַכֵּת רַק אֵל רוּפָא מְמַחֶה בְּתַחוּם הַזֶּה שֶׁל הַעֵינַיִם, וְאֶף אֶחָד שֶׁלֹּא
יֵיֵאֵשׁ אוֹתָךְ, כִּי כָּבֵר אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת טו.) עַל הַפְּסוּק
(שְׁמוֹת כ"א י"ט) "וְרוּפָא יִרְפָּא" - מְכַאֵן שֶׁנִּתְּנָה רְשׁוּת לְרוּפָא לְרַפְּאוֹת.
וְאֲמָרוּ צְדִיקִים שֶׁנִּתְּנָה רְשׁוּת לְרוּפָא לְרַפְּאוֹת, אֲבָל לֹא לִיֵּאֵשׁ, וַיֵּשׁ עַל
זֶה הַיּוֹם תְּרוּפָה, כִּי גַם לִי זֶה קָרָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַרוּפָא חָנֵם יִזְמִין לָךְ רוּפָא טוֹב, וַיִּשְׁלַח אֶת
מְלָאָךְ רַפְּאֵל שֵׁיעֲמַד לִימִין הַרוּפָא וְתַהֲיֶה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרי.

**כְּשֶׁאֲנִי שׁוֹבֵת עִם הַצַּדִּיק בְּיַבְנָאֵל אֲנִי מִתְמַלֵּא בְּרוּחַ חַיִּימוֹת,
אֶךְ הַהוֹצָאָה גְדוֹלָה. מָה עוֹשִׂים?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת מֹשֶׁה: שְׁלוֹם לַצַּדִּיק.

כְּשֶׁאֲנִי נוֹסֵעַ לְשִׁבְתָּ עִם הַצַּדִּיק בְּיַבְנָאֵל אֲנִי מִרְגִּישׁ שְׂזָה עוֹזֵר
לִי מְאֹד בְּרוּחַ חַיִּימוֹת, וְגַם אֲנִי וּמְשַׁפְּחָתִי מְאֹד נִהְנִימִים כָּל הַשָּׁבֹת,
אֶךְ הַבְּעִיָּה שֶׁכָּל נִסְיָעָה כְּזוֹ עִם כָּל הַמְשַׁפְּחָה עוֹלָה לָנוּ כִּי-
1200 ש"ח שְׂזָה סְכוּם גְּדוֹל בְּשִׁבְלֵנוּ.
הָאֵם צְרִיף לְהִסְתַּכֵּל עַל הַהוֹצָאָה הַזֹּאת, אוֹ שְׁלֵא צְרִיכִים לְחַשֵּׁשׁ
אֶלֶּא לְסַמֵּךְ עַל זֶה שְׁלֵא נִפְסִיד מִנִּסְיָעָה לַצַּדִּיק גַּם כְּשֶׁאֵין
הוֹצָאָה כְּבָדָה בְּשִׁבְלֵנוּ? תּוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל מֹשֶׁה נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַ חַיִּימוֹת גַּם יַחַד,
וְאַתֶּם צְרִיכִים לְשַׁקֵּל הָאֵם לֹא עֲדִיף לָכֶם לְקַבֵּל עֲצוֹת וְהַדְרָכוֹת קְלוֹת
וְנִצְעִימִים וְכוּ', אִיךְ לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם הַמְּלֵא מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים וְנִסְיוֹנוֹת
קָשִׁים מְאֹד וְכוּ', וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן כ"ג) שְׁכַל
מִצְוָה גְּדוֹלָה עוֹלָה כְּסָף, וְזֶה הַתְּקוּנָה שֶׁל תְּאֵוֹת מְמוֹן.

יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּכְבָר אָמַר
רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת צַדִּיק סִימָן כ"ד) אֵלּוּ בְּנֵי אָדָם הַנוֹסְעִים לְהַצַּדִּיק,
אֶךְ עַל פִּי שְׁלֵא מְקַבְּלִים תּוֹרָה מִמֶּנּוּ, מְקַבְּלִים שְׂכָר עַל הַנִּסְיָעָה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בִּרְכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תריא.

מה דעתכם בענין 'תקון אלף השופרות' בעמוקה?

שאלה:

מאת דוד: לכבוד מוהרא"ש שליט"א, שלום רב.
מה דעתכם על 'תקון אלף השופרות' בעמוקה בו מתקבצים
יחד יהודים הזקוקים לישועה, מתפללים, זועקים ותוקעים
יחד באלף שופרות? תודה וכל טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שחדשים מקרוב באו עם כל מיני רעיונות
ודמיונות וכו' וכו' שאין להם שום מקור וכו', ולא צריכים להתבלבל
מזה, אדרבה, אדם צריך לנסע לקברי צדיקים שזה דבר גדול מאד
מאד, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קע"ג) על ידי
השתטחות על קברי הצדיקים הקדוש ברוך הוא עושה לו טובות
אף על פי שאינו ראוי לכך;

ובענין לנסע לעמוקה בשביל מציאת הזווג וכו', אמרתי רמז
על זה למה קברו של רבי יונתן בן עזיאל מסגל למציאת הזווג,
והוא על פי דברי הזהר (רעיא מהימנא פינחס רנ"ו). פקודא חד סר, איהי
אתקריאת צלותא דשחרית מנחה ערבית, מסטרא דתלת אבהן, ואיהי
תפלת כ"ל פ"ה, לית 'כל' אלא צדיק, דכתיב (דברי הימים א' כ"ט י"א)
"כי כל בשמים ובארוץ", ותרגם יונתן בן עוזיאל דאחיד בשמיא
ובארוץ, פ"ה כחושבן מיל"ה, ומה ברית ביה מתיחדין דכר ונוקבא
דלתתא, אוף ביסוד מתיחד חתן וכלה דלעילא, הוא חי עלמין כליל
ח"י ברקאן, הדא הוא דכתיב (משלי י"ו) "ברכות לראש צדיק", ובגין

דָּא כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּבְרוּהָ, וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, דָּא שְׂכִינְתָּא בְּשֵׁם
 דִּהְיִי"ה בִּיהַ צְרִיךְ לְזַקְפָּא שְׂכִינְתָּא, הֵהִיא דְאִתְמַר בָּהּ (עֲמוּס ה' ב')
 "נִפְלְאָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל" עַל יְדֵי דְרָגָא אַחְרָא, וּבְגִין דָּא
 (עֲמוּס ט' י"א) "בֵּינִים הֵהוּא אֲקִים אֶת סִכַּת דְּוִיד הַנְּפֹלֵת", הֵהוּא דְאִתְמַר
 בִּיהַ (תְּהִלִּים קמ"ו ח') "הְיִי"ה זָקָף כְּפּוֹפִים"; וְזֶה רְמִזוּ נְכוּן מְאֹד.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹצִיא אוֹתָנוּ מִכָּל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת וְחַזְיוֹנוֹת
 שֵׁישׁ הַיּוֹם וּמִבְּלָבָלִים בְּנֵי אָדָם עִם כָּל מִינֵי שְׂטִיּוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תריב.

מהי "השכינה"?

שאלה:

מאת ישראל: שלום וברכה.
 הרבה פעמים משתמשים בבוטויים "השראת השכינה",
 "לאוקמי שכינתא מעפרא" או "יחיד קודשא ושכינתיה". מהי
 בדיק "השכינה"? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שכל העולם כלו נברא על ידי הקדוש ברוך
 הוא, ובו יתברך אין לנו שום משג כָּלֵל, כי אין בו שום דמיון ומראה
 כָּלֵל, כמו שכתוב (שמות כ' ד') "לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר
 בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ", וכתיב

(דברים כ"ז ט"ו) "ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת הוי"ה מעשה ידי חרש ושם בסתר וגו', וכתיב (שם ד' ט"ו) "ונשמרתם מאד לנפשתיכם כי לא ראייתם כל תמונה ביום דבר הוי"ה אליכם בחרב מתוך האש: פן תשחתון ועשייתם לכם פסל תמונת כל סמל תבנית זכר או נקבה: תבנית כל בהמה אשר בארץ תבנית כל צפור כנף אשר תעוף בשמים: תבנית כל רמש באדמה תבנית כל דגה אשר במים מתחת לארץ: ופן תשא עיניך השמימה וראית את השמש ואת הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים ונדחת והשתחית להם ועבדתם אשר חלק הוי"ה אלקיך אתם לכל העמים תחת כל השמים"; הינו בו יתברך אין שום משג ודמיון כלל, כי הכל רוחני למעלה מדעת ושכל אנושי, ועלינו רק להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך אשר הוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, כי אתה קדם שבראת את עולמך, ואתה משבראת את עולמך, והחלק שאדם מבין ורואה במו עיניו כדגמת דומם צומח חי מדבר, צריכים לדעת שזה נקרא 'שכינת עזו יתברך' שהשכין את שכינתו בתוכנו, ודומם צומח חי מדבר זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא.

ולכן החלק שאנחנו כן מבינים ומשיגים וכו', הינו מה שאנחנו רואים ושומעים את גשמיות העולם הזה, ראוי לנו לקשרם ולהעלותם אליו יתברך, שזה נקרא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, כי מה שנמצא בזה העולם זה נקרא 'שכינה' שכביכול הוא השרה את שכינתו פאן למטה, ואנחנו צריכים לקשר וליחד את גשמיות העולם אל הקדוש ברוך הוא, וזה נקרא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, והעלאת השכינה מעפרא וכו', ואשרי מי שתמיד זוכה לחבר וליחד רוחניות אל גשמיות, וגשמיות אל רוחניות, שעל ידי זה גורם יחודים גדולים למעלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תריג.

אני מרגיש שהמראה החיצוני שלי לא תואם את מצבי הרוחני, ולכן אני שוקל לקצץ את הזקן. מה דעתכם?

שאלה:

מאת יניב: לכבוד הרב שלום רב.

מזה שמונה שנים אני נמצא בתהליך תשובה, ולפני מספר שנים החלטתי לגדל זקן. ברוך השם גדל לי זקן לבן מלא הדר המקנה הוד לפנים שלי, אף לאחרונה אני מרגיש לא טוב אתו כאלו אני מתהדר בנוצות שלא שיכות לי, כי אין קשר בין הדרת הפנים אותה מקנה לי הזקן ובין הפנימיות והמדרגה הרוחנית שלי.

לכן חשבתי לקצץ אותו (לא לגמרי) כף שיהיה צמוד לפנים למרות המעלות הגדולות עליהן מדבר הזהר הקדוש. האם עלי לעשות כן? אודה לקבלת דעתו של הרב בענין.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יניב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית לחזור בתשובה שלמה אליו יתברך, וכך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ה) במקום שבעלי תשובה עומדים - שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רב כהנא) גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש מאות שנים. ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד. והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפחד מבן אדם שחוזר בתשובה, כי כיון שאדם בא אל

הקדוש ברוך הוא אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש ברוך הוא כבר מקבלו, ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה כ' סימן י"ג) בלעם היה רשע ערום וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך ליגע בו; בשביל זה הוא מסית את כל אדם "מה לך לחזור בתשובה? ומה לך להתודות?" כי הוא יודע שמי שחזר בתשובה ומתודה להקדוש ברוך הוא, אין רשות למלאך המות לגע בו, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח) אין מכה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע תשובה.

בענין הזקן שלך וכו', עליך לדעת אשר יש לאו בתורה שאסור לגלח את פאת הראש והזקן, כמו שכתוב (ויקרא י"ט כ"ז) "לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך", וכתב החנוך (מצוה רנ"א) שלא להקיף פאתי הראש, שנאמר (ויקרא י"ט כ"ז) "לא תקפו פאת ראשכם", ופרשו חכמינו הקדושים שהענין הוא שאסור לישראל לגלח ולהשוות שערות ראשו לאחורי אזניו ולפדחתו כמו שעושים גם היום עובדי עבודה זרה וכמריהם, וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (מכות כ:) איזהו פאת הראש? זה המשווה צדעיו לאחורי אזניו ולפדחתו.

ואמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות גלות הלכה ג' אות ב') עקר הדת ישראל ועקר היהדות תלוי בזקן ופאות, ובהם נכר היהודי כי הוא מזרע ברוך השם, מזרע ישראל. ומי שרוח אחרת עמו חס ושלום, ורוצה לכפר חס ושלום באלקי ישראל, תחלת הכפירה הוא שמשליך חס ושלום מעליו הזקן והפאות, כי באמת כל דת ישראל הקדוש הוא תלוי בזקן ופאות, כי כל דברי תורתנו הקדושה וכל המצוות כלם הם בחינת צמצומים להשגת אלקותו יתברך, כי כל אות ואות וכל תבה ותבה מתורתנו הקדושה שבכתב ובעל פה וכל מצוה ומצוה וכל מנהג כשר של ישראל עם הקדוש והנבחר כלם הם שעורין וצמצומין, שעל ידם יזכו להשיג השגת אלקותו יתברך כל חד לפום

מה דמשער בלביה, כפי אשר יזכה על ידי עבודתו ויגיעתו בתורה ומצוות ומעשים טובים, ויפרש ממצעים רעים.

וכל אלו שמורידים את הזקן והפאות בשאט נפש ובזדון ובמעל, אוי לו ואוי לנפשו, כי עוקר עצמו ונפשו מאלקי ישראל ואין לו חלק בתורת משה, אוי לנפשם כי גמלו להם רעה. ובשביל זה נתפשטה בעוונותינו הרבים מאד חכמת הפילוסופיה והאפיקורסות במדינת אשכנז וסביבותיהם, שפרקו מעליהם באלו הדורות על מלכות שמים לגמרי והשליכו זקנם והפאות ומלבשים במלבושיהם וכו', ובאמת אינם עוברים על חמשה לאוין בלבד, כי כשמשתחיתין פאת זקנם כאלו עוברים על כל התורה כלה, כי כל התורה כלה תלויה בזה, כי על ידי הפער והסכין שמרימין על הדיקנא קדישא להשחיתה, חס ושלום, על ידי זה מתגבר מלכות עמלק.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה לקבל עלינו את על מלכותו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תריד.

האם כדאי לנו להכנס לכפרים ערביים כדי לשוק את הסחורה שלנו?

שאלה:

מאת אסף וחנה: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. לאחר התיעוצות עם הצדיק יבאנו סחורה מסין. כעת, לאחר שהגיעה הסחורה, אנו משוקים אותה לחניות, והיות וגם המגזר הערבי קונה סחורה מאתנו, רצינו לדעת: האם זה בטוח להכנס לכפרים שלהם ולספק להם סחורה או שעדיף לא למכר להם בכלל?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לַסֵּדֶר מִטּוֹת, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶסְף וְחַנָּה שְׂיִחִיו

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִרְחִיב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת וְתִהְיֶה לָכֶם

פְּרִנָּסָה בְּנִקְלָה.

צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר לֹא לְהִכָּנֵס בְּמִקּוֹמוֹת סְכָנָה, כִּי כָּךְ

אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חולין י.) חֲמִירָא סְכָנָתָא מְאִיסוּרָא; וְאֵין עוֹד

סְכָנָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִלְּהִכָּנֵס בֵּין הָאוֹיְבִים, וְלִכֵּן בְּשִׁבִיל לְהַרְוִיחַ כֶּסֶף

כְּדָאֵי לָכֶם לְהִכָּנֵס בְּסְכָנָה שֶׁל רְצִיחָה רַחֲמָנָא לִיצְלָן?

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם שְׂיִמְתְּקוּ מִמְּכֶם כָּל הַדֵּינִים וְתִרְוִיחוּ

אֶת כֶּסֶפְכֶם עַל יְדֵי עַם יִשְׂרָאֵל דִּיקָא.

דְּעוּ לָכֶם שֶׁסֶגְלָה לְפְרִנָּסָה לְבָרַךְ בְּרַכַּת הַמְּזוּן מִתּוֹךְ הַסֵּדוּר דִּיקָא,

וּבְקוֹל וּבִשְׂמִחָה, וְזֶה מְסָגֵל לְעִשְׂרֵי שָׁנִים נִפְלְאוֹה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (מְשַׁלִּי י')

"בְּרַכַּת הַיַּיִ"ה הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא יוֹסֵף עֲצָב עִמָּה", הֵינּוּ שְׂמִיחִים אֶת

בְּרַכַּת הַמְּזוּן בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה זֶה מְסָגֵל לְעִשְׂרֵי שָׁנִים, וְכֵן לְהַזְהִיר מְאֹד עַל

נְטִילַת יָדַיִם וְכוּ', וְלִכֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלְאָה תִּקְפִּידוּ מְאֹד מְאֹד עַל נְטִילַת

יָדַיִם כְּשֶׁאַתֶּם קָמִים בַּבֶּקֶר וְכוּ', וְכֵן כְּשִׁיּוֹצְאִים לְשֵׁרִיתִים וְכוּ', וְכֵן

לְפָנֵי הָאֲכִילָה לְטַל יָדַיִם עִם נְטִילָה דִּיקָא וְכוּ', כִּי נְטִילַת יָדַיִם מְסָגֵל

לְהַנְצִיל מִעֲנִיּוֹת, כִּי עַל נְטִילַת יָדַיִם רְאֵשֵׁי תְבוֹת עֲנִי", כִּי מִי שֶׁמְזַלְזֵל

בְּנְטִילַת יָדַיִם נַעֲשֶׂה עֲנִי, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁבַת ס"ב:) אָמַר רַב

חֲסֵדָא: אֲנָא מִשְׁאֵי מְלֵא חֲפְנֵי מִיָּא וַיְהִיבּוּ לִי מְלֵא חֲפְנֵי טִיבוּתָא וְאַנִּי

נְטִילֵתִי יְדֵי עִם מְלֵא מִיָּם, וְנִתְנֻנוּ לִי חֲפְנִים מְלֵאִים טוֹב], כִּי רַב חֲסֵדָא

הִיָּה עֹשִׂיר גְּדוֹל מְאֹד, וְהַכֵּל בְּזָכוֹת נְטִילַת יָדַיִם שְׁהִיָּה מִקְפִּיד עַל זֶה.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרטו.

**מאד קשה לי להגיע לפשיטות ולב נשבר,
ואשמח לקבל את עצתך**

שאלה:

מאת אביחי: שלום רב לכבוד מוה"רא"ש שליט"א.
חזרתי בתשובה לפני ארבע שנים, בהתחלה הייתי בישיבה
ליטאית, ולפני שנתים ברוך השם זכיתי להתקרב לרבנו
הקדוש ואני משתדל לקיים את עצותיו הקדושות.
רבנו הדגיש לא לזוז מהשלחן ערוך, ויחד עם זאת הדגיש
את מעלת התמימות והפשיטות בעבודת השם, ויש מקרים
שבהם אני לא יודע מה לעשות כי לכאורה דעת רבנו
מתנגשת בדברי מרן השלחן ערוך, לדגמא: א. כאשר אדם
מאחר לתפלה (בנץ החמה), על פי ההלכה הוא צריך לדלג
כדי להספיק לעמד בנץ, אף שמעתי שנהגו אנשי שלומנו
להתפלל בלי דלוגים כמובא בספר שיח שרפי קדש. מה
עושים במקרה כזה?

ב. בחי' מוה"ר"ן מובא שרבנו נשאל לגבי הכנות שצריכים
לכונן בשם הו"ה, וענה שהכונה הפשוטה היא טובה מאד.
האם צריכים להתעקש לכונן דוקא בכנות המובאות בשלחן
ערוך? אני שואל מכיון שלעתים הדבר גורם לבלבול הכונה
ופשט המלים, וכך גם לגבי כנות התפלין ובפסוק "שמע
יש"אל" - אם הכונה מסיתה את המחשבה, האם עדיף לכונן
בפשט המלים ותו לא?

ראוי לציון שלפני שהשם הוציא אותי מאפלה לאורה למדתי
הרבה מתמטיקה ופיסיקה וכו' ועד היום המוח שלי עובד
בצורה של גססחאות ותבניות, מה שמקשה עלי מאד להגיע
לפשיטות ולב נשבר, ואפילו בהתבודדות בחצות לילה אני

מרגיש בלי לב. הדבר מצער אותי מאד ואשמח לשמע את
 עצרתך בנושא.
 השם יברך אותך ובעזרת השם בזכות רבנו הקדוש תמשיך
 להאיר את אור הצדיק עוד ועוד ותצליח בכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אָבִיחֵי נְרוֹ יְאִיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל אשר אין
 למעלה מזה, כי התמימות והפשיטות של רבנו ז"ל, אמר מוהרנ"ת
 ז"ל זה עמק עמק מי ימצאנו, ורבנו ז"ל הביא לנו מתנה שרק משיח
 צדקנו יכניס את זה בין כל העולם בלוי, והיא שיחה בינו לבין קונו,
 שמי שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא הוא טועם טעם
 גן עדן בזה העולם ממש, כי תמיד הוא הולך עם הקדוש ברוך הוא,
 כמו שכתוב (ויקרא כ"ו י"ב) "והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלקים
 ואתם תהיו לי לעם", ופרש רש"י: "אטיל עמכם בגן עדן כאחד מכם
 ולא תהיו מזדעזעים ממני" וכו'. איזה תענוג שאדם מרגיש שמלא
 כל הארץ כבודו והוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא יכול לדבר עמו
 יתברך פנים אל פנים? ואל מדרגה זו רבנו ז"ל רוצה להביא אותנו.

ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) שעקר מה שהגיע למדרגתו
 הוא רק על ידי ענין פראסטיק (פשיטות) שהיה מדבר הרבה ומשיח
 הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות, ועל ידי זה
 דיקא הגיע למה שהגיע, ואמר: אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה
 ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה
 שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל כך בעבודתו עד שמה
 שהיה עושה ועובד השם יתברך בשנה כלה היה עושה ביום אחד).
 והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה של פראסטיק (פשיטות)
 באמת, ואמר "איי איי פראסטיק". גם אמר שדבר עם כמה צדיקים

גדולים ואמרו גם כן שלא הגיעו למדרגתם כי אם על ידי ענין פראסטיק, שעסקו בעבודתם עבודת השם יתברך בפשיטות גמור בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו וכו', ועל ידי זה דיקא הגיעו למה שהגיעו.

ולכן אל תבלבל את עצמך משום דבר, תתנהג בתמימות ובפשיטות גמורה - תתפלל את השלש תפלות - שחרית, מנחה וערבית כסדרן דיקא, ולא לדלג וכו', וכן תברך ברכת המזון מתוך הסדור שזו סגלה לעשירות, וכן תקרא קריאת שמע שעל המטה מתוך הסדור כנסח האריז"ל, שעל ידי זה מוחלין לה על כל עוונותיה, העקר לא להתבלבל משום דבר, וצריכים הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא שיוזכר לצאת מכל הדמיונות שגדבקו בו, שלזה זוכים רק על ידי שיחה בינו לבין קונו, שאז מטהר את מחשבתו וזוכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, ונכנס במחשבתו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא. אשרי מי שזוכה להתמיד בספרי רבנו ז"ל ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרטז.

אבדתי את התכלית בחיים שלי, ומר לי עד כדי כך שאני חושב להתאבד

שאלה:

מאת יהושע: אני בא ממשפחה חרדית, אך בעוונותי הרבים נפילתי מאד לתאות נאוף ואני מרגיש שאין לי סכוי לצאת ממונה. אבדתי את התכלית בחיים שלי ומר לי עד כדי כך שאני חושב להתאבד. אני מרגיש ריקנות גדולה ולא יודע מה יהיה אתי. בבקשה, תעזר לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ נְרוּ יָאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת כִּי הַחַיִּים לֹא קָלִים לְאֹפֶךְ אֶחָד, וְהָעוֹלָם הַזֶּה זֶה רַק מַעֲבָר, הַנְּשָׁמָה יוֹרֶדֶת לָזֶה הָעוֹלָם וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּגוֹף גְּשָׁמִי וְחִמְרִי, וְנוֹתְנִים לָהּ זְמַן קְצוּב כַּמָּה יֵשׁ לָהּ לְתַקֵּן בְּזֵה הָעוֹלָם, וְאַחַר כֵּךְ חוֹזֶרֶת מִמָּקוֹם שֶׁבָּאָה כָּל אֶחָד כְּפִי שֶׁרָשׁוּ וְכוּ'.

וְלִכֵּן מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ שֶׁכָּל יוֹדֵעַ שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה זֶה בְּסֶף הַכֹּל מַעֲבָר, וְזוֹכָה לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמְטִיל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה - תַּנְ"ךְ, שֵׁשָׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה, ש"ס בְּבַלְי יְרוּשָׁלַיִם וְתוֹסֶפֶתָא, כָּל סְפָרֵי הַמְּדַרְשִׁים - רַבָּה וְתַנְחוּמָא, פְּרָקֵי דְרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר, מְכִילֵתָא, סְפָרָא וְסְפָרֵי וְכוּ' וְכוּ', וְכָל סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים - רַמְבַּ"ם טוֹר וְשִׁלְחַן עָרוּף, וְכָל סְפָרֵי שְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת, סְפָרֵי הַזְהָר וְהַתְּקוּנִים, וְכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל - עֵץ חַיִּים וּפְרִי עֵץ חַיִּים, שְׁמוֹנָה שְׁעָרִים וְאוֹצְרוֹת חַיִּים וְכוּ' וְכוּ', כָּל סְפָרֵי חֲסִידוֹת וְסְפָרֵי מוֹסֵר, וּבְזֵה מְבֹלָה יָמִיו וְלִילוּתָיו, וּמְקִיִּם אֶת מַצּוּוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעוֹסֵק בְּלַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד עִם הַבְּרִיּוֹת.

וְעַל כֵּלָּם הוּא לֹא מְפַסֵּיק מְלַדְבֵּר וְלְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, מְלַבֵּד הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת שֶׁחֲרִית מְנַחֵה וְעַרְבִית, בְּרַכַּת הַמְּזוֹן, קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמְּטָה. אָדָם כְּזֶה זָכָה לְהַפְּךְ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לְגֵן עֵדֶן הָעֲלִיּוֹן, וְאִם שָׁבִין כֵּךְ עוֹבְרִים עָלָיו מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים מִפְּגְעֵי וּמְקַרֵּי הַזְּמַן וְכוּ', וְצָרִיךְ לַעֲמֹל עֲבוּר פְּרִנְסָה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת יֵשׁ לוֹ אִיפֹה לְבָרַח וְכוּ', וְאִזּוֹ הַנְּשָׁמָה נִכְלָלֶת עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ בְּמָקוֹם שֶׁנִּכְלָלֶת.

מֵה שֶׁאֵין בֵּן כֶּשֶׁהַנְּשָׁמָה יוֹרֶדֶת לָזֶה הָעוֹלָם וְשׁוֹכַחַת לָמָּה הִיא יִרְדָּה וְכוּ', וְחוֹשֶׁבֶת שֶׁכָּאֵן בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא הַתְּכָלִית, וְהוּא יִשְׁאֵר כָּאֵן מֵאוֹת שָׁנִים וְכוּ', וְחֵי בְּדַמְיוֹן אֶחָד גְּדוֹל וְכוּ', אֲזִי הוּא עוֹסֵק בְּתַאֲוֹת

נאוף ורץ אחר ההבל - ערם שקויץ ותעוב וכו', שזה מביא אותו לתאות ממון שכל היום לרבות הלילה הוא חושב רק איך משיגים יותר כסף, וגונב וגוזל ועושה עולות לבני אדם וכו', ונופל לתאות הכבוד והפרסום וכו', ומזה עובר עליו מה שעובר ירידות ונפילות צרות ויסורים ועגמת נפש גדולה מאד, עד שחיינו נעשים כמו הגיהנם ממש וכו', ועוקר עצמו ממנו יתברך עד שהחיים שלו מרים ממות, ורעים ומרים לו החיים עד מאד.

וזו המעלה של אדם שזוכה להיות מקרב אל הצדיק האמת, שהוא מעורר מהשנה העמקה (עין לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס) כי יש בני אדם שישנים את ימיהם, וכל השבעים שנה שלהם המוח ישן ואינו זוכה להכירו יתברך, ועל ידי זה אינו מדבר עמו יתברך וכו', ולכן עובר עליו מה שעובר וכו'. ולכן אשרי מי שזוכה להתקרב אל הצדיק האמת שבדור שהוא מעורר את האדם לחיות בזה העולם חיים רוחניים, ותמיד לחכות ולצפות מתי הנשמה חוזרת למעלה וכו', ולכן במקום לחיות חיים מרים ומרוצים וכו', עד שילך עצוב וממרמר ומדכא, וירצה רק להתאבד וכו' וכו', הוא חי חיים נעימים ומאשרים, ושום דבר שבְעוֹלָם לא יכול לשבר אותו, אדרבה, הוא מהפך את החשך לאור גדול, את המר למתוק, את המות לחיים אמתיים וכו'.

ולכן אשרי מי שמתקרב אל רבנו ז"ל שהוא הצדיק שבדור הזה, ואשרי ואשרי מי שזוכה לפרסם את הצדיק הזה בכל העולם כלו, והולך לו בחיים שעוד נשמות ישראל יתלהבו אל כל זה, ללמד ולהתפלל ולקיים את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, ויתחזקו כל ימי חייהם בעולם הזה, ויתענגו מזיו שכינת עזו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תריז.

**הבית שלנו מתנהל באלימות פיזית ומלולית, ולאחרונה
בנינו נסה להתאבד**

שאלה:

מאת ברכה: לכבוד הצדיק מיבנאל שלום.
שמי ברכה, ואני נשואה מזה עשרים שנה לבעלי, לנו שלשה ילדים ועדין אין לנו בית משלנו, מה שגורם לי להרגיש בושה גדולה. אנו נודדים הרבה מדירה לדירה, יש בינינו המון וכוחים ואני כבר על סף יאוש.
בנוסף לכך בני הבכור כבר שבועים ללא מסגרת, הוא רוצה לעזב את הישיבה, והוא הולך ומתדרדר מיום ליום עד כדי נקיטת אלימות פיזית כנגדי. הוא מאים עלינו בהתאבדות, ובעלי ראה אותו לפני שבועים עם רגל אחת מעבר למעקה ועצר אותו ברגע האחרון...
יש לי הרבה לבטים לגבי גרושין כי בעלי נוהג כלפי באלימות מלולית קשה ומגבה את הילדים בהתנהגות לא ראויה. גם בתחום העבודה אין לי מקום מסדר ואני נודדת ממקום למקום. אני רוצה לעבד במקום מסדר ושתהיה פרנסה בשפע, כי אנו בפשיטת רגל כרגע. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל ברכה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שכל הפעיות בבית שלכם זה רק חסרון השמחה שזה מה שמביא לכל המערבלת שיש בביתכם, זה מתחיל עם וכוחים קטנים, ואחר כך מריבות גדולות, ואחר כך אלימות

מלולית, ואחר כך אלימות פיזית וכו', עד שהמתח בבית הוא כמו דוד חמר נפץ וכו', שמחכה רק על גפרור אחד לפוצץ את כל הבית וכו', ואחר זה אתם רוצים שיהיו לכם ילדים נורמליים?

לדעתי שניכם חייבים, כי באמת איש ואשה צריכים להיות ותרגים אחד לשני, ולתת תשומת לב אחד לשני, וזו שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, דעו לכם שזה הסמ"ך-מ"ם שבא לשבר את הבית. הזהר הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא, חצי גוף, נמצא כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "ודבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וביחד הם שלם, מה שאין כן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת, זה הסמ"ך-מ"ם, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, והוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמ"ך-מ"ם ששים על ארבעים. ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמתי, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחס", ולכן אם רוצים שלום בית אמתי, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, ולותר אחד לשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדדית, ויצליחו בחיי נשואיהם, ואם כל זוג ילכו בצורה כזו, אזי אף פעם לא יתהפך הבית לדוד חמר נפץ שמחכה רק לגפרור אחד שיבעיר את כל הבית וכו'.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן פ') ששלום שיך רק עם שני הפכים, הינו אם הבעל הוא אש והאשה מים, או להפך וכו' אז יכולים לעשות שלום, וזה עקר השלום כששני הפכים מתאחדים לדעה אחת, אבל אם כל אחד אוהו בדעתו ולא רוצה לותר לשני,

מי חייב בזה אם לא הזוג? ומי חייב שהילדים יוצאים בעלי מומין
בנפשם אם לא בני הזוג? עד כדי כך שילדים ממרמרים ומפחדים
וכו' וחושבים על התאבדות וכו'.

ולכן זוג שרוצים להצליח בחיי הנשואין מכרחים לותר אחד
לשני, החיים כל כך קצרים וכל כך כואב לשמע שזוגות רבים ביניהם,
מתנפחים יומם וליילה וממררים לעצמם את חייהם, וכל אחד יש לו
את הספור שלו וכו', ואף אחד לא שם לב שאנחנו כמו דגים בים,
וכמו שאמר החכם מכל אדם (קהלת ט) "כי גם לא ידע האדם את עתו
כדגים שנאחזים במצודה רעה וכצפירים האחזות בפח כהם יוקשים
בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם פתאום" וחכמינו הקדושים
דרשו על זה (סנהדרין פ"א:): מאי דכתיב (קהלת ט) "כי גם לא ידע האדם
את עתו כדגים שנאחזים במצודה רעה"? מאי מצודה רעה? אמר
ריש לקיש: חפה. ופרש רש"י: שהוא רע וחלש וקטן ואוחז בו דגים
גדולים פתאום ואינו רואה, ואינו דומה לנאחז ברשתות על ידי מארב
ותחבולות; הינו אדם נמצא בתוך הים הסוער שבעולם הזה, וכמו
דגים שנמצאים בתוך הים ובכל עת באים דיגים ומורידים רשתות
לתוך המים ומוציאים משם דגים, כך הוא בעולם הזה - בכל פעם
פתאום מוציאים כמה בני אדם מזה העולם וכו', ואף אחד לא לומד
מוסר השכל מזה, שזה יכול גם לקרות גם לו יום אחד וכו', תמיד
נדמה שרק לזולת זה קורה, אבל לי זה אף פעם לא יקרה וכו', ולכן
מחמת קטנות הדעת והמחין האלו האיש ואשתו רבים ביניהם, ולא
מסתדרים יחד עד שמתגרשים, ורחמנות גדולה על הילדים שהם
נשארים יתומים חיים וכו', והם צריכים לסבל כל החיים, כי אם
ההורים מתגרשים זה נשאר צלקת על הילדים למשך כל ימי חייהם.

הקדוש ברוך הוא ששמו שלום יעשה שלום ביניכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תריח.

אני רוקה בת שלשים ושמונה, ואני מרגישה שאין לי יותר סכוי להתחתן

שאלה:

סאת שלי: אני בת שלשים ושמונה ולא מוצאת את בן הזוג שלי. אני מפחדת שמפאת הגיל ולאור ארועי העבר שלא הלה לי אף פעם בתחום הזוגי - אין לי יותר סכוי לזוג הגון ולהקמת בית בישראל. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל שלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שאין דבר כזה "אין לי יותר סכוי לזוג הגון", צריכים רק להוריד את הגאווה הסרוחה ואז מוצאים תכף ומיד בן זוג, כי חכמינו הקדושים אמרו (יבמות סג.) נחית דרגא נסיב איתתא, כלומר את צריכה לרדת מדרגה ואז תמצאי את הזוג שלך, כי בדרך כלל בחורה היא גאותנית וכו' ולא מתאים לה לקחת את זה או את זה וכו', וחושבת לעצמה: "אני הכי חכמה והכי יפה וכו', אקח את זה?" או "אני הכי חכמה והכי יפה והכי משכילה וכו', אקח את זה?" והיא מסתובבת ומחפשת את הבן זוג שלה כפי הדמיון שנכנס בה כאלו מי יודע מה היא, והיא רוצה שיבוא אליה זוג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל ידי זה מחפשת וכו' ומסתובבת ויוצאת לפגישות פן ואולי אמצא את בחיר לבי שיבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאים כסף וכו', ובשביל זה הבחורה מחכה עד שיולד זוג כזה, ובין כך היא לא קולטת שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם "הזהר מן הזמן כי הוא אויב רע מאד", ועד שתופסת את עצמה רואה שהיא כבר בגיל שלשים,

ומה עושים עכשיו? על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עצה (יבמות סג.) נחית דרגא נסיב איתתא - תרדי מדרגה ואל תחזיקי מעצמך כל כך גדלה וכיו', ואז תמצאי בקלות בן זוג שייתאים לך.

אני מאד מקווה להקדוש ברוך הוא שתציתי אותי ותשכחי את העבר שלך, ותעשי התחלה חדשה, ותראי שתמצאי תכף ומיד את בן זיגך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תריט.

כל קשר שמתחיל אצלי באהבה גדולה נגמר ומרסק אותי בכל פעם מחדש

שאלה:

סאת צליל זהבית: שלום הרב.

אני בת עשרים ושבע, ואני בחורה חלונית. כל קשר שמתחיל יפה באהבה גדולה נגמר ומרסק אותי בכל פעם מחדש. אני רוצה להתחתן ולזכות לילדים עוד השנה. מה אני צריכה לעשות כדי לזכות לזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל צליל זהבית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חסדי השם יתברך שאת בת יהודיה, בתו של הקדוש ברוך הוא, ובודאי גם לך יהיה בן זוג, רק תקבלי על עצמך לשמר שבת, ואז

השבת תשמר עליך, ותראי שלא יעשו יותר צחוק ממך, ולא ינצלו אותך וכו', שלא תצטרכי להתרסק בכל פעם מחדש וכו'.

זכרי היטב כי עם ישראל הם בן זוגה של השבת, כמאמרם ז"ל (בראשית רבה פרשה י"א ח') תני רבי שמעון בן יוחאי: אמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם לכלן יש בן זוג ולי אין בן זוג, אמר לה הקדוש ברוך הוא: כנסת ישראל היא בן זוגה, וכיין שעמדו ישראל לפני הר סיני, אמר להם הקדוש ברוך הוא זכרו הדבר שאמרתי לשבת, כנסת ישראל היא בן זוגה, הינו דבור (שמות כ') "זכור את יום השבת לקדשו"; ולכן אם תתחילי לשמר שבת, אני מבטיח לך שיהיה לך בן זוג משרש נשמתך, ותזכי לבנות בית נאמן בישראל, ויהיו לך ילדים חמודים.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתצייתי אותי, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרכ.

החבר שלי רוצה שנתחתן, אך בגלל מה שאמר לי רב מקבל אני חוששת מאד

שאלה:

מאת אוריאל: שלום כבוד הרב.

אני יוצאת עם מישהו כבר שנתיים וחצי, אני בת עשרים והוא בן עשרים ושש. הוא מאד רוצה להתחתן אף אני לא יודעת אם הוא הזוג שלי. הייתי אצל רב מקבל שבקש לראות את התמונה שלו ואמר שאנחנו זוג חלש, ובקש ממני שאקח תמונה שלי לבד ושלו לבד ואשים את התמונה שלי מעל התמונה שלו במשך ארבעים יום, ובכל יום לומר את התקון

הַכְּלִי וְלַהֲדַלִּיק נֵר לְכַבּוֹד רַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחַאי. וְהוֹסִיף שְׁאֵם
נִפְרָד בְּאַרְבַּעַת הַחֲדָשִׁים הַקְּרוּבִים אֲזַל לְעוֹלָם לֹא נַחֲזֵר לְהִיּוֹת
יַחַד, וְאֵם לֹא נִפְרָד בְּתַקּוּפָה הַזֹּאת סִימָן שְׁאַנְחָנוּ צְרִיכִים
לְהִתְחַתֵּן.
בֵּן זוּגֵי לֹא מִקְבֵּל אֶת דְּעוֹתָיו וְרָצִינוּ לְשַׁמֵּעַ אֶת דְּעוֹתָהּ זֶה מֵאֵד
חָשׁוּב לָנוּ וְנִשְׁמַח אִם תֵּעָנֶה לָנוּ.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִטּוֹת, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל אוֹרִיאָן תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דְּעֵי לָךְ שֶׁכָּל מַה שְׁאוּמְרִים יֵהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה וְכו' - 'רַב' מִקְבֵּל'
אוּ 'בְּבֹא', אִם אֵין לָזֶה מִקּוֹר בְּתוֹרָה - הַכֹּל הֵבֵל הֵבֵלִים וְלֹא כְּדַאי
אֶפְלוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל אֲנָשִׁים ש'קָרְנִים ר'מָאִים צ'בוּעִים כְּאֵלוֹ שְׁעוֹבָדִים
עַל בְּנֵי אָדָם. כָּל הַסְּפּוֹר שְׁכַתְּבֵת לִי זֶה מִצְחִיק וְכו' אֵיךְ שְׁאֶחָד שְׁקוֹרָא
אֶת עֲצָמוֹ 'רַב' מִקְבֵּל' יְכוּל לְהַגִּיד לָךְ שְׁטִיּוֹת כְּאֵלוֹ?

אֶת יוֹצֵאת עִם אֶחָד כְּכֹר שְׁנֵתִים וְחֲצִי וְהוּא רוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן עִמָּךְ,
וּבְשִׁבִיל שְׁטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת תַּפְסִיקִי אֶת הַקֶּשֶׁר? אֲנִי חוֹשֵׁב שְׁמִשְׁהוּ
חֶסֶר לָךְ וְכו', הֲרִי אִם יֵשׁ מְשִׁיכָה בֵּין הַבְּחוּר לְבַחוּרָה וְאוֹהֲבִים אֶחָד
אֶת הַשְּׁנִי, אֲזִי צְרִיכִים תַּכְּף וּמְיָד לְהִתְאַרֵס וְלְהִתְחַתֵּן וְלִבְנוֹת בֵּית נֶאֱמָן
בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא לְלַכֵּת אַחֵר כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמְיוֹנוֹת שִׁישׁ הַיּוֹם בְּעוֹלָם
וּמְשַׁעֲרִים בְּנֵי אָדָם עַל לֹא דְבָר.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁיִתֵּן לָךְ אֶת הַדַּעַת וְהַחֲכָמָה הָאֲמִתִּית
וְתִרְאִי תַכְּף וּמְיָד לְהִתְפַּיֵס עִם הַבְּחוּר וְלְהִתְאַרֵס וְלְהִתְחַתֵּן, וְתִשְׁלַחִי
לִי אֶת הַהֲזַמָּנָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל הַחֲתָנָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרכא.

אחי דבר נגדכם, ובעלי גרש אותו מהבית. האם בעלי נהג כשורה?

שאלה:

מאת מורן: לכבוד קדשת אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א, שלום וברכה.
ברוך השם זכיתי להתקרב לצדיק ולהתחתן, יש לי שני ילדים וכעת אני בהריון, ואני מודת לצדיק על כך מקרב לב. יש לי סגיה במשפחה שאיני יודעת כיצד להתמודד איתה: השבוע הגיעו אלי לבקור אחי ואמי, ובעלי נסה לדבר עם אחי שיחתם על הוראת קבע עבור הצלת הנער, אך בגלל שאחי (המסורתי) הוא נגד כל מה שקשור להתקרבות לצדיקים וכו', הוא דבר דבורים לא טובים על הצדיק. כשבועלי שמע זאת הוא גרש אותו מהבית והחליט שהוא לא מדבר אתו יותר עד שהוא חוזר בו מדבריו. איך עלינו להתנהג? והאם בעלי נוהג ככון שאינו רוצה לדבר אתו? בתודה, מורן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל מורן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין שבזה העולם אי אפשר להכריח שום בן אדם לשום דבר וכו', כי לכל אחד יש את הבחירה שלו וכו', ואי אפשר לצאת לריב עם כל אחד ואחד שילך לפי דעתו, אין דבר כזה, כי הבחירה חפשית לכלם.

ולכן אין עוד מדה כל כך יפה כמו השלום, שזו המתנה שנתן הקדוש ברוך הוא לעם ישראל, ואמרו חכמינו הקדושים (עוקצין פרק ג')

לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר (תהלים כ"ט) "הוי"ה עז לעמו יתן הוי"ה יברך את עמו בשלום"; וזה צריך להיות הכלי לקבל בו את כל הברכות, כי בלי שלום אין כלום, ולכן למה לריב במשפחה? הרי אנחנו מחכים בכל יום שבא יבוא אליהו הנביא ויבשר לנו את הגאולה כמו שכתוב (מלאכי ג') "הנה אנכי שלח לכם את אליהו הנביא וגו' והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (עדות פרק ח') אין אליהו בא לא לרחק ולא לקרב, אלא לעשות שלום בעולם; ולכן ראו להשלים בביתכם וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (דברים רבה פרשה ה' סימן י"ב) גדול השלום שאין הקדוש ברוך הוא מבשר את ישראל שיהיו נגאלין אלא בשלום; ואמרו (שם) אין הקדוש ברוך הוא מנחם את ירושלים אלא בשלום.

את צריכה לדעת שרבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ס) שהצדיק מאבד את שמו שזה מסירות נפש שהוא מוסר את שמו שהוא נפשו, כמו שכתוב (בראשית ב') "וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו", כי השם הוא הנפש, ועל ידי זה הוא מציל את נשמות ישראל מכליון. ולכן ראי לשמר מאד מאד לא לדבר על צדיק שדבוק בו יתברך, ולא מסיח דעתו כרגע ממנו יתברך, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא תלדות) על הפסוק (מלכים א' י"ג ד') "ותיבש ידו אשר שלח עליו ולא יכל להשיבה אליו" - מכאן אתה למד שחס הקדוש ברוך הוא על כבוד אותו צדיק יותר מכבודו; כי אוי ואבוי מי שמדבר על הצדיק אשר דבוק בו יתברך - אין הקדוש ברוך הוא מוחל לו, והוא יקבל את ענשו מקדם או אחר כך, וצריכים מאד מאד לשמר שלא יהיה לו חלק בין אלו שמדברים על הצדיק כל דבר אסור.

וכך אמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה ג' סימן א') מה התמרה הזו עושה תמרים ועושה קוצים, וכל מי שהוא מבקש לגבות תמרים הקוצים שיש בה שולטין בו, כך הם הצדיקים - כל מי שאינו משמר עצמו מהם, נשיכתן נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב,

ולחישתן לחישת שרף, ואף כל דבריהם כגחלי אש; וצריכים מאד מאד לשמר לא לפגוע בהם, כי ביותר הקדוש ברוך הוא מקפיד על כבודם מאחר שהם דבוקים בו יתברך, אשר עליו כביכול נאמר (דברים ד' כ"ד) "כי הוי"ה אלקיך אש אכלה הוא אל קנא", והצדיק שנכלל בו יתברך הוא גם כן אש, ולכן אסור לשחק עם האש כי יכולים להשרף בקלות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרכב.

**אני לא מאשרת עם בעלי, ואני רוצה להתגרש ממנו
ולפנות לדרך אחרת**

שאלה:

מאת עירית שרה: בעלי משפיל אותי ליד משפחתו ובאפן כללי, מרביץ לי, ומשאיר אותי עם שלשה ילדים ללא עזרה. הוא לא מתקשר מהעבודה ובא הביתה בשעות מאחרות בסביבות שתיים עשרה בלילה. לפני שלשה שבועות ילדתי בת, וכבר חדש אני לא בקו הבריאות, ובמקום שהוא יעזר לי כשהוא חוזר סוף סוף מהעבודה - הוא עיף, לא משוחח אתי וישר נגש למחשב. הוא חושב שאני מצבר ושאפשר לקנות אותי רק בתכשיטים ובגדים...

הוא לא מוכן שגלף ליעוץ והדרכה אצל רבנים, הוא חונק אותי מכל הכוונים ואני במשבר. אני נחלשת ורוצה להתגרש ממנו ולפנות לדרך אחרת כי אני לא מאשרת אתו. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל עירית שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לזכר שפדי לריב צריכים שנים וכו', כי אחד לא יכול לריב עם הקיר וכו', ולכן בכל מריבה שניהם חייבים וכו', ותזכרי טוב שעם מחלקת ומריבות או ופוחים לא מגיעים לשום מקום, רק לגרושין, ולכן כל זוג שרוצים להצליח בחיי נשואיהם צריכים לעזר אחד לשני. בודאי אסור לבעל להרים ידים על האשה וכו', ואין על זה שום הצדקה אפלו שהוא עצבני וכו', שידפק את הראש שלו בתוך הקיר וכו' עד שיתקררו העצבים שלו, אבל בשום פנים ואפן אסור לבוא לאלימות פיזית בשום פנים ואפן.

אני מכרח להגיד לך שסגלה לשלום בית להיות ותרון אחד לשני, כי אי אפשר להחזיק בית אלא כשהבעל והאשה מותרים אחד לשני, וזה עקר השלמות של כל זוג שאחד מותר לשני, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן פ') שעקר השלום כששני הפכים מתאחדים יחד, הינו אחד יש בו מדת החסד, ואחד יש בו מדת הגבורה, שהם שניהם הפכים, אש ומים, אבל אם הם מתאחדים זו השלמות של השלום, ולכן כל זוג שרוצים שהשכינה תשרה בתוך ביתם, עליהם להרגיל את עצמם לותר אחד לשני, ולסבל אחד את השני, ואמר החכם מפל אדם (משלי י"ב) "שנאה תערר מדנים ועל כל פשעים תכסה אהבה"; אם יש אהבה אמיתית בין הזוג, אפלו שיקרה משהו וכו' אזי "על כל פשעים תכסה אהבה", אבל אם מאבדים את השכל ונכנסים בלחץ ולא מותרים אחד לשני, על ידי זה מכל דבר קטן עושים דבר גדול וכו', אזי "שנאה תערר מדנים", ולכן הסגלה הבטוחה לשלום בית, להיות ותרון אחד לשני, ולדעת שאם הקדוש ברוך הוא שדך בינינו זה סימן שאנחנו נשמה אחת, ועלינו להסתדר יחד.

הקדוש ברוך הוא ששמו שלום יעשה שלום ביניכם.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרכג.

**לאחרונה קרו לנו כמה מקרים מסכנים וברוך השם
נצלנו מהם. מה עלינו לתקן?**

שאלה:

מאת ענת: לאחרונה קרו לנו כמה מקרים מסכנים וברוך
השם נצלנו מהם - נסענו בכביש שכמה דקות לפני כן בצע
בו פיגוע ירי, וגם נשרף לנו המחסן. אנו מבקשים ברכה ותקון.
מה עלינו לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל ענת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שאין שום מקרה כלל, וכל מה שקורה עם בן
אדם זה הכל כדי לעורר אותו לתקן את מעשיו וכו', ולכן כשקורים
בבית מקרים מסכנים וכו' צריכים לבדק את המזוזות אם אינן פסולות
וכו', ולבדק אם שומרים טהרת המשפחה או לא וכו', אם שומרים
שבת וכו', אם אוכלים כשר וכו', כי הקדוש ברוך הוא אב הרחמן
וקדם שולח רמזים על ידי הזק בבית וכו', או במקום אחר וכו', עד
שנוגע בנפשות וכו'. ולכן אדם כשקורה לו מקרה חריג עליו תכף
לחפש ולבקש אם לא מתרחקים ממנו יתברך חס ושלום, וכך אמרו
חכמינו הקדושים (כתובות ל.) תני רבי חייא: מיום שחרב בית המקדש
אף על פי שבטלו סנהדרין ארבע מיתות לא בטלו וכו', אלא דין

אֲרַבַּע מֵיתוֹת לֹא בְטָלוּ. מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב סְקִילָה אוֹ נוֹפֵל מִן הַגֵּג אוֹ חִיָּה דוֹרְסָתוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב שְׂרָפָה אוֹ נוֹפֵל בְּדִלְקָה אוֹ נָחַשׁ מִכִּישׁוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב הַרִיגָה אוֹ נִמְסָר לְמַלְכוּת אוֹ לִיסְטִים בְּאֵין עָלָיו, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב חֲנֵק אוֹ טוֹבַע בְּנֶהָר אוֹ מֵת בְּסֶרוּנְכִי.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂזוּכָה לְפִשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו וְחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׂלָמָה, שְׂאֵז יִהְיֶה שְׁמוֹר מֵהַכֹּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרכד.

הַדְּפֹסְתִי אֶת אֶחָד הַסְּפָרִים שֶׁלְכֶם מִבְּלִי לְקַבֵּל אֶת אֲשׁוּרְכֶם. הָאֵם יֵשׁ בְּזָה בְּעֵינָהּ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֵלִי: לְכַבּוֹד קִדְשֵׁת מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. הַדְּפֹסְתִי אֶת הַסְּדוֹר עִם פְּרוּשׁ "עֵת רְצוֹן", הֵן בְּנֶסֶח עֲדוֹת הַמְּזוֹרָח וְהֵן בְּנֶסֶח סְפָרֵד, וְלֹא שְׂאֵלְתִי אֶתְכֶם. אֲנִי בְּטוּחַ שְׂאֵתְכֶם שְׂמַחִים בְּכֶךָ אֶף אֶחָד הַחֲבֵרִים אָמַר לִי שֶׁהֵייתִי צָרִיךְ לְהִתְיַעֵץ אֶתְכֶם קִדָּם. הָאֵם יֵשׁ בְּעֵינָהּ בְּמָה שֶׁעָשִׂיתִי? בְּנוֹסֶף, בְּרְצוֹנִי לְדַעַת מַה דַּעְתוֹ שֶׁל רַבְנוּ-בְּעִנִּין כְּגוֹנוֹת בְּתַפְלָה - הָאֵם יֵשׁ מְקוֹם לְכוֹן כְּגוֹנוֹת אוֹ שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּפִשְׁיִטוֹת וּבִתְמִימוֹת מֵהֵלֵב וְתוֹ-לֹא?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֶדֶר מִטּוֹת, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֵלֵי נְרוֹ יֶאֱיִר

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אין מלים בפני להודות לך על מסירות הנפש הגדולה שעשית
 שלקחת על עצמך להדפיס מחדש את הסדור עם פרוש "עת רצון",
 הן לעדות המזרח והן לאשכנזים, ואת גדל הזכות הזו אי אפשר
 להסביר בפה ומכל שכן בכתב, כי להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם
 אין למעלה מזה, ומוהרנ"ת ז"ל השאיר לנו צוואה ארבעה ימים קדם
 הסתלקותו ואמר אז "העובדה שלכם יהיה יפוצו מעינתיה חוצה",
 ועל זה אני מוסר את נפשי כבר חמשים שנה להפיץ את אור רבנו
 ז"ל מדי יום ביומו בלי שום גזמא כלל, ותהלה לאל מלאנו כבר את
 כל העולם כלו עם ספרי רבנו ז"ל, ובפרט עם הקנטרסים והחוכרות
 שהם תמצית דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל.

ולכן אשריך ואשרי חלקך שזכית להדפיס עוד פעם את הסדור,
 שהתכלית הוא כשאדם מתפלל שיקשר את מח מחשבתו אל התפלה,
 ויבין אל מה שאומר, שזה נקרא תפלה בכח, הינו שצריכים לקשר
 את המח מחשבה אל מה שהוא אומר, כי על פי רב בשעה שאדם
 מתפלל המח מחשבה חושב דבר אחר, והפה מדבר דבר שני, ועל זה
 צריכים כחות עצומים לקשר את המח מחשבה אל מה שהוא אומר,
 ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל') שכל המחשבות
 זרות באות באמצע התפלה, וחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ברכות
 פרק ב' הלכה ד') אמר רבי מתניה: אנא מחזק טיבו לראשי דכד הוה מטי
 מודים הוא כרע מגרמיה; כי הסמ"ך-מ"ם מסבב את כל אדם דיקא
 בעת התפלה שיפל בעצבות ובמרה שחורה ובדכאון וכו', כדי שלא
 יבין את פרוש המלות, וידוע מה שאמר האריז"ל שבעת התפלה
 צריכים להיות בשמחה עצומה, כי אז נמשכים על האדם אורות
 עליונים, והסטרא אחרא רוצים לחטף מהאדם את המחין שזוכה
 בעת התפלה, ולכן הוא מכניס בו עצבות ומרירות וכו', ופרוש "עת
 רצון" זו התחזקות בכל קטע של התפלה, שאם אדם יפל בדעתו או
 תקנס בו חלישות הדעת, טוב מאד שיעין אז בפרוש ותדלק נשמתו
 באורו האין סוף ברוך הוא, ויחזור ויתפלל בכונה גדולה.

אודות לכוון כוונות בעת התפלה, ובפרט בעת אמרו שם הוי"ה ברוך הוא יתברך שמו, כבר אמר רבנו ז"ל (חיי מוה"ר"ן סימן תי"ד) לאחד ששאל אותו על ענין מה שנאמר בשלחן ערוך לכוון בשעת אמירת הוי"ה וכו', השיב לו רבנו ז"ל ומה חסר לך לומר כפשוטו אדני ולכוון כפשוטו 'גאט'? כי על ידי האמירה בכוונה פשוטה זאת מחיבים לרעד ידיו ורגליו וכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו של האדם, וכתב מוהרנ"ת ז"ל (שם) גם אנכי שמעתי ממנו בבית רבי נחמן נתן באומן אחר סעודת ערבית, ונשארתי עמו לבדו אחר ברכת המזון. וישב בשתיקה, אחר כך ענה ואמר באימה ובריאה גא, גא, 'גאט'. הינו שבתחלה דבר כמרתת ומזדעזע להוציא שמו יתברך בשלמות, ואמר רק חצי התבה מחמת הרתת והזיע, ואחר כך יצא מפיו הקדוש באימה ובריאה גדולה תבת 'גאט' בשלמות כחץ מיד גבור. וכונתו הפשוטה היה להכניס בנו עצם אימת הבורא יתברך שמו, שראויין לרעד ולחיל מאימת שמו יתברך המלא כל העולם ועומד עלינו תמיד, ואי אפשר לצייר ענין זה בכתב. אך המבין וחספץ באמת יבין מדעתו רמזים הרבה על ידי זה להתחזק באמונה שלמה בפשיטות, להאמין שמלא כל הארץ כבודו, והשם יתברך עמנו ואצלנו בכל עת. שים לבך היטב לדברים האלה באמת, עד שימשך אימתו ופחדו עליך.

ועין (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן ק"כ) שאחד מאנשי שלומנו ספר למוהרנ"ת ז"ל שהיה מדבר עם רבנו ז"ל בעבודת השם כדרכו, והבין רבנו ז"ל שהוא עוסק קצת לכוון כוונות בתפלתו, והקפיד עליו רבנו ז"ל מאד ואמר לו, שלא יעסק עוד בזה, ולא יתפלל עם כוונות, רק יכוון פרוש המלות כפשוטו. (אף על פי שזה האיש למד כתבי האר"ז ז"ל על פי פקדתו, אף על פי כן לא רצה שיתפלל עם כוונות כלל). ואמר לו רבנו ז"ל שמי שאינו ראוי לזה, כשמתפלל עם כוונות הוא כמו כשופך, כי בכשופך נאמר (דברים י"ח) "לא תלמד לעשות", ודרשו חכמינו הקדושים (שבת ע"ה, ראש השנה כ"ה, סנהדרין ס"ח) "לא תלמד לעשות, אבל אתה למד להבין ולהורות", כך הוא בענין הכוונות להבדיל, שאין

צריכין ללמד אותם כי אם להבין ולהורות, אבל לא לעשות עמהם, דהינו לכוונם בתפלה, מי שאינו ראוי לזה.

ואמר אז כי עקר התפלה היא דבקות להשם יתברך, והיה טוב יותר להתפלל בלשון לעז שמדברים בו, כי כשמתפללים בלשון שמדברים בו, אזי הלב סמוך ודבוק מאד בדבורי התפלה, ויכול לדבק עצמו ביותר להשם יתברך, אך כבר תקנו לנו אנשי כנסת הגדולה סדר התפלה (מחמת שלא כל אדם יכול לסדר סדר התפלה לעצמו), על פן אנו חייבים להתפלל בלשון הקדש כמו שסדרו לנו אנשי כנסת הגדולה, אבל העקר הוא רק לכוון פרוש המלות כפשוטו, שזהו עקר התפלה שמתפללין לפני השם יתברך על כל דבר ודבר, ועל ידי זה מתקרבין ומתדבקים בו יתברך וכו', ואצל הצדיקים האמתיים הגדולים במעלה נוראה ונפלאה, אצלם כל הכוונות של האריז"ל וכו' הם פרוש המלות, שבפרוש המלות שלהם כלולות כל הכוונות; עין שם.

הרי שלך לפניך שלא צריכים לבלבל עצמו מכוונות וכו', אלא לכוון פרוש המלות שזה כבר כולל הכל, ובזה מדבק את עצמו בו יתברך, והפרוש "עת רצון" זה לא כוונות, אלא התחזקות לאדם בכל ברכה ובכל מזמור וכו' שיחזק את עצמו לכוון פשוטן של דברים להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, ולא יפל בחלישות הדעת באמצע תפלתו, אלא שיאיר לו מחו בהארה נוראה ונפלאה מאד.

ולכן אשרי ואשרי מי שידפיס ויחזור וידפיס את הסדור עם פרוש "עת רצון", ויפיצו בין כלל נשמות ישראל, ואין לתאר את זכותו שמזכה את הרבים שגם הם יכונו על כל פנים פרוש המלות בעת התפלה, וידבקו עצמם בו יתברך בתפלתם.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרכה.

**הציעו לי להיות שד"ר עבור מוסדות חנוך שנמצאים על
סף סגירה. האם כדאי לי לעשות זאת?**

שאלה:

מאת אברהם: הציעו לי להיות שד"ר עבור תלמוד תורה ובית ספר שנמצאים על סף סגירה כי מצבם דחוק מאוד מאז הגזרות שיש על התלמודי תורה ועל בתי הספר בארץ ישראל, שלדעתי זו רשעות גדולה שמונעים מילדיהם מה שמוגיע להם בפרט שהם משלמים מסים כמו כלם. מה דעתו של הרב: האם כדאי לי להרתם לנושא הזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לתאר ואין לשער את מעלת האדם שזוכה להיות שד"ר עבור תינוקות של בית רבן, ועוסק בעסק קדוש ונורא לאסוף צדקה עבור תלמוד תורה לבנים ובית ספר לבנות, והשד"ר נעשה רגלי התורה פשוטו כמשמעו, ולכן בשמחת תורה מכבדים לשמח עם הספר תורה דיקא אלו התומכים שהם תומכים בלומדי תורה, כי לולי הם התינוקות של בית רבן לא היו לומדים. ולכן לא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא ח:): על הפסוק (דניאל י"ב) "ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד" – אלו מלמדי תינוקות; והפרוש הפשוט הוא, כמו שלא יכולים לספר את הכוכבים כי הם לאין ספר, כך אי אפשר להסביר את גדל השכר של מלמדי תינוקות שמחזירים בהם אמונה פשוטה בו יתברך, ויראת שמים שלמה, והיות שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ג') אם אין קמח אין תורה, ולכן השד"רים

שְׂיֹצְאִים לַחוּץ לְקִבְץ נְדָבוֹת עֲבוּר תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן בְּנִים וּבָנוֹת, הֵם יוֹתֵר חֲשׂוּבִים לְמַעַלָּה מִכֻּלָּם, כִּי לוֹלֵי הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים וְלֹא הָיוּ מוֹרוֹת, וְלֹא הָיָה תִלְמוּד תּוֹרָה וְלֹא הָיָה בֵּית סֵפֶר, וְלִכֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁל הַשֵּׁד"רִים.

וְלִכֵּן אֲשַׁרְיָהּ וְאֲשַׁרְיָהּ חִלְקָה שְׁנַעֲשִׂית שֵׁד"ר עֲבוּר הַתִּלְמוּד תּוֹרָה וְהַבֵּית סֵפֶר שְׁלֵנוּ, שְׂאֲנֵי מוֹסֵר אֶת נַפְשֵׁי פְּשׁוּטֵי כְּמִשְׁמַעוֹ לְהַצִּיל אֶת הַנֶּעֱר מִרְדַּת שַׁחַת, וְאֵל תִּשְׁפַח שְׁמַחַר זֶה יִהְיֶה הַבֵּן אוֹ הַבַּת שְׁלָהּ, וְלִכֵּן עֲלֶיךָ לְדַעַת שְׂאֵין לְמַעַלָּה מִלְּהִיּוֹת שֵׁד"ר עֲבוּר תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וְאֵתָה צְרִיךְ לְדַעַת שְׂדִיקָא הַהֶבֶל פֶּה שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן מְצִילִים אֶת כָּלֵל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (פֶּלֶה רַבְתִּי פֶּרֶק ב') בְּכָל יוֹם מִלְּאָךְ יוֹצֵא מִלִּפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחַבֵּל אֶת הָעוֹלָם, כִּיּוֹן שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַתְּפֵל בְּתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, מִיָּד נִהְפֵךְ כְּעֶסוֹ לְרַחֲמִים; וְלִכֵּן אֲשַׁרְיָהּ מִי שְׁנַעֲשֶׂה שֵׁד"ר לְקִבְץ נְדָבוֹת עֲבוּר תִּלְמוּד תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית סֵפֶר לְבָנוֹת, שֶׁשְׂכָרוֹ הַרְבֵּה מְאֹד, וּבִשְׂמִים מְאֹד מְאֹד מִתְּפָאֲרִים עִמּוֹ, וְחִכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים אָמְרוּ (נְלִקוּט תַּהֲלִים רַמְזוֹ תַתְּמ"ה) עַל הַפְּסוּק (תַּהֲלִים צ"ב י"ד) "שְׁתוּלִים בְּבֵית הָרַי"ה" - אֵלוֹ הַתִּינוּקוֹת שֶׁבְּבֵית הַסֵּפֶר; וּבַפֶּרֶט עֲכָשׁוּ שִׁישׁ גְּזֵרוֹת עַל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן וְנִסְגְּרִים תִּלְמוּדֵי תּוֹרָה לְבָנִים וּבְתֵי סֵפֶר לְבָנוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן אֲשַׁרְיָהּ מִי שְׁנַעֲשֶׂה שֵׁד"ר וּמְקִים עָלֶיהָ שֶׁל תּוֹרָה, וְעוֹזֵר לְבָנוֹת וּלְהַרְחִיב תִּלְמוּדֵי תּוֹרָה לְבָנִים וּבְתֵי סֵפֶר לְבָנוֹת שְׂאֲמְרוּ חִכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (שַׁבַּת קי"ט): אֵין הָעוֹלָם מִתְּקִים אֶלָּא בְּשִׁבִיל הַבֵּל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן.

נִמְצָא שְׂמִי שְׁנַעֲשֶׂה שֵׁד"ר עֲבוּרָם הוּא מְקִים אֶת הָעוֹלָם, וְלִכֵּן אֲשַׁרְיָהּ וְאֲשַׁרְיָהּ חִלְקָה שְׁנַעֲשִׂית שֵׁד"ר עֲבוּר הַנֶּעֱר, וְאֵתָה עוֹזֵר לְתִלְמוּד תּוֹרָה שֶׁל הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת שֶׁל בֵּית סֵפֶר שֶׁל הַבָּנוֹת, וְהַזְּכוּת הַזֶּה תִּגַּן עֲלֶיךָ וְעַל אֲשַׁתְּךָ וְעַל יִלְדֶיךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרכו.

מסרתי את נפשי עבור העובד שלי, ולבסוף הוא בגד בי בצורה קשה

שאלה:

מאת יוסי: לכבוד הרב שלום וברכה.

ברוך השם יש לי עסק גדול, ולקחתי כפועל מישהו שאהבתי ורציתי לעזר לו. טפחתי אותו באופן אישי, וככל פעם קדמתי אותו והעליתי לו את המשכרת. בנוסף לכל זה עזרתי לו גם למצא בת זוג, ואף שהתגרש עודדתי אותו עד שמצא אשה אחרת.

מה לא עשיתי בשבילו, ולבסוף אחרי כל זה הוא בגד בי בצורה קשה, ועכשו הוא מלכלך עלי ומספר לכלם שקרים שבדוה מלבו. אני שבור מאד ואני מרגיש שאני עומד להשתגע מרב צעה אשמח לדברי חזק. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות, י"ח תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יוסי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך שלא תהיה שבור ממה שעובר עליך וכו', אני לא יכול להסביר לך מה שעובר על בני אדם מדי יום ביומו, מה שאני שומע כל מיני מחלות וחסדאים רעים, כל מיני צרות ויסורים שבתוך הגוף וכו', ואף על פי כן אני צריך לחזק ולאמץ את כל אלו החולים ובעלי יסורים וכו', כי כן צוננו רבנו ז"ל - לחזק את כל בר ישראל מצד מצות אהבת ישראל.

ולכן צרתך היא צרה גדולה עד מאד שאחד שבטחת בו יצא ובגד בך, ועוד ממציא עליך שמות רעים וכל מיני שקרים וכו' שאפלו

לא עלו על דעתך וכו', ובוודאי זו צרה גדולה ומרה שאין לתאר ולשער כלל - אדם שנותנים בו את כל האמונה וכו' ולבסוף הוא בוגד בצורה הכי משפילה וכו', עם כל זאת זכר מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ן) שאפלו יסורים שבתוך הגוף אם יודע שהכל ממנו יתברך הוא יכול לסבל וכו', על אחת כמה וכמה באין ערך יסורים של חוץ לגוף כמו היסורים שלך, שהשתף בגד בך, אם רק מכניסים את השגחתו הפרטית יכולים לקבל את זה יותר בנקל.

ולכן חזק ואמץ מאד וזכר מה שאמר החכם מכל אדם (משלי י"ז) "משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו"; זה שסדר אותך באופן מר כזה, הוא ישלם על זה מחיר כבד עד מאד, אתה ברוח לך רק אליו יתברך, ותתחבא בסתר צל כנפיו יתברך על ידי שתרגיל עצמך לדבר עמו יתברך בשפת האם שלך, שזו המתנה הכי יפה שקבלנו מרבנו ז"ל, ותראה שלא יהיה הרבה זמן שהכל יתהפך לטובה, והרשע הזה שגרים לך את הצער והעגמת נפש, הבזיונות, החרופים והגדופים וכו', הגנבות והשחיתות וכו', לא יקח הרבה זמן והכל יתהפך על ראשו, והקללה תלנה אותו עד היום האחרון.

גם לי היו המון ספורים כאלו במשך חיי וברחתי רק אליו יתברך, ולבסוף נתהפך הרע והרשעות על הראש של זה שצער אותי, ולכן חזק ואמץ מאד לא להשבר כי גדול אדונינו ורב להושיע, והכל יתהפך לטובה, ועוד תראה איך שהקללה תלנה את הרשע הזה ששלם לך רעה תחת טובה.

היה לי אחד שהיה מסור אלי יותר מילדים, והתהפך והלך עם הסמ"ך-מ"ם ימח שמו למסר אותי וכו', והתפגור במיתה משנה עד מאד באופן הכי טראגי. ולכן צריכים לשמר מאד מאד לא לצער את הזולת, כי מקבלים את זה חזרה באופן מבהיל נורא ואים.

היה אחד שרדף אותי באופן משנה על לא דבר ועל לא עול בכפי, ולבסוף הוא מת במיתה משנה והתגלגל בתוך פלג שחור

מאים מאד, ובא לבית הכנסת בדיוק ביום השלישים שלו, והופיע בכל יום, וכל מה שנסו לגרש אותו לא הועיל, עד שאמרתי ברבים בפה מלא שאני מוחל לו ונעלם כמו שלא היה, ודבר זה ראו צבור שלם, ויש עוד הרבה ספורים שראו את זה אנשי בית מדרשי וכו' וכו'.

ולכן אל תקח את זה אל הלב, אף שזה כואב מאד מאד, ברח לך רק אליו יתברך, ותראה שהרשע הזה יהיה לו סוף מר עד מאד, ואתה תצא נקי ושלם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרכז.

האם כדאי לאמי להתחיל בהקרנות למרות שלדברי הרופאים זה יאריך את חייה רק לתקופה קצרה?

שאלה:

מאת ז'קלין: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום רב. גלו לאמי בת השבעים ואחת את המחלה הממארת מהסוג הרע לא עלינו בקבה. המחלה התפשטה לראות, ובנוסף היא סובלת מנוזלים בראות, חסר חמצן בדם, סכרת ואנמיה קשה. לדברי הרופא האפשרות היחידה לטפל במצבה היא לעשות הקרנות שיוסיפו לה עוד זמן קצר לחיות, אבל גם סבל רב.

המשפחה מתלבטת כיון שלא רוצים לגרם לה צער אם גם ככה לדברי הרופאים היא תסיים את חייה, ובגלל שאנו אנשים מאמינים ויודעים שרק הקדוש ברוך הוא מחליט, רצינו לשאל את כבודו אם כדאי לטפל בהקרנות או אם יש פתרון אחר. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות, כ' תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל ז'קלין תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ס.) על הפסוק (שמות כ"א י"ט) "וּרְפָא יִרְפָּא" - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות. ואמרו צדיקים שנתנה רשות לרופא לרפאות, אבל לא ליאש - אנחנו צריכים לעשות כל מה שביכולתנו להקל מהיסורים של החולה וכו', ולהשתדל להציל אותו ממה שרק יכולים וכו', ואסור להתיאש בשום פנים ואפן, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות י.) אפלו חרב חדה מנחת על צנארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים; ולכן צריכים להמשיך להתפלל להקדוש ברוך הוא, כי מה שתפלה פועלת שום דבר לא פועל.

בין כך כל המשפחה צריכים להתחזק יחד ולא להאשים את אף אחד, ולהיות מאתדים במצב החמור הזה, והקדוש ברוך הוא שאמר לעולמו די יאמר לצרותיכם די, וכן יאמר לכל צרות ישראל די. המאחל לך שבת שלום...

ד' תרכח.

אני אשה לחוצה ולעתים חרדתי. כיצד אוכל לשנות את הרגלי?

שאלה:

מאת שירה: לכבוד קדשת מוה"רא"ש, שלום!
אני ובעלי נשואים כשנתיים וברוך השם יש לנו שני ילדים.
בעלי מרגיש המון פעמים שהוא הגיע לקצה בענין הנשואים,

כי אני אשה לחוצה ולעתים חרדתי בכל מיני נושאים עד שזה מגיע למצב שאני לא סומכת עליו ומרימה עליו את קולי. אנחנו מדברים על הדברים, אך מרב הלחץ שיש אנחנו לא מוצאים זמן איכות של שמחה ותקשרת אחד עם השני. אני רוצה מאד להשתפר ולהיות אשה ורעה טובה, ולחיות בשלום ושמחה יחד, אבל בכל פעם משהו אחר מהרגלי הרעים הורס הכל, ובעלי צבר כבר מתח רב ממני. כיצד אוכל לשנות את הרגלי כדי שנהיה בנחת, שלום ורעות כמו שברכו אותנו בחתונתנו? בשורות טובות לכל עם ישראל!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות, כ' תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל שירה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רב הפעמים אדם עושה טעויות בחייו ואחר כך יש לו טענות על הזולת ועל עצמו וכו', בשעה שהחכם מכל אדם אומר (משלי י"ט ג) "אנולת אדם תסלף דרכו ועל הוי"ה יזעף לבו"; את פשוט מחפשת כמו ידיך את הבעיות בבית וכו', את אשה עצבנית וכו', דוד של עצבים וכו', ומסכן בעלך שאת מוציאה את כל העצבים שלך עליו, ואחר כך את רוצה עוד שיהיה שלום ואהבה בתוך הבית?

במקום שתשמחו יחד על המתנות שנתן לכם הקדוש ברוך הוא שני ילדים חמודים, את ממרמרת את חיי בעלך ויורדת אל חיי, ואחר כך את מתחרטת וכו'. את צריכה לדעת שבעלך הוא צדיק שנשאר אתך אפלו שעה אחת וכו', ואינו מתגרש ממך, ואת צריכה ללכת אל פסיכיאטר שיתן לך כדורי הרגעה, ומסכן בעלך שהוא צריך לסבל את העצבים שלך וכו'.

באנו לזה העולם כדי להפיר את הקדוש ברוך הוא ולקיים

את מצוותיו יתברך, ולהפך את העולם הזה לגן עדן ממשי, ובמקום זה גורמים לעצמם את הגיהנום על לא דבר, רק מחמת השגיגות שנכנסים באדם וכו'.

ולכן תלכי לפסיכיאטר שיתן לך כדורי הרגעה וכו', ותראי לפיכך את בעלך לפני שהוא יעזוב אותך בגט פטורים ובצדק.
המאחל לך שבת שלום...

ד' תרכט.

**אין אפֿשֿר לדעת האם המניעות שלי הם מהשם יתברך
או מהיצר הרע?**

שאלה:

מאת שלמה: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. השם יתמיד בריאותך אמן.

שאלתי: אם אדם רוצה לעשות משהו כגון מצוה או כל דבר אחר ויש לו מניעות בדבר, אין אפֿשֿר לדעת האם המניעה היא מהשם יתברך שלא רוצה שהאדם יעשה דבר זה כיון שזה לא טוב בשבילו ולא היעוד שלו או שהמניעה היא מהיצר הרע שרוצה למנוע אותו להשיג דבר טוב? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות, כ' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שלמה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הפליג במעלת הרצון - שאדם צריך להיות חזק ברצונות חזקים, ולקיים את מצוותיו יתברך, ולא להניח את עצמו

בשום פנים ואפן, וכודאי כל מי שרוצה לחזור בתשובה אליו יתברך וילקיים את מצוותיו יתברך שמים לפניו כל מיני מניעות ועכובים לראות אל מי יפנה בעת צרה וכו', ובעת המניעות שמונעים אותו וכו', על ידי תקף הרצונות שאדם מתחזק לבסוף הוא זוכה ועובר את הכל.

רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קט"ו) על הפסוק (שמות כ' י"ח) "ויצמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים", כי מי שהוא הולך בגשמיות כל ימיו, ואחר כך נתלהב ורוצה לילך בדרך השם יתברך, אזי מדת הדין מקטרג עליו, ואינו מניח אותו לילך בדרך השם יתברך, ומזמין לו מניעה. והשם יתברך חפץ חסד הוא, ומסתיר את עצמו כביכול בהמניעה הזאת, ומי שהוא בר דעת, הוא מסתכל בהמניעה, ומוצא שם את הבורא ברוך הוא יתברך שמו, כמו דאיתא בירושלמי (תענית פרק א' הלכה א') 'אם יאמר לך אדם היכן אלקיך תאמר לו בכרך גדול שבארים, שנאמר (ישעיה כ"א י"א) "אלי קרא משעיר", ומי שאינו בר דעת, כשרואה המניעה חוזר תקף לאחוריו. ומניעה הוא ענין של עגן וערפל, כי עגן וערפל הינו חשך, וחשך הוא לשון מניעה, כמו שכתוב (בראשית כ"ב) "ולא חשכת". וזה פרוש הפסוק "ויצמד העם מרחק" - כי כשוראין הערפל, הינו המניעה, עומדין מרחוק. [הינו פשוטי עם כשוראים מניעה הם מתרחקים ואומרים שמלמעלה לא רוצים אותם וכו'], ומשה שהוא סוד הדעת כלל ישראל "נגש אל הערפל אשר שם האלקים". הינו הוא נגש אל תוף המניעה שבה בעצמה נסתה השם יתברך; הינו כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ואפלו שהוא רואה מניעות גדולות שמונעים אותו להתקרב אליו יתברך, הוא יודע שכביכול הקדוש ברוך הוא מסתתר בתוף המניעה לראות אל מי יפנה בעת תקף המניעות שמונעים אותו להתקרב אליו יתברך.

ולכן צריכים להתחזק ברצונות וכסופים, ולשבר את כל המניעות

המונעות אותו להתקרב אל הקדוש ברוך הוא, וכתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות ערב הלכה ג' אות א') כי העקר הוא הרצון - שצריך האדם להרגיל את עצמו לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע בכל עת להשם יתברך ולתורתו ומצוותיו, ולהשתדל תמיד שיהיו לו רצונות טובים חזקים דקדשה. כי אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"א) שעקר עבודת השם הוא הרצון, כי לעבד השם יתברך אינו יודע מי הוא זה שיוכל לומר שיעבד את השם יתברך, ואפלו מלאך ושרף אינו יכול להתפאר שיוכל לעבד את השם יתברך וכו', וכו', רק העקר הוא הרצון להשם יתברך, ואף על פי שנדמה שהכל רוצים להתקרב להשם יתברך, כי הכל חפצים ליראה את שמו, אף על פי כן לא מבעיא שאין אדם אחד דומה לחברו בענין הרצון וכו', כי אם גם באדם אחד, אין יום אחד דומה לחברו בענין הרצון וכו'.

וכן דבר מזה רבנו ז"ל כמה פעמים בכמה לשונות, שהעקר הוא רק הרצון והכסופין שירצה ויכסף תמיד ברצון חזק לעשות רצונו יתברך באמת, ואם אף על פי כן אינו זוכה - מה לעשות? ויתגבר לבלי להפסיק ולבטל הרצון חס ושלום, רק ירצה יותר ברצונות חזקים יותר, ויתגבר ברצון חזק וכסופין גדולים להשם יתברך תמיד בכל עת לעולם ועד, כי העקר הוא הרצון; ועל ידי תקף הרצון סוף כל סוף תזכה להכנס אל הקדשה.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרל.

**שְׂתַפְתִּי אֶת הוֹרֵי בְּתַחוּשׁוֹתַי, וְלַצְעָרִי הֵם נִפְגְּעוּ. אֵיךְ
אוֹכֵל לְתַקֵּן אֶת זֶה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רוֹת: לָרַב שְׁלִיט"א שְׁלוֹם, בְּרִיאוֹת שְׁלֵמָה וְאַיִתְנָה אָמֵן
כֵּן יְהִי רָצוֹן.

אֲנִי חוֹזְרֵת בְּתַשׁוּבָה, וְלִפְנֵי לַיִל הַסֹּדֵר הָאַחֲרוֹן הִיָּתָה לִי שִׂיחָה
עִם הוֹרֵי - לְרֵאשׁוֹנָה שְׂתַפְתִּי אוֹתָם בְּכַף שְׁבַחֲגִים אֲנִי מְרַגֵּשָׁה
חֲצִיזָה, מֵאַחַר וְאֲנִי רוֹצֶה לְחַוּוֹת קִדְשָׁה וְיִהְיֶדוּת וְלַעֲלוֹת
בְּרוּחָנִיּוֹת וְקִשָּׁה לִי לְהַרְגִישׁ אֶת זֶה בְּמִשְׁפַּחְתִּי הַמְּסוּרָתִית,
וּמִצַּד שְׁנֵי אֲנִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת אִתָּם כִּי הֵם הַמִּשְׁפָּחָה שְׁלִי. בְּקִשְׁתִּי
מִהֵם שְׂיָבִינוּ אוֹתִי אִם אֲחִלִּיט לְנִסְעַ בְּחֲגִים וְשִׂדְעוּ מֵהֵיכָן זֶה
נוֹבֵעַ. הוֹרֵי אָמְרוּ שְׂאֲנִי יוֹכֵלָה לְנִסְעַ לְהִתְאַרַח בְּמִקוֹם אַחֵר אִם
זֶה טוֹב לִי, אֲךָ בְּחִרְתִּי לְהִשָּׂאֵר כְּדִי לְכַבְּדָם.

מֵאֵז שִׂיחָה זוֹ יֵשׁ לִי כְּבִדוֹת בְּלֵב וְצָעַר עַל דְּבָרֵי, כִּי אֲנִי חוֹשֶׁבֶת
שְׂצַעַרְתִּי אוֹתָם, וְאוֹלֵי נְתַתִּי לָהֶם לְחֻשָׁב שְׂאֲנִי מַעֲדִיפָה
"מִשְׁפָּחָה אַחֲרָת" ... וּבְאִמַּת לֹא הִתְכַּוְּנִתִּי, פְּשׁוּט רְצִינִי
שְׂיָבִינוּ מֵה עוֹבֵר עָלַי כְּחוֹזְרֵת בְּתַשׁוּבָה בְּזִמְנִים מְסִימִים, אֲבָל
אֲנִי מִצְטַעֶרֶת שְׂשְׂתַפְתִּי אוֹתָם כִּי אוֹלֵי זֶה פִּגַּע בָּהֶם וְהָרִי כְּבוֹד
הוֹרִים זֶה מֵעַל לְכָל! אֵיךְ אֲנִי יוֹכֵלָה לְתַקֵּן אֶת זֶה? תּוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קִדְשׁ לְסֹדֵר מִטוֹת, כִּי תִמּוּז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל רוֹת תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כָּל אֶחָד יְכוֹל לַעֲשׂוֹת טְעִיּוֹת בְּחַיִּים וְכוּ', אֲבָל צְרִיכִים מְאֹד
לְשָׁמֵר מְרַגְשֵׁי אִשְׁמָה שְׂזֶה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי וְכוּ', כִּי אֲסוּר

להאשים את עצמו אפלו שעשה את הטעות הכי גדולה בחייו. בסוף הכל הסברת את הנקודה שלך להורים בצורה הכי יפה וכו', ותהלה לאל הם קבלו את זה, ולכן למה את צריכה להתבלבל מהעבר?

מהיום והלאה ראי לשמר מאד על כבוד אב ואם, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פ' ר"א כ"ו) כל העולם כלו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות - כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קידושין ל:) שלשה שתפין הן באדם - הקדוש ברוך הוא, ואביו ואמו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש ברוך הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבודוני; וראים מזה שאם מכבדים את אבא ואמא בזה מכבדים את הקדוש ברוך הוא, ולכן מהיום והלאה תראי לחזק את אבא ואמא ותעשי להם הרבה נחת, כי זה עקר החזרה בתשובה שזוכים לקיים את רצונו יתברך, ואין עוד דבר יותר חשוב כמו מצות כבוד אב ואם.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרלא.

**אני כועסת המון, ואני יודעת שבכך אני מאבדת הכל.
איך נצלים מהכעס?**

שאלה:

מיאת מורן: לצדיק שלום רב.

יש לי שתי שאלות: א. ראיתי שכתבת למישהי שהשם 'שילת' הוא שם לא טוב. לבת שלי קוראים 'שילת שרה', האם זה בסדר?

ב. אני אמא לשלשה ילדים קטנים ואין לי עזרה פיזית מאף אחד כי אין לי הורים, וגם הכל סגור לנו בפרנסה, ולכן כל

הזמן אני עצבנית וכועסת כי קשה לי. אני מוסרת נפש ושולחת את בעלי אחרי שכל היום עבד להשתתף בשעור גמרא שנמשך שעה במקום לעזר לי, ואין לי בעיה כי זה שכרי, אבל הכל יורד לטמיון כשאני כועסת. בבקשה תן לי עצה, אני ממש בוכה על זה. איך נצלים ממדה רעה שכזאת? אוהבים אותך, רפואה שלמה עד מאה ועשרים, אמן!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות, כי תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל מורן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הצרות והבעיות שלך הם מפני שאת כעסנית ועצבנית וכו', ואת מוציאה את כל הכעס והרציחה על בעלך, בשעה שיש לך בעל שעובד קשה מאד כדי לפרנס אותך ואת שלשת הילדים, ולבסוף במקום להודות ולהלל ולשבח את הקדוש ברוך הוא שנתן לך מתנה בעל נפלא כזה וכו', את יורדת לו לחיים וגומת לו צער ועגמת נפש וכו'. ובאמת רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ח) שהכעס דוחה מהאדם את כל הפרנסה, ואפלו שנגזר עליו שיהיה לו הרבה כסף וכו', על ידי כעס הוא כמו ידיו דוחה את זה וכו', ומדת הכעס זו המדה הכי מגנה שרק יכולה להיות, וחכמינו הקדושים אמרו (תמונה ט"ז) אשה, כיון שאין לה תבואה בתוך ביתה מיד צועקת. ואני יודע מה את צועקת? הרי בעלך משתדל במסירות נפש להביא פרנסה, ובמקום לעזר לו ולהקל ממנו את העל, עוד זאת את יורדת לחיינו, מה זה צריך להיות?

אני מאד מאד שמח שאת נותנת לבעלך לכל הפחות שירויץ לבית המדרש ללמד, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות יז.) גדולה הבטחה שהבטיחון הקדוש ברוך הוא לנשים יתור מן האנשים וכו'. אמר ליה רב לרבי חייא: נשים במאי זכיין? באקרוי בנייהו לבי

כְּנִישָׁתָא, וּבִאֲתוּנֵי גְבַרְיֵיהוּ בֵּי רַבָּנָן, וְנִטְרִין לְגַבְרֵייהוּ עַד דְּאָתוּ מִבֵּי רַבָּנָן [בְּמָה הַנָּשִׁים זֹכוֹת? בְּזֶה שְׁלוֹקָחוֹת אֶת הַיְלָדִים לְתַלְמוּד תּוֹרָה שְׂמֵלְמוֹדוֹ תּוֹרָה, וּמַחְכוֹת לְבַעֲלֵיהֶן שְׂיַחְזֵרוּ מֵהַכּוֹלֵל שְׁלוֹמְדִים שְׂמָה תּוֹרָה].

וְלָכֵן אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּקְנִי לְעֲצֻמְךָ אֶת הַמְּדָה הַיְקָרָה שֶׁל סְבָלְנוֹת, וְלֹא לְהַכְנִיס בְּלַחְצִים וּבְכַעַס וּרְצִיחָה, כִּי אֶת צְרִיכָה לְדַעַת אֲשֶׁר עָקַר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא לְקַנּוּת לְעֲצֻמוֹ אֶת מִדַּת הַסְּבָלְנוֹת, שְׂאִין עוֹד מְדָה יוֹתֵר יְפָה מִזֶּה, וְאֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שְׁקוֹנָה לְעֲצֻמָּה אֶת מִדַּת הַסְּבָלְנוֹת שְׁזֶה עָקַר גְּדוֹל בְּחַיִּים, וְזוֹ הַמַּתְנֶה הִכִּי יְפָה שְׂאִשָּׁה צְרִיכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים קְשָׁיִים וְנִדְמִים כִּיִּם הַסּוֹעֵר וְכוּ' וְכוּ', וּמִי הַמְּצַלִּיחַ בְּחַיָּיו? זֶה רַק הַסְּבָלָן! וְאָמַר הַחֶכֶם "אִין דְּבַר שְׂמַחְסַר מִן הָרַעָה כְּמוֹ הַסְּבָל", כִּי הַסְּבָלָן הוּא הַמְּנַצֵּחַ בְּכָל תַּחֲסוּם, וְאָמַר הַחֶכֶם "הַסְּבָל מַעֲלָה גְּדוֹלָה, וְהִיא תַּחֲבוּלָה לְמִי שְׂאִין לוֹ תַּחֲבוּלָה", וְלָכֵן תִּרְאִי לְהַתְאָזֵר בְּמִדַּת הַסְּבָלְנוֹת הֵן לְגַבֵּי יְלָדִין, וְהֵן לְגַבֵּי בַּעֲלָה, וְאִזּוֹ תִּהְיֶי הַמְּצַלַּחַת הִכִּי גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְזוֹ עָקַר גְּבוּרַת הַגְּבוּר לְהַתְאָזֵר בְּמִדַּת הַסְּבָלְנוֹת, וְכַךְ אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אֲבוֹת פָּרָק ד') אִיזְהוּ גְבוּר? הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצֵרוֹ, שְׂנֵאָמַר (מִשְׁלֵי ט"ז) "טוֹב אַרְךָ אַפִּים מִגְּבוּר וּמִשֶׁל בְּרוּחַ מְלִכָה עִיר"; רֹאִים מִפְּסוּק זֶה שֶׁמְדַבֵּר מִסְּבָלְנוֹת שְׁזֶה עָקַר הַגְּבוּרָה, שְׂיִכּוֹל לְכַבֵּשׁ אֶת יְצֵרוֹ שֶׁל הַכַּעַס שְׁלֹא יִכְעַס יוֹתֵר, כִּי הַסְּבָלָן הוּא הַמְּנַצֵּחַ תָּמִיד.

וְלָכֵן אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ - רַק תִּהְיֶי שְׂמַחָה וְעֲלִיזָה, וְזֶה יִבִּיא אוֹתְךָ אֶל מִדַּת הַסְּבָלְנוֹת, שֶׁהִיא הַמְּדָה הִכִּי יִקְרָה בְּחַיִּים, כִּי יִמְיֵנו כְּצֵל עוֹבֵר וְכוּ', וְכָל כֶּף חָבַל לְבָלוֹת אֶת הַיּוֹם בְּעֲצָבִים וּבְצַעֲקוֹת עַל הַיְלָדִים, וְלְהַתְעַצֵּב עַל הַשְּׂכֵנוֹת וְכוּ' וְכוּ', עֲדִיף רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד וּלְשַׂמַּח אֶת אַחֲרִים, וְאִזּוֹ אֶת עוֹלָמְךָ תִּרְגִּישִׁי בְּחַיִּין, וְאִף שְׂאִנִּי יוֹדֵעַ שְׁזוֹ הַעֲבוּדָה הִכִּי קָשָׁה לְאָדָם, כִּי מֵרַב הַצְּרוּת וְהַיִּסּוּרִים וְהַמְּרִירוֹת וְהַדְּחָקוֹת שֶׁרַק עוֹבְרִים עָלֵינוּ וְכוּ' וְכוּ' קָשָׁה מְאֹד לְהַגִּיעַ לְכָל זֶה, עִם כָּל זֹאת הַזְּהִירוֹנוֹ רַבְנוּ ז"ל לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצֻמְנוֹ לְהִיּוֹת רַק

בשמחה, ולהחזיר בנו אמונה פשוטה בו יתברך שהוא נמצא ואין
בלעדיו נמצא, ועל ידי זה נזכה לקנות לעצמנו מדת אריכות אפים,
שהיא המדה היקרה של סבלנות.

'שילת' זה לא שם, אֶחָד המציא את זה לתת לכתו שם כזה
שהוא ראשי תבות ש'ויתי י' ל'נגדי ת'מיד, אבל מה זה קשור לשם
של אדם? ולכן שתשאר עם השם 'שרה'.

הקדוש ברוך הוא ירחיב לך בגשמיות וברוחניות, ונשמע
ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרלב.

**כְּשֶׁהֵייתִי נֵעַר הַתְּעַלְלוּ בִּי מִיְנִית, וּמֵאֵז אָנִי נִמְשָׁךְ רַק
לְגַבְרִים. אָנָּה עֲזֹר לִי!**

שאלה:

מיאת חיים: לכבוד הרב שליט"א.

אני בחור ושיבה שירד מהדרך, אף אני משתדל להניח תפלין
בכל יום.

כשהייתי בגיל ארבע עשרה אחד מאנשי הצות עשה בי
מעשים מגנים, ומאז ועד היום אני נמשך רק לגברים. אני לא
יודע מה לעשות וכבר נסיתי להתאבד כמה פעמים. אנא עזר
לי!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות, כ' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל חיים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז ואל תהיה שבור משום דבר אף שהתעללו בך וכו', שזה הפאב הכי גדול וקשה להתרפאות מזה, ואם היית יכול למסר את האדם הזה למשטרה, היית מקים מצוה גדולה מאד להסיר את הרוצח הזה מהרחוב כדי שלא יזיק לעוד ילדים, כי אין לך עוד עוון כל כך חמור שאין על זה שום למוד זכות כמו מי שמכשיל ילדים ומתעלל בהם מינית וכו'.

על כל פנים איך שהוא, ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ואף שאני יודע שהמכשול הזה שהכשיל אותך זה השאיר אצלך פתם שחור וכו', עם כל זאת ראה לשמח מאד מאד עם מצות תפלין שאתה מקים בכל יום, וכך אמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ד) כל המניח תפלין מאריך ימים; ואמרו (פסיקתא זוטרותא שמות) כל המניח תפלין כאלו קרא בתורה; ואמרו (ילקוט שמות רמז רכ"ב) אמרו ישראל לפני המקום: אנו רוצים ליגע בתורה יומם ולילה אבל אין לנו פנאי, אמר להם הקדוש ברוך הוא קימו מצות תפלין ומעלה אני עליכם כאלו אתם יגעים יומם ולילה; ואם היה אדם יודע את מעלת הזוכה להניח תפלין של יד ותפלין של ראש, היה נזהר בזה מאד מאד, והמצוה הזו ממשכת לאדם חיים ודבקות באין סוף ברוך הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ג:) כל שיש לו תפלין בראשו ותפלין בזרועו - הכל בחזוק שלא יחטא; כי כשאדם שש ושמח עם מצות תפלין שהניח היום, השמחה של המצוה לא תתן לו לחטא, ולכן אשרי מי שנוזהר מאד מאד במצות תפלין.

אתה לא יכול לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לך בזה שאתה מוסר את נפשך להניח תפלין בכל יום, וזה ישמר אותך לא לפל

בעצבות ובמרירות ובדכאון, עם כל זאת הייתי מייעץ לה שתלך אל פסיכיאטר ויתן לה כדורי הרגעה וכו'.

תוציא מהראש שלך את הענין הזה של התאבדות, אתה עדין צעיר ואתה יכול לתקן הרבה דברים וכו' ולהגיע לדברים גדולים מאד מאד, רק אל תתיאש בשום פנים ואפן, אף שעבר עליך מה שעבר וכו' וכו', מה כבר יהיה כשתתאבד רחמנא ליצלן? זכר גם זכר מה שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן פ"ד) על מאמרם ז"ל (אבות פרק ד') "ואל יבטיחך יצרך שהשאלו בית מנוס לך" - כי בעולם הזה שיש להאדם טרדות ועל הפרנסה, יכול להיות שיעקץ וינשף אותו פרעוש והוא לא ירגיש, מחמת שמחשבתו טרודה באיזה מחשבה של פרנסה וכיוצא, אבל שם בקבר שאז אין להאדם שום טרדא ושום מחשבה אחרת, אז הוא שומע אפלו הרחישה וההלוח של התולעים איך הם רוחשים ובאים אליו, ומרגיש הצער של כל נשיכה ונשיכה, ואין שום דבר שייטרידהו וימנעהו מגדל צערו הקשה רחמנא ליצלן; ולכן מה אתה כל כך ממחר למות ולהכנס בקבר, ששמה לא תשמע שום דבר, רק את עכברי השדה וכו' והתולעים והעקרבים והנחשים שייסבבו אותך וכו', עדיף שתחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם ותהיה שמח ותקיים את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, ועל ידי זה תרגיש ענג רוחני בחייה, ועל ידי זה שתקיים כל מצוה בשמחה עצומה, תהיה שמור שם בקבר מהכל, כי מי שזוכה להניח בכל יום תפלין בשמחה עצומה, וכן זוכה ללכת עם ציצית, והוא שמח עם המצוות האלו, על ידי זה כשיוצא מזה העולם זכות המצוות של ציצית ותפלין שקיים בחיים חיותו בשמחה עצומה שומרים אותו, ולכן מה אתה צריך כל כך לרוץ ולהתאבד וכו', הרי שם בקבר מר מאד למי שלא הכין את עצמו טוב טוב במצוות ובמעשים טובים.

ולכן ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה בין בגשמיות בין ברוחניות, ואתה צריך לעבד הרבה על נקדת השמחה, כי זה בא לאדם מאד מאד קשה יותר

מכל העבודות שבעולם, עם כל זאת כשהוא זוכה להיות בשמחה, הקדוש ברוך הוא מוחל לו על כל עוונותיו, כמו שכתוב (תהלים ק"ד) "אנכי אשמח בהוי"ה יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם", כי על ידי שמחה מבערים את כל הקלפות והדמיונות שנדבקו באדם, ובפרט מי שעבר התעללות מינית בגיל קטנות וכו' ונמשך עכשו אחר גברים וכו', שזו מחלה רחמנא ליצלן, על ידי שמחה בקביעות זוכים להתרפאות מהמחלה הזו.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתכניסי את הדבורים האלו בתוך לבך ותעבד על נקודת השמחה, ושללא תמשך לתועבות גרועות, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות נאוף חלק ב' סימן ח') אסור ללמד זכות על זה שעבר על משכב זכור; ולכן צריכים מאד מאד לשמר לא להמשך אל תאוה זו.

הקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה שלמה.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרלג.

**אני נער בן שש עשרה. האם זה אומר שעד גיל עשרים
אני יכול לחטא מבלי לחשש מבית דין של מעלה?**

שאלה:

מאת יוסף: אני נער בן שש עשרה, וראיתי שכתוב בחז"ל שאדם לא חייב בדיני שמים עד גיל עשרים. האם זה אומר שעד גיל עשרים לא אקבל שכר על המצוות שלי? והאם זה אומר שעד גיל עשרים אני יכול לחטא מבלי לחשש מבית דין של מעלה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות, כ' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יוסף נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת אשר עכשו בגיל שלך אתה יכול להתעלות מאוד מאד בעבודת השם יתברך, הן בלמוד תורה הקדושה, והן בעסק התפלה, והן בקיום מצוות מעשיות בשמחה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (שבת קנב): יניקוּתָא כְּלִילָא דְוּוּרְדָא; עקר יפי הפרח כשעדין בצעירותו, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תשובה סימן ע"ג) העבודות שאדם עובד את השם יתברך בבחירתו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנתו, וכתיב (איכה ג' כ"ז) "טוב לגבר כי ישא על בנעוריו".

ולכן במקום לחקר אם יש לך עולם הבא או אין לך עולם הבא וכו', שהכל דמיונות, ראה לעזוב את הכל ותכניס בעצמך יראת שמים שלמה, ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן כ"ה) ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך שיקרבו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו'. והנהגה זו הוא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל. כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך. ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף על פי כן זה בעצמו טוב מאד. דהינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וחיפץ ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם כן טוב מאד,

וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו, ועל זה בעצמו יצעק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל כף, עד שאינו יכול אפלו לדבר, ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

ואמר רבנו ז"ל ששכמה וכמה צדיקים גדולים מפרסמים ספרו שלא באו למדרגתם רק על ידי הנהגה זו. והמשכיל יבין מעצמו גדל מעלת הנהגה זו העולה למעלה למעלה, והוא דבר השווה לכל נפש מקטן ועד גדול, כי כלם יכולים לנהג הנהגה זו, ועל ידי זה יבואו למעלה גדולה. אשרי שיאחז בזה.

וכן תעשה לעצמך קביעות ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה ואגדה, כי עכשו זה הזמן שלך, כי מה שלומדים בצעירות זה נשאר בזכרון כל ימי חייו, ולכן תרגיל את עצמך ללמד בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, שאמר (שיחות הר"ן סימן ע"ו) בענין הלמוד תורה שצריכים ללמד הרבה מאד בכל יום - טוב ללמד במהירות ולבלי לזקק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות, ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו, ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחר, אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן, ועל פי הרב ידע אחר כף ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד פסדר בזריזות להלן יותר.

ואמר שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד - לומר הדברים פסדר וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר פסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף - יבין אחר כף. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על כונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) 'לעולם ליגרים איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר' שנאמר (תהלים קי"ט כ') 'גרוסה נפשי לתאבה',

כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומה, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם, ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מביין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם.

ודבר רבנו ז"ל הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לכאר דברים אלו בכתב היטב. אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד, כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמר כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר, מאשר היה לומד בדקדוק גדול כי זה מבלבל מאד מן הלמוד, וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם ומאומה לא נשאר בידם. אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות בלי דקדוקים הרבה, התורה התקנים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ח) שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה.

ולכן במקום לחקר אם יש לך עולם הבא או אם אין לך עולם הבא, הדבק את עצמך בו יתברך, ותחזק את עצמך עם רצונות וכסופים חזקים להיות עובד השם, ולדבק את עצמך בו יתברך, ואתה צריך לדעת שרבנו ז"ל אמר שכל בר ישראל יכול להגיע לכל המדרגות שבעולם אם הוא רק ירצה, והאריך בזה מוהר"נ ז"ל וכתב (לקושי הלכות ברפת השחר הלכה ג' אות ו') ענין זה בעצמו מה שרוב בני אדם טועים בעצמם וסוברים שנפשם אינה קדושה משרשה, וקשה להם לשוב להשם יתברך ולהיות איש צדיק או איש כשר באמת כמו שאר הצדיקים והכשרים, כמו שמרגלא בפומא דאינשי לומר כששומעין שמספרין מאיזה צדיק או איש כשר וירא באמת, ומתחיל להתעורר בהם הרהור תשובה להתחיל גם כן להתקרב להשם יתברך, כי כל ישראל מלאים מחשבות של תשובה והתקרבות להשם יתברך תמיד,

אך אחר כך תכף אומרים, מי יכול להתדמות אליו לזה האיש הצדיק? וכו' כי היה נשמה קדושה מנעוריו, כי כך הרגלו עצמם לומר שצדקת הצדיקים והכשרים הוא מצד הנשמה הקדושה שיש להם מתולדתם. ובאמת אמר רבנו ז"ל בפרוש שאינו כן, וזה עקר החסרון של העולם שאומרים כך, ומחמת זה אינם מתעוררים ומתגברים להשוות עצמן לצדיקים. אבל באמת אינו כן, כי עקר צדקת הצדיק והכשר הוא רק על ידי התגברותו והתחזקותו ויגיעתו וטרחו בעבודת השם שיגע וטרח כל כך ימים ושנים הרבה ולא הניח עצמו לפל בשום אפן בעולם, והרבה בתפלה ותחנונים עד שזכה למה שזכה, כל אחד ואחד כפי ערכו אשריהם ואשרי חלקם. וכך אדם יכול להיות כמוהם, כי הבחירה חפשית לכל וכתר שם טוב מונח ומי שרוצה זוכה בו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (יומא ע"ב) כתר כהנה זכה אהרן ונטלו, כתר מלכות זכה דוד ונטלו, כתר שם טוב מונח וכך הרוצה זוכה בו.

ובאמת זה הענין בעצמו שבני האדם טועים בעצמם וסוברים שנפשם אינה יקרה וקדושה, ומחמת זה אינם מתגברים לעשות כמעשה הצדיקים, כל זה נמשך מסוד היכלי התמורות, שמשם באים אלו המחשבות על האדם כאלו הוא כבר לא שנה לשום דבר, והוא לא יכול להגיע לשום מדרגה בעולם, כי צריכים להיות צדיק מהלכה וכו', ואם לא - אבד מנוס ממנו, זו בעצמה הטעות הגדולה שמכניס הסמ"ך-מ"ם בלבנות בני אדם, ועל ידי זה הם מתרשלים מלהתקרב אל הקדוש ברוך הוא, ומניחים את הכל, ובאמת הפל בא מהיכלי התמורות, ואשרי מי שזוכה להתחזק מעמד ולא להתבלבל משום דבר, והוא מתחיל בכל פעם התחלה חדשה, אזי גם הוא יכול לזכות להגיע לכל המדרגות שזכו אליהם הצדיקים, כי הם היו עקשנים גדולים מאד, ולא הניחו את עצמם לפל, ועל ידי זה זכו למה שזכו, ולכן גם אתה יכול לזכות להגיע לכל המדרגות אם רק תחזיק מעמד ולא תשבר משום דבר.

הקדוש ברוך הוא יכניס בך תשוקה עצומה לעבודת השם
יתברך, ותתעלה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרלד.

**בקשנו לגור אצל בנו עד שיפסק מבול הטילים על
אשקלון, ונפגענו מאד שהוא סרב**

שאלה:

מאת שלום: אנחנו גרים באשקלון ובני גר באחת המושבות
בצפון. אני ואשתי בקשנו ממנו לעבר לביתו לתקופה מסוימת
עד שהמצב באשקלון ירגע - אף הוא מסרב בתרוצים שונים,
ואנחנו פגועים עד עמקי נשמתנו מהתשובה השלילית, ולא
מצליחים להבין מאיפה הוא למד את ההתנהגות הזו, בשעה
שפסרנו את נפשנו עבורו, והוא יודע שאנחנו נמצאים בטוח
האש של הטילים שנורים מעזה.

בלי קשר לך, אנחנו משפחה חרדית וחנכנו את כל ילדינו
על דרך התורה והיגאה, ולצערי הרב אני חושש מאד שבני
בוגד באשתו, כי הוא התגרש כבר פעם אחת ועכשו הוא
קרוב לגרושים שניים חס וחלילה, ומי יודע מה הגורם לך.
כואב לנו מאד בגללו.

נשמח לקבל כפה מלות נחמה מכבוד הצדיק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות, כ' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שלום נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך כשִׁמְפָנְקִים אֶת הַיְלָדִים יוֹתֵר מִדֵּי אֲזִי הֵם בּוֹעֲטִים בְּהַהוֹרִים, וְלִכֵּן לֹא בַּחֲנָם שְׁאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"ט) מִסְגָּל יוֹתֵר לְבָנִים לְהִיּוֹת רְחוּק מֵהֶם, לְבָלִי לְהִיּוֹת דְּבוּק בָּהֶם לְשַׁעֲשַׁע בָּהֶם בְּכָל פַּעַם, רַק לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם כָּלֵל; כִּי כָּכֵל שְׁמִפְנָקִים אֶת הַיְלָדִים, הֵם בּוֹעֲטִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְכַעֲיֵן שְׁאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ל"ב). אֵינְ אָרִי נוֹהֵם מִתּוֹךְ קֶפֶה שֶׁל תִּבְּן אֲלֵא מִתּוֹךְ קֶפֶה שֶׁל בְּשׂוֹר. אָמַר רַבִּי אוֹשַׁעְיָא: מִשָּׁל לְאָדָם שֶׁהִיָּתָה לוֹ פֶּרֶה כַּחוּשָׁה וּבַעֲלַת אַבְרִים, הֵאֲכִילָהּ כֶּרְשִׁינִין וְהִיָּתָה מִבַּעֲטַת בּוֹ, אָמַר לָהּ מִי גָרַם לִיךְ שֶׁתְּהֵא מִבַּעֲטַת בִּי אֲלֵא כֶּרְשִׁינִין שֶׁהֵאֲכַלְתִּיךְ; וְאֵת זֶה רוֹאִים בְּמִצִּיאוֹת - כְּכֹל שְׁמִפְנָקִים אָדָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲזִי לְבַסּוֹף נִבְנִית אֲצִלוֹ רְשָׁעוֹת וְאֲכֻזְרִיוֹת וְהוּא מְשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה, וְכַבֵּר אָמַר הַחֲכָם מִכָּל אָדָם (מְשַׁלֵּי י"ז) "מְשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא תִּמוֹשׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ", כִּי אָדָם שְׁמִשְׁלֵם רָעָה תַּחַת טוֹבָה, בְּזָה הוּא מֵרָאֶה אֶת גְּרִיעוֹת נַפְשׁוֹ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא רְקוּב מִבַּפְּנִים וְכוּ', וְאֵיךְ שֶׁהוּא מֵרָאֶה פְּרֻצוֹף שֶׁל תַּמִּים וְכוּ', הוּא מְשַׁחַת מָאֵד, וְהַגְּאוּן הַצַּדִּיק הַסְּטִיפְלָעַר זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ מָאֵד מְגַנָּה בְּאֶחָד מִמְּכַתְּבָיו עַל מִי שְׁמִשְׁלֵם רָעָה תַּחַת טוֹבָה, וְקוֹרֵא אוֹתוֹ בְּלִשׁוֹנוֹת שֶׁל גְּנָאֵי וְכוּ', וְאוֹמֵר שְׁאֵינְ עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּרוּעַ מִזֶּה שְׁאָדָם מְשִׁלֵּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה.

הַסֵּבָה שֶׁהֵבֵן יֵשׁ לוֹ אֲכֻזְרִיוֹת כְּזוֹ וְכוּ' כִּי הוּא שְׁטוּף בְּנֵאוּף וְכוּ', וּבּוֹגֵד בְּאֵשׁתוֹ, חֵי עִם נָשִׁים אַחֲרוֹת תַּחַת הַגֵּב שֶׁל אֵשׁתוֹ, וְהִיא מִסְכָּנָה לֹא יוֹדַעַת אֵת זֶה, וְהַנְּאוּף מְשַׁגֵּעַ אוֹתוֹ לְגַמְרִי, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תְּנַחֲמוּמָא גִּישָׁא) אֵינְ הַמְּנַאֲפִים נוֹאֲפִים עַד שֶׁתִּכְנַס בָּהֶם רוּחַ שְׁטוּת; וְרוֹאִים בְּנֵי אָדָם שְׁמוּכְנִים לְאֶבֶד אֶפְלוֹ פְּרֻנְסָה טוֹבָה וְשֵׁם טוֹב וְעֵתִיד טוֹב וְכוּ' וְכוּ', רַק מִפְּנֵי תַּאוֹת נֵאוּף שְׁבוֹעֶרַת בּוֹ כְּתַנּוּר, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר פַּעַם "אָדָם יָכוֹל לְאַחֵז נַפְטָר בְּיָד וְלִהְיוֹלִיכוֹ לְקַבֵּר אוֹתוֹ, אָבֵל תִּכְף וּמִידָ כְּשִׁרְוָאָה אֵשָׁה הוּא יִזְרַק אֶת הַנַּפְטָר מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ וְיִרוּץ אַחֲרֵי אֵשָׁה", כְּאוֹמֵר כֹּל כֶּךָ חֲזָקָה הַתַּאוּה הַזֶּה שֶׁל תַּאוֹת נֵאוּף שְׁאֵפְלוֹ כְּשִׁכְבָּר מִחֲזִיק מֵת בְּיָדוֹ וְהוֹלֵךְ לְקַבְּרוֹ, וְרֵאוּי לוֹ לְהַתְּעוֹרֵר מֵהַתְּכָלִית בְּזָה הָעוֹלָם, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁנִּכְנַסַּת בְּאָדָם תַּאוֹת נֵאוּף הוּא מֵאֶבֶד לְגַמְרִי

את השכל שלו והוא רץ אחר זהמת נאוף כמו כלב שרץ אחר כלבה וכו'.

ולכן זה שהבן זורק את פרנסתו, וכן מתאכזר נגד ההורים שלו וכו' וכו', כל זה בא לו מרב תאוות נאוף שהוא שקוע בזה, והוא חושב שאף אחד לא יודע ממעשיו המגנים וכו' וכו', ואת כל זה יכולים להכיר באדם שמתאכזר על ההורים וכו', ובכל שני וחמישי הוא נעשה ברגז עם אשתו וכו', והוא תמיד בלחץ ועצבים וכו', זה בא לו רק מחמת שהוא שטוף בזהמת תאוות נאוף שהוא רץ אחר נשים וכו', עד שהוא משתגע לגמרי ומאבד את שכלו, והוא מוכן להפקיר את אשתו ואת הילדים ואת פרנסתו ואת שמו הטוב רק מחמת נאוף. ורבנו ז"ל מגלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ע"ב) שכל זה בא מחמת תבערת הדמים שבוערים בו, ואין לה עוד שטות כמו תאוות נאוף.

ולכן אסור לה להשבר מזה שהוא מתאכזר עליה ועל אשתה ולא רצה להזמין אתכם עכשו בעת שנופלים טילים על עירכם אשקלון, כי פשוט הוא אבד את שכלו לגמרי, ואמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג) אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות.

הקדוש ברוך הוא יכניס בו שכל ודעת, כי אם לא - הוא יגרש לבסוף גם את אשתו השניה, ויאמלל אשה שלישית וכו', כי מי שבוגד באשתו הוא חולה מין וכו', ומלא עם שחיתות וגנבות וכו', ולבסוף יתגלה קלונו ברבים.

אתה ואשתך צריכים מאד מאד להתחזק ולהתפלל שיכניס בו הרהור תשובה.

המאחל לה שבת שלום...

ד' תרלה.

**הייתי בקשר רציני עם בחור, אבל החברים שלו גרמו
לךך שנפרד. מה עושים?**

שאלה:

מאת עדי: אל כבוד הרב שלום וברכה.

הייתי בקשר עם בחור, שנינו מאד רצינו אחד את השנינה והיינו מאד רציניים בקשר רצינו להתחזק ואז להתחתן בעזרת השם תוך שנה בערה אבל צצו לי כל מיני בעיות וצרות שממש הקשו עלי מלקים את ההבטחה שאתחזק, וזה גרם להרבה סכסוכים ומריבות, ולשנינו ירד החשק מלהתחתן.

לאותו בחור יש חבר צדיק ותלמיד חכם שמנסה להחזיק אותו, הוא דבר אתי שזה לא בסדר שאני מדברת עם הבחור ועדיף ששנינו נתחזק, ואז נעשה את זה בקדשה. הסכמתי עם דבריו אבל לא הכל הולך כפי שרוצים - כי אני לא הייתי מסגלת להתחזק בתקופה האחרונה, ושנינו היינו בירידה רוחנית.

לבסוף הקשר הזה הסתיים בצורה לא נעימה בכלל - הוא הפסיק לדבר אתי, והחברים שלו התערבו בענין ושלחו לי הודעות ממש פוגעות שרצחו לי את הנשמה. הם אימו עלי שהם יספרו לאבא שלי על הקשר בינינו וגם שהם יפנו למשטרה. אני מאד נפגעת, ומרב כאב ותסכול רציתי להתאבד. אחר כך הבחור התקשר אלי בעצמו והתנצל ואמר שזה לא הוא שכתב את ההודעות האלו אלא חברים שלו כתבו אותן מבלי ידיעתו. עכשו אני ספק מאמינה ספק לא מאמינה לו, כי מצד אחד זה לא הסגנון שלו ומצד שני יכול להיות שהם אמרו לו לכתב זאת. אני לא יודעת לאיזו גרסה להאמין, ומה שבטוח זה שאני ממש פגועה ולא מוכנה לסלח.

רציתי לשאל: איך אני אמורה לדעת אם הבחור דובר אמת או לא? האם יהיה לנו סכוי להתחתן? ומה עושים כדי לחזק את האמונה?
אודה לכבוד הרב אם אוכל לקבל מענה וחזק. תודה רבה ורפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות, כ' תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל עדי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל כך חבל שהתערבו לכם בחייכם וכו', כי בחור שפוגש בחורה ויש ביניהם הבנה הדרית, ורוצים אחד את השני, אזי הם צריכים להתחתן, ולא לערב שום גוף מבחוץ וכו', אני בטוח שהבחור עדין רוצה אותך מאד, אלא החברים מרב קנאה שיש להם עליו וכו', הם המונעים אותו מלחזור אליך, ואני בטוח שהוא לא כתב לך את ההודעות, אלא יד זדונית של אנשים שרוצים להפריד ביניכם. ולכן אם את יכולה לקשר קשר אתו מה טוב ומה נעים, והקדוש ברוך הוא יצליח את דרככם.

את צריכה לדעת שיש נשמות וכו' שעד שמוצאות אחד את השניה כדי להתחתן עוברים עליהם הרבה משברים וגלים, ויש להם המון מניעות, כמאמרם ז"ל (סנהדרין כ"ב). קשה זוגו של אדם כקריעת ים סוף, ולכן חזקי ואמצי מאד ותראי למחל לו, ואם יש איזו דרך להחזיר את הקשר מה טוב ומה נעים. ולמה את צריכה להסתובב ממרמרת ומכל שכן להיות כל כך פגועה בשעה שהוא לא חיב בזה כלל?

הקדוש ברוך הוא יעזר שתזכרי להתחתן לשם שמים, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרלו.

**כיצד אפשר להתגבר על הגעגועים שיש לנו למרן הרב
עובדיה יוסף זכר צדיק וקדוש לברכה?**

שאלה:

מאת עקיבא: שלום וברכה לצדיק מיבנאל עיר ברסלב.
כיצד אפשר להתגבר על הגעגועים שיש לנו למרן הרב
עובדיה יוסף זכר צדיק וקדוש לברכה? ומה אפשר לעשות
בשביל להחזיר לו טובה על כל מה שעשה בשבילנו בחיים
חיותו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות, כ' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל עקיבא נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תהלה לאל הוא השאיר אחריו ספרים נפלאים מאד מאד
שמראים את גאונותו ובקיאותו בכל התורה כלה, ולכן עלינו להתמיד
בספריו הקדושים, אשר פרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א'
סימן קע"ג וסימן קצ"ב) אשר פניו שכלו ונשמתו של הבעל מחבר נמצא
בתוך ספריו. ולכן העצה היעוצה להתמיד בספריו הקדושים, וכן
שתהיה תלויה בביתך תמונה גדולה ממנו, ולקיים (ישעיה ל' כ') "והיו
עיניך ראות את מוריך".

בפרט עכשו יצאו הרבה ספרים ספורי נפלאות מהנהגתו
הקדושה כל ימי חייו, שזה פלא גדול מאד איך ילד עם רב התמידותו
ושקידתו בתורה הקדושה יתעלה ויגיע למדרגות רמות פאלו,
שנעשה יחיד בדור בבקיאותו העצומה בכל חלקי התורה הקדושה.
אשרי מי שזכה לראותו.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרלז.

**אני בת ארבעים ושש ועדין רוקה. למה אני מעכבת
נשואים כל כך הרבה שנים?**

שאלה:

סאת מיכל: אני בת ארבעים ושש ויש לי ילדה בת ארבע וחצי.
אני רוקה ואינני מבינה למה אני מעכבת נשואים כל כך הרבה
שנים. אשמח לעזרה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.
שלום רב אל מיכל תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (בראשית רבה פרשה כ"ו סימן ה') על הכל
הקדוש ברוך הוא מאריך אפו חוץ מן הזנות; ואמרו (במדבר רבה פרשה
ט' סימן ז') אמר הקדוש ברוך הוא על הכל אני כובש, ועל הזמה אני
כועס; ואמרו (תנחומא בראשית) על הכל הקדוש ברוך הוא מותר, חוץ
מן הזמה והזנות; אשה חוטאת ועושה את כל אשר בא לה ומצערת
כביכול את הקדוש ברוך הוא וכו', ואחר כך יש לה טענות על הקדוש
ברוך הוא? וכבר אמר החכם מכל אדם (משלי י"ג) "אולת אדם תסלף
דרכו ועל הוי"ה יזעף לבו"; הרבה פעמים אדם עושה בחיים טעיות
וכו' ואחר כך יש לו טענות על הקדוש ברוך הוא.

ולכן ראי לחזור בתשובה שלמה איך בלית את כל השנים שלך,
כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה תשובה, ותכף ומיד כש'אדם
עושה תשובה הקדוש ברוך הוא מוחל לו, כמאמרם ז"ל (ילקוט הושע
רמז תקל"ב) "שובה ישראל עד הוי"ה אלקיך" - אדם עומד ומחרף
ומגדף בשוק והקדוש ברוך הוא אומר לו עשה תשובה ביני לבינך
ואני מקבלך; היש עוד עוון כל כך חמור שאדם מחרף ומגדף כלפי

מעלה? אף על פי כן אומר לו הקדוש ברוך הוא בא תחזור בתשובה ואני מוחל לך. וכן אמרו (מדרש תהלים מזמור י"ח) שכל העושה תשובה מעברה שבדו - הקדוש ברוך הוא מוסיף לו כבוד וקורא לו שם חביב; ואמרו (פסחים קיט.) ידו של הקדוש ברוך הוא שפרוסה תחת כנפי החיות כדי לקבל בעלי תשובה מיד מדת הדין; ואדרבה, אם תחזרי בתשובה שלמה, העוונות שלך יתהפכו לזכיות, ולכן תקחי את עצמך בידך ותחזרי בתשובה שלמה עם לב אמת לב נכון, ואמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה פרשה י"ט סימן ד') על הפסוק (איוב ל"א) "בחוץ לא ילין גר" - שאין הקדוש ברוך הוא פוסל לבריה, אלא לכל הוא מקבל, השערים נפתחים בכל שעה וכל מי שהוא מבקש לכנס יכנס, לךך הוא אומר "בחוץ לא ילין גר".

המאחל לך תשובה שלמה...

ד' תרלח.

**בעלי שוקד בתורה, אך מצב הפרנסה שלנו קשה מאד.
מה עושים?**

שאלה:

מאת אשרה: שלום לכבוד קדשת האדמו"ר. השם יברך אתכם ויצליח אתכם אמן.

אני ובעלי נשואים שנה ועדין לא זכינו לילדים. בעלי אברך ברוך השם, ובקרוב הוא מסיים את הש"ס ורוצה להתחיל את הפוסקים והטור וכו'. הוא מאד שקדן ולומד לשם שמים ואני שמחה בכה, אבל מאד קשה לנו כי אנחנו גרים אצל חמותי בגלל שאין לנו אפשרות לשכר דירה, וכרגע אין משכורות בישיבה. קשה לי שאני לא מוצאת עבודה למרות שכבר שנה נמצאת בחפושים ושללא נפקדנו עדין.

בעלי אומר שהוא לא מוכן לצאת לעבד בשום פנים ואפן כי

מטרתו היא לעבד את הקדוש ברוך הוא. אשמח לקבל את עצת הצדיק ואודה על תשובתכם. בשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל אשרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שיש לך בעל שלומד תורה, ואת עוזרת לו, שאי אפשר לתאר ולשער את הזכות הגדולה הזו, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ברכות יז.) גדולה הבטחה שהבטיחן הקדוש ברוך הוא לנשים יותר מן האנשים וכו'. אמר ליה רב לרבי חייא: נשים במאי זכיין? באקרויני בנייהו לבי כנישתא, ובאתנוויי גברייהו בי רבנן, ונטרין לגברייהו עד דאתו מבי רבנן [במה הנשים זוכות? בזה שלוקחות את הילדים לתלמוד תורה שילמדו תורה, ומחפזות לבעליהן שיחזרו מהכולל שלומדים שמה תורה].

בזכות זה שאת עוזרת שבעלך ילמד תורה בהתמדה רבה מאד, יעזר לך הקדוש ברוך הוא שתפקדו בזרע של קיימא, ואני מבטיח לך שתתקף ומיד כשתלדי בעלך יעזר בפרנסה, לעת עתה יעזר הקדוש ברוך הוא שתמצאי עבודה קלה, ושיהיה לך שפע, ולא תצטרכו לגור אצל אחרים, אלא תהיה לכם דירה משלכם.

חזקי ואמצי להתפלל בכל יום להקדוש ברוך הוא, ומה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל, ותשתדלי לומר בכל יום "יום תהלים", כי התהלים נחלק לשבעה חלקים כמו ימי השבוע, ומעלת אמירת תהלים זה אין לתאר ואין לשער כלל, כי זה ממשיך לאדם כל מיני ישועות שבעולם, ואשרי האשה שזוכה לומר בכל יום "יום תהלים", שזה לוקח בסך הכל בין עשרים דקות לחצי שעה, וכך תזכי לסים את כל ספר התהלים בכל שבוע, ובזכות זה תראי נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרלט.

**אני אמורה לטוס לאומן, אך חוששת בגלל הטילים
שמטגרים מעזה. האם יש ממה לחשש?**

שאלה:

מאת כרמית: שלום לרב היקר שליט"א.
אני אמורה לטוס בשבוע הבא לאומן, אך יש לי חשש בגלל
כל הטילים שמטגרים מעזה, בפרט שחלקם עברו מעל
שדה התעופה. האם כדאי לדחות את הטיסה או שלא צריכים
לחשש?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל כרמית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את יכולה לנסע אל ציון רבנו ז"ל באומן ואין מה לחשש כלל,
כי כך אמרו חכמינו הקדושים (פסחים ט). שלוחי מצוה אינן נזוקין;
ובפרט שעכשו נסעו מאה וחמשים נשים מיבנאל אל ציון רבנו ז"ל,
ולכן אין להן לחשש, ותפעלי שם מה שאת צריכה לפעל, כי אי
אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות של אשה שבאה אל ציון רבנו
ז"ל ומבקשת שמה מה שהיא רוצה וכו', כי כך מובא (שיחות הר"ן
סימן קנ"ו) כשהיה רבנו ז"ל באומאן, שמע בביתו קול של הצועקים
על הבית עלמין על קברי אבותם שדרפם לצעק ולהתפלל שם בקול
מר כנהוג, ופעם אחת שמע אשה אחת שהיתה צועקת שם על קבר
אביה: "אבי אבי" בקול מר מאד וכו' וכו', ובתו אדל תחיה היתה
עומדת אצלו אז, ענה ואמר לה רבנו ז"ל: האשה הזאת צועקת בכונה
היטב אבי אבי, אבל אביה אינו בכאן כלל וכו'. ואמר אז שטוב
כשבאים על קברי אבות לומר להמתים השוכנים סביב סביב לקבר

אביהם ואמם וכיוצא שבאים אליו, לבקש מהם שיודיעו לו שבא בנם או בתם אליו, כי בודאי לא כל המתים נסתלקים ממקום קבורתם למקום שנטרדים, כי הרבה שרויים על קברם, על כן טוב להודיעם כדי שהם יודיעו לאביהם וכו'.

ואמר אז: אבל אצל הצדיק אין צריכים לחשש על זה שמא אינו שם, כי מיתת הצדיק הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר אחר. והמשיל אז לבתו על עצמו: כמו שאני עתה בחדר זה ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסוגר הדלת אחרי, אם את תבואי אצל הדלת ותצעקי "אבי אבי" וכו', לא אשמע דבריך? [נפדברים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים שרמז לכל אחד ואחד כמה גדול המעלה של מי שיזכה לבוא על קברו הקדוש והנורא, כי בודאי ישמע דבריו ויעזר ויושיע לו בכל מה דאפשר].

ולכן ראי לנסע ותצליחי לפעל שם כל מה שאת צריכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרמ.

בעלי מנהל אתר בניה ועובד מול ערבים, ואני מאד מדאגת מכך

שאלה:

מאת מיטל לאה: לכבוד קדשת הצדיק, שלום וברכה!
לאחר תקופה ארכה שבועלי חפש עבודה בתחום שלמד, סוף סוף הוא מצא עבודה והתחיל לעבד בה. זכינו להגיע אליכם ולהתברך שאכן בעלי! מצא עבודה, ויומים לאחר שהיינו אצלכם בעלי התקבל לעבודה בתחום שהוא חפש, ובחסדי השם זו ישועה גדולה ועל כך אנו מודים.
העבודה היא במרחק שעה נסיעה מביתנו, ובשלב זה זאת

עבודה של ששה ימים בשבוע עם תנאים שעם הזמן אמורים להשתפר, אך ישנו דבר שמטריד אותי מאד והיא העבודה שהעבודה כרוכה בעבודה מול פועלים ערבים כי בעלי מנהל עבודה באתר בניה בעפולה. הדבר מדאיג אותי מאד גם בגלל טראומה אישית שאבי זכרונו לברכה השם יקם דמו נרצח על ידי פועליו הערבים.

חשוב לציון שבתחום הבנין תמיד העבודה היא מול ערבים, ולכן מאד קשה להמנע מכך בקשתי היא שתתנו לנו עצה בענין ושתברך את בעלי שיזכה להיות שמור ולא יאנה לו כל רע, ותהיה לו הצלחה גדולה ברוחניות ובגשמיות, אמן כן יהי רצון.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל מיטל לאה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראו לבדק את מזוזות ביתכם שיהיו כשרות, ואם צריכים להחליף איזו מזוזה תחליפו את זה לחדשה, כי כשיש מזוזות כשרות בבית אין מה לפחד כלל, כי כך מובא בתקוני זהר (תקוני י') על הפסוק (דברים ו' ט') "וכתבתם על מזוזות ביתך" - מזוזות כתיב - זו מות [היננו תבת "מזוזות" היא שתי מלים - זו מות, כי בבית שיש מזוזה שמה לא יקרה מות, ולכן צריכים להזהר מאד מאד לבדק את המזוזות של הבית].

וכן מובא בזהר (ואתחנן רס"ג): פקודא למקבע בר נש מזוזה לתרעיה למהוי כל בר נש נטיר מעם קודשא בריך הוא [מצוה לאדם לקבע מזוזה בפתח ביתו, כדי שיהיה כל אדם שמור מהקדוש ברוך הוא], כד נפיק וכד עייל [כשיוצא מפתח ביתו וכשנכנס לביתו], ורזא (תהלים קכ"א) "הוי"ה ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם" בגין דרזא

דמזוזה איהו קאים תדיר לפתחא [מפני שסוד המזוזה שהיא תמיד מנחת בפתח של הבית]. ודא איהו פתחא דלעילא [שזה נגד הפתח העליון ממנו יתברך], ודא איהו דרגא דאקרי שומר לאשתכחא בנטירו [וזה סוד השמירה ששומר את האדם], דבר נש לאו איהו נטיר בר נטירו דקודשא בריך הוא דאיהו נטיר תדיר וקאים לפתחא ובר נש לגו [כי אדם הוא לא שומר, ולא יכול להשמר, כי אם על ידי הקדוש ברוך הוא, שהוא שומר תמיד ונמצא בפתח הבית, והאדם נמצא בפנים], ותו דלא ינשי בר נש דוכרנא דקודשא בריך הוא לעלמין [ועוד טעם למה המזוזה בפתח הבית, כדי שאדם תמיד יזכר בהקדוש ברוך הוא ביציאתו מהבית, ובכניסתו אל הבית].

ולכן אשרי האדם שבודק את המזוזות שלו, ובפרט בעתים הללו ששורים דינים וכו', אזי צריכים לשמר מאד מאד שיהיו לו מזוזות כשרות, ואסור להקל בזה, כי המקל בזה מקל בחייו, ותכף ומיד כשאין על פתח הבית מזוזות כשרות, צריכים לחשש שלא יקרה חס ושלום משהו, וכך מובא (זהר חדש רות) בפתח המצוי מזוזה אין מזיק ואין שטן ואין פגע רע מתקרב אליו.

וכן שבעלך יקפיד להניח בכל יום תפלין כשרות, כי אי אפשר להסביר לכן אדם את מעלת מצות תפלין, ומעלת האדם שמניח תפלין, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ה) כל המניח תפלין - מאריך ימים; ואמרו (פסיקתא זוטרתיא שמות) כל המניח תפלין - כאלו קרא בתורה; ואמרו (ילקוט שמות רמז רכ"ב) אמרו ישראל לפני המקום: אנו רוצים ליגע בתורה יומם ולילה אבל אין לנו פנאי, אמר להם הקדוש ברוך הוא: קימו מצות תפלין ומעלה אני עליכם כאלו אתם יגעים יומם ולילה; ואם היה אדם יודע מעלת הזוזה להניח תפלין של יד ותפלין של ראש היה נזהר בזה מאד מאד, והמצוה הזו ממשכת לאדם חיים ודבקות באין סוף ברוך הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ג): כל שיש לו תפלין בראשו ותפלין בזרעו - הכל בחזוק שלא יחטא; כי כשאדם שש ושמח עם מצות תפלין שהניח היום,

השמחה של המצוה לא תתן לו לחטא, ולכן אשרי מי שנוהר מאד מאד במצות תפלין.

הקדוש ברוך הוא השומר את ישראל ישמר את בעלך מכל רע, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרמא.

כבר כמה פעמים לא הנחתי תפלין. אנא תן לי דרך תשובה!

שאלה:

מאת יחיאל דב: שלום וברכה לכבוד קדשנו שליט"א. אני שבור מאד כבר הרבה זמן מכף שפמה פעמים בשוגג הקרוב למזיד לא הנחתי תפלין רחמנא ליצלן. אנא תן לי דרך תשובה שלא אקרא חס וחלילה פושעי ישראל בגופם, ושאתקן את אשר פגמתי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יחיאל דב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שאין לך דבר שעומד נגד התשובה, ולכן על כל דבר מועילה תשובה, ולכן תתחיל לעשות התחלה חדשה, ותקפיד מהיום והלאה להניח תפלין כשרות, כי אי אפשר להסביר לכן אדם את מעלת מצות תפלין, ומעלת האדם שמניח תפלין, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ה) כל המניח תפלין - מאריך ימים, וזה יקשר אותך אל הקדוש ברוך הוא, זה לוקח בסך הכל כמה דקות

להלביש את התפלין ולקרא את הפסוק הראשון "שמע ישראל הוי"ה
אלקינו הוי"ה אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", ואתה לא
יכול לתאר מה זה יעשה לך בגשמיות וברוחניות - זה יקשר אותך
אליו יתברך, וישמר אותך מפל רע, כי בעתים הללו צריכים שמירה
גדולה מאד, ולכן אשרי מי שזוכה להניח בכל יום תפלין שזו מצוה
שממשיכה לאדם חיים גשמיים ורוחניים גם יחד, ומניחים קדם של
יד ואחר כך של ראש, שזה סוד מה שאמרו עם ישראל בעת קבלת
התורה - "נעשה ונשמע" - קדם "נעשה" בלי שום שכל רק בתמימות
ובפשיטות, ואחר כך "נשמע" - להבין עם השכל למה אני צריך לקיים
את זה ומה התכלית בזה.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני התחזקות שבעולם, ואל תתן
שהסמ"ך-מ"ם ישבר אותך, ואפלו שעשית כבר מה שעשית, עדין
יכולים לתקן את הכל, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב'
סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן;
ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם
כלל. אסור להתיאש בשום פנים ואפן, יהיה איך שיהיה ויהיה מה
שיהיה, אף מה עושה הסמ"ך-מ"ם כשאדם נכשל במה שנכשל?
הוא שובר אותו לגמרי, ומראה לו שאין לו כבר שום תקנה ותוחלת
וכו', ובאמת כבר כתב מוהר"ן ז"ל (לקוטי הלכות, פסח, הלכה ט', אות
כ"א) כמו שהאדם צריך לעמד בנסיון לבלי לילך אחר תאוותיו בהתר
או באסור חס ושלום, כמו כן צריך להתחזק לעמד בנסיון אם כבר
נכשל חס ושלום, ועבר עליו מה שעבר וכו' וכו' לכל פל על ידי זה
לגמרי חס ושלום. כי מה שנמצאים הרבה בני אדם שנופלים בדעתם
ואומרים שאי אפשר להם לילך בדרך הישר עוד, זהו רק מחמת
תאותם ויצרם הרע, שמבקשים תואנה ועלילה לפרש מאחרי המקום
חס ושלום, כדי שיוכלו לילך אחרי תאותם הרעות חס ושלום, כי
התואנות והעלילות שהפעל דבר מוצא לכל אדם רבו מספר, ולכל
אחד מוצא עלילות מיוחדות, רבם על ידי חסרון פרנסה ומניעות
המונעים וכו', אף אף על פי כן כל אחד מישראל נפשו מרה לו מאד

על זה, כי יודע שיצטרך לתן דין וחשבון, ועל כן מתגבר בו הטוב בכל פעם ומתעורר לשוב להשם יתברך, אך בשום דבר אינו מוצא לעצמו עלילה ופטור כל כך כמו על ידי התחבולה של הבעל דבר, שמפילו בדעתו בכל פעם ומראה לו כאלו אפס תקנה חס ושלום, כי רואה בעיניו שכבר חתר כמה פעמים לשוב להשם יתברך ונפל אחר כך, כל אחד כפי מה שנפול, וכן היה כמה פעמים בלי מספר, ועל כן הוא פטור כבר בעיני עצמו מלחתר עוד חתירות לשוב להשם יתברך, אבל באמת כל הרעיונים והמחשבות של נפילות כאלו הם רק מעשה בעל דבר, שמוצא לו עלילה לפרש מאחרי המקום ברוך הוא, כי באמת אין שום יאוש בעולם כלל, וכל אדם צריך שיעבר עליו הרבה קדם שזוכה להכנס אל הקדשה.

ומי לנו גדול מאדם הראשון, שפרש מאשתו ושב בתשובה שלמה מאה ושלושים שנה, ודיקא בכל אלו המאה ושלושים שנה באו רוחות וחממו אותו וכו', כמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה כ"ד סימן ו'), ובודאי נחלשה דעתו מאד מזה בכל פעם, ובודאי ארב עליו הבעל דבר ורצה להפילו בדעתו לגמרי בכל פעם, אבל הוא התגבר כנגדו בכל עת, ולא הניח דרכי תשובתו שעסק בהם, עד שזכה בסוף המאה ושלושים שנה להוליד את שת, שממנו השתת העולם, ויצאו ממנו האבות ומשה ומשיח. ואדם הראשון בעצמו היה גם כן כל ימיו צדיק וחסיד ונפטר בשם טוב, ואף על פי שעדין צריכין לתקן הפגם שלו בכל דור ודור, אף על פי כן אם לא היה מתגבר ומתחזק בעצמו לתקן מה שתקן, בודאי היה קשה מאד התקון ביותר גם לצדיקים הבאים אחריו, וכמו כן הוא ממש בכל אדם גם עכשו, כי זהו עקר הנסיון שלו, שיתחזק את עצמו בכל הירידות שבועולם רחמנא לצלן, בכל אשר עליו, וירגיל את עצמו בכל יום להתחיל מחדש, וידמה בדעתו כאלו נולד היום וכו', ואז מה שיזכה לתקן בעצמו על ידי תשובתו השלמה בודאי מה טוב, ומה שלא יזכה לגמר התקון, יהיה בטוח בכח וזכות הצדיקים הקדושים שיש להם כח להפך הכל לטובה, ובלבד שלא יתיאש את עצמו מלצפות

ולקוות להשם בקווי אחר קווי ולהרבות בצעקה ובקשה ותחנונים
לפניו יתברך, כי עם השם החסד והרבה עמו פדות וכו'.

ולכן ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז, ושום דבר
בעולם לא יוכל לשבר אותך, ותעשה התחלה חדשה, ואל תסתכל
על מה שהיה, אלא על כל פנים מעכשו תהיה איש כשר, ובזכות
הרצונות והכסופין הגדולים שיהיו לך לחזור אליו יתברך תזכה לכל
טוב אמתי ונצחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרמב.

**לפני שנה אשתי עזבה את הבית עם בתנו היחידה. מה
אפשר לעשות כדי שהן יחזרו?**

שאלה:

מאת מאיר: לכבוד הרב שליט"א.

אני עובר תקופה לא קלה - יש לנו בעיות בשלום בית, וחברה
רעה יעצה לזוגתי לברח מהבית עם בתי היחידה. עברה כבר
כמעט שנה מהספור, ומאז אין לי מנוח יומם ולילה. עשיתי כל
מה שביכולתי - הלכתי לטפול אצל יועץ נשואין וברוך השם
אני מרגיש שפור גדול, ואני מתפלל בכל יום שזוגתי תחזר
בקרוב ממש ויהיה אף שלום ושלום בביתנו, ויש גם עסקנים
טובים שעוזרים לי בזה, אבל יש כל מיני עכובים בדרך.
אבקש מהרב שליט"א שיתפלל בעדנו, וברצוני לשאל האם
יש איזו סגולה כדי שהיא תחזר בקרוב ויהיה לנו שלום בית?
וכן אשמח לקבל קצת דברי חזק מהרב, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל מאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

סגלה לשלום בית שאחד יותר לשני, כי החיים מלאים נסיונות קשים ומרים וכו' וכו', ועל כל אחד עוברים משברים וגלים וכו' וכו', ולכן אסור להוציא את העצבים על האשה, וכן האשה אסור לה להוציא את העצבים על הבעל, פי מכרחים לותר אחד לשני, וצריכים לדעת אשר אי אפשר להחזיק בית אלא כשהבעל והאשה מותרים אחד לשני, וזה עקר השלמות של כל זוג שאחד מותר לשני, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן פ') שעקר השלום כששני הפכים מתאחדים יחד, הינו אחד יש בו מדת החסד, ואחד יש בו מדת הגבורה, שהם שניהם הפכים אש ומים, אבל אם הם מתאחדים זו השלמות של השלום. ולכן כל זוג שרוצים שהשכינה תשרה בתוך ביתם עליהם להרגיל את עצמם לותר אחד לשני, ולסבל אחד את השני, ואמר החכם מכל אדם (משלי י"ב) "שנאה תערר מדנים ועל כל פשעים תכסה אהבה"; אם יש אהבה אמיתית בין הזוג - אפלו שיקרה משהו וכו' אזי "על כל פשעים תכסה אהבה", אבל אם מאבדים את השכל ונכנסים בלחץ ולא מותרים אחד לשני, על ידי זה מכל דבר קטן עושים דבר גדול וכו' - אזי "שנאה תערר מדנים", ולכן הסגלה הבטוחה לשלום בית - להיות ותרן אחד לשני, ולדעת שאם הקדוש ברוך הוא שדך בינינו זה סימן שאנחנו נשמה אחת, ועלינו להסתדר יחד.

ולכן אם אשתך ברחת לך, מכרח להיות שהיא לא לקקה רבש אצלך וכו', ואין עצמה אחרת אלא תפיס את אשתך, ותקבל על עצמך מהיום והלאה לכבד וליקר אותה מאד מאד, כי כך אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו, כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם

וְיִסּוּרֵיהֶם בְּכֹמָה אֶפְנִים הַקְּשִׁים וּכְבֻדִּים מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', עַל כֵּן רָאוּ לְרַחֵם עֲלֵיהֶם וּלְיַקְרָם, וּלְכַבְּדֵם. וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא נ"ט). 'אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכֶוּ כִּי הֵיכִי דַתְתַּעְתְּרוּ' [תְּכַבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּהִיּוּ עֲשִׁירִים], וְכֵן אָמְרוּ (בְּמֹת ס"ג). 'דִּיֵּינוּ שְׁמַגְדֻלוֹת אֶת בְּנֵינוּ וּמְצַלַת אוֹתָנוּ מִן הַחֲטָא', וְלִכֵּן צְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקְרֵ אוֹתָן מְאֹד מְאֹד.

וְאַתָּה צְרִיךְ לְדַעַת שְׂרַבְנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל דְּבָרִים אֵלוּ מְאֹד מְאֹד - עַל אֵלוּ שְׁמִשְׁפִּילִים אֶת נִשְׁוֹתֵיהֶם, וּמִי שֶׁהָיָה לוֹ סִסְקוֹף עִם אִשְׁתּוֹ רַבְנוּ ז"ל לֹא רָצָה לְקַבֵּל אוֹתוֹ בְּכֻלָּל, וְלֹא רָצָה אֶפְלוּ לְרְאוֹת אוֹתוֹ, וְיָדוּעַ הַסְּפוּר שֶׁהָיָה בְּשָׁבוּעוֹת אוֹ בַּחֲנֻכָּה, שֶׁאָמַר רַבְנוּ ז"ל בְּעַת שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל הַשְּׁלֵחָן עִם אַנְ"שׁ: "וְעַר הָאֵט דָּאֵס אֵינְ זִיךְ אִזָּא עֲזוּת, צוּ הָאֵבֶן בֵּי מֵיִן טִישׁ אַ הֲרַהוּר רַחֲמָנָא לִיְצַלֵּן, אִיךְ מֵיִן נִיט טְשְׁעֵרִינְעֵר, נִיט בְּרִסְלָב'ר, נִיט טְעַפְלִיקְעֵר" [מִי יֵשׁ לוֹ אֶת הָעֲזוּת שֶׁהָיָה לוֹ הֲרַהוּר רַע בְּשְׁלֵחָנִי? אֲנִי לֹא מִתְכַּנֵּן עַל אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ מִהָעִיר טְשְׁעֵרִין, וְלֹא מִהָעִיר בְּרִסְלָב, וְלֹא מִהָעִיר טְעַפְלִיק], וְטִירָאוּיֶצְעֵר לֹא הִזְכִּיר, וְהִבִּינוּ אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ מִי הוּא הָאִישׁ הַזֶּה, כִּי הָיָה שָׁם אַחַד מְטִירָאוּיֶצְעֵ שְׁלֹא הָיָה לוֹ שְׁלוֹם בֵּית כְּשִׁמְיָ שְׁנַיִם, וְתַכְף קָם רַבְנוּ ז"ל מִן הַשְּׁלֵחָן וּנְכַנַּס לְחֻדְרוֹ, וְהָאִישׁ הַזֶּה שְׁלֹא הָיָה לוֹ שְׁלוֹם בֵּית עָמֵד עַל הַפֶּתַח וּבְכָה הֲרַבָּה מְאֹד, וְגַם אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בִּקְשׁוּ מִרַבְנוּ ז"ל בְּעֵדוֹ, עַד שֶׁהִבְטִיחַ שְׁיַחְזֹר לְבֵיתוֹ וְיִשְׁלִים מִיד עִם אִשְׁתּוֹ, וְאִזּוֹ יֵצֵא רַבְנוּ ז"ל מִחֻדְרוֹ, וְהִמְשִׁיךְ אֶת סֵדֵר הַנְּהַגְתּוֹ בְּשְׁלֵחָנוּ הַטְּהוּר. רוֹאִים מְכַל זֶה אִיךְ שְׂרַבְנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל שְׁלוֹם בֵּית, וְאִם לֹא הָיָה שְׁלוֹם בֵּית לֹא רָצָה לְשַׁבֵּת אֶפְלוּ בְּאוֹתוֹ שְׁלֵחָן אִיפֹה שֶׁהָאָדָם הַזֶּה יוֹשֵׁב.

תְּאֵמִין לִי שֶׁאֵם הֵייתָ מְכַבֵּד וּמְיַקְרֵ אֶת אִשְׁתְּךָ, אִזּוֹ לֹא הָיָה שׁוֹם חֲבָרָה וְכוּ' אוֹ גוֹרֵם שְׁלִישֵׁי וְכוּ' מִסִּית אֶת אִשְׁתְּךָ לְבִרְתָּ. כִּנְרָאָה שֶׁהִיא עֲבָרָה מֵהַ שְׁעָבָרָה עִמָּךְ וְכוּ', אִזִּי הִיא בְּרַחָה לָךְ, וְלִכֵּן תִּכְנִס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלוּ לְתוֹךְ לְבָךְ, וְתִבְקֵשׁ מִמֶּנָּה אֶת סְלִיחָתָהּ, וְתִבְטִיחַ לָהּ שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ לְהַשְׁתַּנּוֹת לְגַמְרִי, וְאִזּוֹ תִרְאָה שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרמג.

בעלי כוּעס כְּשֶׁאֵנִי מְעִירָה לּוֹ וּמַאִים עָלַי בְּגֵרוּשֵׁין

שְׁאֵלָה:

מַאת שָׂרָה: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הַצַּדִּיק מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
אֲנִי נִשׂוּאָה לְבַעְלִי שֵׁשׁ שָׁנִים וְיֵשׁ לָנוּ בֵּן מֵתוֹק. לְצַעְרִי, בְּכָל
פַּעַם שֶׁבַעְלִי כוּעֵס הוּא מַאִים בְּגֵרוּשֵׁין וְכֵן מְדַבֵּר אֵלַי בְּזָלוּל
גְּדוּל, הוּא אוֹמֵר שֶׁהוּא לֹא אוֹהֵב אוֹתִי וְקִשָּׁה לוֹ עִם הַהֶעֱרוֹת
שְׁלִי, וְלַעֲתִים אֲנִי מְרַגֵּיֶשׁה שֶׁהוּא מְקַשׁ שׁוֹנֵא אוֹתִי. אֲנִי
מְרַגֵּיֶשׁה שֶׁהַבְּקָשׁוֹת שְׁלִי לֹא מַעֲנִינֹת אוֹתוֹ וְהוּא לֹא מֵתְאַמֵּץ
עֵבֹר הַשְּׁלוֹם בֵּית.
בְּנוֹסֶף יֵשׁ לָנוּ קִישֵׁי בְּפִרְנֶסָה, וּבְדַרְךְ כָּלֵל הוּא לֹא מִתְיָה, לֹא
שָׂמַח וְלֹא נִחְמַד אֵלַי בְּכָלֵל. אֲנִי סוֹבֵלֶת אֶתּוֹ מְקַשׁ גִּיהֶנֶם. מָה
אֲנִי יוֹכֵלָה לַעֲשׂוֹת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מַסְעֵי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל שָׂרָה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְבֵי אֱלִיָּהוּ רַבָּה פֶּרֶק י' סִימָן ה') אֵין
אִשָּׁה כְּשֶׁרָה אֶלָּא הַעוֹשָׂה רִצּוֹן בַּעֲלָהּ; אִשָּׁה צְרִיכָה לְחִזֵּק וְלַעֲוֹדֵד
וְלִשְׂמַח אֶת בַּעֲלָהּ, וְעַלִּיךְ לְזַכֵּר מַה שֶּׁאָמַר הַחֲכָם מְכַל אָדָם (מְשַׁלֵּי י"ד
א) "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאוֹלֵת בִּידֵיהָ תִּהְרַסְנָו"; אִשָּׁה חֲכָמָה
צְרִיכָה לְדַעַת אֵיךְ לְחִזֵּק וְלַעֲוֹדֵד וְלִשְׂמַח אֶת הַבַּעַל, וְאִשָּׁה טַפְשָׁה
יִוְרְדַת לְחַיֵּי בַעֲלָהּ, וּמְמַרְרַת לוֹ אֶת הַחַיִּים, וְלֹא מַסְפִּיק שֶׁהוּא סוֹבֵל
כָּל הַיּוֹם בְּעִבּוּדָה שְׂמִשְׁפִּילִים אוֹתוֹ וְכוּ', עוֹד כְּשֶׁבָּא הַבֵּיתָה וּבִמְקוֹם
שֶׁאִשְׁתּוֹ תַחֲיֵךְ לוֹ וְכוּ' וְתִקְבַּל אוֹתוֹ בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, הִיא עוֹד יוֹרְדַת
לְחַיָּיו וְכוּ', וְתַמִּיד יֵשׁ לָהּ הַעֲרוֹת לְהַעִיר לוֹ וְכוּ'. מָה אֶת חוֹשְׁבַת

שבעֵלָהּ הוא בְּנוֹי מִפְלֵדָה? גַּם הוּא בֶּשֶׁר וְדָם, וְהוּא כָּבֵד לֹא יִכּוֹל לְסַבֵּל אֶת הַהֶעָרוֹת שֶׁלֶךְ שְׂאֵת מַעֲרִיחַ לּוֹ בְּכָל פַּעַם, וְלִכֵּן לֹא בְּחִנּוּם שֶׁהוּא מְדַבֵּר אֶתְךָ בְּזִלְזוּל וּמֵאִים בְּגֵרוּשֵׁין, וְהוּא צוֹדֵק, כִּי אִשָּׁה כְּמוֹ שֶׁהִיא צְרִיכָה תְּשׁוּמַת לֵב מִבְּעֵלָהּ, כֵּן עֲלֶיהָ לְתַת תְּשׁוּמַת לֵב לְבְּעֵלָהּ, וְזֶה זוּג בְּרִיא שְׂשֻׁנִיָּהֶם מְחֻזְקִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, אֲבָל לֹא מַעֲרִים הֶעָרוֹת אֶחָד לַשְּׁנִי.

וּכְבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה פְּרָשָׁה ל' סִימָן י"ז) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כ"א) "כִּי יִרְבֵּן אֲנָשִׁים וְהִפָּה אִישׁ אֶת רַעְיוֹ - אֵין דְּבָר טוֹב וְאֵין שְׁלוֹם יוֹצֵא מִתּוֹךְ מְרִיבָה, קִיֵּן לֹא נִגַע בְּאַחִיו אֲלֵא מִתּוֹךְ מְרִיבָה; וְלִכֵּן רְאִי לְשִׁנּוֹת אֶת הַגִּישָׁה שֶׁלֶךְ, וְתִקְבְּלִי אֶת בְּעֵלְךָ בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת, וְאֵל תַּעֲשִׂי עֲלָיו שׁוֹם בְּקֶרֶת, וְכֵן אֵל תַּעֲרִי לּוֹ שׁוֹם הֶעָרוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֶז תִּרְאִי שֶׁבְּעֵלְךָ יֵאָהֵב אוֹתְךָ מְאֹד, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרמד.

מֵאֵז שֶׁהַתְּחִיל מִבְּצַע 'צוּק אִיתֵן' נִתְקַפְּתִי בְּחֻדוֹת וּפְחָדִים. אֵיךְ מִתְחַזְקִים בַּמְּצָב הַזֶּה?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת גּוֹלָן: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
בְּעֻקְבוֹת הַמְּצָב הַבְּטוּחֵינוּ וְהַמְּלַחְמָה שְׁמִתְנַהֵלֶת כְּרַגַּע בְּרַצּוּעֵת עֵזָה בְּמִסְגֶּרֶת מִבְּצַע 'צוּק אִיתֵן' אֵנִי מְרַגֵּשׁ פְּחָדִים. אֵנִי גֵר בְּאֶזְרוֹ הַמְּרֻכָז וּמֵדִי פַעַם יֵשׁ כְּאֵן אֲזַעְקוֹת שְׁמִפְחִידוֹת וּמְלַחֲצוֹת אוֹתִי נוֹרָא. אֵנִי לֹא מִצְּלִיחַ לְהַתְּחַזֵּק בְּאַמוּנָה, וְאִשְׁמַח אִם תּוּכַל לְהַדְרִיף אוֹתִי כִּיצַד לְהַתְּחַזֵּק בַּמְּצָב הַזֶּה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל גולן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שבדרך כלל פחדים באים מחטאים, כמאמר ז"ל (ברכות ס). ההוא תלמידא דהיה קא אזיל בתריה דרבי ישמעאל ברבי יוסי בשוקא דציון, חזייה דקא מפחיד, אמר ליה: חטאה את, דכתיב (ישעיה ל"ג י"ד) "פחדו בציון חטאים"; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות פחד סימן כ"ה) כששוכחים את השם יתברך ואינם נשענים עליו, על ידי זה מתפחדים מאמות; ולכן צריכים לחזור בתשובה שלמה אליו יתברך, ולהתודות על עוונותיו בפה מלא, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ודוי דברים סימן ד') מי שאינו מתודה על עוונותיו מורא בא עליו.

ולכן חזק ואמץ מאד לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, ותתודה על עוונותיך, ועל ידי זה יסורו ממך כל הפחדים היתרים וכו', וזכר גם זכר אשר כפי להנצל מפחדים יתרים וכו', וכן להיות שמור מפל מיני הזקות וכו' וסכנות וכו', כדאי לבדק הדבר הראשון את המזוזות, כי כשיש מזוזות כשרות בבית אין מה לפחד כלל, כי כף מוכא בתקוני זהר (תקוני י') על הפסוק (דברים ו' ט') "ויכתבתם על מזוזות ביתך" - מזוזות כתיב זו מות, [הינו תבת מזוזות היא שתי מלים - זו מות, כי בבית שיש מזוזה שמה לא יקרה מות, ולכן צריכים להזהר מאד מאד לבדק את המזוזות של הבית]. וכן מוכא בזהר (ואתחנן רס"ג): פקודא למקבע בר נש מזוזה לתרעיה למגוי כל בר נש נטיר מעם קודשא בריך הוא [מצוה לאדם לקבע מזוזה בפתח ביתו, כדי שיהיה כל אדם שמור מהקדוש ברוך הוא], כד נפיק וכד עייל [כשיוצא מפתח ביתו וכשנכנס לביתו], ורזא (תהלים כ"א) "הוי"ה ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם" בגין דרזא דמזוזה איהו קאים תדיר לפתחא

[מפני שסוד המזוזה שהיא תמיד מנחת בפתח של הבית]. ודא איהו פתחא דלעילא [שזה נגד הפתח העליון ממנו יתברך], ודא איהו דרגא דאקרי שומר לאשתפחא בנטירו [וזו סוד השמירה ששומר את האדם], דבר נש לאו איהו נטיר בר נטירו דקודשא בריך הוא דאיהו נטיר תדיר וקאים לפתחא ובר נש לגו [כי אדם הוא לא שומר, ולא יכול להשמר, כי אם על ידי הקדוש ברוך הוא, שהוא שומר תמיד ונמצא בפתח הבית, והאדם נמצא בפנים], ותו דלא ינשי בר נש דוכרנא דקודשא בריך הוא לעלמין [ועוד טעם למה המזוזה בפתח הבית, כדי שאדם תמיד יזכר בהקדוש ברוך הוא ביציאתו מהבית, ובכניסתו אל הבית].

ולכן אשרי האדם שבודק את המזוזות שלו, ובפרט בעתים הללו ששורים דינים וכו', אזי צריכים לשמר מאד מאד שיהיו לו מזוזות כשרות, ואסור להקל בזה, כי המקל בזה מקל בחייו, ותכף ומיד כשאין על פתח הבית מזוזות כשרות, צריכים לחשש שלא יקרה חס ושלום משהו, וכך מובא (זהר חדש רות) בפתח המצוי מזוזה אין מזיק ואין שטן ואין פגע רע מתקרב אליו.

וכן צריכים לבדק את התפלין אם הן כשרות, כי אי אפשר להסביר לכן אדם את מעלת מצות תפלין, ומעלת האדם שמניח תפלין, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ד) כל המניח תפלין - מאריך ימים; ואמרו (פסיקתא זוטרותא שמות) כל המניח תפלין כאלו קרא בתורה; ואמרו (ילקוט שמות רמז רכ"ב) אמרו ישראל לפני המקום: אנו רוצים ליגע בתורה יומם וליילה אבל אין לנו פנאי, אמר להם הקדוש ברוך הוא: קימו מצות תפלין ומעלה אני עליכם כאלו אתם יגיעים יומם וליילה; ואם היה אדם יודע את מעלת הזוזה להניח תפלין של יד ותפלין של ראש, היה נזהר בזה מאד מאד, והמצוה הזו ממשיכה לאדם חיים ודבקות באין סוף ברוך הוא. ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ג): כל שיש לו תפלין בראשו ותפלין בזרעו - הכל בחזוק שלא יחטא; כי כשאדם שש ושמח עם מצות תפלין שהניח היום,

השמחה של המצוה לא תתן לו לחטא, ולכן אשרי מי שנוהר מאד מאד במצוות תפליין, ומשתדל מאד לבדק את התפליין שלו וכן את המזוזות שלו שיהיו כשרות, וכדאי ששתי מצוות אלו ישמרו את גוף האדם ואת ביתו מכל מיני נזקים וכו' וכו'.

אני מאד מבקש אותך שתמסר את נפשך להתפלל את השלש תפלות במנין דיקא, ואל תקח את זה בקלות, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לאדם שמתפלל את השלש תפלות שחרית, מנחה וערבית במנין דיקא, שאז הוא עת רצון, כמאמרם ז"ל (ברכות ח.) מאי דכתיב (תהלים ס"ט) "ואני תפילתי לך הוי"ה עת רצון"? אימתי עת רצון? בשעה שהצבור מתפללין; ולפני כל תפלה תכניס כמה פרוטות לצדקה, שאמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא י.) רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי, אמר דכתיב (תהלים י"ז ט"ו) "אני בצדק אחזה פניך". וכן נפסק ברמב"ם (פרק י' מהלכות מתנות עניים הלכה ט"ו) גדולי החכמים היו נוהגין פרוטה לעני קדם כל תפלה ואחר כך מתפללין, שנאמר (תהלים י"ז ט"ו) "אני בצדק אחזה פניך". וכן נפסק בשלחן ערוך (ארח חיים סימן צ"ב סעיף י') טוב לתן צדקה קדם תפלה. ולכן אשרי ואשרי מי שנוהר לפני כל תפלה להכניס כמה פרוטות לצדקה, שאז נכון יהיה לבו בטוח שלא תחזור תפלתו ריקם.

הקדוש ברוך הוא ששומר את עם ישראל, ישמר אותך מכל רע, ואתה וביתך שלום, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרמה.

**בַּיָּמִים הָאֲחֵרֹנִים הֶפֶל בְּאוּקְרַאֲיִנָּה מְטוֹס וְנִהְרְגוּ כ־300
אִישׁ. הָאֵם לֹא מִסְכָּן לְטוֹס לְשֵׁם עֲכָשׁוֹ?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת נַחֲמָן: לְכַבּוּד קִדְשֵׁת אֲדָמוֹר מוהר"א ש' שְׁלִיט"א.
רֵאשִׁית כָּל, רְצִיטֵי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַשׁו"ת הַנִּפְלָא שְׁמַמְשׁ
מִחֲזֵק וְנוֹתָן לְנוּ דְרָר אִיף לִילָף בְּחַיִּים.
שְׁמַעְנוּ שְׁלַפְנֵי שְׁלֵשָׁה יָמִים הָרוֹסִים שְׁגָרוּ טִיל וְהִפִּילוּ
בְּאוּקְרַאֲיִנָּה מְטוֹס אֲזָרְחֵי מְלִזֵּי לֹלֵא שׁוּם סָבָה יְדוּעָה,
וְנִהְרְגוּ 295 אִישׁ. הָאֵם לְאוֹר זֶה אֶפְשָׁר לְטוֹס לְאוּמָן בְּתַקּוּפָה
הַקְּרוּבָה? בְּתוֹדָה מְרֵאשׁ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וַתְּבָרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר מְסַעֲי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נַחֲמָן נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵין מֵה לְדָאג מְלַנְסַע אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כִּי כָף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (פְּסָחִים ח.) שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזְוָקִין; וְתַהֲלָה לְאֵל כָּלֶם נוֹסְעִים
אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל וְחוֹזְרִים עִם הַמוֹן יְשׁוּעוֹת, וְלִכֵּן תַּסַּע וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רַע, וְתִזְכֶּה לְפַעַל שָׁם כָּל הַיְשׁוּעוֹת שְׁבַעֲוֹלָם,
כִּי כָּבֵר מוּבָא (תִּי מוהר"ן סִימָן רכ"ה) אֲשֶׁר בְּפִירוּשׁ הַבְּטִיחַ רַבְּנוּ ז"ל
בְּחַיָּיו וַיַּחַד שְׁנֵי עֲדִים כְּשֵׁרִים עַל זֶה כְּשִׁיסְתַּלַּק וַיָּבֹאוּ עַל קִבְרוֹ וַיִּתְּנוּ
פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה וַיֵּאמְרוּ אֵת הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים תְּקוּן
הַכְּלָלִי, אֲזַי יִנִּיחַ רַבְּנוּ ז"ל עֲצָמוּ לְאַרְךָ וְלִרְחֹב, וּבְיָדָי יוֹשִׁיעַ לְזֶה
הָאָדָם, וְאָמַר שְׁבִהֲפֹאוֹת יוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַגִּיהֶנֶם אֶפְלוּ אִם יִהְיֶה אוֹתוֹ
הָאָדָם אִיף שִׁיְהִיָּה, אֶפְלוּ אִם עָבַר מֵה שְׁעָבֵר וְכוּ, רַק מַעֲתָה יִקְבַּל עַל
עֲצָמוּ שְׁלֵא יֵשׁוּב לְאוּלְתוֹ חַס וְשָׁלוֹם.

ובלילה שקדם הסתלקותו אמר לאנשי שלומנו: מה לכם לדאג מאחר שאני הולך לפניכם, ומה אם הנשמות שלא הכירו אותי כלל הם מצפים על תקונים שלי, מכל שכן אתם וכו'.

[ונכתב מוהרנ"ת ז"ל וכן אפלו אלו שלא זכו להכיר את רבנו ז"ל בחייו, כשיבואו על קברו הקדוש ויסמכו עליו, וילמדו ספריו הקדושים, וירגילו עצמם לילך בדרךיו הקדושים הנאמרים בספריו הקדושים, בודאי יש להם על מה שייסמכו. אשריהם אשרי חלקם, ולא יאשמו כל החסים בו, כי כבר גלה דעתו בכמה לשונות בפרוש וברמז שכל מה שעוסק עמנו אינו בשבילנו לבד, כי אם את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה].

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרמו.

**האם זה נכון שבצינו של הצדיק משטפנטשט אפשך
להתפלל רק על דבר אחד?**

שאלה:

מאת שלמה: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
היות והיום הוא יום ההלוואה של האדמו"ר משטפנטשט זכותו יגן עלינו, ברצוני לשאל שאלה: שמעתי שאומרים שכאשר מגיעים להתפלל בצינו אפשך להתפלל רק על דבר אחד. האם זה נכון? בברכת רפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שלמה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רַבְּנּוּ וְ"ל אָמַר (ספֿר המִּדּוֹת אוֹת צְדִיק סִמֵּן קע"ג) עַל יְדֵי הַשְּׁתַּחֲוֹת עַל
 קַבְּרֵי הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ טוֹבוֹת אֵף עַל פִּי שְׂאִינוּ
 רְאוּי לְכָךְ; וְכֵן אָמַר (ספֿר המִּדּוֹת אוֹת אֱמוּנָה סִמֵּן ט') מִי שֶׁנֶּאֱבָד אֱמוּנָתוֹ
 מִמֶּנּוּ, יִלָּךְ עַל קַבְּרֵי הַצְּדִיקִים וְיִסְפֹּר הַחֲסִדִּים שֶׁעָשָׂה לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא; וְלִכֵּן זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוּנֵי צְדִיקִים, כִּי שֵׁם מְאִיר
 אֲוִיר הַנֶּחַם וְהַזָּךְ, וְיִכּוּלִּים לְפַעַל שְׁמָה כָּל מָה שֶׁצְּרִיכִים. וְלִכֵּן מָה טוֹב
 וּמָה נְעִים לְהִיּוֹת רְגִיל לְלַכֵּת לְכָל קַבְּרֵי הַצְּדִיקִים, וְשֵׁם יִכּוּלִּים לְבַקֵּשׁ
 כָּל מָה שֶׁרַק רוֹצִים, וְלֹא שֵׁיף לְבַקֵּשׁ רַק עַל דְּבַר אֶחָד.

אֲשֶׁרִי מִי שֶׁרְגִיל לְהִיּוֹת בְּקַבְּרֵי צְדִיקִים וְיַפְעֵל שֵׁם כָּל מָה
 שֶׁצְּרִיף בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת בֵּין בְּרוּחַנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרמז.

**חֲטָאתִי, וְאֲנִי יוֹדַעַת שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כּוֹעֵס עָלַי. אֵיךְ
 חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה?**

שְׂאֵלָה:

סֵאת פִּיגָא: לְכַבֹּד קִדְשֵׁת מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
 לְצַעֲרֵי עֲשִׂיתִי טְעוֹת חֲמוּרָה, וְאֲנִי יוֹדַעַת שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְכַבֹּד הַצְּדִיק מְאֹד כּוֹעֵסִים עָלַי. אֲנִי חוֹזְרַת בְּתִשׁוּבָה
 וּבִאֲמַת מִצְטַעֲרַת שֶׁהִגַּעְתִּי לְטְעוֹת הַזֹּאת. אֵיךְ אֲנִי יִכּוּלָּה
 לְדַעַת שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְגַם אֲתָם סְלַחְתֶּם לִי? וְאֵיךְ אֲנִי
 יִכּוּלָּה לְדַעַת שֶׁתִּשׁוּבָתִי הַתְּקַבְּלָה? תּוֹדָה רַבָּה, אֲנִי מוֹתְפַלֵּלַת
 לְרַפּוּאֲתְכֶם הַשְּׁלֵמָה תְּמִיד!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל פייגא תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל - תאמין שיכולים לתקן, והעקר לקבל על עצמו מהיום והלאה לשמר מהחטא המגנה הזה, ותרגילי את עצמך להתודות אליו יתברך שבפרוש אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד') שעוונותיו של אדם חקוקים על עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ב) "ותהי עונתם חקוקה על עצמותם", וזה מה שהורג את האדם, כמו שכתוב (תהלים ל"ד) "תמותת רשע רעה", ועל ידי ודוי דברים יוצאים מעצמותיו החטאים שחקוקים עליהם; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תשובה סימן צ"ז) הקדוש ברוך הוא נתפס על ידי ודוי, ודומה כאלו בנה מזבח והקריב קרבן; ולכן זה דבר גדול מאד להתודות שעל ידי זה נבנה ונשלם דעתו, ולאט לאט חוזרים אליו הדעת והשכל, ולכן אשרי האשה שרגילה להתודות בכל יום אליו יתברך, ולספור לו יתברך מה שעבר עליה, ותהיה עקשנית גדולה מאד על זה, ועל ידי זה יתבטלו ממנה הדאגות שמסבכים אותה, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות עצבות סימן כ"ח) מי שאין מתודה על עוונותיו אנחה ודאגות באים עליו; ולכן תהי חזקה מאד בדבר זה לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, ורק להתודות בכל פעם, ועל ידי זה לאט לאט יצאו העוונות מעצמותיה, ותזכי להיות מישבת היטב בדעתך.

וזכרי היטב מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ה) במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב פהנא) גדול כחה של תשובה, שפיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה אלא עד מהלך חמש מאות שנים. ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד.

והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מִפְּחַד מִבְּנֵי אָדָם שְׁחוֹזֵר בְּתְשׁוּבָה, כִּי כִּיּוֹן שְׂאָדָם בָּא אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲפִלּוּ שְׁהוּא עָשָׂה עַד עַכְשָׁיו מַה שְׁהוּא עָשָׂה, וּמִתְוֹדָה וּמִתְחַרֵּט עַל כָּל מַה שְׁעָשָׂה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּכְּרֵי מִקְבְּלוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה פֶּרֶשָׁה כ' סִימָן י"ג) בְּלִעָם הָיָה רִשְׁעֵי עָרוּם וְיָדַע שְׂאִין עוֹמֵד בְּפָנֵי הַפְּרַעֲנוֹת אֲלֵא תְשׁוּבָה, שְׂכָל מִי שְׁחוּטָא וְאוֹמֵר חֲטָאֵתִי, אִין רְשׁוֹת לְמִלְאָךְ לִיגַע בּוֹ, וּבִשְׂבִיל זֶה הוּא מִסִּית אֵת כָּל אָדָם "מַה לָּךְ לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה? וּמַה לָּךְ לְהִתְוֹדוֹת?" כִּי הוּא יוֹדֵעַ שְׂמִי שְׁחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה וּמִתְוֹדָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִין רְשׁוֹת לְמִלְאָךְ הַמּוֹת לִגַע בּוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחֻמָא נח) אִין מִכָּה בְּעוֹלָם שְׂאִין לָהּ רְפוּאָה, רְפוּאָתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע תְּשׁוּבָה.

וְאֲפִלּוּ שְׁעָשִׂית כִּכְרֵי דְבָרִים מְגַעְלִים וְכוּ' שְׂלֵא רְאוּיִים לְבַת יִשְׂרָאֵל וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת שְׁתַּמִּיד יְכוּלִים לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה אֲפִלּוּ עַל הָעֵבְרוֹת הַכִּי גְרוּעוֹת, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יִלְקוּט הוֹשַׁע רַמְזוֹ תַקְל"ב) "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹי"ה אֲלֵקֶיךָ" אָדָם עוֹמֵד וּמְחַרֵּף וּמְגַדֵּף בְּשׁוֹק וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר לוֹ עָשָׂה תְשׁוּבָה בֵּינִי לְבִינְךָ וְאִנִּי מִקְבְּלֶךָ; הֵיטֵב עוֹד עוֹוֹן כָּל כֶּף חָמוּר שְׂאָדָם מְחַרֵּף וּמְגַדֵּף כְּלָפִי מַעֲלָה? אֵף עַל פִּי כֵן אוֹמֵר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּא תִחְזֹר בְּתְשׁוּבָה וְאִנִּי מוֹחֵל לָךְ, וְכֵן אָמְרוּ (מִדְרַשׁ תְּהִלִּים י"ח) שְׂכָל הָעוֹשֵׂה תְשׁוּבָה מַעֲבִירָה שְׂבִיבוֹ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹסִיף לוֹ כְּבוֹד וְקוֹרָא לוֹ שֵׁם חֲבִיב; וְאָמְרוּ (פְּסָחִים קי"ט). יְדוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁפָרוּסָה תַחַת כְּנָפֵי הַחַיּוֹת כְּדִי לְקַבֵּל בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה מִיַּד מִדַּת הַדִּין; וְלִכֵּן לָמָּה תִּכְתְּבִי שְׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲנִישׁ אוֹתְךָ? אֲדַרְבָּה, אִם אֵת תִּחְזְרִי בְּתְשׁוּבָה שְׂלָמָה, הָעוֹנוֹת שְׂלָךְ יִתְהַפְּכוּ לְזָכִיּוֹת. וְלִכֵּן תִּקְחִי אֵת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ וְתִחְזְרִי בְּתְשׁוּבָה שְׂלָמָה עִם יָב אֲמַת לֵב נְכוּן, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה פֶּרֶשָׁה י"ט סִימָן ד') עַל הַפְּסוּק (אִיּוֹב ל"א) "בַּחוּץ לֹא יִלִּין גֵּר" - שְׂאִין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פּוֹסֵל לְבָרִיָּה, אֲלֵא לְכָל הוּא מִקְבֵּל, הַשְּׁעָרִים נִפְתָּחִים בְּכָל שְׁעָה וְכָל מִי שְׁהוּא מְבַקֵּשׁ לְכַנֵּס - יִכְנֵס, לְכָךְ הוּא אוֹמֵר "בַּחוּץ לֹא יִלִּין גֵּר".

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרמת.

האם מתר לחקות את הנהגות רבנו בענין שבירת התאוות?

שאלה:

מאת ישראל: שלום וברכה.

ידוע שרבנו לא רצה שנחקה אותו בענין התעניות שלו. ומה לגבי שאר הנהגות של פרישות מרבנו כגון שבירת תאוות אכילה ושאר כל התאוות והפדויות הרעות, האם בזה פן צריכים להשתדל לחקות את רבנו? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן נ"א) נגד התאוות המטרדיים את האדם, באמת אין נמצא שום תאוה כלל, כי אכילה ושתייה הוא הכרח לקיום הגוף, וגם בנים מכרחים להוליד, וכל זה האדם מכרח, ואם פן אין שום תאוה כלל, רק שצריכים להתנהג בהם בקדושה ובטהרה. והשכל של האדם יכול לעמד כנגד כל התאוות, כי הקדוש ברוך הוא ייב חכמתא לחכימין, כי יש לכל אחד חכמה בכח, רק שצריכין להוציאם מכח אל הפעל, ובזה השכל לבד שיש לכל אחד בכח חכמתו, דהינו מה שיש לו מעצם בריאתו, מלבד מה שהשם יתברך מוסיף לתן חכמה לחכימין, בכח חכמתו לבד יכול גם פן לעמד כנגד התאוות, ואפלו מי שכבר נמשך אחר תאוות עולם הזה ועבר מה שעבר וכו', ונפגם שכלו ונתבלבל ונתמעט מאד וכו', אף על פי פן במעט מעט שכל הנשאר יכול גם פן לעמד נגד כל התאוות וכו'. ואפלו נקדה אחת מן השכל יכולה לעמד כנגד כל העולם עם התאוות. ובכל מקום שהוא יכולין להיות סמוכין לשם יתברך, וגם

בשאל תחתיות ומתחתיו חס ושלום, גם משם יכולין להתקרב אליו יתברך ולעבדו יתברך באמת.

ענה ואמר רבנו ז"ל בזה הלשון: או שצריכין לזה רחמנות מהשם יתברך, או יגיעות ועבודות, או שצריכין שניהם - שיהיה לו יגיעות גדולות בעבודת השם יתברך וגם רחמנות מאתו יתברך, קדם שזוכין שיעמדו וישקטו שמרי המוח למטה, עד שלא ירצה שום דבר בעולם, ויהיה הפל שוה אצלו (משלי ו' כ"ב) "בהתהלךך תנחה אתך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך", הינו שהכל שוה ואין שום חלוק בין העולם הזה ובין הקבר ובין העולם הבא.

ולכן מה לך להתבלבל בכלבולי חנם, תצית את רבנו ז"ל שהזהירנו מאד מאד להיות בשמחה, ואז לא יהיו לך שום תאוות כלל, כי לאכל מכרחים לקיום הגוף, ולהוליד ילדים מכרחים מחמת צווי הבורא יתברך שמו, וצריכים להתחזק מאד לא להיות בכעס וברציחה וכו', וכו', אלא להיות סבלן גדול מאד על כל מה שעובר עליו, ולהתחזק לא לפל בדעתו כלל, ובזה מתר לך לחקות את רבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרמט.

**האם יש ענין שאדם צדיק יגזר את השער של הילד
כשהוא מגיע לגיל שלש?**

שאלה:

מאת לילה: יש לנו ילד בגיל שלש ויש לי כפוח שאלות בענין התספורת: א. האם יש ענין שאדם צדיק יגזר את השער של הילד או שמספיק לקחת את הילד לספר? ב. האם צריכים לעשות באותו יום סעודה? ג. והאם מתר לעשות חלאקה בשלש השבועות? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מסעי, כ"ב תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל לילך תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

זה דבר גדול מאד שמביאים ילד בן שלש אל צדיק שהוא יתחיל לגזוז לו את השערות ויברך אותו, ואשרי מי שמביא את בנו כשמגיע לגיל שלש אל צדיק שיגזוז קצת משערותיו ויברכו, והברכה הזאת מאד מאד מסגלת ליראת שמים.

יש שנוהגים לעשות סעודה למשפחה ביום שעושים חלאקה לבנו.

בשלשת השבועות שבין המצרים שהם ימי אבל, לא נוהגים לגזוז את השערות בשום פנים ואפן, אלא או לפני י"ז בתמוז או לאחר תשעה באב.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתהיה לכם רב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצאי חלציקם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרנ.

איך מסבירים את הסתירה בדברי רבי נחמן מברסלב בענין כף זכות על רשע גמור?

שאלה:

מאת דוד: שלום לכבוד קדשת מוה"רא"ש.
רבי נחמן כתב בלקוטי מוה"ר"ן בתורה רפ"ב שצריך לדון לכף זכות אפלו רשע גמור, ובספר המדות כתב שמי שמלמד זכות על רשע - גם הוא נקרא רשע. איך מסבירים את הסתירה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שצריכים לדון לקח זכות אפלו רשע גמור, ולחפש אצלו את הטוב שיש בו, כי אי אפשר להיות שלא יהיה לכל בר ישראל איזה טוב, וכמאמרם ז"ל (ברכות ג"ז.) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבך מלאים מצוות כרמון; ולכן צריכים למסר את נפשו לחפש אחר הטוב שיש בכל בר ישראל. וכן מובא (מסלת ישרים פרק י"ט) שאין הקדוש ברוך הוא חפץ באבדון הרשעים, אלא מצוה מטלת על החסידים להשתדל לזכותם ולכפר עליהם, וזה צריך שיעשה בכונת עבודתו, וגם בתפלתו בפעל, דהינו שיתפלל על דורו לכפר על מי שצריך כפירה, ולהשיב בתשובה מי שצריך לה, וללמד סגוריא על הדור בלו וכו', ואלה הם הרועים האמתיים של ישראל שהקדוש ברוך הוא חפץ בהם הרבה שמוסרים עצמם על צאנו, ודורשים ומשתדלים על שלומם וטובתם בכל הדרכים, ועומדים תמיד בפרץ להתפלל עליהם לבטל גזרות הקשים, ולפתח עליהם שער הברכה וכו', עין שם.

עם כל זאת אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות מריבה סימן פ"ח) אין מלמדין זכות על המסית; כי אם אחד הוא מסית ומדיח נגד הקדוש ברוך הוא פתוח, ומדבר כל דבר אסור כביכול על הקדוש ברוך הוא, ועל כל הקדוש לעם ישראל, האדם הזה הוא בכלל 'מורידים אותו ולא מעלים', ואין לו שום תקוה כלל, ועליו נתכונן רבנו ז"ל (ספר המדות אות הרקת רשעים סימן ו') מי שמלמד זכות על רשע גם הוא נקרא רשע; הינו אחד שהוא מסית ומדיח נגד הקדוש ברוך הוא, ונגד כל הקדוש לעם ישראל, זה רשע מרשע שאין עליו שום למוד זכות, ומי

שׁמלמד זכות על המסית ומדיח ועל מי שׁמדבר נגד הקדוש ברוך הוא גם הוא רשע.

וזה מה שׁרבנו ז"ל למד אותנו - ללמד זכות על רשעים זה סובב על אדם מסכן שמתגבר עליו יצרו ולא יכול לעמד נגד התגברות היצר שמתגבר עליו וחוטא וכו', עליו אמר רבנו ז"ל שצריכים למצא בו את מעט הטוב שיש בו, ועל ידי זה יתקיים (תהלים ל"ז) "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו", הינו בזה שׁמלמדים עליו זכות מוציאים אותו מעוונותיו, וכשמתבוננים בו רואים שהוא כבר לא אותו אדם כי הוא חזר בתשובה, כי על פי רב למה אדם לא חוזר בתשובה? כי נדמה לו כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו ואין לו שום תקנה וכו', אבל כשזוכים למצא בו רק את הטוב, על ידי זה מעלים אותו מכף חוב לכף זכות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרנא.

**מה עדיף: חסיד ברסלב ירא שמים ובעל מדות טובות
אבל לא למדן, או בחור שאינו ברסלב אבל למדן גדול?**

שאלה:

מאת הדר: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש.
תודה רבה על כל מה שכבודו עושה בשביל כל עם ישראל,
אנחנו מתפללים לרפואתך ומצפים לישועתך.
חברה שלי מחפשת שדוך והיא רוצה לדעת מה עדיף: חסיד
ברסלב ירא שמים ובעל מדות טובות אבל לא למדן או גאון,
או בחור שאינו ברסלב אבל הוא ממש למדן וגאון, וכמוכן גם
בעל יראת שמים ומדות טובות? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל הדר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בחור או בחורה צריכים תמיד לבקש ממנו יתברך רק דבר אחד - שהקדוש ברוך הוא ימציא להם את בן או בת זוגם משרש נשמתם, ולא לבקש אני רוצה את זו או את זה וכו', כל אחד ואחד יש לו את בן או בת הזוג שלו, כמאמרם ז"ל (סוטה ב.) אךבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני, ורק זו צריכה להיות התפלה - "אני צריך את השדוך ששיך לשרש נשמתי, שאנחנו נתחתן ויהיו לנו חיים טובים ונעימים ומאשרים".

המציאות המרה גלתה שעל מי שחשבו שהוא למדן וגאון - הוא היה בור ועם הארץ גדול וכו', ועל מי שחשבו שהוא בעל מדות טובות וכו' - הוא היה פרא אדם עם מדות משחתות וכו', ולכן מה שאחרים אומרים זה פשוט כלום וכו', ובפרט שדכנים שבשביל בצע כסף הם יכולים למכור לך את השקר הכי גדול וכו', ולכן לא בחנם שתבת שדכ"ן היא ראשי תבות ש'קר ד'ובר כ'סף נ'וטל, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר חלק ב' סימן פ"ט) שהשדכן האמתי זה הצדיק האמת, שהוא משדך את כל השדוכים, ולו אין שום נגיעות אישיות וכו', אלא רוצה את הכי טוב לבן או לבת, ולכן לפי גדל הצדיק שדכ"ן ראשי תבות כ"י ש'בר ד'לתות נ'חשת, כי הוא עושה כל מה שביכולתו אפלו לשבר דלתות פלדה וכו', העקר שיהיה שדוך טוב.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתמצא את בן זוגה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרנב.

הָאֵם בְּאֵמַת יֵשׁ לְצַדִּיק כַּח לְשִׁנוֹת אֶת הַמְצַב הַקָּיִם שֶׁל אָדָם שְׂמֵבֶקֶשׁ מִמֶּנּוּ בְּרָכָה וְלִפְעַל שֶׁהִכַּל יִסְתַּדֵּר?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת דָּוִד: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הָרַב.
הָאֵם בְּאֵמַת יֵשׁ כַּח לְצַדִּיק לְשִׁנוֹת אֶת הַמְצַב הַקָּיִם שֶׁל אָדָם שְׂמֵבֶקֶשׁ מִמֶּנּוּ בְּרָכָה וְלִפְעַל שֶׁהִכַּל יִסְתַּדֵּר?
וְמָה עוֹשִׂים בְּמִקְרָה שֶׁהַצַּדִּיק הַבְּטִיחַ דְּבַר מָה, אִךְ הוּא לֹא מִתְמַמֵּשׁ? כְּמוֹכֵן שֵׁשׁ בְּעֵינָהּ בְּאָדָם שֶׁקִּבַּל אֶת הַבְּרָכָה, אָבֵל מֵאִדָּרְךָ הָרִי הַצַּדִּיק רוֹאֶה בְּעֵינָיו אֶת הָאָדָם הַפְּשׁוּט וְגַם יוֹדֵעַ אֶת חֲסָרוֹנוֹתָיו, וְכָל זֹאת הַבְּטִיחַ לוֹ דְּבַר מָה שֶׁלֹּא הִתְקַיֵּם.
מָה עַל הָאָדָם לַעֲשׂוֹת שְׂאֵכֵן יִשְׁתַּנֶּה הַדְּבָר וְתִתְקַיֵּם בְּרַכְתְּ הַצַּדִּיק?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי מִסְעֵי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דָּוִד גֵּרֵי יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּרַכַּת הַצַּדִּיק תְּמִיד פּוֹעֵלֶת, וְאֵם זֶה לֹא פּוֹעֵל הַבְּעֵינָהּ הִיא מֵצַד הַמְקַבֵּל, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי הָאֱמוּנָת חֲכָמִים שֵׁשׁ לְאָדָם בְּצַדִּיק, כִּי עַל יְדֵי אֱמוּנָת חֲכָמִים בּוֹנִים לְעֲצָמָם כְּלֵי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַבְּרָכָה, כְּמוֹכֵן שְׁזֶה צְרִיךְ לְהִיֹּת צַדִּיק שְׂדָבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעוֹסֵק בְּקָרוֹב רְחוּקִים, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמְדוּת אוֹת בְּרָכָה סִימָן ג') מִי שְׂמֵקֶרֶב אֶת הַרְחוּקִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַבְּרָכּוֹת מְסוּרוֹת בִּידוֹ; וְלִכְּנֵן כְּדִי לְקַבֵּל בְּרָכָה מֵהַצַּדִּיק צְרִיכִים אֱמוּנָת חֲכָמִים, וְכֵן שִׁיְהִיָּה צַדִּיק אֲמַתִּי שְׂדָבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִינּוֹ מְסִיחַ דַּעַת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּרַגְעַ.

עִם כָּל זֹאת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן רכ"ג) כְּשֶׁהַצַּדִּיק

צריך לבקש מאת השם יתברך, יכול להיות שלא ימלאו בקשתו, כי כך מובא (זהר וי"א ק"ה): 'זמנין דשמע וזמנין דלא וכו', אבל יש צדיק שיכול לגזר ולומר אני אומר שיהיה כן, וזה בחינת (פמדבר ו') "כה תברכו וכו' אמור להם", הינו שאני אומר שיהיה כן "יברכך הוי"ה וישמרך" וכו'; עי' שם. וכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק חלק ב' סימן י"ג) מי שמסור נפשו בשביל ישראל דיניו אינם בטלים, וכשיגזר כן יקום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרנג.

מחר אנו טעות לאומן. במה להתמקד חוץ מאמירת תקון הכללי ונתינת הצדקה?

שאלה:

מאת נועה: אל כבוד קדשת אדמו"ר מוה"רא"ש שליט"א

השם ישמרו ויחיהו.

אם ירצה השם, מחר נטוס אומנה לציון רבנו ז"ל. נבקש מכבודו שיברכנו בנסיעה טובה ושבוב לשלום. כמו כן, נבקש הדרך מה להקפיד עם בנותינו הקטנות ובמה להתמקד עמהן בנוסף לאמירת תקון הכללי ונתינת הצדקה באומן.

אתנו נוסעת אשה מבגרת על מנת להתפלל עבור בתה בת השלשים ונשש לזוג. האם יש תפלה מיוחדת שעליה לשאת, או לשפך שיחתה בתמימות?

המאחלות לכם ברכה והצלחה, בריאות איתנה, ושתזכו לשוב לכחותיכם ולבוא לגור ביבנאל!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל נועה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את יכולה לנסע עכשו אל ציון רבנו ז"ל ולא לדאג כלל, כי נוסעות עכשו המון נשים, ויש התעוררות גדולה לנשות ישראל לנסע עכשו אצל ציון רבנו ז"ל, ולכן את לא צריכה לפחד, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (פסחים ח.) שלוחי מצוה אינן נזוקין.

ומספר (שיחות הר"ן סימן קנ"ו) כשהיה רבנו ז"ל באומאן, שמע בביתו קול של הצועקים על הבית עלמין על קברי אבותם שדרךם לצעק ולהתפלל שם בקול מר כנהוג, ופעם אחת שמע אשה אחת שהיתה צועקת שם על קבר אביה "אבי אבי" בקול מר מאד וכו', ובתו אדל תחיה היתה עומדת אצלו אז, ענה ואמר לה רבנו ז"ל: האשה הזאת צועקת בכונה היטב אבי אבי, אבל אביה אינו בכאן כלל וכו'. ואמר אז שטוב כשבאים על קברי אבות לומר להמתים השוכנים סביב סביב לקבר אביהם ואמם וכיוצא שבאים אליו, לבקש מהם שיודיעו לו שבא בנם או בתם אליו, כי בודאי לא כל המתים נסתלקים ממקום קבורתם למקום שנטרדים, כי הרבה שרויים על קברם, על בן טוב להודיעם כדי שהם יודיעו לאביהם וכו'. ואמר אז: אבל אצל הצדיק אין צריכים לחשוש על זה שמא אינו שם, כי מיתת הצדיק הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר אחר והמשיל אז לבתו על עצמו: כמו שאני עתה בחדר זה ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסוגר הדלת אחרי, אם את תבואי אצל הדלת ותצעקי "אבי אבי" וכו', לא אשמע דבריך? [פדברים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים, שרמז לכל אחד ואחד כמה גדול המעלה של מי שיזכה לבוא על קברו הקדוש והנורא, כי בודאי ישמע דבריו ויעזר ויושיע לו בכל מה דאפשר].

ולכן הדבר הראשון נותנים פרוטה לצדקה לעלוי נשמת רבנו נחמן בן פייגא זכותו יגן עלינו, ואומרים את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אשר רבנו ז"ל הבטיח שאפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו - יעשה לו טובה בגשמיות וברוחניות גם יחד, ויוציאו מהשאל תחתית שנפל אליה, ואחר כך צריכים לבקש בשפת האם ממנו יתברך כל מה שצריכים שזה נקרא התבודדות - לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם, ולהתחנן ולבקש ממנו יתברך בזכות הצדיק הקדוש הנמצא כאן, וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קע"ג) על ידי השתטחות על קברי הצדיקים הקדוש ברוך הוא עושה לו טובות אף על פי שאינו ראוי לכהן.

ואם יש עוד זמן אז ראוי להתחיל את ספר התהלים ולומר מזמור, ואחר כך לבקש את מה שהוא צריך, ולהמשיך עוד מזמור ועוד פעם לבקש מה שצריכים, וכן מזמור אחר מזמור, עד שזוכים לסיים את כל ספר תהלים, וזה לא צריך להיות בפעם אחת, אלא בכל הזמן שנמצאים באומן אצל ציון רבנו ז"ל יכולים לומר כמה מזמורי תהלים, ובין מזמור למזמור לבקש ממנו יתברך, עד שזוכים לסיים את כל ספר התהלים במשך השהות שזוכים לשהות אצל ציון רבנו ז"ל, ושם יכולים לפעל את כל מה שרוצים, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות של אדם שאומר מזמור תהלים, ותכף אחר כך מבקש ממנו יתברך כל מה שצריך, וממשיך עוד מזמור ועוד מזמור וכו' וכו'.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתגיעי לשלום ותחזרי לשלום, ותפעלי שם כל מה שאת צריכה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרנד.

אני שבוּרה ומוֹתֶשֶׁת מְכַל מַה שְׁעוֹבֵר עָלַי וְאֲנִי זְקוּקָה לְחֻזָּק

שְׂאֵלָה:

מַאת חֲלִי: שְׁלוֹם לְמוֹהֲרָא"ש הַצְּדִיק מִיבְנֵי אֵל.
אֲנִי שְׁבוּרָה וּמוֹתֶשֶׁת מְכַל מַה שְׁעוֹבֵר עָלַי - הֵן בְּבֵית מַהֲלָדִים
וּמִבְּעָלַי, וְהֵן מִזֶּה שְׂאֵנִי נִלְחָצֶת מְכַל דְּבַר וּמוֹתִסֶּרֶת בְּיִסוּרֵי
נֶפֶשׁ. קִשָּׁה לִי לְהַחֲזִיק מֵעַמָּה, וְאֲנִי זְקוּקָה לְחֻזָּק.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִסְעֵי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל חֲלִי תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שְׁעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים בְּזֶה הָעוֹלָם
מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד בָּא לְזֶה הָעוֹלָם כְּדִי לְתַקֵּן מִשְׁהוּ
אֲחֵר וְכוּ', וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בְּרַיִשׁ אֶל שְׂכִיכּוֹל לְהַחֲזִיק מֵעַמָּה בְּכָל הַמְצָבִים
שֶׁרַק עוֹבְרִים עָלָיו וְלֹא נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבַר, כְּמוֹבָא (וְהוּר הַקְּדָמָה ד') שְׁכָל
יוֹם יוֹצֵא בַת קוֹל מֵהַשָּׁמַיִם וְאוֹמְרָת: מֵאֵן מְנִכּוֹן דִּי חֲשׂוּבָא מֵהַפְּכָן
לְנִהוּרָא, וְטַעֲמִין מְרִירָא לְמַתְקָא, עַד לֹא יִיתוֹן הֵכָא. מֵאֵן מְנִכּוֹן
דְּמַחְכָּאן בְּכָל יוֹמָא לְנִהוּרָא דְנִהִיר וְכוּ' מֵאֵן דְּלֹא מְצַפֵּה דָא בְּכָל יוֹמָא
בְּהוּרָא עֲלָמָא, לִית לִיה חוּלְקָא הֵכָא; [מִי מִכֶּם יְכוֹל לְהַפְּךְ אֶת הַחֲשֶׁךְ
לְאוֹר וְאֶת הַמְרִירוֹת לְמַתִּיקוֹת עַד שֶׁלֹּא יָבוֹא לְעוֹלָם הַבַּא וְכוּ', מִי
מִכֶּם שְׂמַחְכֵה בְּכָל יוֹם לְאוֹר הַגְּנוּז שִׁיתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם וְכוּ'. מִי שֶׁלֹּא יְכוֹל
לְהִרְאוֹת אֶת זֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבַּא]; מְכַל זֶה רוֹאִים
אֶת מַעֲלַת הָאָדָם שְׂאֵפְלוֹ שְׁעוֹבֵר עָלָיו כָּל מִינֵי חֲשָׁכוֹת וּמְרִירוֹת וְכוּ'
וְכוּ', אֵפֵי עַל פִּי כֵן הַכֵּל הוּא מֵהַפְּךְ לְטוֹבָה, וְלִכֵּן עֲלֶיךָ לְהַחֲזִיק בְּיָתֵר
שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבַר, וְהַעֲקֵר לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְפַּלֵּל
לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֶךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי

כֵּל דְבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שָׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָט כְּשֹׂאֵשָׁה מִתְּפַלֵּלָת עַל הַיְלָדִים וְכוּ' הַתְּפִלוֹת הָאֵלוּ בּוֹקְעוֹת רְקִיעִים.

וְיָדוּעַ הַסְּפוּר שֶׁפַּעַם בָּאָה אִמָּא אֶל הַחֶפֶץ חַיִּים זָכַר צְדִיק לְבִרְכָּהּ וּבִקְשָׁה בְּרָכָה עַל יְלָדֶיהָ שֶׁיְהִיו תְּלִמִידֵי חֲכָמִים, עָנָה וְאָמַר: עִם בְּרָכָה אַתֶּם רוֹצִים שֶׁהַיְלָדִים יִהְיוּ תְלִמִידֵי חֲכָמִים? צְרִיכִים לְהִשְׁקִיעַ בָּהֶם, וְהַעֲקָר לְהַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה לְהַצְּלַחַת הַיְלָדִים, וְזֶה מוֹעִיל מְאֹד מְאֹד, כִּי תְּפִלַּת הָאִמָּא עַל יְלָדֶיהָ עוֹשֶׂה רֶשֶׁם בְּשָׂמַיִם. וְהוֹצִיא מֵאֲרוֹן הַסְּפָרִים שְׁלוֹ סֵפֶר תְּהִלִּים יֶשֶׁן נוֹשֵׁן שֶׁהָיוּ הַדְּפִים מְנַפְּחִים עִם הַמוֹן כְּתָמִים וְכוּ', וְזֶה הָיָה מְרַב דְּמַעוֹת שֶׁל הָאִמָּא שְׁלוֹ שֶׁהַתְּפִלָּה עָלָיו, וְהִרְאָה אֵת זֶה לְאִשָּׁה וְאָמַר לָהּ: אֵת רוֹאָה, זֶה הַתְּהִלִּים שֶׁל אִמָּא שְׁלִי שֶׁהִרְבֵּתָה לְהַתְּפַלֵּל עָלַי. רוֹאִים מִכֹּל זֶה שֶׁעָקַר הַצְּלַחַת הַיְלָדִים זֶה רַק עַל יְדֵי תְּפִלָּה, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שֶׁמִּתְּפַלֵּלָת עַל הַצְּלַחַת יְלָדֶיהָ, וּבִדְרָאֵי תְּפִלַּת הָאֲבוֹת עַל הַבָּנִים מוֹעִילָה מְאֹד מְאֹד.

וּבַעֲנִין בְּעֵלְךָ וְכוּ', תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְהַתְּאָזֵר בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת שָׂאִין מְדָה יוֹתֵר יָפָה מְזוֹ, וְאִפְלוּ שְׂזָה בָּא לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, זָכְרִי מָה שֶׁאָמַר הַתְּנָא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת פָּרָק ה') לְפָנַי צַעֲרָא אֲגָרָא, וְדַעֵי לָךְ כְּשֹׂאֵשָׁה עוֹצְרֶת עֲצָמָה לֹא לְכַעַס וְכוּ', עַל יְדֵי זֶה הִיא מְצַלֶּת אֵת חַיֵּי הַנְּשׂוֹאִין שְׁלָהּ וְכוּ', כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְהַהֲמַנְעוֹת מִהַכְּעַס וְהַקְּנָאָה וְכוּ' וְכוּ', וְהִיא צְרִיכָה לְרֹאוֹת שְׁלֵא תִהְיֶה לָהּ שׁוּם תְּרַעֲמַת עַל בְּעֵלָהּ, כִּי הָאִשָּׁה הִיא חֲלָק מִבְּעֵלָהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב' כ"ג) "עֵצִים מִעֲצָמִי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזוֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת", וְלָכֵן אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שֶׁקְּנָתָה לְעֲצָמָה אֵת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת לְגַבֵּי בְעֵלָהּ וְכוּ', וּמוֹחֶלֶת לוֹ עַל הַכֹּל, וּמִתְחַזְּקִים לְאַהֲבֵה אֶחָד אֵת הַשֵּׁנִי, שָׂאֵז הַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְעַל יְדֵי זֶה יִצְלִיחוּ בְּחַיֵּי נְשׂוֹאֵיהֶם.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֵדוּךָ שֶׁיְהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרַבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תְּפַנֵּי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרנה.

אני מנהלת בית ספר לבנות, ואשמח לקבל עצה להצלחה מפלגת בשנת הלמודים הבאה

שאלה:

מצאת רויתי: שלום לכבוד הרב היקר. לאחרונה זכיתי לבקר ולהתפלל בציון רבי נחמן באומן, ומאז נחשפתי לחסידות ברסלב במלא הדרה. היות ואני מנהלת בית ספר לבנות, אשמח לקבל עצה וברכה להצלחה מפלגת בשנת הלמודים הבאה עלינו לטובה בנהול בית הספר והצלחת התלמידות. הקדוש ברוך הוא יברך אתכם באריכות ימים מתוך בריאות שלמה ורב נחת. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל רויתי תהיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד שמח שזכית להיות אצל ציון רבנו ז"ל, וברודאי פעלת שמה מה שפעלת, כי אי אפשר להסביר את הזכות של בר ישראל שזוכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל ששם נתקבלות כל התפלות והבקשות וכו', כי בד' אמות של רבנו ז"ל שם השכינה נמצאת וכו', ושם נמצאים עכשו הארון והלוחות, ולכן אשרי מי שזוכה לבוא לציון רבנו ז"ל ולהתפלל ולבקש כל מה שצריך, כי שם שורה אור הנח והנח, המובא בדבריו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן י"ז), ולכן כל התפלות שמתפללים בציון רבנו ז"ל מתקבלות בשמים, ואף צריכה מאד מאד לשמח שזכית להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ובזכות זה תצליחי במשימתך בתור המנהלת של בית הספר, ומה טוב ומה

נעים באם תרגילי את עצמך בכל יום לגנב איזה זמן לטיול שתטילי לבד ובין כך תבקשי ממנו יתברך על הצלחת המורות, ועל הצלחת התלמידות, כי מנהלת יש לה אחריות מאד מאד גדולה על עצמה, ועל ידי תפלה תזכי לפעל כל מה שאת צריכה, כי הכל ילך לך יותר בקלות.

כשהייתי ילד קטן בגיל שש או שבע היה לי מלמד חסיד ברסלב בשם רבי יעקב קלמנוביץ זכרונו לברכה (שהיה נקרא בלשון כנוי רבי יעקב מלמד), ושמעתי שהוא התפאר לעת זקנתו שכל התלמידים שלמדו אצלו אף אחד מהם לא יצא לתרבות רעה, כי היה קם לפנות בקר והיה מתפלל על כל תלמיד ותלמיד שיצליח בלמוד. ובאמת זה פלא על גבי פלא איך בגיל כזה שהייתי למד אתנו תנ"ך - יהושע, שפטים, שמואל א' שמואל ב', ומלכים א' עד פרק ח', והמחיש את זה כל כך ברור שעד עכשו אני זוכר את זה, אף שעברו כבר כמו ששים ושמונה שנים, נדמה לי כאלו למדתי את זה אתמול, וכל זה זכה על ידי שהתבודד והתפלל הרבה על התלמידים שיצליחו. וכמו כן מנהלת צריכה להרגיל את עצמה להתפלל על הצלחת בית הספר, והתפלות שתתפלל עליהן תתקבלנה בשמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרנו.

כבר כמה חדשים לא שלמנו את המשכנתא, ואנחנו מפחדים שיעקלו לנו את הבית

שאלה:

סאת אליהו ובתיה: לכבוד הצדיק מיבנאל, כבוד מוהרא"ש שליט"א, שלום וברכה.

אנחנו עוברים בבית סבל גדול מהילדים, ואנחנו חיים בעניות

גדולה מאד, עד כדי כך שִׁכְבַּר כְּמֵה חֲדָשִׁים לֹא שְׁלֹמֵנו אֶת
הַמְּשֻׁכְנָתָא וְרוֹצִים לְעַקֵּל לָנוּ אֶת הַבַּיִת. אֲנַחְנוּ לֹא יְכוּלִים
לִישֵׁן בְּלִילָה מִהַדְּאָגָה וּמִהַפְּחַד שְׁמָא יִפְקִיעוּ מֵאֲתַנּוּ אֶת הַבַּיִת
וְנִשְׁאַר לֵלָא קוֹרֵת גַּג עַל הָרֹאשׁ.
בְּבִקְשָׁה צְדִיק יְקָר, מָה אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שְׁדַבֵּר כְּזֶה
לֹא יְקָרָה? אָנָּה הָאֲצֵל עֲלֵינוּ אֶת בְּרַכְתָּךְ.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְסַעֵי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל אֱלֹהֵינוּ וּבִתְהִי שְׂיַחְיוּ

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בֵּיתְךָ וּבֵיתְךָ עֵז, וּלְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד
לֹא לְרִיב בֵּינֵיכֶם, כִּי אִם הַהוֹרִים רְבִים זֶה מִשְׁפִּיעַ לְרַעָה עַל הַיְלָדִים,
כִּי הַיְלָדִים מַחְקִים אֶת הַהוֹרִים, וּמֵה שֶׁהַיְלָדִים יוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רַעָה
הוּא רַק מַחְמַת שְׂרָאוֹ מֵה שְׁקוֹרָה בְּבֵית וְכוּ', שְׂאִין שְׁלוֹם בַּיִת, וְאָבָא
וְאָמָא רְבִים תְּמִיד בֵּינֵיהֶם וְכוּ', וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סִפָּה
ג"ו): שׁוֹתֵא דִּינוּקָא בְּשׁוּקָא אוֹ דְאַבּוּהָ אוֹ דְאִימִיהָ; מֵה שֶׁהַתִּינוּק מְדַבֵּר
בְּשׁוּק, אֶת זֶה שְׁמַע אוֹ מִהָאָבָא אוֹ מִהָאָמָא, וְאָמְרוּ (כְּתוּבוֹת ס"ג.) הֵינּוּ
דְאִמְרֵי אִינְשֵׁי רַחֲלִילָא בְּתַר רַחֲלִילָא אֲזֵלָא כְּעוֹבְדֵי אִמָּה כֶּף עוֹבְדֵי
בְּרַתָּא; כְּמוֹ שֶׁהָאִם מִתְנַהֶגֶת כֶּף הַבַּת תִּתְנַהֵג, וְלִכֵּן אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד
מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל הַשְּׁלוֹם בַּיִת שְׁלֹכֶם, וְאִזּוּ הַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה בְּבֵיתְכֶם,
כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן, וְאָמְרוּ (ירושלמי
בְּרַכּוֹת פָּרָק ט' הֵלָכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה
בְּלֹא אִישׁ, אִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶן בְּלֹא שְׂכִינָה. וּבְמִקּוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאת
שֵׁם הַבְּרַכָּה מְצוּיָה, רַק שִׁיְהִיָּה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאִהְבָּה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי
'שְׁלוֹם' אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שַׁבָּת י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְלִכֵּן אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא
שְׁלוֹם בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

אתם צריכים לדעת שהדבר הראשון צריכים לשלם משכנתא, וזה בא אפלו לפניי אכל, כי אם לא משלמים משכנתא, אז הבנק מעקלים את הבית ומוציאים את זה למכרז וכו', ולכן אין תרוץ שאין כסף לשלם משכנתא, זה צריך לבוא אפלו לפניי אכל.

דעו לכם שסגלה לפרנסה לברך ברכת המזון מתוך הסדור דיקא, ובקול ובשמחה, וזה מסגל לעשירות נפלאה, כמו שכתוב (משלי י') "ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה", הינו שמברכים את ברכת המזון בשמחה עצומה זה מסגל לעשירות, וכן להזהר מאד על נטילת ידים וכו', ולכן מהיום והלאה תקפידו מאד מאד על נטילת ידים כשאתם קמים בבקר וכו', וכן כשיוציאים לשרותים וכו', וכן לפני האכילה לטל ידים עם נטלה דיקא וכו', כי נטילת ידים מסגלת להנצל מעניות, כי על נטילת ידים ראשי תבות ענ"י, ומי שמוזלזל בנטילת ידים נעשה עני, ואמרו חכמינו הקדושים (שבת ס"ב:) אמר רב חסדא: אנא משאי מלא חפני מיא ויהבו לי מלא חפני טיבותא [אני נטלתי ידי עם מלא מים ונתנו לי חפנים מלאים טוב, כי רב חסדא היה עשיר גדול מאד, והכל בזכות נטילת ידים שהיה מקפיד על זה].

הקדוש ברוך הוא ימתיק מכם את כל הדינים, ויתרחב לכם בגשמיות וברוחניות, ולא תצטרכו שום טובות מבשר ודם, רק הרגילו את עצמכם לדבר עם הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש עם רעהו והבן אל אביו, כי התפלות שבר ישראל מתפלל בתמימות ופשיטות אליו יתברך נשמעות ונתקבלות אצלו יתברך, ואם בני אדם היו יודעים מה זה תפלה, לא היו מפסיקים להתפלל, והיו רואים ישועות גדולות מאד, כי על ידי תפלה ממשיך על עצמו השגחה שלמה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרנז.

בעלי נקרא על שם סבו שנפטר בגיל ששים. האם עליו להוסיף שם?

שאלה:

מאת אילה: שלום וברכה לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, ותודה רבה על התשובות המחזקות, משמחות והמישרות בשו"ת ברסלב!

בעלי נקרא 'יעקב צבי' על שם סבא שלו שנפטר צעיר לפני גיל ששים באפן פתאומי, משבץ או דום לב. ביזמיום כלם קוראים לו יעקב, אך בעליה לתורה ובכתבה כתוב יעקב צבי. רבנית ידועה שהיא אשת תלמיד חכם אמתי המליצה לו להוסיף לו עוד שם - 'חי' ולהקרא 'יעקב צבי חי'. האם כדאי לעשות זאת? או אולי להוסיף שם אחר? ואם מוסיפים, האם צריכים לשנות גם את הכתבה?

חשוב לי לציין שבעלי לא מתלהב מהרעיון של ההתעסקות עם השם שלו, והוא לא רוצה לשנות או להוסיף... אבל אם צריך אז צריך, לא?

בעלי קבל צו 8, והוא מגיש במסגרת המלואים למבצע 'צוק איתן' בעוטף עזה, ואני עם הילדים אצל ההורים שלי. תודה, אילה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל אילה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שעם שמות לא משחקים, וראוי לו להשאיר את השם שלו שזה שם מאד מאד טוב, ולא להוסיף שום שמות.

העקר שיקפיד להניח בכל יום תפלין כשרות, כי אי אפשר להסביר לכן אדם את מעלת מצות תפלין, ומעלת האדם שמניח תפלין, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ד) כל המניח תפלין מאריך ימים, וזה יקשר אותו אל הקדוש ברוך הוא, וימשיך עליו שמירה גדולה. זה לוקח בסך הכל כמה דקות להלביש את התפלין ולקרא את הפסוק הראשון "שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", ולא יכולים לתאר ולשער מה זו מצות תפלין, ואיך שזה שומר על האדם כל היום, וישמר אותו מכל מיני פּרעניות וממקרים רעים, ומכל מיני משחיתים וכו', ובפרט בעתים הללו צריכים שמירה גדולה מאד. ולכן אשרי מי שזוכה להניח בכל יום תפלין שזו מצוה שממשיכה לאדם חיים גשמיים ורוחניים גם יחד, ומניחים קדם של יד ואחר כך של ראש, שזה סוד מה שאמרו עם ישראל בעת קבלת התורה "נעשה ונשמע" - קדם "נעשה" בלי שום שכל רק בתמימות ובפשיטות, ואחר כך "נשמע" - להבין עם השכל למה אני צריך לקיים את זה ומה התכלית בזה.

כשיש מזוזות כשרות בבית אין מה לפחד כלל, כי כך מובא בתקוני זהר (תקוני י) על הפסוק (דברים ו' ט) "וכתבתם על מזוזות ביתך" - "מזוזות" כתיב זו מות, [היגו תבת "מזוזות" היא שתי מלים זו מות, כי בבית שיש מזוזת שמה לא יקרה מות], ולכן צריכים להזהר מאד מאד לבדק את המזוזות של הבית אם הן כשרות, כי מזוזות כשרות שומרות את כל אנשי הבית.

יעזר הקדוש ברוך הוא שבעלך יחזיר בריא ושלם, והקדוש ברוך הוא ישמר את כל עם ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרנח.

הָאֵם גַּם נָשִׁים צְרִיכוֹת לַעֲשׂוֹת 'שְׁעָה הַתְּבוּדוֹת'?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת הַדֵּר: הָאֵם גַּם נָשִׁים צְרִיכוֹת לַעֲשׂוֹת 'שְׁעָה הַתְּבוּדוֹת'?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְסַעֵי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַדֵּר תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכוֹת כ:): גַּם נָשִׁים חַיְבוֹת בַּתְּפִלָּה כִּי זֶה עֲנִין שֶׁל רַחֲמִים, וְגַם הֵן צְרִיכוֹת רַחֲמִים, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאֵשֶׁה שְׁזוּכָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֵה, וְזֶה לֹא תְלוּי כְּמָה זְמַן וְכוּ', אוּ בְּאִיזָה זְמַן וְכוּ', אֲלֵא בְּכֹל פַּעַם שֶׁהִיא צְרִיכָה מִשְׁהוּ שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצָמָה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כֹּל מַה שֶׁהִיא צְרִיכָה, כִּי תְפִלָּה שְׂיִכַת אֶל הַנָּשִׁים בְּדִיוֹק כְּמוֹ הָאֲנָשִׁים, וְאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ כֹּל כֶּף לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר מִבְּלֵי לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כֹּל פֶּרֶט וּפְרֶט, וְעַל יְדֵי זֶה יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ מְאֹד, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (וַיִּקְרָא רַבָּה פְּרָשָׁה ל' סִימָן ג') בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ שְׂאִין לָהֶם לֹא מִלֶּךְ וְלֹא נְבִיא לֹא כֹהֵן וְלֹא אוֹרִים וְתַמִּים וְאִין לָהֶם אֲלֵא תְפִלָּה זֹו בְּלִבָּה, אָמַר דּוֹד לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אֵל תְּבַזֶּה אֶת תְּפִלָּתָם (תְּהִלִּים ק"ב) "תִּפְתָּב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן" - מִכָּאֵן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַבֵּל הַשְּׁבִים, "וְעַם נִבְרָא יִהְלֵל יָהּ" - שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוֹרֵא אוֹתָן בְּרִיָּה חֲדָשָׁה.

וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל אָמַר שֶׁעַל תְּפִלָּה נֶאֱמַר (איוב כ"ח ז') "נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט וְלֹא שׁוֹפְתוּ עֵין אִיָּה", שְׂאָדָם לֹא יְכוּל לְתַאֵר לְאִיפָה הוֹלְכוֹת תְּפִלוֹתָיו, כִּי זֶה נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט וְכוּ', אִיָּה אִיפָה הַתְּפִלוֹת שְׁלוֹ

הולכות למעלה למעלה, כי אם אדם היה יודע איך התפללות שלו עולות למעלה למעלה ועושות רעש גדול בשמים, אזי לא היה מפסיק מלהתפלל אל הקדוש ברוך הוא. ועקר התפלה - צריכים לסלק את הדעת ואת השכל לגמרי, ולהאמין שכל תפלה, כל תחנה וכל בקשה נשמעת ונתקבלת בשמים, ולכן אשרי האשה שמציתת את רבנו ז"ל בתמימות ובפשטות גמורה, ואז טוב לה כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרנט.

אָבִי מְצִיק לִי, מִתְעַלֵּל בִּי מְלֹלִית, וְרַע לִי מְאֹד. מָה אֲנִי צָרִיכָה לַעֲשׂוֹת?

שְׂאֵלָה:

מֵאת שְׂפָרָה: שְׁלוֹם כְּבוֹד הָרַב.

יש לי שאלה לגבי כבוד הורים: יש לי אבא קשה מאד שעברתי אתו ילדות קשה מאד ומלאת פחדים וחרדות. היום אני בת עשרים ושלש, ובגללו אני בן אדם עצבני מאד. אני מרגישה שהוא נהנה להתעלל בי ולהלחם אתי, ובגלל זה אני רבה אתו המון ולא שולטת בפה שלי. ככה גם עם אמא שלי.

עזבתי את הבית ואני גרה אצל בת דודה שלי ורע לי מאד נפשית מכך מה שקורה. אני מרגישה שלא אכפת להם ממני, כאלו אני לא קיימת, וכאלו עכשו הוא מרגיש שהוא נצח. סבלתי ממנו המון. מה אני צריכה לעשות? אני פוחדת שהוא מקפיד עלי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל שפּרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי צר ומר לשמע את הבעיה שלך וכו' שעברת ילדות לא קלה וכו', אבל את צריכה לדעת היות שאת כבר גדלת ואת עצמאית וכו' אזי עליך לעשות התחלה חדשה ולהרגיל את עצמך לשכח מה שעברת וכו', ותתחילי להסתכל על העתיד שלך. את עדין צעירה מאד וכל החיים לפניך, הן אמת שקשה לשכח את ההתעללות שעברת בבית וכו', עם כל זאת אין זו תכלית להסתכל תמיד אחרונית וכו', ועל העבר הרע והמר שעברת וכו', תתחילי להסתכל איך בונים ומשקמים את עצמך מחדש, שתזכי למצא את בן זוגך ולבנות בית נאמן בישראל, ואת תתנהגי בדיוק ההפך ממה שהתנהגו אתך.

רק חזקי ואמצי מאד ואל תבלבלי את עצמך משום דבר וכו', וטוב מאד שעזבת את הבית שזה היה כמו גיהנם לך וכו', הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו שמלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך שומע תפלת כל פה, ואם תהיי רגילה להשיח ולספר את כל אשר עם לבבך עמו יתברך, זה יקל ממך מאד ויוריד את האבן הכבדה שמנחת על לבך, ואף שבהתחלה יהיה לך מאד מאד קשה דבר זה, כי יהיה נדמה לך שאף אחד לא שומע אותך, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמינה סימן כ"ב) הפשע של אדם מכניס כפירה לאדם; וכתיב (ישעיה נ"ט ב') "כי אם עונתיכם היו מבדלים ביניכם לבין אלקיכם וחסאותיכם הסתירו פנים מכם משמוע", ולכן אם תהיי חזקה בזה, במשך הזמן תראי שכל החיים שלך ישתנו לטובה, כי תרגישי שאת לא לבד, כי הקדוש ברוך הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא אוהב אותך ורק הוא מבין אותך, ולכן עשי זאת ללכת למקום שאין שמה בני אדם ותדברי עמו יתברך, ותאמיני שכל דבור ודבור שאת מדברת אליו יתברך נשמע ונתקבל

אָצלו יתְבַרַךְ, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יבוא הטוב שֶׁהַכֵּל יִשְׁתַּנֶּה לָךְ לטוב.

הַעֲקָר הַרְגִילִי אֶת עֲצֻמְךָ בְּמִדַּת הַסְּבֻלָּנוּת, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת מַעֲלַת הָאִשָּׁה שְׁקוּנָה לְעֲצֻמָּה אֶת מִדַּת הַסְּבֻלָּנוּת שְׁזָה עֲקָר גְּדוֹל בְּחַיִּים, וְזוֹ הַמַּתְנָה הִכִּי יָפָה שְׂאִשָּׁה צְרִיכָה לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים קְשָׁיִים וְנִדְמִים כִּיּם הַסּוּעֵר וְכוּ' וְכוּ', וּבִפְרָט אִשָּׁה שְׁעֵבְרָה כְּבָר מַה שְׁעֵבְרָה וְכוּ', הִיא צְרִיכָה לְקִנּוּת לְעֲצֻמָּה בְּיִתְרָה אֶת מִדַּת הַסְּבֻלָּנוּת שְׁלֹזָה זֹכִים עַל יְדֵי תַקְּףָה הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַרַךְ. וְלִכֵּן אֶת צְרִיכָה לְדַעַת - מִי הָאִשָּׁה הַמְצַלִּיחָה בְּחַיִּיהָ? זֹאת רַק הַסְּבֻלָּנִית! וְאָמַר הַחֶכֶם "אֵין דְּבַר שְׁמַחְסֵר מִן הָרַעָה כְּמוֹ הַסְּבֻל", כִּי הַסְּבֻלָּן הוּא הַמְנַצֵּחַ בְּכָל תַּחֲסוּם, וְאָמַר הַחֶכֶם "הַסְּבֻל מַעֲלָה גְּדוֹלָה, וְהִיא תַּחֲבֹלָה לְמִי שְׂאֵין לוֹ תַּחֲבֹלָה", וְלִכֵּן תֵּרְאִי לְהַתְאֵזֵר בְּמִדַּת הַסְּבֻלָּנוּת, וְתִשְׁכַּחֵי אֶת הָעֵבֶר שֶׁלָּךְ לְגַמְרִי, וְאֵז תִּהְיֶי הִכִּי מְצַלַּחַת בְּעוֹלָם, וְזֶה עֲקָר גְּבוּרַת הַגְּבוּר - לְהַתְאֵזֵר בְּמִדַּת הַסְּבֻלָּנוּת, וְכֵן אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת פָּרָק ד') אֵיזָהוּ גְבוּר? הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצֵרוֹ, שְׁנֹאֲמַר (מְשַׁלֵּי ט"ז) "טוֹב אֶרְךָ אַפִּים מִגְּבוּר וּמְשַׁל בְּרוּחוֹ מִלְכָּד עִיר", רוֹאִים מִפְּסוּק זֶה שְׁמַדְבֵּר מִסְּבֻלָּנוּת שְׁזָה עֲקָר הַגְּבוּרָה, שְׁיִכּוֹל לְכַבֵּשׁ אֶת יְצֵר הַכַּעַס, שְׁלֹא יִכְעַס יוֹתֵר, כִּי הַסְּבֻלָּן הוּא הַמְנַצֵּחַ תָּמִיד.

תְּזַקֵּי וְאִמְצִי מְאֹד וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִזְמִין לָךְ בְּחֹר טוֹב, וְתוּכְלִי לְהַתְחַתֵּן עִמוֹ וְלִבְנוֹת בֵּית מִשְׁלָךְ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרס.

**בעוד כמה ימים אעבר נתוח קיסרי. מה אפשר לעשות
על מנת שהכל יעבר בשלום?**

שאלה:

מאת שרון: שלום לכבוד מורנו ורבנו. עטרת ראשנו מוהרא"ש
שליט"א.

ברוך השם זכינו לשבת בשבת האחרונה אצל הצדיק והיה
מעין עולם הבא. בעזרת השם ביום ראשון הקרוב אני עתידה
להכנס לנתוח קיסרי שנקבע מראש עקב בעיות בריאותיות.
אשמח שהצדיק יברך אותי ללדה תקינה ועבר בריא ושלם,
וגם יאמר לי מה אפשר לעשות בזמן הנותר על מנת שהכל
יעבר בשלום, ושאיני והעבר נצא בריאים ושלמים ללא נזק.
תודה רבה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל שרון תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אל תפחד, הקדוש ברוך הוא יעזר שהכל יעבר בקלות ותלדי
בקלות מאד מאד, ואין לך מה להתפחד כלל. ראי לומר את התפלה
הזאת בכל יום כמה פעמים עד שתלדי:

רבנו של עולם! חוס וחמל עלי ותקל מעלי את צער העבור
והלדה, ותהיה עמי בעת הלדה, ויצא הולד לאויר העולם ברגע
קטן בקלות בלי שום נזק לא לי ולא לולד, ויהיה נולד בשעה
טובה ומצלחת ובמזל טוב לחיים טובים ולשלום ולבריאות
לחן ולחסד, ואני ובעלי נגדלהו לעבודתך ולתורתך הקדושה,
ונאמין בך תמיד אשר אתה נמצא ואין בלעדיך נמצא, ואתה

משגיח עלינו בהשגחה פרטי פרטית. ותשמר אותי ואת העבר שלא אהיה אני והעבר נזוקים לא בגוף, ולא באיברים, ולא בעורקים, ולא בגידים, ולא בעור ובשר, ובשאר בנין האדם, לא בתוך חלל הגוף, ולא חוץ לחלל הגוף. ותחזק את פחי ורוחי ועצמותי, כמו שנאמר "רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך, כי לך יהוה הוחלתי אתה תענה יהוה אלהי, ואני ביהוה אעלוזה אגילה באלהי ישעי, רצה יהוה להצילני יהוה לעזרתי חושה". ואזכה לילד בקלות מאד בלי שום פחד וכאב וצער כלל, ואזכה להכליל בך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשרי לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרסא.

**האם זה נכון שאסור לשמח ולרקד כעת בגלל המלחמה
ובגלל שאלו ימי בין המצרים?**

שאלה:

סאת חן יוסף: לכבוד הצדיק מוהרא"ש שליט"א!
אני מאד רוצה לקיים את עצת רבנו ז"ל להיות בשמחה תמיד, ולכן אני שומע מוזיקה ורוקד מדי יום, אבל אפוא שלי שתחיה אומרת שאסור לרקד בימים כאלו בגלל המלחמה ובגלל שאלו ימי בין המצרים. האם באמת אסור לי להיות שמח ולרקד ולהמתיק את הדינים? תודה רבה לכבוד הרב ויהי רצון שנוצח שהצדיק יעבר לגור בארצנו הקדושה באפן קבע!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי, כ"ג תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל חן יוסף גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אף שעכשו בין המצרים ואסור לשמע כלי זמר וכו', עם כל זאת מי שמפחד או שסובל על העצבים מתר לו לשמע כלי זמר, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות ה"ן סימן רע"ג) טוב להאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה נגון, כי נגון הוא דבר גדול וגבוה מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם יתברך. ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובינו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה נגון כפי שיוכל לזמר אותו, כי מעלת הנגון אין לשער ואין לתאר כלל, ומובא (ספורי מעשיות מעשה י"ג מהשבועה בעטלירס מיום ששי) אשר שם מרמז קצת מעלת הנגון, כי מבאר שם שעקר רפואת הבת מלכה שנפלה חלשות הוא על ידי נגון, הינו על ידי עשרה מיני נגינה וכו', כי המלך האכזר שהוא היצר הרע תופס את הנשמה בתוך עצבות ודכאון פנימי, ומכניס את האדם במרירות עצומה שזה החצים שיורה המלך האכזר שהוא הסמ"ך-מ"ם בתוך נשמת האדם שנקראת בת מלך, כי הנשמה הקדושה של כל אחד מישראל היא נקראת בת מלך כידוע, והיא מנחת במקום שמנחת אצל כל אחד ואחד וכו' וכו', עיפה ויגעה וחלושה בעוונותיה שהם העשרה מיני חצים, שזרק וירה בה המלך האכזר שתפסה במצודתו וכו'.

וצריכין צדיק אמת בעל כח גדול שיוכל להכניס לתוך כל המקומות שנפלה לשם ולהוציא ממנה כל העשרה מיני חצים שירה בו המלך האכזר שהוא הסמ"ך-מ"ם שמכשיל את כל אחד בחטאים ועוונות וכו', ולנגן כל העשרה מיני נגינה, כי עקר רפואתה של הנשמה שנקראת בת מלך, היא על ידי נגון ושמחה; הינו כשמרגילים את עצמם לנגן בינו לבין עצמו נגון של שמחה, אפלו שהוא לא

בעל מנגן, עם כל זאת לעצמו מפוזרים איזה נגון של שמחה או של התעוררות, וזה מכניס באדם התעלות שיעלה מהדכאון הפנימי שתפס אותו, ולכן תראה לקים את זה בתמימות ובפשיטות ותשיר בינך לבין עצמך איזה נגון של שמחה, או שתשמע איזו קלטת של שמחה שזה דבר גדול מאד מאד, כי הפלי זמר והנגונים מעלים את האדם מהעצבות ומהמרה שחורה אל שמחה רוחנית.

ולכן לא בחנם שהצדיקים מאד מאד הפליגו במעלת השמחה והנגונים, שזה יסוד גדול בחסידות להגביה את הנשמה שנקראת בת מלך, ולהחזירה אל מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, כי כל נשמה מאד מאד יקרה בעיניו יתברך כי היא חלק אלוך ממעל ממש, אבל להגיע אל זה צריכים להיות מקרבים אל הצדיק האמת, שהוא יכול למצא את הטוב של כל בר ישראל, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שמפל הנקדות הטובות שמוצא אצל כל בר ישראל עושה מזה נגון נפלא ונורא מאד, עד שהנשמה שהיא הבת מלך יוצאת מהבץ והלכלוך והבור שנפלה לשם.

הקדוש ברוך הוא ימשיך לה רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרסב.

לפני כמה חדשים נכנסה בי מחשבה שאני המשיח. איך מבטלים את הדמיונות הללו?

שאלה:

מאת בנימין: אני מתנדב בחוה שנמצאת מעל יבנאל, וירדתי לעשות שבת ביבנאל עצמה. הקדוש ברוך הוא זכה אותי להגיע לקהלה שלך בכלל ולהתארח אצל משפחה מדהימה,

וְכַף נְחֻשְׁפֹתֵי לָרֵב וּלְתוֹרָתוֹ הֶעֱצוּמָה. יֵשׁ לִי כֹמָה שְׁאֵלוֹת
 שְׁלֹדְעֵתִי יוּכַל הָרֵב לַעֲזֹר לִי בְהֵן: א. לְאַחֲרוֹנָה אָנִי מְרַגֵּשׁ
 כְּאֵלוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַוֵּן אוֹתִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבְנֵנוּ, וְהִשְׁיֵא הִיָּה
 בְּשִׁבְתְּ כַּאֲשֶׁר נְחֻשְׁפֹתֵי יוֹתֵר מִתְמִיד לְעִמֵּק תּוֹרָתוֹ שֶׁל רַבִּי
 נַחֲמָן אֶצֶל אוֹתָהּ מְשֻׁפָּחָה. אֵינִי יוֹדֵעַ כִּיצַד לְהַמְשִׁיךְ הַלָּאָה,
 וְהָאֵם בְּכָלֵל עָלֵי לְהִתְקַדֵּם בְּכוּן זֶה. אֲשֻׁמַּח לְעֵצָתוֹ שֶׁל הָרֵב.
 ב. לִפְנֵי כֹמָה חֲדָשִׁים נִכְנָסָה בִּי מַחְשְׁבָה שְׁאֵנִי הוּא הַמְשִׁיחַ
 מְכַל מִינֵי סִבּוֹת שֶׁהַשְּׁלִיתִי אֶת עֲצָמִי. נִסִּיתִי לְדַבֵּר עִם אָבִא
 שְׁבִשְׁמַיִם שִׁיעֲזֹר לִי לְהוֹרִיד גְּאֻוֹה וְהִירוֹת זו, אוּ לְהַפְּךָ לְאִמַּת
 לִי אוֹתָהּ, אֲךָ לֹא זָכִיתִי עוֹד לְרְאוֹת אֶת הַסִּימָנִים שֶׁהִשֵּׁם שְׁלַח
 לִי. אֵנִי נוֹרָא מְבַלְבֵּל וְאֲשֻׁמַּח אִם הָרֵב יוּכַל לְתַתּ מַעֲנָה גַם
 לְשִׁאלָה זוּ.

ג. שְׁמַתִּי לֵב שֶׁנוֹרָא אֲכַפֵּת לִי מָה אַחֲרָיִם יַחְשְׁבוּ עָלַי וְמָה יִגִּידוּ:
 אִיךָ מַעֲלִימִים מוֹדָה זוּ?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר מַסְעִי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל בְּנֵימִין נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבָךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן ע"ב) שֶׁעַקֵּר הַגְּדֻלָּה
 שְׁמַקְבָּלִים מִהַצְדִּיק הִיא שְׁפָלוּת, כִּי הַצְדִּיק מַחְדִּיר מִבְּאֲדָם כָּל כֶּף אֶת
 גְּדֻלַּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׁאָדָם מִתְבַּטֵּל מִמִּילָא בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ,
 וְאֵינּוּ רוֹצֵה כְּלוּם רַק לְהַכְּלִל בּוֹ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְכָכָל שְׁמַקְבָּל
 מִהַצְדִּיק - בֶּן מַקְבָּל מִמֶּנּוּ גְדֻלָּה, וְעַקֵּר הַגְּדֻלָּה הִיא שְׁפָלוּת, שְׁאָדָם
 נַעֲשֶׂה שְׁפָל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ וּמִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצְחִית,
 שְׂיָבוֹא הַיּוֹם שִׁיעֲטֹרֵךְ לְעֹזֵב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (סוֹטָה ח) שֶׁנַּעֲשֶׂה שְׂכָן לְעַפְרָ בְּחַיִּיו, וְלִכְּנֵן מִי שֶׁתְּמִיד רַק מִסְתַּכֵּל עַל
 גְּדֻלוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אִיךָ שְׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בַּלְעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל

לכל אלקות גמור הוא, על ידי זה הוא נתבטל בעיני עצמו לגמרי, וכבר לא רוצה להיות שום דבר, אלא הוא רוצה רק להכליל בו יתברך.

כל מי שיש בו גאונה וגדלות וכו' יש בו שגעון להיות משיח וכו', ולכן אנחנו מוצאים שכל המשגעים תמיד טענו שהם 'המשיח', וזה בא מחסרון הדעת שבא מישות וגאות, ולכן לא בחנם שאמר הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו שאדם לא משתגע מחמת מחלות וחלאים, אלא מחמת גאות וישות, ולכן כל משגע שיש בו שכוון ישות וגדלות, נכנס בו הדמיון שהוא 'המשיח'.

ולכן אם אתה רוצה להתקרב אל רבנו ז"ל, עליך לבטל את כל ישותך לגמרי, כי אי אפשר לקבל מהצדיק אלא כשמבטל את עצמו בכל מכל כל נגד הצדיק, אשר ממנו מקבלים את המתנה הכי יפה שהיא שפלות, שאדם שפל בדעתו ואינו רוצה שום דבר רק מה שהוא יתברך רוצה וכו' וכו', וצריך שתזכר שתכף ומיד כשאדם לא רוצה שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא, על ידי זה לא אכפת לו מה שאחרים חושבים עליו וכו' וכו', כי מה לו עם אחרים? אין לו בעולמו רק את הקדוש ברוך הוא בעצמו. אשרי מי שמגיע לזה, ואז הוא חי חיים נעימים, חיים בריאים ושלמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרסג.

רבי חיים ויטאל כתב שרבו למודו של תלמיד חכם צריך להיות בקבלה. האם גם בדורנו?

שאלה:

מאת ראובן: יש לי חבר בר אורין ותלמיד חכם גדול אשר הראה לי את ההקדמה של רבי חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן על ספר 'עץ חיים', שם אומר הרב בנחוצות שרבו למודו

שֶׁל תַּלְמִיד חָכֵם צָרִיךְ לִהְיוֹת בַּקְבֵּלָה וּבִסְתָרֵי תוֹרָה וַיֵּשׁ לוֹ
 סּוּבוֹת וּרְאִיּוֹת רַבּוֹת לְכַף.
 שְׂאֵלַתִּי הִיא: הָאֵם מְדַבֵּר גַּם עַל דוֹרְנוּ, אוֹ שְׁבִדוֹרְנוּ צְרִיכִים
 לְלַמֵּד אֶת הָרֵב בְּפִשְׁט וּקְצַת בְּנִסְתָּר וּבַקְבֵּלָה?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר מַסְעֵי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל רְאוּבֵן נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אָדָם צָרִיךְ לְלַמֵּד אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות ה"ן סימן
 כ"ח) רְאוּי לְאָדָם שֶׁיַּעֲבֹר וַיִּלְךָ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים,
 וּלְלַמֵּד כָּלֵם כְּדִי שִׁיְהִיָּה בְּכָל מְקוֹם, כְּמוֹ שְׁנִמְצָא הַשָּׂרִים הַגְּדוּלִים
 שֶׁהוֹלְכִים וְעוֹבְרִים בְּמַדִּינוֹת, וּמוֹצִיאִים הוֹצָאוֹת רַבּוֹת עַל זֶה כְּדִי
 שִׁיּוּכַל אַחַר כֵּן לְהִתְפָּאֵר וְלוֹמַר שֶׁהִיָּה בְּמַדִּינוֹת כְּמוֹ שְׁדַרְךָ הַשָּׂרִים
 לְהִתְפָּאֵר וְלוֹמַר "הִיִּיתִי בּוֹרְשָׂא" וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה. כְּמוֹ כֵּן רְאוּי שִׁיְהִיָּה
 הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּכָל מְקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה כְּדִי שִׁיּוּכַל
 לְהִתְפָּאֵר בְּעוֹלָם הַבָּא שֶׁהִיָּה בְּכָל מְקוֹם, דִּהְיִנּוּ בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים,
 וְלַעֲתִיד בְּעוֹלָם הַבָּא מְזִכִּירִין אוֹתוֹ כֹּל מֵה שֶׁלְּמַד בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְלִכֵּן עַל הָאָדָם לְסַדֵּר לְעֲצֻמוֹ סֵדֵר נְכוֹן לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מְקַרָּא
 (מִפְרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ), מִשְׁנָה פְּסֻדָּרָן, בְּבִלִי יְרוּשָׁלַיִם וְתוֹסֶפֶתָא פְּסֻדָּרָן,
 וְכֵן לְלַמֵּד אֶת כָּל הַמְדַרְשִׁים, סְפָרֵי הַזִּהָר וְהַתְּקוּנִים, וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל
 לְלַמֵּד הַרְבֵּה פּוֹסְקִים, רַמְבַּ"ם, טוֹר בֵּית יוֹסֵף וְשִׁלְחָן עֲרוּף, וְכֵן יִקְבַּע
 לְעֲצֻמוֹ קְבִיעוֹת לְלַמֵּד בְּעֵץ חַיִּים וּפְרִי עֵץ חַיִּים וּשְׁמוֹנֵה שְׁעָרִים וְכוּ'.

מֵה שֶׁפְּתַבֵּת שְׂרָבֵי חַיִּים וַיִּטְאַל זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה אָמַר שֶׁהֶעֱקַר
 לְלַמֵּד קַבְלָה וְכוּ', תַּעֲזִין עוֹד פַּעַם בְּהַקְדָּמָה וְתִרְאֶה שֶׁהוּא כּוֹתֵב שְׂאֵדָם
 צָרִיךְ לְמַלְאוֹת אֶת עֲצֻמוֹ קֵדָם בְּהַרְבֵּה בְּשׂוֹר וַיִּזַּן, הִינּוּ גְמָרָא פְּרוּשׁ
 רַש"י וְתוֹסֶפּוֹת, וְד' חֻלְקֵי שִׁלְחָן עֲרוּף, כְּדִי שֶׁיַּדַּע אֶת הַהִלְכָה אִיךָ
 לְהַתְּנַהֵג.

ספרי קבלה צריכים ללמד רק עם ההקדמות של הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, שבלי זה יכולים להיות כופר בכל רחמנא ליצלן ולקצץ בנטיעות רחמנא לישזבן, כידוע שמי שלומד קבלה בקלות יכול להטעות את עצמו עם דמיונות גדולים, ובפרט עכשו שיש לנו את ספרי רבנו ז"ל, צריכים להשקיע המון זמן בספרי רבנו ז"ל, אשר דיקא על ידי ההקדמותיו הקדושות יכולים לעשות לעצמו דרך להבין הן בנגלה ומכל שפן בנסתר, וכמוכא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות תפלין הלכה ה' אות ל"ח) כי על פי הדברים האלה (הינו על פי דברי רבנו ז"ל) והוצא בהם המבארים בדברינו, תוכל לעשות לך דרך להבין מעט מזעיר בדרכי הקבלה של הזהר הקדוש והאריז"ל להוציא מהם דרכים ועצות למעשה על פי ההקדמות נוראות ועצות אמיתיות של דברי תורתו של רבנו ז"ל, שכל תורה ותורה וכל מעשה ומעשה היא פותחת שערים רבים של השגת אלקות, שעל ידי זה יכולין להבין גם כל דרכי הקבלה, אם תזכה לשקד על תורתו הקדושה יום יום בשקידה רבה; עין שם.

ולכן עכשו כשעובר על כל אחד מה שעובר משפרים וגלים, ואין אדם שיהיה נקי מפגעי ומקרי הזמן שעוברים עליו מדי יום ביומו מחדש, מרחמים ללמד הרבה את ספרי רבנו ז"ל, הן זה שלומד נגלה, והן זה שלומד נסתר, כי בלי למוד ספרי רבנו ז"ל אדם ישבר לגמרי, ולכן מה טוב ומה נעים שתשקיע את עצמך בספרי רבנו ז"ל ובפרט בשיחותיו הקדושות שהם ספרי "שיחות הר"ן" ו"חיי מוהר"ן", שבפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן שני"ח) שבכל שיחה ושיחה שהיה משיח ומדבר עמנו יכולים להיות על ידה איש כשר, ואפלו צדיק גמור כל ימי חייו כמו שאני רוצה (אזוי וויא איה מיין איין גוטער ייד), אם ירצה לילך עמה לקיים כפי שיחתו הקדושה.

ונכתב על זה מוהרנ"ת ז"ל (שם): וגם אפלו עכשו כשלומדין דבריו הקדושים יש להם גם כן כח גדול לעורר להשם יתברך לזכות לדרכי השם באמת למי שישים לבו היטב לדבריו ולשיחותיו

הקדושים הנאמרים בספריו הקדושים, כי כל שיחה שלו היא התעוררות נפלא ונורא מאד ודרך ישרה ונכונה מאד לעבודת השם יתברך לכל אחד לפי מדרגתו יהיה באיזה מדרגה שיהיה. אפלו מי שהוא במדרגה עליונה מאד יכול לקבל דרך ישרה ועצות נפלאות מכל שיחה ושיחה שלו. וכן להפך - מי שהוא בתכלית מדרגה התחתונה חס ושלום באיזה מקום שרק לא יהיה, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נכונות מכל שיחה ושיחה שלו למלט נפשו מני שחת, ולשוב אל השם יתברך באמת אם ישם לבו לדבריו היטב, ויקים אותם באמת ובתמימות בלי שום חכמות, אשרי מי שיאחז בהם].

הקדוש ברוך הוא יצליח את דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרסד.

אני גר לבד עם אמי, ועכשו רוצים להביא לה מטפלת גויה. מה עלי לעשות?

שאלה:

מאת משה: תודה רבה לצדיק על ססירות הנפש למען עם ישראל.

אני חי עם אמא שלי בבית ואני האח היחיד ששומר מצוות. האחים שלי רוצים להביא לאמא גויה שתטפל בה. מה עלי לעשות בענין הזה? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה שואל שאלה גורלית וכו' שגובלת בפקוח נפש וכו', בודאי אין דבר יותר חשוב בחיי האדם כמו מצות כבוד אב ואם, שזו המצוה הכי גדולה שכוללת את כל המצוות, כמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה פ' רשע כ"ו) כל העולם כלו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמר (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות - כבוד את אביך ואת אמך; ואמר (קידושין ל:) שלשה שתפין הן באדם - הקדוש ברוך הוא, ואביו ואמו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש ברוך הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבדוני; רואים מזה שאם מכבדים את אבא ואמא בזה מכבדים את הקדוש ברוך הוא, ולכן אף שזה קשה מאד להחזיק אבא או אמא מבגרים בבית וכו', עם כל זאת צריכים לזכר טוב טוב כי מה שעושים להורים, יקבלו את זה חזרה מילדיהם בלי שום רחמנות כלל, ואדרבה, אם מתאכזרים נגד ההורים כשהם מבגרים, יקבלו את זה חזרה פי כמה מהילדים, וזה ברור כשמש ואלו מעשים שבכל יום.

עם כל זאת, אם זה תלוי שאחד צריך לשמש אותם עשרים וארבע שעות, אזי ראוי להכניס מטפלת שתטפל בהם, וגם צריכים תמיד לעמד על המשמר שהמטפלת לא תהיה אכזרית ורשעית שהיא תתעלל בהם אשר דבר זה מאד מאד מצוי, וצריכים לשמר על דבר זה מאד, כי מי שמכניס מטפל או מטפלת עבור הורים מבגרים צריך לעמד על המשמר שלא יתעללו בהורים, כי לצערנו הרב היו המון מקרים כאלו וכו'.

אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות שיש לך שאתה יכול להחזיק את ההורים, יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרסה.

אני עובד באותו מקום כבר עשר שנים, וכל הזמן מורידים את שכרי. האם לעזב?

שאלה:

מאת חן: שלום כבוד הרב. אני עובד באותו מקום כבר עשר שנים, ולא טוב לי שם. ישנה ירידה הדרגתית בשכרי בצורה חדה ולארוך זמן, וכרגע אין לי משהו אחר באפק. האם עלי לעזב או שמוא להשאיר? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל חן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מוהרנ"ת ז"ל אמר שפרנסה לא זורקים, אלא כשהפרנסה תזרק אותך אז תחפש עבודה אחרת. לעת עתה אין לך שום מקום אחר וכו', ולכן לא כדאי לך לזרק ולעזב את המשרה שיש לך, ואף ששמה לא טוב בשבילך, וגם הורידו לך קצת מהמשכורת וכו', עם כל זאת מאחר שאין לך עדין דבר אחר אז אל תזרק את זה, והרגע שיהיה לך דבר אחר, אזי אל תפחד ותקח את הדבר החדש. העקר תראה להיות עצמאי בדעתך, ואל תפחד אל תכנס בקטנות הדעת והמחין, כי גדול אדונינו רוב להושיע, ופרנסה זה מהקדוש ברוך הוא ולא מבשר ודם.

פעם בא אדם עגלון אל החפץ חיים זכרונו לברכה ובכה מאד, ושאל אותו החפץ חיים זכרונו לברכה: למה אתה בוכה? ענה לו: זה שמפרנס אותי נפטר. אזי החפץ חיים זכרונו לברכה התחיל לצחק ואמר: הקדוש ברוך הוא הוא הן ומפרנס לכל, ולא הסוס שלך שהתפגר מפרנס אותך... ולכן אדם צריך תמיד לזכר שרק הוא

יתברך זן ומפרנס לכל, ולא יפחד משום בריה שבעולם כי גדול אדונינו ורב להושיע.

העקר להרגיל את עצמו לבקש בכל יום ממנו יתברך על פרנסה, כי רק הוא יתברך זן ומפרנס את בריותיו, ואמרו חכמינו הקדושים (ילקוט שמות רמז ס"ו) שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי: מפני מה לא ירד מן לישראל פעם אחת בשנה? אמר להם: אמשל לכם משל למה הדבר דומה - למלך בשר ודם שהיה לו בן אחד, פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה ולא היה מקביל פניו אביו אלא פעם אחת בשנה. חזר וקבע לו בכל יום, והיה מקביל פניו בכל יום. אף ישראל מי שהיו לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג ואומר שמא למחר לא ירד מן ונמצאו כלם מתים ברעב, ונמצאו כלם מכונים את לבם לאביהם שבשמים; ולכן כשבר ישראל בא בכל יום ומבקש ממנו יתברך פרנסה - הקדוש ברוך הוא נותן לו, כי הוא יתברך אב הרחמן, וצופה ומביט ומחכה שאנחנו בניו נבקש ממנו, ואז יתן לנו בשפע גדול.

הקדוש ברוך הוא ירחיב לך בגשמיות וברוחניות, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרסו.

**כבר שש שנים על הפרנסה והבית נופל רק עלי, ואני על
99 יאוש. מה עושים?**

שאלה:

מאת מיכל: אנחנו נשואים חמש עשרה שנה, ויש לנו שלשה בנים. לאחר שגרנו שלש עשרה שנה בקהלה מסוימת, לפני כשנתיים עברנו לירושלים כי בעלי הציב אולטימטום שאם

אני לא באה אתו - אָז הוא הולך לבד! הלכתי אתו בתקוה שהמָצב הזוגי ישתפר והוא יכנס ל"כולל" כפי שהבטיח ויקח חלק בעל הבית, אך היום בעלי לומד בבית, לא מענין להכנס לשום כולל, וכן לא מוכן לעזר בפרנסה. כל על הפרנסה והבית נופל עלי כולל גדול הילדים, ובנוסף הוא מבזה אותי ויש לו הרבה טענות עלי. בקשתי ממנו שגלה ליעוץ אצל רב או כל גורם אחר, אך הוא לא מוכן וטוען שיש לו את רבנו הקדוש וזה מספיק, ושאני אלף לבד. האמת שאני על סף יאוש כי בבית הוא כמעט ולא מתפקד רק מתי שבא לו, וכך זה נמשך כבר שש שנים. מה עושים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל מִיכָל תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אני לא יודע מי הרב של בעלך וכו', ואם בעלך אומר שהרב שלו הוא רבנו ז"ל וכו', אזי אני מִכְרַח לְכַתֵּב לוֹ מַה דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעֵינֵי שְׁלוֹם בֵּית.

רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו, כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקרם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט.) 'אוקירו לנשייכו פי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים]; וכן אמרו (במות ס"ג.) 'דיינו שמגדלות את בנינו ומצלת אותנו מן החטא', ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב שהבעל מִכְרַח לְעֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצאת

אותו, עליו הדבר הראשון לעזר לאשתו בכל המוכנים, כי רבנו ז"ל הקפיד על דברים אלו מאד מאד, על אלו שמשפילים את נשותיהם, ומי שהיה לו סכסוך עם אשתו, רבנו ז"ל לא רצה לקבל אותו לגמרי, ולא רצה אפלו לראות אותו.

וידוע הספור שהיה בשבועות או בחנכה, שאמר רבנו ז"ל בעת שהיה יושב על השלחן עם אנ"ש: "ווער האט דאס אין זיך אזא עזות, צו האבן ביי מיין טיש א הרהור רחמנא ליצלן, איך מיין ניט טשערנער, ניט ברסלב'ר, ניט טעפליקער" [מי יש לו את העזות שהיה לו הרהור רע בשלחני? אני לא מתכוון על אנשי שלומנו מהעיר טשערין, ולא מהעיר ברסלב, ולא מהעיר טעפליק], וטיראוויצער לא הזכיר, והבינו אנשי שלומנו מי הוא האיש הזה, כי היה שם אחד מטיראוויצע שלא היה לו שלום בית כשתי שנים, ותכף קם רבנו ז"ל מן השלחן ונכנס לתדרו. והאיש הזה שלא היה לו שלום בית עמד על הפתח ובכה הרבה מאד, וגם אנשי שלומנו בקשו מרבנו ז"ל בעדו, עד שהבטיח שיחזר לביתו וישלים מיד עם אשתו. ואז יצא רבנו ז"ל מתדרו, והמשיך את סדר הנהגתו בשלחנו הטהור. רואים מכל זה איך שרבנו ז"ל הקפיד על שלום בית, ואם לא היה שלום בית - לא רצה לשבת אפלו באותו שלחן איפה שהאדם הזה יושב.

את צריכה להראות את זה לבעלה, כי אם הוא רוצה לצית את רבנו ז"ל זוהי דעת רבנו ז"ל - שהבעל צריך לכבד את אשתו, וכמוכן אם הבעל מכבד את אשתו, אזי גם האשה צריכה לכבד את בעלה, ובאמת כל זוג צריכים לדעת אשר איש ואשה צריכים להיות ותרגנים אחד לשני, ולתת תשומת לב אחד לשני, וזו שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, דעו לכם שזה הסמ"ך-מ"ם שבא לשבר את הבית. הזהר הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא - חצי גוף, נמצא כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "ודבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וביחד הם שלם, מה שאין כן כשאחד

רוצה להשתלט על הזולת, זה הסמ"ך-ך-מ"ם, הינו ששים על ארבעים, "אני יותר ממך" וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, וההוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמ"ך-ך-מ"ם ששים על ארבעים, ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמתי, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקומו: גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחס", ולכן אם רוצים שלום בית אמתי, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, לותר אחד לשני, ואז הם חצי חצי, שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדרית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

הקדוש ברוך הוא ששמו שלום, ישים שלום בתוך ביתכם, ותחיו ביחד באהבה אחוה ורעות, ואז השכינה תשרה בביתכם, כי (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, אי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצא שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלו' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרסז.

**לא יכלתי להתאפק ועניתי בתקיפות לאדם שצער אותי,
ומאז אני רודפת את עצמי**

שאלה:

מאת אורית: שלום וברכה לרב היקר שליט"א.
יש מישהו שלוחץ עלי תמידית וכבר הרבה מאד זמן דוחק
אותי לפנה. השתדלתי מאד לקיים את הצויו של רבנו לדם
ולשתק, אך נאגרה בי הרבה בקרת, לא עמדתי בנסיון,
ופלטתי כל מיני דבורים שהייתי מעדיפה לא לומר.
עכשו אני בצער מזה ואני רודפת את עצמי בגלל מה שקרה.
איך משתחררים מזה?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל אורית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ולא להתבלבל משום
דבר בעולם, העקר להכניס במח מחשבתך את אמתת מציאותו יתברך
- אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ולכן
הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא ולעשות בכל פעם
התחלה חדשה, ולשכח את העבר. למה את צריכה לענות את עצמך
ולרדף את עצמך על לא דבר? רב הפעמים אדם רודף את עצמו יותר
ממה שאחרים רודפים אותו וכו', כי אם אדם תמיד חושב מה הזולת
יגיד עליו והוא מענה את עצמו יותר ממה שאחרים מענים אותו וכו'.

אדם צריך להכניס בעצמו תמיד אמונה פשוטה בו יתברך לידע
אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל
העליון, ולכן אם אחד מבזה אותך, גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן

חלק א' סימן ו') שְׁעַקַר הַתְּשׁוּבָה הוּא שִׁישְׁמַע בְּזִיוְנו וְיָדַם וְיִשְׁתַּק, וְלֹא צְרִיכִים לַעֲנוֹת לְכָל אֱלוֹ שְׁעוֹשִׁים עָלֶיךָ בְּקִרְתָּ וְכוּ' אוּ מְדַבְּרִים עָלֶיךָ כָּל דְּבַר אֲסוּר וְכוּ', וְלִכֵּן רָאִי לְהִרְגִיעַ אֶת עֲצָמְךָ, וְאַל תִּכְנָסִי בְּלַחֲץ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, תִּרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, שְׂזָה נִקְרָא אֶצֶל רַבְּנֵינוּ ז"ל הַתְּבוּדָּוּת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מְזֵה. וְהַעֲקָר לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד עַל מִדַּת הַשְּׂמִחָה, כִּי הִרְגַע שְׂאָדָם שֶׁשׁ וְשִׂמַח עַל יְדֵי זֶה נִתְרַחֲבֵת דַּעְתּוֹ וְכִבְרֵי אֵינוֹ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוּם דְּבַר וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִכֵּן עָשִׂי זֹאת לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר, וְתַעֲשִׂי הַתְּחִלָּה תְּדִשָּׁה, וְשִׁלֵּא תִהְיֶה לְךָ שׁוּם תְּרַעֲמַת עַל עֲצָמְךָ, וְתִבְרַחֲמִי מִכָּל מִינֵי רַגְשֵׁי אֲשָׁמָה וְכוּ', וְתִהְיֶי הַכִּי מְאֻשְׁרַת בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרסח.

**שְׁמַעְתִּי שְׂפָאוֹת אֲרָכוֹת מְעוֹרְרוֹת דִּינִים עַל הָאָדָם.
הֲאֵם זֶה נִכּוֹן?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת יְהוֹנָתָן: לְכַבֹּד קִדְשַׁת מוֹהֲרֵי א"ש שְׁלִיט"א.
יֵשׁ לִי שְׁעַר אֲרָךְ, וְשָׁמַעְתִּי שְׂאֻמוֹרִים שְׂזָה מְעוֹרֵר דִּינִים עַל הָאָדָם. לְאַחֲרוֹנָה עָלָה בִּי רְצוֹן לְהִסְתַּפֵּר וּלְהַשְׁאִיר פְּאוֹת אֲרָכוֹת כְּמוֹ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, אֲךָ שָׁמַעְתִּי שֶׁיֵּשׁ כְּאֵלוֹ שְׂאֻמוֹרִים שְׁגָם פְּאוֹת אֲרָכוֹת מְעוֹרְרוֹת דִּינִים עַל הָאָדָם. הֲאֵם זֶה נִכּוֹן? וְהֲאֵם יֵשׁ מְשֻׁמְעוֹת לְאַרְךָ הַפְּאוֹת? אֲשַׁמַּח אִם תּוּכְלוּ לְהַרְחִיב בְּעֵינַי. תּוֹדָה רַבָּה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יהונתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

שעור פאות זה עד הסנטר וכו', וידוע שרבנו ז"ל הלך עם פאות מסדרות מאד, כמו תלתלים, כמובא (חיי מוהר"ן סימן תק"ז) שבפאות יש בזה סודות גדולים, ובפרט פאות תלתלים שקורין גיקרייזלטע פאות, וזה מרמז בפסוק (שיר השירים ה' י"א) "קוצותיו תלתלים". ואנשי שלומנו מספרים שהבחינו אצל רבנו ז"ל שבכל פעם שיצא מביתו הרטיב את אצבעותיו הקדושות וסדר את פאותיו, וכך הלכו אנשי שלומנו בכל הדורות, עם פאות מסדרות.

רק בעשור השנים האחרונות מאז שהתחילו להתקרב בעלי תשובה אל דעת רבנו ז"ל, והיות שהיו להם שערות ארכות כמו דב וכו', וכשחקכו את זה נשארו להם פאות ארכות ומפזרות וכו', אשר אין לזה שום מקור לא בחסידות ברסלב, ולא בהנהגת בר ישראל ללכת עם פאות מפזרות כמו שד וכו', וזה בא רק מהחדשים שמקורב באו וכו', שנעשה אצלם סטיל כזה ללכת עם פאות מפזרות, וזה לא שיה בכלל לחסידות ברסלב, וכן באף חסידות אין דבר כזה ללכת עם פאות מפזרות וכו', ואין לזה שום הנהגה ומקור ביהדות כלל.

בודאי צריכים לספר את השערות, כי השערות הן דינים, וצריכים מאד מאד לשמר לא לגדל שערות גדולות, ובפרט בלוריות וכו', שזה חציצה לתפלין.

הקדוש ברוך הוא יוליך אותך בדרך האמת, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרסט.

**קִשָּׁה לִי מֵאֵד שְׂאִין לִי מִיִּשְׁהוּ שְׂמִבִּין אוֹתִי וְשֹׂאֹכֵל לְפָרֵק
אֶצְלוֹ אֶת לְבִי**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת גְּלִית: לְכַבוֹד הָרַב הַיָּקָר.

כָּל יוֹם שְׂעוּבָה, עוֹבֵר עָלַי בְּדֹאגוֹת - אֲנִי מְרַגְּשָׁה שְׂאִין לִי מִנּוּחַ
לְנַפְשִׁי, אֲנִי דוֹאגֶת עַל זֶה וְעַל זֶה, כָּל הַיּוֹם דֹּאגוֹת וְדֹאגוֹת עַד
שֶׁאֶפְלוּ כּוֹאֵב לִי בְּאֵזוֹר הַלֵּב. אִין לִי מִיִּשְׁהוּ שְׂכֹל לְהַבִּין אוֹתִי
וְשֹׂאֹכֵל לְפָרֵק אֶצְלוֹ אֶת לְבִי. אֲנִי לְבִדִּי וְקִשָּׁה לִי. אִיךְ מִתְגַּבְּרִים
עַל הַדֹּאגוֹת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר מִסְעֵי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל גְּלִית תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כ"ד) מִצְוָה גְּדוֹלָה לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְלִהְתַּגַּבֵּר לְהַרְחִיק הָעֵצְבוֹת וְהַמְרָה שְׂחוּרָה בְּכָל כּחוֹ,
וְכָל הַחוּלָאֵת הַבָּאִין עַל הָאָדָם, כְּלָם בָּאִין רַק מִקְּלִקוּל הַשְּׂמִחָה וְכוּ'.
וְכַפִּי קְלִקוּל הַשְּׂמִחָה וְהַנְּגוּן, כֵּן בָּא הַחוּלָאֵת עַל הָאָדָם. וְגַם חֲכָמֵי
הַרוֹפְאִים הָאֲרִיכוּ בְּזֶה, שְׂכָל הַחוּלָאֵת עַל יְדֵי מְרָה שְׂחוּרָה וְעֵצְבוֹת,
וְהַשְּׂמִחָה הוּא רְפוּאָה גְּדוֹלָה בֵּין בְּגִשְׂמֵי בֵּין בְּרוּחָנִי, וְצָרִיךְ לְהַתְּגַבֵּר
מְאֹד בְּכָל הַכּוּחוֹת, לְהִיּוֹת אִךְ שְׂמַח תְּמִיד. כִּי טַבַּע שֶׁל הָאָדָם לְמִשְׁךָ
עֲצָמוֹ לְמְרָה שְׂחוּרָה וְעֵצְבוֹת מַחֲמַת פְּגִיעֵי וּמַקְרֵי הַזְּמַן, וְכָל אָדָם מְלֵא
יִסּוּרִים, עַל כֵּן צָרִיךְ לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּכַח גְּדוֹל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
תְּמִיד וּלְשִׂמַח אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל אֲשֶׁר יוּכַל.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (תַּיִי מוֹהֲר"ן סִימָן תַּקצ"ג) שֶׁאֶפְלוּ בְּעֵת הַצֵּעֵר וְהַרְחוּק
מִעֲבוּדָתוֹ וְתַבְרַךְ וְכוּ', וְכֵן מֵה שְׂעוּבָר עָלָיו כָּל מִינֵי צְרוּת וְיִסּוּרִים

ומרירות ומכאובים וכו', עם כל זאת צריכין להתחזק להיות אך שמח תמיד, ולשמח את עצמו בכל מה דאפשר במה שמוצא בעצמו איזה נקדה טובה עדין, כי כל בר ישראל מלא נקדות טובות, כמאמרם ז"ל (ברכות נ"ז:) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון; והעולה על הכל צריך לשמח במה שזכה שלא עשני גוי כגויי הארצות וכו', ולהפך את כל היגון ואנחה והצער והיסורין לשמחה גדולה, וצריכים לשמר מאד מאד מעצבות ומרירות ומדכאון שזה אבי אבות הטמאה וכו', ואפלו שהסמ"ך-מ"ם רוצה לשבר אותו לגמרי ולומר לו שאין לו כבר שום תקנה ותוחלת, עם כל זאת ראוי לו לומר לעצמו, אף על פי שאני כמו שאני וכו', אף על פי כן זכיתי להיות מזרע ישראל, ולקיים כמה מצוות בכל יום - ציצית, ותפלין, קריאת שמע וצדקה, ושבת וכיוצא, ואף על פי שגם בעשית המצוות הם כמו שהם וכו', אף על פי כן על כל פנים יש בהם בודאי נקדות טובות מאד שנעשה מהם שעשועים גדולים למעלה בכל העולמות, כי הרי אפלו על ידי המצוות שנעשין על ידי פושעי ישראל, כי כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, מתפאר בו השם יתברך הרבה, כמו שכתוב (ישעיה מ"ט) "ישראל אשר בך אתפאר", וצריכים לדעת אשר המרה שחורה והעצבות מתגברים על האדם יותר מן הכל, וקשה לשברה יותר מכל המדות, ומזקת לאדם מאד יותר מהכל. וכל עקר התרחקות של כל אדם מהשם יתברך, היא רק מחמת עצבות ומרה שחורה ודכאון שמתגברים עליו, על כן צריכין לראות לשמח את עצמו בכל הכחות בכל מה דאפשר אפלו בעת שצור לאדם ודחוק לו מאד בגשמיות וברוחניות, הן בפרנסת הנפש, הן בפרנסת הגוף, אף על פי כן צריך לראות לבטח תמיד בהשם יתברך שסוף כל סוף לא יעזב השם יתברך אותו וכו', ולכן ראוי לשמח את עצמו בכל מה דאפשר; וזה התכלית והשלמות שאדם צריך להגיע אל זה.

ולכן ראי להיות בשמחה עצומה, ותשתדלי מאד מאד לא לתת לעצבות ולדכאון שיתפסו אותך, כי הסמ"ך-מ"ם רוצה רק לשבר

את האדם ולהפילו בעצבות ובמרירות ודכאון, כי זה כל כחו, ורבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על מדת השמחה, ואמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שצריכים להכריח את עצמו עם כל הכחות להיות בשמחה, ואת צריכה לדעת שלהיות בשמחה זה בא במסירות נפש הכי גדולה, ולכן אשרי מי שמכריח את עצמו להיות בשמחה, ואז טוב לו כל הימים, וכן הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, אשר אין טוב מזה, כי כל דבור ושיחה שאדם מדבר ומשיח לפני הקדוש ברוך הוא, נשמע ונתקבל בכל העולמות, וגורם נחת רוח למעלה. אשרי האשה שחזקה בזה בכל יום.

ובאמת זה תלוי בזה - כפי שמכריחים את עצמו להיות בשמחה, על ידי זה נתרחב הלב והדעת, ומתחזקת האמונה בו יתברך שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ומלא כל הארץ כבודו, ועל ידי זה מרגילים את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, ועל ידי זה מורידים אכן כבדה מהלב. וזו המתנה שקבלנו מרבנו ז"ל - שאדם יהיה רגיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ופשיטות גמורה, ויספר לו יתברך את כל מה שעובר עליו, וזה ידביק אותו אל האין סוף ברוך הוא.

ולכן דעי לך שאת לא לבד, הקדוש ברוך הוא נמצא אתך עמך ואצלך, והוא רק מחכה שתפתחי את הפה לדבר אליו יתברך, ואת צריכה להתרחק מדאגות, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות עצבות סימן ד') על ידי דאגה בלב נופל על האדם אימת מות; וחכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין ק:) לא תעיל דו"א בלבך דגברי גיברין קטל דו"א [לא תכניס דאגה בלבך, כי הרבה גבורים הרגה הדאגה].

ולכן ראי לקים את כל זה ועל ידי זה יתבטלו ממך כל הדאגות והפחדים היתרים, וכך החיים שלך ישתנו לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרע.

**בעלי עובד כעצמאי כבר שבע שנים, אף לא רואה ברכה.
מה אפשר לעשות?**

שאלה:

מאת ליאת: לכבוד מוה"רא"ש שלום רב, רפואה שלמה והצלחה בכל.

א. אני בהריון מתקדם ולא עובדת. בעלי עובד כעצמאי, ולמרות שיש לנו חובות גדולים וכבר שבע שנים הוא לא רואה רוח מעסוק זה - קשה לו להחליף עבודה. האם כדאי שיצא לאסוף צדקות בחוץ לארץ?

ב. אנו גרים בדיירה של אמו שנמצאת באזור חלוני. מצד אחד זו עזרה כלכלית גדולה עבורנו, אך מצד שני אנו חוששים שמבחינה רוחנית זה מסכן לילדים. מה דעתכם בנושא? תודה ורק בשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל ליאת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שאסור לדחוק את השעה בשום דבר, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות סה.) כל הדוחק את השעה - שעה דוחקתו, וכל הנדחה מפני השעה - שעה נדחית מפניו; מה שאת צריכה לעשות זה רק לחזק ולעודד ולשמח את בעלך, ועל ידי זה יתרחב לבו של בעלך, כי סוף כל סוף הוא עובד מאד מאד קשה, ועוברים עליו משברים וגלים, ולכן אם תשתדלי לקבל את פניו בשמחה אז תראי איזה בעל אחר יהיה לך, כי כך אמר החכם מכל האדם (משלי כ"ז י"ט) "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם", ופרש

רש"י: כמים הללו, הפנים שאתה מראה לתוכן הן מראות לך, כן לב האדם לאדם חברו - לפי מה שאדם יודע שחברו אוהבו כן הוא מראה לו פנים.

אתם צריכים להתחזק יחד ואחד ישמח את השני, וזה יביא ברכה והצלחה בתוך הבית, הן שהפרנסה של בעלך תתרחב, והן שאת תלדי בקלות, כי כשייש שמחה בבית אזי השכינה בבית, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (שבת ל:) שאין שכינה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך שיחה ולא מתוך דברים בטלים, אלא מתוך דבר שמחה של מצוה, שנאמר (מלכים ב' ג) "ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד הנגינה"; ולכן תשתדלו מאד לשמח ולשמח אחד את השני, ועל ידי זה יתרחב לכם בגשמיות וברוחניות גם יחד, וסוף כל סוף תצאו מכל הצרות והבעיות, ותהיו הכי מאשרים, העקר תשמרו מאד מאד לא להתוכח אחד עם השני, ומכל שכן לא לריב, ואז הברכה תהיה מצויה בתוך ביתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרעא.

החברות שלי לוקחות אותי לכל מיני רבנים כדי לקבל ברכות, ואני מרגישה מבלבלת מאד

שאלה:

מאת יהודית: שלום לרב מיבנאל השם ישמרהו ויחיהו. חברותי רוצות לקחת אותי לקבל ברכות מכל מיני רבנים ואדמו"רים, אך אני מסבירה להן שוב ושוב שאני מחברת לברסלב, ושאני לא יכולה להתפזר ככה, אבל בכל פעם מחדש הן משכנעות אותי ש"הנה הישועה תגיע מפה" ... אני

מאד רוצה להגיע אל רבנו בקרוב, ודוקא לאחרונה הן שוב
 רצות מאדמו"ר לאדמו"ר לקבל ברכות ועצות, ואני מוצאת
 את עצמי מצטרפת אליהן ממש בלי רצון, רק מהפחד שאם
 לא אלף אז לא תהיה לי ישועה. אני מותשת מאד בגלל זה.
 מה הרב חושב על כך?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מסעי, כ"ד תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל יהודית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אל תבלבלי את עצמך מאף בריה שבעולם וכו', כי בפרוש
 גלה לנו רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה חלק ב' סימן ז') כשהולך מרב
 לרב, אז צריך לחזק אמונתו באחדות השם יתברך, כי הלמוד מהרבה
 מלמדים מזיק לאמונת היחוד. וכן הרב שיש לו אמונת היחוד, הוא
 יכול להאיר לכל תלמיד ותלמיד לפי כחו, וכל תלמיד אינו שומע
 אלא מה שצריך לו ולא יותר; ולכן מה לך לרוץ מרב לרב וכו' שזה
 סתם מלחיץ את האדם?

אדרבה, את צריכה להיות מאד חזקה, ולעורר את החברות שלך
 שיסעו אל ציון רבנו ז"ל באומן אשר בפרוש אמר (לקוטי מוהר"ן חלק
 ב' סימן פ"ט) שהצדיק הוא השדכן המשדך את כל השדוכים, וראינו
 בחוש כל אלו שנסעו אל ציון רבנו ז"ל והתעקשו עבור מציאות
 הזוג וכו' למצא זוג הגון, ולכן במקום שהחברות שלך יסחבו אותך
 בכל מקום, תראי את לסחב אותם אל ציון רבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרעב.

יש בי רצון עז להתקרב להשם יתברך אבל אני לא מצליח. איך שוברים את המניעות?

שאלה:

סאת מתי: שלום לרב.

קבלתי בצמת חוברת בשם 'איך להתחזק', ובאמת התחזקתי ממנה מאד. כבר תקופה ארפה יש בי רצון עז להתקרב להשם יתברך יותר ויותר, להתקדש בשמירת העינים ובלמוד תורה - אבל אני לא מצליח. איך שוברים את המניעות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל מתי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן ק"ע) שהעקר בעבודת השם יתברך זה היגיעה והטרחה - ככל שאדם יגע וטורח יותר בעבודת השם יתברך, יכול להגיע למדרגות רמות מאד, ובלבד שלא ישבר משום דבר, כי מנסים את כל אחד בנסיונות קשים ומרים, והעקר הוא שיחה בינו לבין קונו, שזה נקרא התבודדות, וצריכים להיות חזקים בזה מאד מאד, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק') שמקטן ועד גדול אי אפשר להיות איש פשר באמת כי אם על ידי התבודדות. והיה מזכיר כמה וכמה צדיקים מפרסמים אמתיים, ואמר שכלם לא באו למדרגתם כי אם על ידי התבודדות ושיחה בינו לבין קונו.

ולכן אם מרגילים את עצמם מדי יום ביומו לדבר עמו יתברך, ואפלו שבהתחלה אינו רואה שום דבר, אבל הולכים בעקשנות גדולה מאד לא להניח את עצמו לפל בשום פנים ואופן, על ידי זה לאט לאט יתעלה בעליה אחר עליה, כמובא בזהר (משפטים צ"ד): תא חזי, בר נש פד

אתיליד יִהְיֶה לִיה נִפְשָׁא מְסִיטְרָא דְבַעֲיָרָא מְסִיטְרָא דְדַכְיֹו, מְסִיטְרָא דְאַלִין דְאַתְקֹרוֹן אֹפְנֵי הַקֹּדֶשׁ, זְכָה יִתִיר - יִהְיֶה לִיה רוּחָא מְסִיטְרָא דְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, זְכָה יִתִיר - יִהְיֶה לִיה נִשְׁמַתָּא מְסִיטְרָא דְכְרִסְיָא, וְתַלְתּוֹת אִלִין אֵינּוֹן - אָמָּה, עֶבֶד וְשִׁפְחָה דְבֵרְתָא דְמִלְכָא. זְכָה יִתִיר - יִהְיֶה לִיה נִפְשָׁא בְּאוּרַח אֲצִילוֹת מְסִיטְרָא דְבֵת יְחִידָה, וְאַתְקֹרִיאַת אִיהִי בֵת מְלָךְ. זְכָה יִתִיר - יִהְיֶה לִיה רוּחָא דְאַצִּילוֹת מְסִיטְרָא דְעִמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, וְאַקֹרִי בֵן לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (דְבָרִים י"ד א') "בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם". זְכָה יִתִיר - יִהְיֶה לִיה נִשְׁמַתָּא מְסִיטְרָא דְאַבָּא וְאַמָּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בְּרַאשִׁית ב' ז') "וַיִּפַּח בְּאַפִּיֹו נִשְׁמַת חַיִּים". מַאי חַיִּים? אֵלָא אֵינּוֹן י"ה, דְעֲלִיִּיהוּ אֶתְמַר (תְּהִלִּים ק"ג ו') "כֹּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל י"ה", וְאַשְׁתַּלִּים בֵּיה יְהו"ה. זְכָה יִתִיר - יִהְיֶה לִיה יְהו"ה בְּשִׁלְמוֹ דְאַתְנֹן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, דְאַיְהוּ אֲד"ם בְּאוּרַח אֲצִילוֹת דְעִילָא, וְאַתְקֹרִי בְּדִיוקְנָא דְמֵאַרְיָה, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (בְּרַאשִׁית א' כ"ח) "וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם" וְגו', וְהֵאֵי אִיהוּ שׁוֹלְטָנוּתִיָּה בְּכָל רְקִיעִין, וּבְכָל אֹפְנִים וְשָׁרְפִים וְחַיּוֹן, וּבְכָל חַיִּילִין וְתוֹקְפִין דְלְעִילָא וְתַתָּא וְכו'.

וְלִכֵּן רָאָה לְהֵיוֹת חֲזֵק וְאַמִּיץ בְּרִצּוֹנוֹת וְכִסּוּפִים חֲזִקִים לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַפְלוֹ שְׁבִין כֶּף יִהְיוּ לָךְ נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים מְאֹד שְׁיִבּוּא הַסֵּמ"ך-מ"ם וְיִשְׁבֵּר אוֹתָךְ וְיֹאמֶר לָךְ שְׂזָה לֹא בְשִׁבִילְךָ וְאַתָּה לֹא תִצְלִיחַ וְכו' וְכו' - תִּלְעַג לּוֹ! כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְנּוּ ז"ל שֶׁהַעֲקָר הוּא הַיְגִיעָה וְהַטְרָחָה, וּבְכָל שְׁאָדָם יִגַע וְטוֹרַח יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כֵּן הוּא זֹכָה לְהַתְעַלּוֹת בְּעֲלִיָּה אַחַר עֲלִיָּה וְכו', עַד שְׂזוֹכָה לְהֵיוֹת נְכֻלָּל לְגַמְרֵי בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרעג.

אני סובל ממצב כלכלי קשה ביותר. מה אני שונה מאחרים שנגזר עלי לסבל כל כך הרבה?

שאלה:

מאת חי אברהם: לצדיק מיבנאל, שלום ורפואה שלמה. אני סובל ממצב כלכלי קשה ביותר ונלחם בשנים לשרד ולהתפרנס. אני רואה שאחרים לא מתמודדים עם מציאות קשה כמו שלי, והם מצליחים להתפרנס בכבוד. מה אני שונה מאחרים שנגזר עלי לסבל כל כך הרבה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל חי אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שאתה לא יחיד בדור במה שעובר עליך צרות ויסורים ומרירות ומכאובים, חלישות הדעת עניות ודחקות וכו', וכו', כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקיטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט) שכל בני העולם כלם מלאים יסורים, אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה. ואפלו העשירים הגדולים ואפלו השירים, אין להם שום עולם הזה כלל, כי כל ימיהם כעס ומכאובות, וכלם מלאים טרדות ודאגות ועצבות ויגון ואנחה תמיד, וכל אחד יש לו יסורים מיחדים. ואין גם אחד מכל העשירים והשירים שיהיה לו הכל פסדר פרונו תמיד, וכלם כאחד מלאים יסורים ודאגות תמיד, וזה ברור וידוע לכל מי שבקי קצת בהם ובדרכיהם. ואפלו מי שנדמה עליו, שיש לו העולם הזה בשלמות ויש לו כל התענוגים, עשר ונכסים וכבוד והון רב וארמונים גדולים וכלים נפלאים ותכשיטין וסגלת מלכים וכו', וכו', אם יסתכלו בו טוב טוב, יראו שגם הוא מלא כעס ומכאובות הרבה תמיד בכמה

מיני אפנים וענינים, וכמו שאמר שלמה המלך (קהלת ב') "כי כל ימיו מכאבים וכעס", וכתיב (איוב י"ד) "אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רגז".

וזה כולל כל בני אדם שבעולם מקטן ועד גדול, כי כלם נולדו לעמל ומלאים רגז ויסורין, ואין שום עצה ותחבולה להנצל מעמל ויגון הזה, כי אם לברח להשם יתברך ולעסק בתורה. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה י"ג סימן ז') "אדם לעמל יולד" - 'אשרי מי שעמלו בתורה', הינו מאחר שכל אדם נולד לעמל, ואי אפשר להמלט מזה בשום אופן, אפלו אם יהיה לו כל חללי דעלמא, בודאי יהיה לו עמל ויסורין ודאגות הרבה, על כן החכם עיניו בראשו שיהפך העמל לעמל של תורה, אשר בשביל זה נולד שיעמל בתורה, ואז אשרי לו, כי נצול מעמל העולם הזה וזוכה לחיי עולם הבא.

ולכן ראה להקפיד ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא ומדרש, אשר הד' למודים האלו הם כנגד הד' עולמות - אצילות, בריאה, יצירה ועשייה, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה ס"ו סימן ג') שהברכה שברך יצחק את יעקב בנו 'וינתן לה האלקים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש' זה סובב על הד' למודים האלו: "מטל השמים" - זו מקרא, "ומשמני הארץ" - זו משנה, "דגן" - זו תלמוד, "תירש" - זה אגדה; הרי שלף לפניך שיצחק בך את בנו יעקב שילמד בכל יום את הד' למודים האלו, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, אלא לא מחסיר יום אחד מללמד את הד' למודים האלו, ואז טוב לו לנצח, כי רק זה מה שישאר ממנו.

ואף שבהתחלה יהיה לך קשה מאד מאד לפתח את החמש או את המשניות או את הגמרא וכו', עם כל זאת, אם תכריח את עצמך בכל יום ללמד אפלו קצת, התורה תוציא אותך מכל הצרות והיסורים שרק עוברים עליה, וכך אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פ"ק ר"ו) אם ראית שהיסורין ממשמשיך ובאות עליך, רויץ לחדרי דברי

תורה ומיד היסורין בורחין ממך, שנאמר (ישעיה כ"ו) "לך עמי בא
בחדריך" וגו'.

רק חזק ואמץ מאד לא להשבר משום דבר שבעולם, רק תכריח
את עצמך להיות בשמחה, אשר אין למעלה מזה, כי השמחה מרחבת
את דעת האדם, וככל שאדם יותר בשמחה, נתרחב לו יותר מחו
ודעתו ויכול להחזיק מעמד בעולם העובר הזה שזה הגיהנם ממש
כפי מה שעובר על כל אחד ואחד.

הקדוש ברוך הוא ימתיק ממך כל הדינים על ידי פלא עליון.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרעד.

**אנחנו רוצים להתחתן, אבל בכל פעם צצה מניעה אחרת
שמרחיקה אותנו מהיום המאשר**

שאלה:

מאת אלירן: יש לי חברה כבר שנתיים, ושנינו רוצים מאד
להתחתן, אבל בכל פעם צצה מניעה אחרת שמבלבלת
אותנו ומרחיקה אותנו מהחתנה. שנינו רוצים להתמסד
ולהתחתן כדת משה וישראל, אף המציאות טופחת על פנינו
ומרחיקה את היום המאשר. מה עושים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אלירן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שזה אסור חמור מאד מאד להסתובב סתם

ככה עם בחורה שנתים, ולהכשל בעברות חמורות וכו', כי לא ימלט שאתם נפגשים כבר שנתים שלא תכשלו בעברות וכו', ואפלו נגיפה זה אסור חמור, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (מסכת פלה פרק א') פלה בלא ברכה אסורה לבעלה כנדה, מה נדה שלא טבלה אסורה לבעלה כנדה - אף פלה בלא ברכה אסורה לבעלה. ומניין לברכת חתנים מן התורה? שנאמר (בראשית כ"ד) "ויברכו את רבקה".

מכרחים להתחתן, ולכן לדעתי תכף ומיד תעשו ארוסין ולקבע זמן לחתנה, והזמן צריך להיות מה שיותר מהר כי ידוע אשר רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד מהרגע שעושים ארוסין, שכבר תכוננו על חתנה, והוא לא רצה שיעשו הפסק גדול בין הארוסין לחתנה, ומכל שכן וכל שכן שבחור ובחורה שלא יסתובבו כל כך הרבה זמן בלי ארוסין ובלי נשואין, כי הסמ"ך-מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבכולם להפריד בין הזוג, ובפרט כשיש משיכה אחד לשני, צריכים לדעת שזה בן זוגי או זאת בת זוגי, ותכף ומיד לקבע זמן על חתנה, ויתחתנו ויחיו חיים באשר, וזו הדרך האמתית של יהודי שמאמין בהקדוש ברוך הוא וכו' ומתנהג על פי התורה וכו'.

אבל מה עשו אלו שהלכו ועזבו את הקדוש ברוך הוא ואת התורה וכו'?, הם מסתובבים ככה כמה שנים וכו', וחיים ביחד באסור וכו', ולבסוף נכנסת עין רעה ביניהם וכו' ונפרדים וכו'. ולכן אשרי מי שהולך בדרך התורה, ותכף ומיד כשיש משיכה בין הבחור והבחורה ומפירים אחד את השני וכו' כבר יעשו ארוסין וידברו על נשואין, ויקבעו זמן הכי קצר לנשואין, ולא לחכות עד שיהיה כסף וכו', עד שתהיה חכמה וכו', כי כבר אמר החכם מכל אדם (קהלת א' י"ח) "כי ברב חכמה רב כעס ויוסיף דעת יוסיף מכאוב", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (קהלת רבה פרשה א' סימן ל"ז) "ברב חכמה רב כעס" - כל זמן שאדם מרבה בחכמה מרבה בכעס, וכל זמן שהוא מרבה בדעת מרבה ב'סורין'. אמר שלמה על ידי שהרביתי בחכמה הרביתי בכעס, ועל ידי שהרביתי בדעת הרביתי ב'סורין'; הרי שלף

לפניך, אם אדם חושב הוא חכם ובר דעת ומושך את הזמן וכו', על ידי זה לבסוף מתפוצץ הכל וכו' ונעשה ביניהם ריב וכעס ונפרדים.

ולכן אשרי הבחור או הבחורה שמוצאים אחד את השני, ויש ביניהם משיכה והבנה הדדית, שכבר יראו לסגר את הכל, והכלל הזה טוב לכל אחד ואחת, אשרי מי שיצית ויקים את כל זה, ואז יהיו להם חיים מאשרים מאד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרעה.

האם זה נכון שמי שלומד בספר הזהר הקדוש יכול להשתגע?

שאלה:

מאת דניאל: שלום לכבוד הצדיק.

אני בחור צעיר בן שבע עשרה, ומאז שהשתתפתי בשעור זהר בבית הכנסת שלנו לבי נמשך מאד ללמוד הזהר הקדוש, אף שמעתי שלא כדאי ללמוד זהר כי אפשר להשתגע מזה, ובגלל זה אני נמנע מכך. האם באמת יש ממה לחשש?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דניאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת כי מלמוד תורה לא משתגעים וכו', ואם אדם משתגע זה רק מחמת עוונותיו המרבים, ובפרט מחטאות הנעורים - פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, דבר זה משגע את האדם וכו'.

ולכן אם לבך נמשך אחר למוד זהר ותקונים, מה אמר לה, אין דבר יותר חשוב מזה, וכמו שכתב הרב הקדוש מקאמארנא זכותו יגן עלינו כמה פעמים בספריו: אם ישמעו בקולי הייתי מיעץ לתינוק בן תשע שכבר יתחיל ללמד זהר ותקונים, שזה מזכך את הנפש, ובפרט בדור הזה שהקלפות מסבכות את האדם בכפירות ואפיקורסות, ומשם נמשכת כל ההפקרות, ואם אדם היה מרגיל את ילדיו לגרס בכל יום זהר ותקונים, זה בעצמו היה שומר את הילד מלהכשל בחטאות נעורים וכו', וכן לא היה יוצא לתרבות רעה, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות של אדם הזוכה לגרס הרבה זהר ותקונים, שמושכים את הלב אליו יתברך.

ולכן ראה להתמיד בלמוד זהר ותקונים שזה דבר גדול מאד, עד כדי כך שרבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן ק"ח) ידוע שלמוד הזהר מסגל מאד מאד. ודע שעל ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה, והלשון הקדוש של הזהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך, דהינו השבח שמשבח ומפאר את העובד השם, דהינו הלשון הרגיל בזהר לומר זכאה וכו', על כל מצוה ועבודה וכו'. ולהפך הצעקה שצועק "וי וכו'", "וי לה וי לנשמתה" על הסר מעבודת השם, אלו הלשונות מעוררים מאד את האדם לעבודתו יתברך, וכן אמר רבנו ז"ל (שם סימן ק"ט) רבי שמעון בן יוחאי קדש כל כך את לשון התרגום עד שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון תרגום יש להם כח לעורר להשם יתברך. והאריז"ל נתן תקון לבעל תשובה לומר בכל יום חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים.

אשרי מי שחזק בלמוד זהר ותקונים, שהלמוד בהם מזכך את הנפש מפל מיני חלדה, ומאיר לאדם אור גדול ונורא ונפלא מאד, כי על ידי למוד זהר נפתחים לו כל העולמות וכו', ורואה בחוש את מעלת האדם הזוכה לקיים את מצוותיו יתברך, כי הזהר מושך את הלב אליו יתברך ומגלה לו מעלת קיום מצוות מעשיות. ובפרט שאין פרשה בזהר הקדוש שלא ידבר ממעלת הזוכה לשקד בתורה

הַקְדוּשָׁה, וְלִכְנֵן מַה טוֹב וּמַה נְעִים שְׁלֹא תִבְלָבֵל אֶת עֲצָמֶיךָ מֵאַף אֶחָד, וְאִם נִמְשָׁךְ לִבְךָ לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים, תִּמְשִׁיךְ בְּלִמּוּד הַזֵּה וְיֵאִיר עָלֶיךָ מְלֶךְ הַכְּבוֹד בְּעֲצָמוֹ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרעו.

**יֵשׁ שְׁנֵי אֲנָשִׁים שְׁלֹא מִפְּסִיקִים לְהַצִּיק לִי וְלַעֲקוֹץ אוֹתִי.
אִיךְ גּוֹרְמִים לְזֶה לְהַפְסִיק?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת מֹשֶׁה: לְצַעְרֵי הָרַב יֵשׁ בְּעִבּוּדָה שְׁלִי שְׁנֵי אֲנָשִׁים שְׁלֹא מִפְּסִיקִים לְהַצִּיק לִי וְלַעֲקוֹץ אוֹתִי בְּכָל הַזְּדִמְנוֹת. מִצַּד אֶחָד אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְרִיב אִתֶּם, וּמִצַּד שְׁנֵי נִמְאָס לִי מְזֵה. אִיךְ גּוֹרְמִים לְזֶה לְהַפְסִיק?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֻדֵּר מְסַעֵי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל מֹשֶׁה נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדָם וְלִשְׁתֵּק לְמַחְרָפֵי וְלִמְבֻזֵי נַפְשׁוֹ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהָר"ן חֶלֶק א' סִימָן ו') עֲקַר הַתְּשׁוּבָה - יִשְׁמַע בְּזִיוְנוֹ יָדָם וְיִשְׁתַּק; כְּשֶׁאָדָם מְקַבֵּל בְּזִיוְנוֹת וְכוּ' אוּ מְצַעְרִים אוֹתוֹ וְהוּא רוֹצֵה לְכַעַס וְכוּ', אֲזִי נוֹתֵן לוֹ רַבְּנוּ ז"ל עֲצָה - שְׁתַּק שְׁתַּק, וּכְבָּר אָמַר הַחֲכָם מְכַל אָדָם (מְשַׁלֵּי כ"ה) "עִיר פְּרוּצָה אֵין חוּמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעְצָר לְרוּחוֹ", הֵינּוּ כְּמוֹ עִיר פְּרוּצָה שְׂאֵין בָּהּ חוּמָה בְּקִלּוֹת יְכוּלִים לְכַבֵּשׂ אוֹתָהּ, כְּמוֹ כֵּן אָדָם שְׂאֵינוֹ יְכוּל לְשַׁלֵּט עַל עֲצָמוֹ וְכוּעַס וְכוּ' אֲזִי בְּקִלּוֹת יְכַבְּשׁוּ אוֹתוֹ.

ולכן להכעיס לשונא'ך שתק שתק ואל תדבר מזה כלל, ואז תראה שהכל יפל על ראש שונא'ך, ואתה שלום וביתך שלום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרעז.

אני בחור ישיבה ורוצה ללמוד בסדר דרך הלמוד. איך משלבים את זה עם סדרי הישיבה?

שאלה:

סאת תדעה: לכבוד הרב הצדיק מיבנאל. יש לי שתי שאלות בענין סדר הלמוד של רבנו: א. באילו ספרים צריכים ללמוד מדי יום? וכמה? ב. האם טוב להתעקש כנגד הרבנים של הישיבה בענין הזה, או שמא ללמוד את הסדר הזה רק ב'זמן החפשי' ולא בשעורים ובסדרים? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל תדעה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שבחור שלומד בישיבה צריך להחזיק את סדרי הישיבה, כגון שלומדים מסכתא מסימת, אזי כדאי מאד שהבחור יכניס את כל ראשו ומחו בלמוד המסכתא הזו שלומד ויחזור על זה הרבה פעמים, כי רבנו ז"ל רצה שגלמוד גם בעיון, וזה מה שלומדים בישיבה, וכך יוכל אחר כך ללמד לבד. ולכן מה טוב ומה נעים לבחור שלומד בישיבה מסכתא מסימת שיחזור על השעור כמה וכמה פעמים ביום, כדי שיוכל ללמוד גמרא לבד, מלבד זאת כדי שלא

יבטל את הזמן, כדאי לחזור את המסכתא הזו שלומד מאה פעמים ואחד, וכן כשלומד בשיבה טור בית יוסף ושלחן ערוך בהלכות מסימות כגון הלכות שבת או שאר הלכות - כדאי לחזור על זה כמה וכמה פעמים כדי שידע איך ללמד שלחן ערוך, כדי שיוכל להוציא את ההלכה לאור.

סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, המובא בשיחות הר"ן סימן ע"ו, הוא דעתו של רבנו ז"ל בענין הלמוד תורה, ואמר: שצריכים ללמד הרבה מאד בכל יום, טוב ללמד במהירות ולכלי לדיקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות ולכלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם, ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר.

ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף, ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל. רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף - יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על פונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) 'לעולם ליגריס איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר', שנאמר (תהלים קי"ט כ') 'גרוסה נפשי לתאבה', כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמורם ולחזור להתחיל ולגמורם פעם אחר פעם. ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם.

ודבר רבנו ז"ל הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב. אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד,

כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמר כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר מאשר היה לומד בדקדוק גדול כי זה מבלבל מאד מן הלמוד. וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בידם. אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות בלי דקדוקים הרבה - התורה תתקיים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד - גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ח) שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה.

את הסדר הזה כדאי מאד ללמד בעת שיש לו זמן פנוי, ועל פי רב בישיבות הבחורים יש להם המון זמן פנוי וכו', ובמקום להסתובב וכו' או לפטפט וכו', אם יציתו את רבנו ז"ל ויעשו לעצמם שעורים כסדרן בששה סדרי משנה, ובש"ס, ובד' חלקי שלחן ערוך, ובמדרשים וכו' וכו', לא יהיה להם זמן פנוי לרגע, ומי שמרגיל את עצמו ללמד בדרך זו אזי נכנסת בו חמידו דאורייתא - תשוקה לתורה, וזוכה לסים המון בשנות בחרותו, ואחר כך ממשיך על כל ימי חייו. ואי אפשר להסביר את סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל למי שלא טעם את זה, ומי שמרגיל את עצמו ללמד על פי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל בעודו בחור צעיר, אזי כל ימי חייו לא יניח מידיו את המשניות, את הגמרא, את השלחן ערוך, את המדרש ואת הזהר וכו' וכו', אפלו שיהיה טרוד בכל מיני טרדות יום יומיות עבור פרנסה, עם כל זאת מרב הרגל שהרגיל את עצמו עוד בבחרותו, הוא לא יעזב את התורה הקדושה, שזה החיים שלו.

ומי שמתנגד על זה הוא פשוט גורם שאף פעם לא פותחים משניות או גמרא או שלחן ערוך וכו' וכו', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה נ"ט סימן ב') על הפסוק (משלי ל"א) "עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון" - עז והדר לבושה - של תורה, ותשחק ליום אחרון - אימתי היא שוחקת? מתן שכרה לעתיד לבוא; וכן אמרו (שמות רבה פרשה נ"ב סימן ג') אימתי התורה משחקת למי שהוא עמל בה?

ליום אחרון. הוי "ותשחק ליום אחרון"; כי אז, ביום האחרון של האדם שלמד כל יום תורה, אפלו שעבר עליו מה שעבר, הוא שוחק מכל העולם בלו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרעח.

**מה יקרה עם כל האנשים שלא יזכו לחזר בתשובה
לפני הגאלה?**

שאלה:

מאת יעל: שלום לכבוד הרב שליט"א. תודה רבה על החזקים!
מה יקרה עם כל האנשים שלא יזכו לחזר בתשובה לפני הגאלה - האם זה נכון שהם יעלמו מהעולם ויחדלו להתקיים? והאם זה נכון שיהיה להם משפט לפני כל העולם שבו יראו להם את עוונותיהם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל יעל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כלל ישראל הם עם קדוש, וכל בר ישראל יש בו הרהור תשובה, ולכן למה לקטרג על נשמות ישראל? וידוע מה שפרש מוהר"נ ז"ל (לקוטי הלכות ראשית הגז הלכה ד' אות ד') את הפסוק (עמוס ט' ז') "הלוא כבני כשיים אתם לי בני ישראל נאם הוי"ה וגו' - והוא פליאה נשגבה מאד, וכל הרוואה ישתומם על זה איך יעלה על הדעת שהשם יתברך ידמה את ישראל חס ושלום לבני כושיים, הלא כבר בחר בנו מכל

עם, והבטיחנו שלא יעזב אותנו לעולם ולא יחליף אותנו באמה אחרת לעולם וכו', ואיך יאמר הוא יתברך כדברים האלה על ישראל עם קרובו? וכן איך התחיל לגנות את ישראל וכל הבזיונות שמבזה אותם לפעמים בדרך בזיון?

אלא צריכים לדעת שהכל לטובה גדולה, כדי ללמד עליהם זכות וחסד, כדי שישוּבו אליו באמת, כי לפעמים כשישראל מקלקלין מעשיהם מאד מאד עד שכמעט אין נכר מעט דמעט הטוב שבהם מעצם רבוי הפשעים והקלקולים רחמנא ליצולן שנפלו וקלקלו וכו' וכו', ואם ירצה השם יתברך ללמד עליהם זכות על ידי מעט הטוב שבהם, יתעוררו המקטרגים חס ושלום ויצאו כנגד זה אלפים פעמים להפך וכו', אבל השם יתברך חפץ חסד הוא, ואף על פי כן הוא רוצה בעמו וחפץ להטות עליהם כלפי חסד, אז בטובו וחכמתו הנפלאה הוא בעצמו מבזה את ישראל בתכלית הבזיון, ואומר עליהם שכבר הם אצלו חס ושלום כמו כל האמות וכו', מאחר שכבר קלקלו כל כה, ותכף ומיד שהשם יתברך מהפך הדבר ואומר על ישראל שהם כמו האמות ממש, אזי תכף נתראה אמתת הנקודות טובות שבהם, כי בודאי בתחלה לא היה נחשב הטוב שבהם כלל, עד שכמעט לא היה נראה כלל, כי בודאי לפי קדשת ישראל בשרשם אפלו אם פוגמין כל ימיו כחוט השערה אחת חס ושלום, הוא גם כן פגם גדול ונורא מאד, כי ישראל רחוקים לגמרי מעוון, ומכל מיני פגמים וכו', ומכל שכן כשפוגמים חס ושלום יותר מחוט השערה, ומכל שכן וכל שכן כשפוגמים וחוטאים ועוברים עברות ממש רחמנא ליצולן וכו', עד שמעט הטוב כמעט אינו נכר כלל, בפרט כי גם מעט הטוב מערב בפסלת הרבה, בודאי כשירצה להסתכל על עצם רבוי הפגמים שלהם לפי קדשת ישראל, כמעט אפס תקוה חס ושלום, כי כפי עצם קדשת ישראל כפי מה שראוי להם להיות, בודאי כמעט אי אפשר לסבל הפגמים שלהם חס ושלום, ואין נכר כלל הטוב שבהם.

אבל השם יתברך רב חסד ואמת, וחפץ בקיום העולם, כי הוא

יודע יצרנו מהיכן האדם נלקח, והיכן הוא כבוש בזה העולם וכו', על כן ברחמי העצומים הוא בעצמו מהפך הדבר ומתחיל להשוות את עם ישראל לכל האמות, שזה "הלוא כבני כשמים אתם לי בני ישראל" וכו', ותכף כשמדמה ומשוה אותם לשאר אמות העולם, בודאי הכל יודו ויאמרו פה מלא שעדין יש חלוק רב ונפלא כרחק מזרח ממערב בין ישראל בין אמות העולם, כי כנגד אמות העולם נמצא תמיד בעם ישראל נקודות טובות לאלפים ורבבות. כי אפלו כשבר ישראל נמצא בדיוטא התחתונה מאד, עדין אפלו הגרוע שבהם מלא מצוות כרמון, כמאמרם ז"ל (ברכות נ"ז.) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבה מלאים מצוות כרמון, נמצא שדיקא על ידי שמדמה את עם ישראל לבני כושיים ולשאר אמות העולם, על ידי זה דיקא מלמד עליהם זכות, כי על ידי זה נתגלה ומאיר לעין כל הזכות והטוב שיש בעם ישראל, כי כנגד אמות העולם עם ישראל כלם צדיקים, כי כלנו מניחים טלית ותפלין בכל יום, ושומרים שבת, ואוכלים מאכלים כשרים, ומתענים ביום כפור וכו' וכו', נמצא שפונת השם יתברך לטובה ושבח גדול לישראל מה שדמה אותם לבני כושיים.

רואים מכל זה כשמדמים את נשמות ישראל לגויים, אז רואים את ההפרש בין שמים לארץ ביניהם, ולכן אנחנו מברכים בכל יום "שלא עשני גוי", וזו שמחתנו שאנחנו צריכים לשמח עם זה תמיד, והשמחה הזו עולה על כל השמחות, וכל הצדיקים הגדולים המפלגים במעלה גדולה מאד, גם כן החיו את עצמם עם "שלא עשני גוי", כמוכא מהרב הקדוש רבי צדוק הכהן זכותו יגן עלינו בספרו (פרי צדיק חג השבועות - אות י"ג) שפעם אחת דלג הרב הקדוש מבארדיטשוב זכותו יגן עלינו בכרפת השחר את הברכה "שלא עשני גוי", וכששאלו לו על זה, השיב שבקומו ממטתו בזה היום היה לו שברון לב מאד ולא היה לו במה לחזק עצמו, עד שעלה על דעתו שעל כל פנים תולדתו הוא מצד שרש קדשת ישראל, וברך בשמחה רבה הברכה "שלא עשני גוי", ובזה השיב את נפשו, ובשביל זה

דלג וחסר עכשו את הברכה, ולכן כל בר ישראל ראוי לו להחיות את עצמו עם כל הטוב שיש בו, ושלא יתן שהסמ"ך-מ"ם ישבר אותו בשום פנים ואפן, ויעשה כל מה שביכולתו לבוא בכל יום לבית הכנסת להתפלל שחרית מנחה וערבית במנין דיקא, שאמרו חכמינו הקדושים (ילקוט בלק רמז תשע"א) מה נחלים הללו בני אדם יורדין לתוכן כשהן טמאין וטובלין ועוליין טהורין, כך בתי כנסיות ובתי מדרשות - בני אדם נכנסין לתוכן כשהם מלאים עוונות ויוצאים מלאים מצוות.

הרי שלף לפניך שעם ישראל כלם הם עם קדוש נגד אמות העולם, ואפלו הכי גרוע וכו' עדין מאיר כמו יהלום וכו' נגד אמות העולם שכלם רוצחים בדם קר וכו', במשך אלפים שנה הורגים ושוחטים ושורפים וחונקים את נשמות ישראל בכל מיני מיתות משנות מיתות אכזריות, ואף אמה ולשון לא מתערכת וכו', ואדרבה, בתוך תוכם הם מלאים שמחה וכו', ולכן אפלו הגרוע שבגרועים הוא יותר מהטוב שבטובים שבין אמות העולם, וראים בחוש מה שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות ע"ט) שלשה סימנים יש באמה זו - הרחמנים והבישנין וגומלי חסדים, רחמנים דכתיב (דברים י"ג י"ח) "ונתן לך רחמים ורחמך והרבך", בישנין דכתיב (שמות כ' י"ז) "בעבור תהיה יראתו על פניכם", גומלי חסדים דכתיב (בראשית י"ח י"ט) "למען אשר יצנה את בניו ואת ביתו" וגו', כל שיש בו שלשה סימנים הללו ראוי להדבק באמה זו.

הקדוש ברוך הוא יעזר שאת תחזרי בתשובה שלמה, ותתחילי להסתכל על נשמות ישראל בעין רחמנות וחסד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרעט.

**האם מתר לי להפסיד שעורי תורה כדי לעבד ולחסך
כסף לנסיעה לאומן?**

שאלה:

מאת אשׂריאל: למוהרא"ש שליט"א שלום רב.
אני בחור בגיל שבע עשרה, והתקרבתי לברסלב לפני
כשנתיים. השנה אני מתכנן לנסע בעזרת השם לאומן, ואני
עובד וחוסך כסף בשביל זה. האם אני יכול להפסיד שעורי
תורה בשביל עבודה כשהכסף כמוזבן הולך לנסיעה לאומן?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל היניק וחכים אשׂריאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר על ענין ראש השנה שלו (חיי מוהר"ן סימן ר"כ) מה
אמר לכם, אין דבר גדול מזה, הינו להיות אצלי על ראש השנה. אף
על פי ששאר צדיקים אינם אומרים כן, כי אצלם אינו חיוב גדול
כל כן להיות אצלם על ראש השנה, הרי עוד קשיא אחת. נכלומר
בלא זה כבר מקשים עליו קשיות הרבה תמיד, ויהיה קשה עליו עוד
קשיא זה גם כן מה שהוא מזהיר ביותר להיות אצלו על ראש השנה
דיקא יותר משאר הגדולים]. ואמר שכל עסקו הוא רק ראש השנה.
והפליג אז מאד מאד להיות אצלו בראש השנה, ואמר בלשון אשכנז
בזו הלשון: "וואס זאל איך אייך זאגין קיין גרעסערס דער פון איז
ניט פארהנדן, איי אנדעררי זאגין ניט אזוי, איז נאך א קשיא, גאר מיין
זאך איז ראש השנה" [מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה! ואם אחרים
אינם אומרים כן, נו, זה עוד קשיא עלי, כי כל עניני הוא רק ראש
השנה]. גם כבר אמר: "אויף ראש השנה דארפן אלע זיין" [על ראש

השנה כולם צריכים להיות]. וכל זה היה באומן בראש השנה האחרון שאז דבר עמנו זאת. וגם מכבר דבר עמנו הרבה שהוא מזוהר ומצוה לכל מי שרוצה לשמע ולצית אותו שיהיה אצלו על ראש השנה.

ולכן אשריך ואשרי חלקך שיש לך רצונות וכסופים חזקים לנסע אצל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה, ויעזר הקדוש ברוך הוא שתצליח לגייס את הכסף ולהיות בראש השנה באומן.

יש מספיק זמן ביום וכו', כדי שלא תצטרך להפסיד שעורי תורה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרפ.

האם מתר לרקם על מעיל הספר תורה את שמו של התורם?

שאלה:

מאת חיים: שלום לכבוד מוה"רא"ש שליט"א. ברוך השם זכותי לגמור כתיבת ספר תורה, ואני רוצה להכניס את הספר בעזרת השם יתברך לבית מדרש הנקרא על שם רבנו.

ראיתי בספר נטעי גבריאל בהלכות הנהגת וסדר הכנסת ספר תורה (פרק ח סימן ח) שכתב בשם צאת רבי יהודה החסיד: "לא יכתב על הספר תורה 'שלי הוא' או 'שיך הוא', אלא יכתב עליו שמו בלי תבות 'שלי הוא'", אף למעשה אני רואה שהעולם כן נוהגים לכתב 'שיך ל...'. מה דעתכם בענין? ואיך עלי לנהג למעשה? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל חַיִּים נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּדַרְךָ כָּלֵל כּוֹתְבִים 'לְזִכּוֹת' וְאֵת הַשֵּׁם שֶׁל הַכּוֹתֵב אֶת הַסֵּפֶר תּוֹרָה, אוֹ עַל שֵׁם מִי שְׂרוּצִים לְגַדֵּב לְזִכּוֹתוֹ אֶת הַסֵּפֶר תּוֹרָה.

וְהִנֵּה מוּבָא בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף (יורה דעה סימן ע"ר סעיף א') מְצוֹת עֲשֵׂה עַל כָּל אִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל לְכַתֵּב לוֹ סֵפֶר תּוֹרָה, וְאָפְלוּ הַנִּיחוּ לוֹ אַבּוֹתָיו סֵפֶר תּוֹרָה - מְצוּהָ לְכַתֵּב מִשְׁלוֹ, וְאִינוּ רִשְׁאֵי לְמַכְרוֹ אָפְלוּ יֵשׁ לוֹ הַרְבֵּה סִפְרֵי תּוֹרָה (וְאָפְלוּ אֵין לוֹ מָה יֵאכַל רַק עַל יְדֵי הַדְּחָק) וְכוּ', עֵין שָׁם.

וּמוּבָא דְבַר נִפְלֵא מֵהַרֵּב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי צְדוּק הַחֵהֵן מְלוּבָלִין (סֵפֶר מַחֲשָׁבוֹת חֲרוּץ אוֹת ט"ו) וְנִרְאֶה לִי דְסִימְנָא מִלְתָּא הוּא מָה שֶׁנִּזְדַּמֵּן לְבַעֲלֵי הַטּוֹר וְשִׁלְחֵן עֲרוּף לְכַתֵּב מְצוּהָ זוֹ בְּסִימֵן ע"ר, וּכְבָר הַעִיר בְּתַמִּים בְּקַצּוֹר תִּקְפוּ כֹהֵן עַל הַשִּׁלְחֵן עֲרוּף דְמֵאֲחַר שֶׁנִּתְקַבַּל בְּכָל יִשְׂרָאֵל, וְדַאי רוּחַ הַשֵּׁם דְּבַר בּוֹ וְהִכַּל בְּכַתֵּב מִיַּד הַשֵּׁם עָלָיו הַשְּׁפִיל, אָף מָה שֶׁהוּא לֹא כּוֹן כָּלֵל לְזוֹה, עֵין שָׁם. וְכֵן בְּזֶה הֵגַם דְּהֵם וְדַאי לֹא כּוֹנוּ בְּכָה, מְכַל מְקוֹם מֵאֲחַר שֶׁמְלַאכְתָּ שְׁמִים הַצְּלִיחַ בְּיָדָם לְהַתְקַבֵּל לְפִסְק עַד שֶׁכָּל דְּבָרֵיהֶם אֶצְלָנוּ תּוֹרָה שְׁלֵמָה וּבְכָלֵל הַתּוֹרָה שֶׁבַעֵל פֶּה, נוּכַל לְרַמֵּז בְּהֵם מָה שֶׁלֹּא כּוֹנוּ כְּבָכֵל תּוֹרָה שֶׁבַעֵל פֶּה שֶׁבִּידֵינוּ שֶׁהוּא מִמֶּשׁ דְּגַמַּת הַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב, כִּי כָּלֵם מְרוּעָה אֶחָד נִתְּנוּ וְהִכַּל בְּרוּחַ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא בָּא שׁוּם דְּבַר עַל צַד הַמַּקְרָה וְהַהֲזַדְמָן. וּמְצוּהָ זוֹ הוּא תְּקוּן לְחֻטָּא עַר הַנִּקְרָא רַע, וְכִמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרַאשִׁית ל"ח ז') וַיְהִי עַר וְגו' רַע וְגו' וְכִנּוּדָע בְּזֵהָר (וַיִּשָׁב קפ"ו:) דְּבַעֲוֹן זֶה נִקְרָא רַע, וְהוּא מִי שֶׁאִינוּ חֲפִץ בְּקִיּוּם הַמִּין לְהַשְׁאִיר זֶרַע בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְתִקּוּנוֹ הוּא בְּמְצוֹת כְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה וְתּוֹרָה שֶׁבַעֵל פֶּה שֶׁהוּא הַקִּיּוּם בְּעוֹלָם הַזֶּה לְתוֹלְדוֹת הָרוּחַנִיּוֹת, וְזֶהוּ תְּקוּן הַיְסוּדָה, כִּי כָּל כְּתִיבָה הוּא בִּיסוּד דְּיִכּוּרָא שֶׁהוּא הַקְּלָמוּס הַכּוֹתֵב, וַיִּסוּד דְּנוּקְבָא הוּא הַנִּיר הַמְקַבֵּל

הפתיכה וזהו המצוה האחרונה שהוא התקון אחר הקלוקול, ובאחרית ימיו כשפָּכַר עבר מה שעבר השם יתברך יהיב עֲטִין בְּכוֹלָה דְּלֵא ידח ממנו נדח וכו', עיין שם.

היגו לפי דבריו, מי שזוכה לכתב ספר תורה זה תקון לעוון החמור של הוצאת זרע לבטלה שנקרא רע, ולכן המחברים הן בטור והן בשלחן ערוך כתבו את מצות כתיבת ספר תורה בסימן ר"ע דיקא, ודו"ק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרפא.

התחלתי להתחזק, אבל בגלל דברים שקורים לי אני עומדת לפל שוב

שאלה:

מאת הודיה: לכוז הרב.

בזמן האחרון התחלתי להתחזק, אבל בגלל דברים שקורים לי אני מתחילה שוב לפל ולא בא לי כבר לחיות. אני מרגישה שאני חסרת תועלת ועושה רק נזק, וכל דבר טוב שנסייתי לעשות לא הלך לי כל כך. אני מבבלת מאד ולא יודעת מה אני אמורה לעשות כרגע. אשמח לקבל חזק מהרב. תודה רבה ושבוע טוב!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל הודיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שכמו שיש לאו "לא תשנא את אחיך בלבבך", שאסור לשנא את שום בר ישראל, כמו כן אסור לשנא את עצמו, ולכן עליך לחפש ולבקש ולמצא בעצמך את הטוב שיש בך, ואני בטוח שיש בך הרבה טוב, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) כמו שאדם צריך להאמין בהקדוש ברוך הוא, כך אדם צריך להאמין בעצמו שהוא גם כן חשוב בעיניו יתברך, ולכן זכרי היטב שגם לך יש מה לתרם לכל עם ישראל.

ולכן תראי להתחזק ביתר שאת וביתר עז ולא להתיאש בשום פנים ואפן, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל; אין דבר כזה להתיאש, ואפלו שכבר קלקל מה שקלקל וכו', אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, ולכן צאי מעצמך ותתחילי להתחזק ולעשות התחלה חדשה, ותשתדלי מאד להיות בשמחה עצומה, וכן תזהרי מאד לא לתת לעצבות ולדכאון שיתפסו אותך, כי הסמ"ך-מ"ם רוצה רק לשבר את האדם ולהפילו בעצבות ובמרירות ודכאון, כי זה כל כחו, ורבנו ז"ל הזהירונו מאד מאד על מדת השמחה, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שצריכים להכריח את עצמו עם כל הכחות להיות בשמחה.

ואת צריכה לדעת שלהיות בשמחה זה בא במסירות נפש הכי גדולה, ולכן אשרי מי שמכריח את עצמו להיות בשמחה, ואז טוב לו כל הימים, וכן הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, אשר אין טוב מזה, כי כל דבור ושיחה שאדם מדבר ומשיח לפני הקדוש ברוך הוא, נשמעים ונתקבלים בכל העולמות, וגורמים נחת רוח למעלה, אשרי האשה שחזקה בזה בכל יום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרפב.

האם יש בעיה בכך שילד יגדל בלורית?

שאלה:

מאת אליהו: שלום לרב.

האם יש אסור בגדול בלורית לילד או שזה מתר? ברצוני לציין שאני מאד מתנגד ואשתי לא מבינה למה. אשמח לקבל תשובה.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

זה אסור חמור מאד מאד ללכת עם בלורית כי זה מעשה הגויים, ועם ישראל הזהירו שלא נלך אחר חקות הגויים, ולכן אשרי מי שנוזהר בזה מאד מאד, ואז אל רב טוב הגנוז והצפון יזכה, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) על הפסוק (דברים ד' ל"ד) "או הנסה אלקים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי", רבי יהושע ברבי נחמיה בשם רבי יוחנן בר פזי: גוי מקרב עם, עם מקרב גוי, אין כתיב כאן אלא גוי מקרב גוי, שהיו אלו ערלים ואלו ערלים, אלו מגדלי בלורית ואלו מגדלי בלורית; עין שם, הרי שלף לפניך שבלורית עושים רק גויים.

הקדוש ברוך הוא יעזר לנו שנזכה לילך עם צלם אלקים זקן ופאות, ולא נתביש עמם כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרפג.

**כל הזמן אני חושדת בבעלי ומחטטת בחפציו האישיים.
איך מפסיקים עם זה?**

שאלה:

מאת יעל: שלום רב לצדיק.

בשעה טובה זכיתי להתחתן לפני שלשה חדשים, אך מאז יש לי בעיה חמורה מאד מאד - אני מוצאת את עצמי חושדת כל הזמן בבעלי בלי שום סבה אמיתית, מחטטת לו בטלפון הנייד ובמחשב. אני חושבת שבגלל שאמא שלי היתה מתנהגת ככה עם אבא שלי גם בי נדבקה ההתנהגות החשדנית הזו. זה מציק לי והורס לי את הזוגיות עם בעלי. האם עלי ללכת לטפול פסיכולוגי ולטפל בעצמי? אודה לתשובתך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל יעל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי אם לא תפסיקי לחשד בבעלך על כל פרט ופרט וכו', אזי הנשואין שלכם לא יחזיקו מעמד, זה פשוט שגעון וטרוף הדעת שאשה כל כך קנאית על לא דבר על בעלה, ומכלום היא מנפחת לדבר גדול וכו', זו פשוט מחלה שנדבקת באשה שהיא תמיד חושדת בבעלה. וכן יש להפך מחלה שנדבקת בגבר שהוא תמיד חושד באשתו, וזה טרוף הדעת רחמנא ליצלן, וצריכים לטפל בזה מה שיותר מהר וכו', כי זה בא ממחלת אובססיה בצורה כזו שרודפת את האשה עד כדי שגעון, ולכן את מכרחת לטפל בזה, כי זה פשוט שגעון שנדבק באדם, ואוי לו מי שיש לו את המחלה הזו שרודפת אותו ולא נותנת לו מנוחה וכו'.

הקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרפד.

האם כדאי להשתדל לחלק לחילים את הקמיע שלכם לשמירה והצלחה?

שאלה:

סאת יוחאי: שלום לכבוד הצדיק שליט"א.

כלנו מרגישים את הצער בימים אלו כאשר נופלים חילים במלחמה בעזה, ולבנו עם המשפחות השכולות. ברוך השם אני זוכה לחלק בכל שבוע סל מצרכים לאברכי כולל, ואני מכונן שזה יהיה לשמירת החילים. האם כדאי להשתדל לחלק לחילים את הקמיע שלכם לשמירה והצלחה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יוחאי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שיש לי שאפה מחלק אכל לצרכי שבת לאברכים שלומדים בכלל ונמצאים בדחקות גדולה, אשר בזכות זה יש לך חלק בתורתם שלומדים, כי מי שתומך בלומדי תורה, אזי יש לו חלק בתורתם שלומדים, ומלבד זאת זה חסד גדול מאד מאד, ובזכות זה אנחנו קימים, כמאמרם ז"ל (ילקוט תהלים רמז תתל"ד) אמר רבי סימון: בשעה שבא הקדוש ברוך הוא לברא אדם הראשון, נעשו המלאכים כתות כתות - מהם אומרים

יברא ומהם אומרים אל יברא. חסד אומר יברא שהוא גומל חסדים; ואמרו חכמינו הקדושים (ילקוט הושע רמז תקכ"ב) אמר הקדוש ברוך הוא: חביב עלי חסד שאתם גומלים זה עם זה יותר מאלף עולות שהקריב לפני שלמה; הינו שלמה המלך הקריב אלף עולות בכל יום, ואף על פי כן חסד אחד שיהודי עושה עם השני זה יותר שוה מהכל, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב חסד, כי (תהלים פ"ט ג) "כי אמרתי עולם חסד יבנה" - כל העולם לא נברא רק על חסד, ולכן אני מאד מבקש אותך שתמשיך במעשה הצדקה והחסד, וזה יגן עליך ועל אשתך ועל ילדיך, כי בזכות הצדקה והחסד שאחד עושה עם השני, ובפרט עם לומדי תורה, בזכות הזו הקדוש ברוך הוא שומר אותו מכל פגעי ומקרי הזמן.

בענין חלקת הקמיעות וכו', אי אפשר להסביר את גדל המצוה שאתה עושה, כי אני בטוח שמי שיחזיק את הקמיע הזה בכיסו, יהיה שמור מכל מיני מזיקים ומשחיתים, ומכל מיני פגעי ומקרי הזמן שלא יגעו בו כלל, וינצל מכל מיני סכנות הנמצאות בעולם, ולכן אשרי מי שזוכה לחלק את זה לאלו שנמצאים עכשו במלחמה וכו', הקדוש ברוך הוא ישמר צאתם ובואם ויהיו שמורים ממנו יתברך, ואי אפשר להסביר את גדל הזכות והסגלה של מי שיחזיק את זה אצלו שישמרהו הקדוש ברוך הוא מכל רע, ותמשך עליו ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרפה.

**האחים שלי מנסים לנשל אותי מהירשה המגיעה לי.
מה עלי לעשות?**

שאלה:

מאת חיה: לכבוד מורנו ורבנו שליט"א.
ברצוני להתייעץ אתכם בנושא כאוב מאד: אנחנו שבועה אחים ואחיות, ולפני פטירתו של אבא זכרוננו לברכה הוא השאיר לנו צוואה, ובקש שבבטיח לו שלא נפתח את הצוואה עד שתמלא שנה לפטירתו. כף עשינו, ולפני שבוע פתחנו את הצוואה. אבא זכרוננו לברכה כתב לכל אחד מהאחים את חלקו, וגם אני בתוכם, אך כמה מהאחים החליטו להשתלט על הכל והם מנסים למנוע ממני את חלקי בכל מיני תחבולות. מה עלי לעשות כדי שאקבל את חלקי המגיע לי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל חיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להחדיר בעצמו השגחה פרטית לדעת שדבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ולחיות רק עמו יתברך, ולזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ט) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; זאת אומרת אפלו מכה קטנה באצבע הקטנה לא מקבלים לפני שנכרז קדם מלמעלה בשמים, וכן אמרו (יומא ל"ח.) בשמך יקראוך ובמקומך ישיבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא; זאת אומרת אף אחד לא יכול

לגע בַּמָּה שְׁשִׁיף לִשְׁנֵי אִם לֹא שֶׁהִכְרִיזוּ קִדְּם בְּשָׁמַיִם, וְכֵן אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת ג"ח.) אָפְלוּ רִישׁ גְּרִיגֵיטָא מִן שְׁמַיָּא מְנוּ לִי; זֹאת אוֹמֶרֶת שְׁאָפְלוּ עֲבוּדָה בְּזוּיָהּ וּפְשׁוּטָה כְּמוֹ לְנִקּוֹת בִּיּוֹב וְכוּ', וְכוּ', אָדָם לֹא יִקְבַּל מִשְׁרָה כְּזוֹ עַד שְׁמִכְרִיזִין קִדְּם בְּשָׁמַיִם וְכוּ'.

רוֹאִים מְכַל זֶה אֶת גְּדֹל הַשְּׁגָחַתוֹ הַפְּרִטִי הַפְּרִטִית עַל כָּל בֶּן אָדָם, וְשֶׁאִין הָעוֹלָם הַפְּקָר כָּלֵל, אֲלֵא הַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְּׁגָחַה פְּרִטִית מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְאָמַר הַבַּעַל שֶׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ שְׁנוֹסַעַת עֲגֻלָּה מְלֵאָה תְּבִין וְקֵשׁ, וְנִפְלָה חֲתִיכַת קֵשׁ בְּדִיוִק בְּמָקוֹם הַזֶּה וְכוּ', גַּם בְּזֶה יֵשׁ כְּוִנָּה עֲלֵינוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִין דְּבַר בְּלִי הַשְּׁגָחַתוֹ הַפְּרִטִי הַפְּרִטִית, וְזוֹ הַתְּכִלִּית שְׁאָדָם צְרִיף לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ - לְהַכִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַל פְּרִטִי הַבְּרִיאָה, כְּמוֹבֵא בְּזֵהָר (בא מ"ב) בְּגִין דִּישְׁתַּמוּדְעִין לִיהּ; כָּל הַבְּרִיאָה נִבְרָאָה רַק כְּדִי לְהַכִּירוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְלִכֵּן דְּעֵי לָךְ - מַה שְׁשִׁיף אֱלִיף אַף אֶחָד לֹא יוּכַל לְקַחַת מִמֶּךָ, אֶת תְּמַסְרֵי אֶת כָּל כְּלָף לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְתִרְאֵי שְׁמָה שְׁשִׁיף אֱלִיף לֹא יוּכְלוּ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לְקַחַת אֶת זֶה מִמֶּךָ.

רְאֵי לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם אֱלִיו יִתְבָּרַךְ שְׁמָה שְׁשִׁיף אֱלִיף יְבוֹא אֵלֶיךָ, וְזָכְרֵי הֵיטֵב שְׁמָה שְׁתַּפְּלָה פּוֹעֵלֶת שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא פּוֹעֵל. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִחְזִיר לָךְ מַה שְׁשִׁיף אֱלִיף, וְאַף אֶחָד לֹא יוּכַל לְקַחַת אֶת זֶה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תרפז.

האם מתר לאשה לעשן סיגריות?

שאלה:

מאת בקי: האם מתר לאשה לעשן סיגריות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי, כ"ה תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל בקי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שגם לגבר אסור לעשן סיגריות, כי זה פשוט מסכן לסרטן הראות, וידוע שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על אנשי שלומנו שלא יעשנו סיגריות וכו', ולכן מי שרוצה לצית את רבנו ז"ל באמת, עליו לזרק את הסיגריות אף שזה מאד קשה לו מרב הרגל וכו', אבל לאשה זו פריצות והפקרות גדולה מאד מאד, ולכן בשום פנים ואפן אסור לאשה לעשן כי זו עזות וחציפות גדולה, וכן כל גבר שרוצה לצית את רבנו ז"ל ורוצה להקראות על שם רבנו ז"ל, אסור לו בשום פנים ואפן לעשן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרפז.

**מה אני יכול לעשות כדי שאשתי תסכים בלב שלם
שאטוס לאומן לראש השנה?**

שאלה:

מאת לוי יצחק: תמיד לפני ראש השנה מתחילות אצלי

בעיות בשלום בית, והתוצאה הישירה היא מניעות גדולות מצד אשתי בענין הנסיעה לאומן בראש השנה. לבסוף, תמיד אני מצליח לשכנע אותה והיא מאפשרת לי לנסע. השנה המצב יותר מרוב מאחר וברוך השם נולד לנו בן לפני כשבוע, ואני חושש שהיא תשתמש בתרוץ שהיא צריכה את העזרה שלי ובכך תמנע אותי. מה אני יכול לעשות כדי שהיא תשלח אותי בלב שלום ובלי עגמת נפש? האם לדבר אתה על זה כבר עכשיו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל לוי יצחק נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי תחכה עוד, כי למה לך לעורר את הדב? תן לאשתך להחליט, ובין כך תתפלל הרבה אל הקדוש ברוך הוא שאתה רוצה להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה כי אין דבר גדול מזה, כי רבנו ז"ל גלה לנו נוראות נפלאות על מי שזוכה להיות אצלו על ראש השנה, ואמר (חי מוה"ר"ן סימן ת"ה): הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבעיא אתם בלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם בלו תלוי בראש השנה שלי; ולכן אשרי מי שיהיה אצלו בראש השנה באומן, ולא יסתכל על שום מניעה שבעולם.

כשיבוא קרוב לנסיעה, הינו בחצי אלו, אז אתה יכול לדבר אתה ולהסביר לה את גדל הענין הזה, ובודאי על ידי תפלה אשתך תתהפך ועוד תעזר לך להגיע אל ציון רבנו ז"ל, רק תפלה ועוד פעם תפלה ועוד פעם תפלה, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא יכול לפעל.

כמוכן צריכים לצית את רבנו ז"ל בכל דבר, ויסוד היסודות אצלו היה שלום בית, כמו שאמר (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו. כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקרם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט). 'אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות ס"ג). 'דיינו שמגדלות את בנינו ומצלת אותנו מן החטא'. ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב, שהבעל מכרח לעזר לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, עליו הדבר הראשון לעזר לאשתו בכל המובנים, כי רבנו ז"ל הקפיד על דברים אלו מאד מאד, על אלו שמשפילים את נשותיהם, ומי שהיה לו סכסוך עם אשתו, רבנו ז"ל לא רצה לקבל אותו לגמרי, ולא רצה אפלו לראות אותו.

וידוע הספור שהיה בשבועות או בתנכה, שאמר רבנו ז"ל בעת שהיה יושב על השלחן עם אנ"ש: "ווער האט דאס אין זיך אזא עזות, צו האבן ביי מיין טיש א הרהור רחמנא ליצלן, איך מיין ניט טשערינער, ניט ברסלב'ר, ניט טעפליקער" [מי יש לו את העזות שהיה לו הרהור רע בשלחני? אני מתכנן לא על אנשי שלומנו מעיר טשערין, ולא מהעיר ברסלב, ולא מהעיר טעפליק], וטיראוויצער לא הזכיר, והבינו אנשי שלומנו מי הוא האיש הזה, כי היה שם אחד מטיראוויצע שלא היה לו שלום בית כשתי שנים, ותכף קם רבנו ז"ל מן השלחן ונכנס לחדרו, והאיש הזה שלא היה לו שלום בית עמד על הפתח ובכה הרבה מאד, וגם אנשי שלומנו בקשו מרבנו ז"ל בעדו, עד שהבטיח שיחזור לביתו וישלים מיד עם אשתו, ואז יצא רבנו ז"ל מחדרו, והמשיך את סדר הנהגתו בשלחנו הטהור, וראים מכל זה איך שרבנו ז"ל הקפיד על שלום בית, ואם לא היה שלום בית לא רצה לשבת אפלו באותו שלחן איפה שהאדם הזה יושב.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלח.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרפח.

מדוע פעמים רבות הרב עונה לשואלים בחריפות?

שאלה:

מאת אליהו: לכבוד הרב.

שאלתי אתכם באתר שאלה בענין שלום בית, וענייתם לי בתקיפות רבה. לא צפיתי לתשובה כזו והאמת היא שנפגעת מ'אד. מאז קראתי עוד הרבה תשובות שכתבתם, ואני רואה שאתם עונים בחריפות לאנשים רבים. מדוע?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (ויקרא רבה פרשה כ"ז סימן ה') על הפסוק (קהלת ג' ט"ו) "והאלקים יבקש את נרדף" - לעולם והאלקים יבקש את נרדף. אתה מוצא צדיק ורדף צדיק - והאלקים יבקש את נרדף, רשע ורדף צדיק - והאלקים יבקש את נרדף, רשע ורדף רשע - והאלקים יבקש את נרדף. אפלו צדיק ורדף רשע - והאלקים יבקש את נרדף. מכל מקום והאלקים יבקש את נרדף; הינו שלעולם צריכים לעזור לנרדף, ואין חולקים כבוד לאף אחד יהיה מי שיהיה. אם אחד נרדף -

צריכים לעזור לו, אם הבעל נרדף מאשתו - אז אני נותן לאשה את מה שמגיע לה, ואם הבעל רודף את אשתו - אני נותן לו מה שמגיע לו.

צריכים לחיות עם המציאות ולהפסיק לרדף אחר כבוד וחנפה שזה שקר גדול מאד, ויש פתגם עממי "שקר וחנפה התחתנו ומזה נולדה הפוליטיקה", אבל דעת תורה אינה כן, לעולם צריכים לעזור לנרדף, וכך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות מריבה סימן ע) לעולם תצדד להציל את הנרדפים.

הקדוש ברוך הוא יכניס בך דעת ושכל ותוכל לקבל את האמת ממי שאמרה.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרפט.

**כל הזמן אני בעצבות, ואינני מצליח להרגיש רגש אמת
וחבור להשם יתברך**

שאלה:

מאת יחיאל: שלום לכבוד הרב הצדיק!
ברצוני להתייעץ עם הרב בענין שמטריד אותי מזה זמן מה: אני מגיע מבית דתי לאמי וברוך השם זכיתי למשפחה נפלאה. בסביבות פסח האחרון הכרתי מישהי דרך אתר הכריות לדתיים ונפגשתי אתה מספר פעמים. יש בינינו כימיה טובה למעט פה ושם, ואני לא יודע אם אכן היא מתאימה לי. על פניו נראה שמדבר בבחורה טובה, בעלת מדות טובות ובקרמה רוחנית גבוהה יותר משלי (שמעתי פעם שזה דבר טוב), אף למרות שגם אני לא מיסטר פרפקט' המראה החיצוני שלה הפריע לי מעט ועדין אני לא סגור ב-100%. הרב שלי מאד בעד הענין, אף נרא קשה לי להחליט ולהתקדם.

בלי קשר לזה, אני כל הזמן בעצבות ולא מצליח להרגיש רגש אמת וחוור להשם, וזה מאד מתסכל ומבלבל אותי. באמת שאני רוצה רק בטוב, אך אני מאד בקרתי כלפי עצמי, ולצער זה לא פוסח במחשבות גם על אחרים שקרובים אלי, ומאד קשה לי לחיות בצורה כזאת. בשנים האחרונות הרגשתי יותר ויותר לבד, ונורא הפריע לי איך שאני בחיצוניות אך הרבה מזה בפנימיות. ועל אף שאני בסביבה טובה, זה מאד מתעתע לדעת אם אכן אני עובד את השם כראוי. קשה לי גם להיות בשמחה, ואפלו שאני נמצא בחתנה וכדומה, אני לא מצליח לשמח וזה מתסכל ביותר.

ההורים מאד רוצים שאתקדם ללמודים, אך לא הכריחו אותי לגבי התזמון ובחירת המקצוע. החלטתי ללכת על כוון של למודי קולנוע, ועל כן אני אמור להתחיל ללמד בעוד מספר חודשים במסלול שימשך ארבע שנים, אך בפנים, באמת שלי, אני יודע שזה לא אמור להיות כך ואני יודע שאני יכול להצליח בישיבה, כי יש לי הרבה ידע שחסר לי. הבעיה מתחילה כשצריך לדבר עם ההורים ולפתח כביכול ב'מלחמה' - וזה נכון הן לגבי הלמודים והן לגבי הבחורה שאתה אני יוצא - כי אני חושש בין היתר שהם לא יקבלו אותה.

נכון שהעולם הזה זמני, שיש מקרים יותר קשים, אך היצר הרע לא נותן לי מנוחה, ויש לי דמיונות ומחשבות מפה ועד מטולה... אשמח אם הרב הצדיק יוכל להאיר את עיני, שמא אני מפספס משהו. תודה לך הרב, שתאריך ימים ושנים בבריאות וטובות ותזכה רק לרגעי שמחה ואשר.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יחיאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת שרפנו ז"ל נתן לנו עצה נוראה ונפלאה מאד איך להחזיק מעמד בזה העולם, והוא על ידי 'התבודדות' - שיחה בינו לבין קונו, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ד) שהשער להכנס אל הקדוש ברוך הוא זה על ידי תפלה, וכן אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהיינו לקבוע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חן ורצוי ופיס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו'. והנהגה זו הוא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל. כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך, ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף על פי כן זה בעצמו טוב מאד, דהיינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך וחיפץ ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם כן טוב מאד, וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו. ועל זה בעצמו יצעק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל כף, עד שאינו יכול אפלו לדבר. ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

ועל ידי תפלה אתה יכול לבוא לכל טוב אמתי ונצחי, שזה ענין השמחה, כי על ידי שמחה זוכים לישוב הדעת, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ג) מה שהעולם רחוקים מהשם יתברך ואינם מתקרבים אליו יתברך, הוא רק מחמת שאין להם ישוב הדעת, ואינם מישבין עצמן, והעקר להשתדל לישוב עצמו היטב מה התכלית מפל התאוות ומכל עניני העולם הזה, הן תאוות הנכנסות לגוף, הן תאוות שחוצ לגוף כגון כבוד, ואז בודאי ישוב אל השם יתברך.

אך דע, שעל ידי מרה שחורה אי אפשר להנהיג את המח

כרצונו, ועל כן קשה לו לישוב דעתו. רק על ידי השמחה יוכל להנהיג המח כרצונו, ויוכל לישוב דעתו, כי שמחה הוא עולם החרות, כמו שכתוב (ישעיה נ"ה) "כי בשמחה תצאו", שעל ידי שמחה נעשין בן חורין ויוצאין מן הגלות. ועל כן כשמקשר שמחה אל המח, אזי מחו ודעתו בן חורין ממש, ואינו בבחינת גלות, ואזי יוכל להנהיג את מחו כרצונו ולישב דעתו, מאחר שמחו בחרות ואינו בגלות. כי על ידי גלות אין הדעת מישב כלל וכו'. ולכוא לשמחה הוא על ידי מה שמוצא בעצמו איזו נקדה טובה, כי איך שרק יהיה, יש אצל כל בר ישראל נקדות טובות מנקדת יהדותו, כמאמרם ז"ל (ברכות ג"ז). על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבה מלאים מצות כרמון, ועל כל פנים יש לכל בר ישראל לשמח במה שזכה להיות מזרע ישראל, ושלא עשני גוי כגויי הארצות, כי השמחה הזו עולה על כל השמחות, ועל ידי שמחה מתרחבים מחו ודעתו וכבר יש לו ישוב הדעת אחר לגמרי.

ואם תקים את שתי העצות האלו - מצד אחד לדבר אל הקדוש ברוך הוא ולהתבודד עמו יתברך - אז אף פעם לא תהיה לבד, ומצד שני להיות תמיד בשמחה, אז תזכה לישוב הדעת אמתי, שזה יסוד היסודות בחיי האדם.

בענין הבחורה וכו', הרגע שיש ביניכם כימיה טובה וכו', ומשיכה אחד לשני וכו', תגמרו את זה בכי טוב ואל תחכו לרגע, כי לא בכל יום מוצאים שדוף וכו', ואל תדחה את המזל שלך בידך.

הקדוש ברוך הוא יאיר לך את המזל, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרצ.

**פְּטַרְתִּי מִמְּקוֹם עֲבוּדָתִי בְּבִשְׁת פְּנִים לְלֹא כָּל סִבָּה.
מָה עוֹשִׂים הֲלָאָה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מֹשֶׁה: פְּטַרְתִּי מִמְּקוֹם עֲבוּדָתִי בְּבִשְׁת פְּנִים לְלֹא כָּל סִבָּה
כְּאֲשֶׁר חֵבֵר חֲתַר תַּחְתָּי. אֲנִי נִמְצָא בְּדִילְמָה קָשָׁה וּבִדְכָאוֹן קֵל,
וְלֹא יוֹדֵעַ מָה קוֹרָה לְגַבִּי פְּרִנְסָתִי וְמָה לַעֲשׂוֹת הֲלָאָה. אֲנִי בַּחֹר
עִם כְּשָׂרוֹן וְיִכְלַת מְכִירָה מְעֵלִים בְּמִיחָד בְּתַחֲוֹם הָרְהוּט שְׂזָה
מָה שֶׁעָשִׂיתִי עַד הַיּוֹם, לִכֵּן אֲנִי שׂוֹאֵל: הֲאֵם כְּדַאי לִי לִהְיוֹת
עֲצָמָי אוֹ שֶׁעָלִי לְחַפֵּשׂ מְקוֹם עֲבוּדָה אַחֵר בְּתוֹר שְׂכִיר?
לְתִשׁוּבָתָךְ אוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִסְעֵי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מֹשֶׁה נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם לֹא הוֹלְכִים כְּמוֹ שֶׁהוּא
רוֹצֵה וְכוּ' וְכוּ' - לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ אֶת הַנְּסִיוֹנוֹת הַקָּשִׁים וְהַמְרִים
שֶׁלוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְכָל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר אַכְזָבוֹת בְּחַיִּים וְכוּ' וְכוּ', וְעַקֵּר
גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא לְהַחְזִיק מִמְּעַמְד וְלֹא לְהִשְׁכַּר מִשׁוֹם דְּבָר.

אֵל תְּכַנֵּס בְּלֶחֶץ, אֲלֹא תִבְנֶה אֶת הַבִּטְחוֹן הַעֲצָמִי שֶׁלָּךְ, וְשִׁיְהִי
לְךָ רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפְּעֵל אֶת
נִקְדָּתְךָ בְּעַקְשָׁנוֹת הַכִּי גְדוֹלָה, וְאֲזוּ תִצְלִיחַ בְּגִדּוֹל, וְלִכֵּן אִם אַתָּה
מִרְגִּישׁ שֶׁאַתָּה יָכוֹל לִהְיוֹת עֲצָמָי וְאַתָּה יָכוֹל לְהַצְלִיחַ - בּוֹדְאֵי תִלְךָ
עַל זֶה, רַק לֹא לְפַחַד כָּלֵל, וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן
רמ"ט) עַקֵּר הַגְּבוּרָה בְּהֵלֵב, כִּי מִי שֶׁלֵּבּוֹ חֲזָק וְאִינוֹ מִתְרָא מִשׁוֹם אָדָם
וּמִשׁוֹם דְּבָר, יָכוֹל לַעֲשׂוֹת גְּבוּרוֹת נוֹרְאוֹת וְלִקְבֹּשׁ הַמְּלַחְמוֹת עַל יְדֵי

חזק ותקף לבו שאינו מתירא ורץ לתוך תקף המלחמה, וזה בחינת (אבות פרק ד') איזהו גבור? הכובש את יצרו, וזה היה גבורת שמשון שנאמר בו (שופטים י"ג) "ותחל רוח הוי"ה לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאל" - שבאותן המקומות צלחה עליו רוח השם יתברך ולבש גבורה, דהינו שבא לו חזק ותקף גבורה בלב, ועל ידי זה עשה גבורות נוראות.

אדם צריך בזה העולם הרבה מרץ ולא לפחד משום דבר בעולם כלל, ואם הוא מרגיש שיכול להיות עצמאי אסור לו לפחד מאף אחד, וללכת ולהיות עצמאי, וכמוכן צריכים לקיים מה שאמרו חכמינו הקדושים (קידושין פ"ב:) אין עניות מן האומנות, ואין עצירות מן האומנות, אלא למי שהעשר שלו, שנאמר (חגי ב' ח') "לי הכסף ולי הזהב"; הינו אדם צריך לדעת שצריכים את הקדוש ברוך הוא, ולכן תתפלל אליו יתברך שתצליח בגדול, ותראה שתהיה האדם הכי מצלח, רק אל תפחד ואל תשבר ואל תפנס בדכאון בשום פנים ואפן. המאחל לך שבת שלום...

ד' תרצא.

יש בבית הכנסת שלנו אדם שמתערב בכל דבר ומפריע לצבור. מה עושים?

שאלה:

מאת אלקנה צבי: יש לנו בית כנסת על שם רבנו הקדוש, ובו אנו מתנהגים רק על פי הנהגתו של רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב. יש לנו בבית הכנסת איזה צדיק, שכל מה שעושים הוא מעיר למה ככה ולמה ככה - למשל לא אמרו יוצרות בחג השבועות כי כלם היו עיפים מהלמוד של כל הלילה, והוא התחיל עם ההערות - למה לא אומרים ולמה צריכים לדלג...

בְּכֹל שַׁבַּת כְּשִׁמְתַּפְּלִילִים תִּפְּלֵת עֲרֵבִית הוּא דוֹפֵק עַל הַבִּימָה וְצוּעַק "לֹא לִשְׂכַח לְהַגִּיד קְרִיאַת שְׁמַע עוֹד פְּעַם", וְתַמִּיד יֵשׁ לוֹ מָה לְהַעֲרִיב... זֶה לֹא נָעִים שְׁיֵשׁ לָנוּ 'גַּבְאֵי קֶטַן' שְׁמֹסְתוֹבֵב כִּכָּה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. מָה עוֹשִׂים אִתּוֹ?
חָשׁוּב לְצַיֵּן שֶׁהוּא אָדָם שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה וְיוֹדֵעַ סֹפֶר, אֲבָל קָשָׁה לְהַתְמוּדֵד עִם הַהֲתַנְהָגוֹת שְׁלוֹ. תּוֹדָה רַבָּה עַל הַהֲתִיחָסוֹת לְמַכְתְּבֵי זֶה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קָדֵשׁ לְסֹדֵר מְסַעֲי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֱלֹקֵינָה צְבִי נְרוֹ יְאִיר
לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

יְדוּעַ שֶׁכְּאַשֶׁר פּוֹתְחִים בֵּית הַכְּנֶסֶת עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל הַדְּבָר הָרִאשׁוֹן מָה שְׁצָרִיכִים לְשֹׁמֵר שְׁלֵא תִהְיֶה שׁוּם מַחְלָקַת שְׂמָה, וְלֹא לְתַת שְׂאִישׁ כָּל הַיִּשְׂרָאֵל יַעֲשֶׂה בְּעֵינָיו מַה שְׁרוּצָה, צָרִיכִים שִׁיְהִי גַבְאֵי בְּהַסְכַּמַּת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁמֹתַפְּלִילִים בְּאוֹתוֹ בֵּית הַכְּנֶסֶת, וְעַל פִּי יִתְנַהֵל כָּל בֵּית הַכְּנֶסֶת, כְּמוֹכֵן שֶׁהַגַּבְאֵי מְכָרַח לְהִיּוֹת שְׁלִיחַ מְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁבְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַזֶּה, וְכֵךְ יִצְלִיחוּ בְּגִדּוֹל, אֲבָל לֹא לְתַן שְׂאָחֵד מִבְּחוּץ יְבוֹא וְיִגִּיד דְּעוֹת וְכוּ', כְּפִתְגָם הָעוֹלָם "שְׁנֵי טַבָּחִים אֵי אֶפְשָׁר לְבַשֵּׁל בִּיחָד כִּי יִקְלְקְלוּ אֶת הַמֶּאֱכָל".

רַש"י הַקְּדוֹשׁ פָּרַשׁ אֶת הַפְּסוּק (דְּבָרִים ל"א ז') "כִּי אֵתָּה תְּבוֹא אֶת הָעָם הַזֶּה" - מִשֶּׁהָ אָמַר לְיִהוֹשֻׁעַ זְקֵנִים שְׁבַדּוֹר יִהְיוּ עִמָּךְ, הַכֹּל לְפִי דְּעַתָּן וְעִצְתָּן, אֲבָל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְיִהוֹשֻׁעַ "כִּי אֵתָּה תְּבִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם" - תְּבִיא עַל כְּרַחֲם, הַכֹּל תְּלוּי בָּךְ, טַל מִקָּל וְהַךְ עַל קְדֻקְדָּן, דְּבַר אֶחָד לְדוֹר וְלֹא שְׁנֵי דְּבָרִים לְדוֹר; הֵינּוּ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְנַהֵיג אֶחָד וְלֹא הֲרַבָּה מְנַהֵיגִים וְכוּ', וְמִי שְׁלֵא אוֹהֵב אֶת זֶה שְׁיִלֵּךְ מֵאִיפָּה שְׂבָא.

רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שְׁנִקְרָא עַל שְׁמוֹ רַק אִם מְדַבְּרִים

ממנו, אז הוא שורה שם, אבל בבית הכנסת הנקרא על שמו ולא מדברים ממנו, צריכים לדעת שרבנו ז"ל לא נמצא שמה, נקדה! וידוע איך שרבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על דבר זה שנחזיק את עצמנו ביחד, ואמר (ת"י מוה"ר"ן סימן קפ"ז) קדם שיצא מברסלב לאומן להסתלק שם לעילא ולעילא וכו' וכו', בעת שיצא מפתח הבית לעלות על העגלה, עמד אצל המזוזה והניח ידו על המזוזה, ענה ואמר להצבור שהיו שם: תראו להתקבץ יחד ולהתפלל יחד, כי אם תתפללו בכונה, תוכלו להמשיך אותי לכאן; רואים מכל זה איך שרצונו של רבנו ז"ל היה שנחזיק את עצמנו ביחד, נתפלל יחד, ונלמד יחד, וזה היה רצונו החזק שנחזיק את עצמנו ביחד, ואמרו אנשי שלומנו שראו את זה בחוש, שבכל קבוץ של אנשי שלומנו היקרים שהחזיקו את עצמם ביחד, ותמיד דברו ביניהם רק את דברי רבנו ז"ל - על ידי זה גדלו והצליחו.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרצב.

אני משתדלת לרצות את חמותי ככל יכולתי, אך בכל זאת אנחנו לא מסתדרות

שאלה:

מאת אבישג: שלום. יש לי בעיה עם חמותי - אני משתדלת שתמיד הכל יהיה טוב, ולרצות אותה עד כמה שאני יכולה, אך יש לה בת גרושה שכל הזמן מחממת את הענינים בינינו, ושתייהן תמיד מתערבות לי ולבעלי מה נעשה, ואיך ואיפה אתם, ותמיד מתלוננות שאנו לא באים לבקר למרות שאנו משתדלים לבקר אותן פעם בשבוע.

בעלי יודע את רגשותי ואומר שלא אתיחס, כי אנחנו יחד וזה מה שחשוב, אך יחד עם זאת זה נורא קשה! אני מרגישה

שְׁפֹשׁוּט עוֹשִׁים לִי בְכַנְנָה, וְאֶפְלוּ לַפְעָמִים מְשַׁקְרִים לִי בַפְּנִים... זֶה מְמַשׁ בְּלִתי נִסְבֵּל וְגוֹרֵם לִי לֹא לְרִצּוֹת לְלַכֵּת לְשִׁבְתוֹת שָׁם וְלֹא לְהִיּוֹת בְּסִבִּיבְתָן. מָה עוֹשִׂים? בְּבִקְשָׁה, תַּעֲזְרוּ לִי לְהִתְמוּדָה, כִּי קִשָּׁה לִי לֹא לְהִגִּיב כָּל כֶּף הַרְבֵּה זְמַן.

תשובה:

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרַב שֶׁבֶת קָדֵשׁ לְסֹדֵר מְסַעֵי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.
 שְׁלוֹם רַב אֶל אֲבִישֶׁג תַּחֲיָה
 לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹחַ שֶׁבְּעֵלְךָ עוֹמֵד עַל צִדְךָ, וְזֶה הַדְּבָר הַכִּי בְּרִיא וְהַכִּי יָפֵה שֶׁהַבַּעַל עוֹמֵד עַל צִדָּה שֶׁל אִשְׁתּוֹ, וְכֵךְ צְרִיךְ לְהִיּוֹת וְכוּ', בְּוֹדָי גִּיסְתָּךְ הַגְּרוּשָׁה מְקַנְאָת בְּכֶם מְאֹד מְאֹד, וְלִכְּן עוֹשָׂה כָּל מָה שֶׁבִּיכְלָתָה לְשִׁבֵּר לָכֶם אֶת הַשְּׁלוֹם בֵּית, כִּי הִיא מְסִיתָה אֶת הָאִמָּא נִגְדֵךְ וְכוּ', אֲבָל אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת חֲכָמָה.

תִּרְאִי לְהַשְׁלִים עִם חֲמוּתְךָ וְכוּ', כִּי לֹא כְּדָאי לְהִיּוֹת צוֹדֵקָת, תַּהֲיִי חֲכָמָה וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה יִחְזוֹר הַשְּׁלוֹם בֵּית שְׁלָךְ בְּשִׁלְמוֹת וְכוּ', כִּי אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שֶׁכֻּלָּה וְחֲמוּתָה אֵף פַּעַם לֹא יִשְׁתּוּנֶה, וְזֶה טֵבַע רַע שֶׁנִּכְנַס בְּדַמְיוֹן שֶׁל חֲמוּת כְּאֵלוֹ הַכֻּלָּה גְּנֵבָה אֶת הַבֵּן שְׁלָה וְכוּ', וְאִם הַכֻּלָּה פִּקְחִית וְלֹא מְשִׁיבָה שׁוֹם דְּבַר לְחֲמוּתָה וְכוּ', עַל יְדֵי זֶה תִּמְיֵד יִשְׁרָה הַשְּׁלוֹם בֵּינָה לְבֵין בַּעֲלָה וְכוּ', כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה הָאִמָּא שְׁלוֹ וְכוּאֵב לוֹ אִם אֶת תְּדַבְּרִי עֲלֶיהָ וְכוּ', וְלִכְּן תַּהֲיִי פִקְחִית וְאֵל תְּדַבְּרִי לְפָנַי בַּעֲלֵךְ נִגְדַּת הָאִמָּא שְׁלוֹ וְכוּ', תִּשְׁחַקֵי אֶת הַמְּשֻׁחָק וְכוּ', וְכֵךְ הַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

אֲנִי מְאֹד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁאֶת מְבִינָה אֵל מָה אֲנִי מִתְכַּוֵּן, וּבִפְרָט לָךְ יוֹתֵר קָל מֵאֲשֶׁר לְנָשִׁים אַחֲרוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי בַּעֲלֵךְ תוֹמָךְ בָּךְ, וְלִכְּן תִּרְאִי לְהִתְחַזֵּק יַחַד עִם בַּעֲלֵךְ לְאַהֲבָה אַחַד אֶת הַשְּׁנִי, וְלְהַבִּין אַחַד אֶת הַשְּׁנִי, וְאִזּוֹ הַשְּׁכִינָה תִשְׁרָה בֵּינֵיכֶם, כִּי (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ - שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶן, וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרִכּוֹת פָּרָק ט' הִלְכָה ח') אִי

אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, אִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֵן בְּלֹא שְׂכִינָה. וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאת שָׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיחִיָּה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי 'שְׁלוֹם' אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שַׁבָּת י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן אִם מִכְּנִיסִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמְּאַחַל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ד' תרצג.

הָאֵם מְתָר לְהַכְנִיס עִם הַקְּמִיעַ שְׁלֹכֶם לְבַיִת הַכֶּסֶּא לְלֹא כֶּסֶּא נּוֹסֵף?

שְׁאֵלָה:

מַאת אֶפְרַת: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק שְׁלוֹם וּבְרָכָה, וְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּמַהְרָה לָכֶם וּלְכָל הַנְּלוּיִם אֲלֵיכֶם, אָמֵן.

אֶפְתַּח בְּתוֹדוֹת רַבּוֹת עַל כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים אֵתְנוּ וְעַם כָּל עַם יִשְׂרָאֵל לְלֹא הַפְּסֵק וּבְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, יִפְתַּח לָכֶם הַשֵּׁם אֶת אוֹצְרוֹ וְיִתֵּן לָכֶם כְּגִמּוּלְכֶם הַטּוֹב.

זְכִיתִי לְקַבֵּל אֶת הַקְּמִיעַ שְׁלֹכֶם, וְשָׁמַעְתִּי שְׁאִמְרַתֶּם שֶׁאַשָּׁה תִשָּׂא אֶת זֶה עַל הַצּוּאָר וְגִבֵּר יְשִׁים אֶת זֶה בְּמַחְזִיק הַמַּפְתָּחוֹת, וְהַשְּׁאֵלָה שְׁלִי: מֵאַחַר וְאַנְחֵנוּ אֲנִישִׁים פְּשׁוּטִים וְאִין לָנוּ הַבְּנָה בְּכַתּוּב שָׁם - הָאֵם מְתָר לְהַכְנִיס עִם הַקְּמִיעַ כְּמוֹ שֶׁהוּא לְשֵׁרוּתִים אוֹ שִׁישׁ צָרָךְ לְעֵטֶף אוֹתוֹ בְּעוֹד כֶּסֶּא? בְּעֵלֵי מְאֹד רוֹצֵה לְשַׂאת אֶתוֹ אֶת הַקְּמִיעַ, אֶךְ חוֹשֵׁשׁ מְבֹזֵי. תּוֹדָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל אפרת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

יכולים ללכת עם הקמיע איפה שרק רוצים וכו', ואשרי מי שמחזיק את הקמיע הזו, אזי הקדוש ברוך הוא ישמר אותו מכל רע, ובודאי צריכים על זה אמונה גדולה - אז הקמיע תפעל את הפעלה וכו'.

העקר לא להתבלבל מאף אחד, וכבר מובא בשלחן ערוך (ארוח חיים סימן א' סעיף א') ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשרי לי בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרצד.

אשתי צריכה ללדת מיד אחרי ראש השנה. מה אעשה לגבי אומן?

שאלה:

מאת אליהו: לכבוד הרב שלום.

יש לנו שני ילדים קטנים ברוך השם, ולאחר ארבע שנים שלא זכינו - אשתי בהריון, ותאריך הלדה המסוער יוצא ביום ראשון אחרי ראש השנה. אשתי יודעת שאני מאד רוצה לטוס לאומן בראש השנה, וזו תהיה השנה השלישית שלי ברציפות, אבל היא חוששת מזה שלא אגיע בזמן ולא אהיה אתה בזמן הלידה.

ראיתי כמה פעמים שְכבוֹד הרב כותב לא לוֹתֵר על ראש השנה בכל מחיר. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש ברוך הוא יעזר לאשתך שתעבר את ההריון בקלות, ותלד בקלות, ומה אתה צריך עכשו להכנס בוכוחים? אמת שאני כותב לא לוֹתֵר להיות באומן על ראש השנה בכל מחיר, עם כל זאת כשאשה צריכה ללדת בדיוק אז וכו', אני מצדד שישארו עם האשה, כי היא צריכה אז את בעלה על ידה, והרבה צרות יצאו מזה שהאשה הלכה לבד ללדת ולא היה לה שום תמיכה מבעלה וכו'.

ולכן זה לא נכון שאני מתעקש להשאיר את האשה לבד, אדרבה, עכשו כשהולכת ללדת הבעל צריך לתמוך בה מאד מאד, כי אם לא חס ושלום היא יכולה להגיע לשבר עצבים שאין על זה רפואה וכו' וכו'.

ולכן אל תכנס בלחץ, והקדוש ברוך הוא בודאי יעזר לכם שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, העקר ראה לכבד וליקר את אשתך, שרבנו ז"ל הזהירנו על זה מאד, ואמר (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו. כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט.) 'אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות ס"ג.) 'דיינו שמגדלות את בנינו ומצלת אותנו מן החטא', ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד.

רק חזק ואמץ לכבד וליקר את אשתך, ותשתדלו שתהיה ביניכם אהבה והבנה הדרית, כי (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן, ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, אי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצא שם הברכה מצויה, רק שתהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

המאחל לה שבת שלום...

ד' תרצה.

הבן שלנו לא לומד בכיתה, רק משתולל ועושה צחוק. איך עלינו להתנהג אתו?

שאלה:

מאת נתן: שלום וברכה לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. לאחרונה שמענו מהרב של הבן שלנו בחידר שהוא לא מקשיב למה שלומדים והוא לא יודע כלום, והבעיה העקרית היא שהוא מאד מפריע בכיתה - הוא צוחק, מציק לאחרים, והרב צריך להעיר לו כל הזמן ואף להעניש אותו. ואפלו כשהרב מעניש אותו, גם בשעת העניש הוא מפריע. הרב הבטיח לו פרס על התנהגות טובה אך גם זה לא עזר. לפני כמה ימים הרב שוחח אתנו שוב וספר לנו שכאשר המנהל בא לבחן את הכיתה, שאז בדרך כלל יש יראה מהמנהל, בננו המשיך לעשות צחוקים. איך אנחנו אמורים להתנהג אתו? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתם מְכַרְחִים לְקַחַת אֶת הַבֵּן שְׁלַכְּם לְאַבְחֹזן וְכו', וְלֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ מְזֵה כָּלֵל. כְּמוֹכֵן שֶׁהַכֵּל צָרִיף לְהִיּוֹת בְּדִיִּסְקָרְטִיּוֹת וְכו', כִּי הַיּוֹם יְכוּלִים לְעֹזֵר לִילְדִים כְּאֵלוֹ שֶׁלֹּא מִשְׁתַּלְּבִים בַּכֶּתֶה וְכו', וְאֶסוּר לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַזַּעַם עַל הַיֵּלֶד וְכו', כִּי פֶן וְאוֹלִי הוּא צָרִיף לְקַחַת אִיזוֹ תְרוּפָה לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ וְכו', וְאִין זֶה שׁוֹם בּוֹשָׁה, וְאֶדְרָבָה, עֲכָשׁוּ כְּשֶׁהוּא צָעִיר יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ, וְחֻבָּל מְאֹד לְהוֹרִים שֶׁלֹּא רוֹצִים לְקַבֵּל אֶת הַמְּצִיאוֹת וְכו', וְאִזּוֹ מִתְחִילוֹת הַבְּעִיּוֹת כְּשֶׁהַיֵּלְדִים כְּבָר גְּדוּלִים, וּמֵאַחַר שֶׁלֹּא טָפְלוּ בָּהֶם כְּשֶׁהָיוּ קְטַנִּים - סוֹבְלִים מְזֵה אַחַר כֵּךְ כָּל הַחַיִּים.

וְלִכֵּן לְדַעְתִּי לְקַחַת אוֹתוֹ לְאַבְחֹזן, וְאִם צָרִיף תְרוּפוֹת כְּדָאֵי לְקַחַת אֶת הַתְרוּפוֹת, וְאִין זֶה בּוֹשָׁה כָּלֵל, כְּמוֹכֵן שֶׁלֹּא צָרִיכִים לְפָרְסֵם אֶת זֶה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא יַעֲזֹר שֶׁהַבֵּן יִצְלִיחַ בְּדַרְכּוֹ בְּחַיָּיו.

הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

ד' תרצו.

אֲנוּ נִשְׁוֹאִים אַרְבַּע שָׁנִים וְעֵדִין לֹא נִפְקְדָנוּ. הָאִם יְהִיוּ לָנוּ יְלָדִים? וְהָאִם עָלֵינוּ לְהַתְּחִיל בְּטַפּוּלֵי פּוֹרְיוֹת?

שאלה:

מֵאֵת זְהָבָה: לְכַבּוֹד הַרְבֵּ.

אֲנוּ נִשְׁוֹאִים כְּבָר אַרְבַּע שָׁנִים, אֲנִי בֵּת שְׁלֹשִׁים וְחֻצִי, וְעֵדִין לֹא נִפְקְדָנוּ בְּזַרַע שֶׁל הַיָּמָא. הָאִם יְהִיוּ לָנוּ יְלָדִים? מֵתִי? וְהָאִם

עלינו להתחיל בטפולי פוריות? אשמח לתשובת כבוד הרב
כי אנו מאד מדאגים. יישר כח.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל זehבה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את יכולה להתחיל בטפולי פוריות וכו', והקדוש ברוך הוא
יעזר שיהיה בהצלחה גדולה מאד, ותזכו לזרע של קימא, העקר הוא
רק תפלה - לבקש ממנו יתברך בכל יום על ילדים, ומה שתפלה
פועלת שום דבר בעולם לא יכול לפעל.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות הריון סימן ב') סגלה להריון שתשא
אצלה עץ קטן מגג שעל קבר הצדיק או מגנט ולתן צדקה, ולכן
מה טוב ומה נעים לחתך חתיכת עץ מקבר של צדיק ולקשר את זה
עם מגנט ולהכניס את זה בכיס ולהרבות בצדקה, ועל ידי זה תזכה
האשה להכנס בהריון, וכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות בנים חלק ב'
סימן ח') ה"א הנעשה מכסף, מסגל לפריה ורביה; והיום יכולים לקנות
את זה בכל חנות של תכשיטים, ויכולים לתלות את זה על הצואר
עם שרשרת.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשרי לי בשורות משמחות ותפקדי
בזרע של קימא, רק לא להכנס בלחץ ובדחק, אלא לשמח יחד,
וחכמינו הקדושים אמרו (בכא בתרא י'): מה יעשה אדם ויהיו לו בנים
זכרים? רבי אליעזר אומר: יפזר מעותיו לעניים. רבי יהושע אומר:
ישמח אשתו לדבר מצוה.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרצז.

**בשנה האחרונה העסק שלנו לא מצליח, ואני נמצא
בפְּרִשְׁת דְּרָכִים. מה הרב מציע לעשות?**

שאלה:

מצאת אשר: כבר שבע עשרה שנה יש לי חנות נעלי ספורט. בשנה האחרונה הפרנסה ירדה פלאים, ויש אפילו חדשים שאני וגיסי השתף שלי לא לוקחים משכרת. זה מיאש אותי ומוריד לי את שמחת החיים. אני יודע שרובנו בחיי אומר "אל יחליף אדם את מקצועו, כי לא המקצוע הוא המפרנס", ואינני יודע מה לעשות... אני על פרשת דרכים, ואשמח להבליע עוץ מכבודו. תודה רבה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מסעי, כ"ז תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אשר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני בדרך כלל לא אוהז משתפות, כי לבסוף הם מתקוטטים ומתפרדים ויוצאים נזק והזק גדול. אם אתה יכול לפתח עסק לבד מה טוב ומה נעים, העקר שתקנה לעצמך בטחון עצמי ולא תפחד משום דבר בעולם, ותראה שתצליח מאד.

אתה צריך לעשות כל מה שביכולתך להתחזק להיות בשמחה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מפסוק (תהלים קמ"ה) פותח את ידך, יוצא גם מפסוק (דברים ט"ז ט"ו) והיית' אך' שמח, ולכן הדבר הראשון אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך ומרים לך החיים ממות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתפק יותר. ולכן הדבר הראשון - רק להיות בשמחה. ואם

תאמר במה יש לי לשמח? הרי אני עני ואביון ומלא חובות? אלא דע לך שחכמינו הקדושים אמרו (גדרים מא.) אין עני אלא מדעת; עקר העניויות תלוי בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה - שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה הוא תמיד שמת, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה; ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך שנבראת יהודי ושלא עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת תפתחנה לך את כל צנורי השפע והפרנסה.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תרחצ.

**למה דוקא לאנשים הטובים ששומרים תורה ומצוות
קורים דברים רעים?**

שאלה:

מאת הדסה: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
ראיתי שכתבתם באחד המכתבים שבכל פעם שאדם רואה או שומע צרות של אחרים - זה כדי לעורר אותו ולחזק אותו, אף לפעמים אני רואה שדוקא האנשים הטובים שעובדים את השם והכי משתדלים עבורו - הם אלו שקורים להם דברים רעים. אולי לא טוב להיות טובים כל כך וקרובים להשם, ועדיף לעבד את השם בפשטות, כמובן לא להכעיס את

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל לֹא לֵהוֹיֹת יוֹתֵר מִדִּי טוֹבִים, כִּי לְטוֹבִים
 קוֹרִים דְּבָרִים רָעִים?
 אֲנִי מֵאֵד מְבַלְבֵּלֵת וְרוֹצֵה לְדַעַת מָה הַדְרָךְ הַנְּכוֹנָה, וְלִמָּה יֵשׁ
 לִי נְפִילוֹת וְשְׁאֵלוֹת כְּאֵלוֹ וְתַמִּיד אֲנִי פוֹחֶדֶת שִׁיקְרָה לְמִשְׁפַּחְתִּי
 מִשְׁהוֹרֵעַ? תּוֹדָה רַבָּה בְּרִיאוֹת אֵיתָנָה וְאַרְיִכוֹת יָמִים.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַדְּסָה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אָדָם צָרִיךְ תַּמִּיד לְדַאֵג רַק עַל עֲצָמוֹ, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִמָּה
 שְׁקוּרָה עִם אַחֲרִים, כְּמֵאמְרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת י') שְׁאֵמֵר יִשְׁעֶיהָ הַנְּבִיא
 לְחִזְקָהּ בְּבִהְדֵי דְרַחֲמָנָא לְמָה לָּךְ? אָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם לֹא יוֹדֵעַ
 מִי זֶה טוֹב וּמִי זֶה רַע וְכוּ' שְׂיֻכַּל לְשָׂאֵל שְׁאֵלוֹת וְקִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, צָרִיכִים לְזַכֵּר מָה שְׁכָתוּב (דְּבָרִים י"ח י"ג) "תָּמִים תִּהְיֶה עִם
 הוֹי"ה אֱלֹקֶיךָ", וּפְרַשׁ רַש"י: הִתְהַלֵּךְ עִמּוֹ בְּתַמִּימוֹת וּתְצַפֶּה לוֹ, וְלֹא
 תַחְקֹר אַחֵר הָעֲתִידוֹת, אֲלֵא כָּל מָה שְׂיָבוֹא עָלֶיךָ קַבֵּל בְּתַמִּימוֹת וְאִז
 תִּהְיֶה עִמּוֹ וּלְחַלְקוֹ, עֵינֵי שָׁם.

הָעֶקֶר לְחַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ וְלִרְאוֹת לֹא לְעֵבֵר עַל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּךְ
 אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּתוּבוֹת ל.) תַּנִּי רַבִּי חֵיִיא: מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ, אָף עַל פִּי שְׁבָטְלוֹ סְנֵה־דְרִין, אַרְבַּע מֵיתוֹת לֹא בְטָלוּ וְכוּ',
 אֲלֵא דִין אַרְבַּע מֵיתוֹת לֹא בְטָלוּ. מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב סְקִילָה - אוֹ נוֹפֵל מִן
 הַגֵּג אוֹ חִיָּה דוֹרְסָתוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב שְׂרָפָה - אוֹ נוֹפֵל בְּדִלְקָה אוֹ נָחַשׁ
 מַכִּישׁוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב הֲרִיגָה - אוֹ נִמְסָר לְמַלְכוֹת אוֹ לִיִּסְטִים בְּאֵין עָלָיו,
 וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב חֲנֹק - אוֹ טוֹבֵעַ בְּנֶהָר אוֹ מֵת בְּסְרוּנְכִי; אֵת צְרִיכָה לְדַעַת
 שֶׁהַכֵּל בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק וְכוּ', וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְדַעַת אֵת הַפְּנִימִיּוֹת
 שֶׁל הָאָדָם וְכוּ' וּמָה עֲשֵׂה בֵּינוֹ לְבֵין הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שָׁמוֹ
 וְכוּ', וְלִכֵּן אֶסוּר לְשָׂאֵל שְׁאֵלוֹת, אֲלֵא לְדַעַת מָה שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה)

"צדיק הוי"ה בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו", וכן (דברים ל"ב) "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא".

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תרצט.

אין יום שעובר עלי מבלי שאכשל בפגם הברית. אנא, תן לי עצה לצאת מזה!

שאלה:

מאת שמואל: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
לצערי הרב אני נופל בפגם הברית עד שאני לא יכול שיעבר עלי יום אחד בלי שאפגם בברית. אנא מוה"ר, תן לי כפה עצות ברורות מה אני צריך לעשות בשביל לצאת מזה. ושנית, אני מתקרב לגיל שמונה עשרה, ואני מאד רוצה להתחתן אבל אני רוצה אשה עם מדות טובות וגם שתהיה יפה. מה אני צריך לעשות כדי שמשמים יתנו לי אשה כזו? תודה רבה, אשמח לתשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע שהחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה

מטמטם את המוח ומעקם את הלב, ומכניס באדם קשיות וספקות עליו יתברך וכו', וכו', כי כל המחשבות של כפירות ואפיקורסות שנוכנסות באדם, זה רק על ידי שנכשלים בחטא המגנה הזה, מלבד זאת מה שאמרו חכמינו הקדושים (גדה י"ג). אמר רבי יוחנן: כל המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה; ואמרו (שם) רבי יצחק ורבי אמי אמרי: כאלו שופך דמים, שנאמר (ישעיה נ"ו ה') "הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שחטי הילדים בנחלים תחת סעפי הסלעים" - אל תקרי שחטי אלא שחטי; כי מכל טפה וטפה יכול להולד ולה, וכשפוחט את זרעו לבטלה הוא שוחט את ילדיו, והעוון הזה מטמטם את המוח והדעת, ומכניס את האדם בחלישות הדעת וביאוש גדול כאלו הקדוש ברוך הוא שונא אותו, ולא צריך אותו וכו' וכו'.

ובאמת למה כל כך חמור החטא הזה? כי מכל טפת זרע יכול להולד ולה, וכשאדם מוציא את זרעו לבטלה על ידי זה הוא הורג את הולד וכו', ואם אחד הורג בן אדם - הרי הוא רוצח, ואם הורג שני בני אדם - הוא רוצח שברוצחים וכו', וכן ככל שאדם הורג יותר אנשים - הוא ארכי רוצח, ומכל שכן כשאדם הורג את בנו או את בתו - זה רוצח משגע וכו'. והנה מובא בספרים שאם יסתכלו בטפת זרע יראו שמתנועע ולד שלם עם ראש גופה ידים ורגלים וכו', ולכן כשאדם מוציא זרע לבטלה, הרי הוא הורג ולה, ומכל שכן כשמוציא זרעו לבטלה כמה וכמה פעמים - הרי הוא רוצח וכו', ולכן הקמירו על זה חכמינו הקדושים יותר מהכל, מלבד זאת שהחטא הזה מכניס באדם שיהיה תמיד ממרמר ומדכא, ולכן שלח לנו הקדוש ברוך הוא את רבנו ז"ל לדור הזה, כדי להציל את כל אלו הנשמות הנפולות והפגומות, ולהוציא אותם מהשאול תחתית ומתחתיו. ולכן עצתך להתקרב אל רבנו ז"ל על ידי למוד ספריו הקדושים, שאין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל מכניס באדם תקנה לחיות וכו' ונותן עצות איך לצאת מזה.

היה טוב מאד שתעשה לעצמך שעור בספר הנפלא "קדשת

ישראל" המדבר מהחטא הזה, ועצות איך לצאת מזה, וכן בספר "אוצר הקדושה" שגם כן מלא עצות איך לצאת מהחטא המגנה הזה, כי מי שנפל בחטא הזה, קשה לו מאד מאד לצאת מזה, כי זה מטמטם לו את כל השכל והדעת, עד שנעשה אמלל לגמרי.

ולכן תעשה כל מה שביכלתך לקבל על עצמך קבלה חזקה שזהו זה, אתה לא חוטא יותר בחטא המגנה הזה שבזה אתה הורס את הבריאות שלך וכו', וכו', כי מובא (שלחן ערוך אבן העזר סימן כ"ג) אסור להוציא שכבת זרע לבטלה ועוון זה חמור מכל עברות שבתורה וכו'. אלו שמנאפים ביד ומוציאים שכבת זרע, לא די להם שאסור גדול הוא, אלא שהעושה זה בנדוי הוא יושב, ועליהם נאמר (ישעיה א' ט"ו) "ידיכם דמים מלאו", וכאלו הרג הנפש; ולכן אתה צריך לקחת את עצמך בידך, ולהפסיק עם הזבל והזהמא הזו שהורסת לך את החיים שלך.

תרגיל את עצמך לומר בכל יום את התקון הכללי, עם התפלה שאחריה שתקן מוהר"ת ז"ל, ותתודה בכל יום אליו יתברך, ואז ושב ורפא לה.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ז) שעל ידי שאדם פוגם בבגדית קשה לו למצא את בת זוגו, ולכן ראה לחזור בתשובה שלמה ולבקש הרבה ממנו יתברך שיחוס וירחם עליך ותזכה להתחתן מה שיותר מהר ואל תהיה בדרך כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תש.

יש לנו בת בגיל שלש עשרה, ואנחנו מאד רוצים עוד ילדים. מה אפשר לעשות?

שאלה:

מאת מרים: לכבוד הצדיק מיבנאל שלום רב!
יש לנו בת אחת בגיל שלש עשרה, ואנו מאד מאד רוצים עוד ילדים מתוך בריאות, שמחה והצלחה. אני תורמת למוסדות שלכם בשמחה, האם יש משהו נוסף שנוכל לעשות על מנת לקבל את הישועה שלנו? בתודה ובברכה מרים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל מרים תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להיות שמח בחלקו, ואז הוא יורש את העולם הבא בעולם הזה ממש. אתם צריכים לשמח מאד מאד עם המתנה שנתן לכם הקדוש ברוך הוא בת אחת, ויעזר הקדוש ברוך הוא שתגדל ביראת שמים שלמה, ותזכה להתחתן, והיא תביא לכם הרבה נכדים, ולמה לדחק את השעה? צריכים לדעת כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא זה לטובה, ולכן למה לך להתבלבל ולהצטער בחנם? תשמחי עם מה שיש לך.

יעזר הקדוש ברוך הוא שיהיה השלום והאהבה בתוך הבית שלכם, כי בבית שיש שמה שלום ואהבה - השכינה נמצאת שמה, ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשא.

**דוקא כְּשֶׁאֲנִי צָרִיךְ שְׁאֲלִיקִים יַעֲזֵר לִי - הוּא נֶעְלָם.
לְמָה זֶה כִּכְהָ?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת נָדָב: שְׁלוֹם לָךְ כְּבוֹד הָרַב.
לְקַחְתִּי עַל עֲצָמֵי לְהַגִּיד בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּקוּן הַכִּלְלִי בְּנוֹסָף
לְמִזְמוּרֵי הַתְּהִלִּים שֶׁאֲנִי קוֹרֵא מִדֵּי יוֹם כַּדִּי לְפִתּוֹחַ אֶת הַמִּזְלֵר
שְׁלִי. אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְשָׁמֵר עַל הַבְּרִית, אֲבָל הַיָּצֵר הָרַע מִגְבִּיר
אֶת הַפּוֹחֲשָׁבוֹת הַלֵּא טוֹבוֹת, וְאֲנִי מִרְגִּישׁ שְׁדוּקָא שֶׁאֲנִי צָרִיךְ
אֶת אֲלִיקִים שֶׁיַּעֲזֵר לִי הוּא נֶעְלָם.
יֵשׁ לִי בְקִשָּׁה אַחַת שֶׁאֲנִי מִבְּקִשׁ מֵאֲלִיקִים, אֲבָל הִיא עֲדוּן לֹא
הַתְּקַיְמָה. לְמָה זֶה כִּכְהָ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל נָדָב נֵרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵתָּה צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדִיו נִמְצָא,
וּבְלַעֲדֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָדָם לֹא יְכוּל לְחַיּוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן אֵל תִּכְתַּב
דְּבַר כְּזֶה שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ נֶעְלָם מִמֶּךָ וְכוּ', לְדַעַתִּי אֵתָּה מִתְּעַלֵּם מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם הֵייתָ מִכְּנִיס אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ תּוֹכָךָ,
לֹא הֵייתָ בָּא לְכֹל הַצְּרוֹת שֶׁאֵתָּה עוֹבֵר וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ל"א
י"ז) "עַל כִּי אִין אֲלִקֵי בְּקִרְבִי מְצָאוּנִי הָרַעוֹת הָאֵלֶּה", כִּי בְּאֲמַת אִם
אָדָם מִחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ שֶׁאִין בְּלַעֲדִיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲזִי מִתְחִיל לְדַבֵּר
עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאִשֶּׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, אֲשֶׁר אִין עוֹד
דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב מִזֶּה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן
כ"ה) הֵהִתְבּוֹדְדוֹת הוּא מַעֲלָה עֲלֵיוֹנָה וְגִדּוּלָה מִן הַכֵּל. דְּהֵינּוּ לְקַבֵּעַ
לוֹ עַל כָּל פְּנִים שְׁעָה אוֹ יוֹתֵר לְהִתְבּוֹדֵד לְבַדּוֹ בְּאִיזָה חֶדֶר אוֹ בְּשִׂדָּה,
וּלְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ בְּטַעֲנוֹת וְאֲמַתְּלֹאוֹת בְּדַבְרֵי חֵן וְרוֹצִי

ופיוס, לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִקְרְבוּ אֵלָיו לְעִבּוּדְתוֹ בְּאַמֶּת. וּתְפִלָּה וְשִׂיחָה זוֹ יְהִיָּה בְּלִשׁוֹן שְׂמֵדִבְרִים בּוֹ וְכוּ'. וְהִנְהֶגָה זוֹ הוּא גְדוּלָּה בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, וְהוּא דְרָךְ וְעֵצָה טוֹבָה מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֹאת הִיא עֵצָה כְּלָלִית, שְׂכּוֹלֵל הַכֹּל. כִּי עַל כָּל מָה שְׂיִחָסֵר לוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, אוֹ אִם הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי מְכַל וְכַל מִעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל הַכֹּל יִפְרֹשׁ שִׂיחָתוֹ וַיִּבְקֹשׁ מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאִפְלוּ אִם לְפַעְמִים נִסְתַּתְמִין דְּבָרָיו, וְאִינוּ יָכוֹל לְפַתַּח פִּיּוֹ לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, אִף עַל פִּי כֵן זֶה בְּעֵצְמוֹ טוֹב מְאֹד, דִּהְיֵנוּ הֶהְכְּנָה שֶׁהוּא מוֹכֵן וְעוֹמֵד לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְחָפֵץ וּמְשִׁתַּקֵּק לְדַבֵּר, אִף שְׂאִינוּ יָכוֹל, זֶה בְּעֵצְמוֹ גַּם כֵּן טוֹב מְאֹד, וְגַם יוֹכֵל לְעֲשׂוֹת לוֹ שִׂיחָה וּתְפִלָּה מְזִה בְּעֵצְמוֹ. וְעַל זֶה בְּעֵצְמוֹ יִצְעַק וַיִּתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁנִתְרַחַק כָּל כֶּף, עַד שְׂאִינוּ יָכוֹל אֲפֹלוּ לְדַבֵּר, וַיִּבְקֹשׁ מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים שְׂיִחָמֵל עָלָיו וַיִּפְתַּח פִּיּוֹ שְׂיִוְכַל לְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ לְפָנָיו.

וְלָכֵן רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֵצְמָךְ בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, וְהִרְגַע שֶׁתְּהִיָּה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי תִרְגִּישׁ אָדָם אַחֵר לְגַמְרֵי, וְעַל כֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים שֶׁתִּזְכֶּה לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי עִם הַתְּפִלָּה, כְּדֵי שֶׁתִּנְצֵל מִפְּגַם הַבְּרִית שֶׁזֶה עוֹוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וְזֶה סוּגֵר אֶת הַמְּזוּל שֶׁל הָאָדָם לְגַמְרֵי, כִּי מִזֵּ"ל רָאִשֵׁי תְּבוּת מ'וֹצֵיא זִרְע ל'בְּטָלָה, וְלָכֵן מִי שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו יִצְרוּ שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית, עָלָיו לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי שֶׁהֵם הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים שֶׁגִּלָּה לְרַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבְלֵי תְּקוּן הַבְּרִית, וְכֵן תִּרְבֶּה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזִי תִרְאֶה שֶׁהַכֹּל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל מְאֹד שֶׁנִּדְמָה לְאָדָם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִעְלָם מִמֶּנּוּ, אֲדַרְבָּה, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוּךְ כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימֵן ל"ג) כָּכֵל שְׂאָדָם מִתְקַרֵּב יוֹתֵר לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - כֶּף מוֹרִיד מִמֶּנּוּ אֶת הַלְּבוּשִׁים, עַד שֶׁזוֹכֶה לְאַהֲבָה אֶת עֵצְמוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲוֶן וּמְרַגִּישׁ אֶת עֵצְמוֹ עֲצָמִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשב.

המנכ"ל שמונית לעסק שלי רמה אותי וסבך אותי עם החק. אשמח לעצה וחזוק.

שאלה:

מאת דודו: לכבוד הצדיק מיבנאל.

לפני שנתים פתחתי עסק ומוניתי כמנכ"ל אדם עם נסיון רב בנהול, אף לצערי הרב לאחרונה התגלה שאותו אחד רמה אותי ובעקיפין סבך אותי עם החק. התאכזבתי מאד איך אדם שנתתי בו את כל האמון והתמיכה עושה לי עול כזה. אני לא יודע מה ילד יום, ומקוה מאד שהכל יסתדר לטובה, אבל בינתיים אני לא יודע איפה להניח את הראש מרב דאגות. אשמח לעצה וחזוק מכבוד הצדיק, וברכה שהכל יסתדר לטובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דודו גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות חזק בדעתך ולא לפל בעיני עצמך כלל, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ומכל צרה יכולים לצאת אם רק יודעים איך לא לפל בעיני עצמו כלל, שזה היה הפגם של המרגלים שאמרו (במדבר י"ג ל"ג) "ונהי בעינינו כחגבים" - הרגע שלא התאזרו במדת העזות דקדשה, על ידי זה נפל עליהם פחד, "וכן היינו בעיניהם" - כשאדם נופל בדעתו, שזו ענוה פסולה - אזי השונא יכבש אותו.

הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו אמר "סגלה לנצח את הרשעים לא לפחד מהם כלל", ולכן אתה צריך לקחת את עצמך בידיך ובכל דבר "המלך בקונף" - הינו הרגל עצמך לדבר ולספור

את כל התכניות שלך עמו יתברך, שזו המתנה שקבלנו מרבנו ז"ל - שאדם ירגיל עצמו לדבר עמו יתברך, ולספור לפניו את כל אשר עם לבבו, וזה יכניס בך ישוב הדעת, ולידע איך להתנהג, ויכניס בך בטחון עצמי וכו'.

אף פעם אל תגלה את התכניות שלך לפני שהתיעצת קדם עמו יתברך, ואז כשדברת עמו יתברך והבאת לפניו יתברך את כל הצדדים שיש בדבר זה וכו', אזי תוכל לשמע חות דעת של אחרים, ותשקל היטב היטב לכאן או לכאן וכו', ודבר זה אי אפשר להסביר כלל לבן אדם שאין לו אמונה בו יתברך, וחושב שיש כאן טבע מקרה ומזל וכו', אדם כזה לא יבין את זה, והוא יהיה מבהל ומבלבל לגמרי וכו' וישרו בו כל מיני חלישות ופחדים וכו'.

בודאי צריכים לשמר על החק אשר רבנו ז"ל הזהירנו על זה מאד, ואמר "עם קיך"ה (קיסר ירום הודו) לא מתחילים", הינו שלא מתחילים עם החק כלל, צריכים לקחת על כל פרט עורך דין ורואה חשבון צמודים שהכל יהיה על פי החק, ואז תלך לבטח דרכך.

אל תקח את דברי אלו בקלות, כי הם עקרים גדולים בחיי האדם יום יום, וצריכים להחזיר בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, שדבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, צריכים לחזק את עצמו באמונה, וצריכים לחזק את אחרים באמונה, ואז תלך לבטח דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשג.

**אומרים שלא כדאי להתחתן עם מישהי שקשורה
לברסלב, כי בברסלב יש הרבה גרושות. האם זה נכון?**

שאלה:

מאת מושיקו: כבוד הרב שלום.

שמעתי אנשים שאומרים שלא כדאי להתחתן עם מישהי
שקשורה לחסידות ברסלב, כי בברסלב יש המון גרושות.
פשוט כואב לי לשמע את זה ואני לא יודע מה לענות לאנשים
האלו. מה עונים לטענות כאלו? תודה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל מושיקו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שהכל שקר וכזב ודמיונות גדולים, כי
עוד לא היה צדיק שכל כך הזהיר על שלום בית כמו רבנו ז"ל,
כמוכא (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו. כי אמר
הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם,
צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם
ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו', וכו', על כן
ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא
מציעא נ"ט). 'אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את
נשותיכם כפי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות ס"ג). 'דיינינו שמגדלות
את בנינו ומצלת אותנו מן החטא'; ולכן צריכים לכבד וליקר אותן
מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב, שהבעל מכרח לעזר
לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, הדבר
הראשון עליו לעזור לאשתו בכל המובנים, כי רבנו ז"ל הקפיד על

דְּבָרִים אֱלוֹ מְאֹד מְאֹד, עַל אֱלוֹ שְׁמֵשְׁפִילִים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם, וּמִי שֶׁהִיא לֹ סְכֻסוֹף עִם אִשְׁתּוֹ, רַבְּנֵנוּ ז"ל לֹ אֵל רְצָה לְקַבֵּל אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְלֹא רְצָה אֶפְלוּ לְרֹאוֹת אוֹתוֹ.

וְיִדְוֶעַ הַסְּפוּר שֶׁהִיא בְּשָׁבוּעוֹת אוּ בְּחֻנְכָּה, שְׁאָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעַת שֶׁהִיא יוֹשֵׁב עַל הַשְּׁלֶחָן עִם אָנָּשׁ: "וְוַעַר הָאֵט דָּאֵס אִין זִיף אַזָּא עֲזוּת, צוֹ הָאֲבָן בֵּי מִיין טִיש אַ הֶרְהוּר רַחֲמָנָא לִי צִלָּן, אִיף מִיין נִיט טְשְׁעֵרִינְעֵר, נִיט בְּרַסְלָבִיר, נִיט טְעַפְלִיקְעֵר" [מִי יֵש לֹ אֶת הַעֲזוּת שֶׁהִיא לֹ הֶרְהוּר רַע בְּשֶׁלְחָנִי? אִינִי מִתְכַּוֵּן עַל אָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוּ מִהַעִיר טְשְׁעֵרִין, וְלֹא מִהַעִיר בְּרַסְלָב, וְלֹא מִהַעִיר טְעַפְלִיק], וְטִירָאוּיֶצֶעֶר לֹא הַזְכִּיר, וְהִבִּינוּ אָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוּ מִי הוּא הָאִישׁ הַזֶּה, כִּי הִיא שָׁם אַחַד מִטִּירָאוּיֶצֶעֶ שְׁלֹא הִיא לֹ שְׁלוֹם בֵּית כְּשֵׁתֵי שָׁנִים, וְתַכְּף קָם רַבְּנֵנוּ ז"ל מִן הַשְּׁלֶחָן וְנִכְנַס לְחֻדְרוֹ, וְהָאִישׁ הַזֶּה שְׁלֹא הִיא לֹ שְׁלוֹם בֵּית עֶמֶד עַל הַפֶּתַח וּבְכָה הַרְבֵּה מְאֹד, וְגַם אָנָּשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּקֶשׁוּ מְרַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעֶדוֹ, עַד שֶׁהִבְטִיחַ שְׁיִחְזוֹר לְבֵיתוֹ וְיִשְׁלִים מִיָּד עִם אִשְׁתּוֹ, וְאֵז יֵצֵא רַבְּנֵנוּ ז"ל מִחֻדְרוֹ, וְהִמְשִׁיךְ אֶת סֹדֵר הַנְּהַגְתּוֹ בְּשֶׁלְחָנוֹ הַטְּהוּר, רוֹאִים מִכָּל זֶה אִיף שְׁרַבְּנֵנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל שְׁלוֹם בֵּית, וְאֵם לֹא הִיא שְׁלוֹם בֵּית לֹא רְצָה לְשַׁבֵּת אֶפְלוּ בְּאוֹתוֹ שְׁלֶחָן אִיפֹה שֶׁהָאָדָם הַזֶּה יוֹשֵׁב.

וְלִכֵּן אִנִּי לֹא יוֹדֵעַ מֵאִיפֹה לְקַחֵת אֶת זֶה, וְאֵם יֵש גְרוּשִׁין זֶה מִפְּנֵי שְׁלֹא קִבְּלוּ אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא רַבְּנֵנוּ ז"ל, שְׁכָל עֲנִינֵנוּ הוּא שְׁלוֹם בֵּית.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשד.

האם למוד בגרסא היא דרך יותר טובה מלמוד בפלפול?

שאלה:

מאת משה: שלום כבוד הרב.

האם סדר דרך הלמוד בגרסא היא דרך יותר טובה מלמוד בפלפול? תודה!

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריכים את שניהם - הן ללמד בעיון לברר לעצמו את ההלכה, והן בקיאות - להיות בקי בכל התורה כלה.

ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ע"ו) בענין הלמוד תורה שצריכים ללמד הרבה מאד בכל יום, טוב ללמד במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות ובזריזות ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר.

ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבה, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שיירצה להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף - יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על פונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו

חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) ' לעולם ליגרים איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר' שנאמר (תהלים קי"ט כ') "גרסה נפשי לתאבה", כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם. ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם.

ודבר רבנו ז"ל הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב. אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד, כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמר כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר, מאשר היה לומד בדקדוק גדול כי זה מבלבל מאד מן הלמוד. וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בידם. אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקיים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ח) שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשה.

**מָאז שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי יֵשׁ לִי יְרִידָה גְדוֹלָה וְקָשִׁי בְּלִמּוּד תּוֹרָה
וּתְפִלָּה. אֵיךְ מִתְחַזְּקִים?**

שְׁאֵלָה:

סַמַּת דָּוִד: לְמוֹהֲרָא"שׁ הַקְּדוּשׁ שְׁלוֹם רַב.
תּוֹדָה רַבָּה לָכֶם עַל כָּל הַתְּפִלוֹת שֶׁהִתְפַּלְלֵתֶם עָלַי, וְהִנֵּה בְרוּךְ
הַשֵּׁם זְכוּיָתִי לְהִתְחַתֵּן.
רְצִיטִי לְשָׂאֵל: יָדוּעַ שֶׁבַחְתָּנָה נִמְחָלִים כָּל הָעוֹנוֹת, וְלִכְאוּרָה
מִי שֶׁהִתְחַתַּן צָרִיף לְזִכּוֹת לְעֲלִיָּה גְדוֹלָה, אֲבָל אֲצִלִּי קָרָה בְּדִיּוֹק
הַהֶפֶךְ - אֲנִי מֵרְגִישׁ שֶׁמֵּאֵז שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי יֵשׁ לִי יְרִידָה גְדוֹלָה
וְקָשִׁי בְּלִמּוּד תּוֹרָה וּתְפִלָּה. מָה הַצְּדִיק יְכוּל לְהַצִּיעַ לִי כְּדִי
שֶׁתְּהִיָּה לִי עֲלִיָּה?
אֲשׁמַח אִם תּוּכְלוּ לְבָרֵךְ אוֹתִי שְׂיִהְיוּ לִי יְלָדִים קְדוֹשִׁים וּפְרָנְסָה
בְּנִקְל. תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דָּוִד נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵתָה צָרִיף לְתַת בְּכָל יוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁזְכוּיָתִי לְמַצָּא אֶת בֵּית זְוֵגָה, וְאֵתָה צָרִיף לְקַיֵּם מֵה שְׁכַתּוֹב (קִהְלַת ט' ט')
"רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתְּ כָּל יְמֵי חַיֵּי הַבְּלִיָּה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ כָּל יְמֵי הַבְּלִיָּה כִּי הוּא חֵלְקֶךָ בַּחַיִּים וּבַעֲמֻלָּה אֲשֶׁר אֵתָה עֲמַל
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ", כִּי עַל יְדֵה תִנְצַל מִפְּגַם הַבְּרִית, וְלִכֵּן אֵתָה צָרִיף לְשַׁמַּח
אוֹתָהּ מְאֹד מְאֹד, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו'): אִשָּׁה - בַּעֲלָה מְשֻׁמָּחָה;
וְאָמְרוּ (בְּכֹא בַתְּרָא י'): מֵה יַעֲשֶׂה אָדָם וְיִהְיוּ לוֹ בָּנִים זְכָרִים? רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר: יַפְזֹר מַעוֹתָיו לְעַנְיִים, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: יִשְׁמַח אִשְׁתּוֹ לְדַבֵּר

מצוה; כי העקר הוא שמחה, כי בבית שיש שמה שמחה שורה שמה השכינה.

ולכן אתה צריך מאד מאד להקפיד שאף פעם לא יהיו מריבות או וכוחים בינך לבין אשתך, ותשתדלו לאהב אחד את השני ולכבד אחד את השני שתהיה ביניכם הבנה הדדית, ותהיו ותרנים אחד לשני, כי כל זוג צריכים לזכר טוב שם הם רוצים לבנות בית נאמן בישראל, עליהם לכתחלה להיות ותרנים, ולותר אחד לשני, ואז אף פעם לא יצטרכו ללכת אל שום בן אדם שעוסק בשלום בית וכו' כדי שהשלום ישרה בתוך ביתם, צריכים רק שכל ודעת איך להתנהג הבעל והאשה, והיות שעדין אין בית חרשת שמייצר שכל ודעת וכו', וכן אין חנות או קניון וכו' שמוכרים שמה שכל ודעת וכו', ועל בן צריכים לכוון בכל יום שלש פעמים ביום בעת שמתפללים את הברכה "אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה" וכו', לבקש אז על דעת ושכל, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (נדרים מ"א.) דעת קניית - מה חסרת? דעת חסרת - מה קניית?; אם יש לאדם דעת יש לו הכל, ואם אין לו דעת אין לו כלום, ולכן כל זוג צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך על דעת ושכל, אשר השכל היבש אומר שצריכים להיות ותרנים, ואז השלום שורה בבית.

נא ונא תעשה כל מה שביכלתך ללמד בכל יום מקרא: מפרשת השבוע, משנה: לגרס בכל יום כמה פרקים משניות, גמרא: להיות חזק מאד ללמד את הדרך היומי, כי דף גמרא ליום זה חיות לנפש, והשלשה למודים האלו הם עקר העשירות של האדם, כי להפך, אמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"כ.) "ובביתו אין לחם ואין שמלה" - שאין בידי לא מקרא ולא משנה ולא תלמוד; שזה נקרא עני מי שלא לומד בכל יום את השלש למודים האלו.

העקר תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בכל יום, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו אשר אין לתאר ואין לשער כלל, ואם בני אדם היו יודעים

מה זה לדבר אל הקדוש ברוך הוא, היו מתמידים בזה מאד מאד, ולכן אל תהיה בטלן, כי אפלו כמה דבורים שמדברים עמו יתברך זה עושה רשם גדול בשמים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשו.

אמרתי לחבר שלי שאם הוא היה מתקרב לצדיק הוא היה מתעלה מאד, אך הוא לא הסכים לדברי. מי מאתנו צודק?

שאלה:

מאת שמעון: שלום לכבוד הצדיק.

דברתי עם מישהו שאני מכיר בענין עבודת השם, ובין יתר הדברים אמרתי לו שאם הוא היה מכיר ועובד את השם לפי העצות של רבי נחמן, ומתקרב לצדיק, הוא היה עובד את השם בדרך גבוהה יותר מעכשו, והוא בתגובה אמר שזה לא נכון. מי מאתנו צודק? והאם זה טוב שבכלל דברתי אתו על זה? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמעון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אסור להכנס בוכוחים עם שום בריה שבעולם, וידוע

שְׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל הִזְהִיר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁלֵא לְהִתּוֹכַח עִם אֶף אַחַד, וְאָמַר בְּפִרוּשׁ שְׁכָל אֱלוֹ שֶׁהִתּוֹכַחוּ לְבִסּוּף הִתְרַחֲקוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל, וְלִכְּנֵן צְרִיכִים לְדַבֵּר רַק מֵהַטּוֹב שֵׁישׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלִחְזֹקוֹ וְלֵאמֹצוֹ וְלִעֲוֹדָדוֹ וְלִשְׁמַחוֹ וְכוּ', וְכוּ', אָבָל לֹא לְהִכָּנֵס בּוֹכּוּחִים שֶׁל מִי הַדְרֹךְ הַיּוֹתֵר טוֹבָה וְכוּ', וּבְכָר יְדוּעַ מֵהַ שְׁאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל מֵהַ אֲכַפֵּת לִי אִם יִהְיֶה יִבְרָךְ בְּרַפְת הַמְזוּזָן בְּכוֹנֵה וְהוּא לֹא יֵדַע שְׁזֵה בָּא מֵהַדְּבוּרִים שְׁלֵי? וְלִכְּנֵן צְרִיכִים לְדַבֵּר עִם הַזּוֹלָת רַק בְּכִלְיּוֹת - מֵאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִשִּׂיחָה בֵּינוּ לְבֵינָן קוֹנֵנוּ, וְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל פִּי סֵדֵר דְּרֹךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְלֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלֹא לְהִכָּנֵס בּוֹכּוּחִים עִם אֶף אַחַד, וְדִיקָא עַל יְדֵי זֶה מְצַלִּיחִים.

אֲסוּר לְבִטֵּל שׁוּם דְּרֹךְ שֶׁל אֶף אַחַד, כִּי כָּל הַדְרָכִים נְכוֹנוֹת, הָעֵקֶר שְׁלֵא יִטְעוּ אֶת עַצְמָם, כְּמוֹ שְׁאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׂיחֹת הַר"ן סִימָן נ"א) אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי שְׁלֵא יִטְעוּ אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעֵה מְאֹד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשז.

מֵאֲז שֶׁהִתְגַּרְשְׁתִּי אֲנִי לֹא מְצַלִּיחָה לְהַתְּפָרֵס, וְכָל נִסְיֹן לְזוּגִיּוֹת חֲדוּשָׁה נִכְשָׁל. מָה אֶפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אַבִּיבָה: מֵאֲז שֶׁהִתְגַּרְשְׁתִּי אֲנִי לֹא מְצַלִּיחָה לְהַתְּפָרֵס, וְכָל נִסְיֹן לְזוּגִיּוֹת נִכְשָׁל. מָה אֶפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר דְּבָרִים, כ"ט תַּמּוּז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל אַבִּיבָה תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כָּל הַבְּעִיּוֹת שֶׁלָּךְ נֹכְעוֹת רַק מִבְּעֵינָה אַחַת - שֶׁאַתָּ לֹא שִׁמְחָה וְעֲלִיזָה וְאַתָּ נִמְשַׁכֶּת אַחַר הַצַּעַר, וְכֵן אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת עֲצָבוֹת סִימָן ל"ד) כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר צַעֲרוֹ יוֹתֵר מִדֵּי - הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו; וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ שֶׁתֵּרְאִי לֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירְנוּ רַבְּנּוּ ז"ל עַל זֶה בִּיּוֹתֵר, וְאָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כ"ד) מִצְוֵה גְדוּלָּה לֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, וְלֵהִתְגַּבֵּר לְהִרְחִיק הָעֲצָבוֹת וְהַמָּרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ, כִּי כָּל הַחֲלָאוֹת הַבָּאִים עַל הָאִשָּׁה כֻּלָּם בָּאִים רַק מִחֲמַת קְלִקוּל הַשִּׁמְחָה, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל לֵהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי) לְפִי שֶׁאֵין הַשִּׁמְחָה מִמֵּתֵנֶת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשִּׁמַּח הַיּוֹם שִׁמַּח לְמָחָר, וְלֹא כָּל מִי שֶׁמִּיצֵר הַיּוֹם מִיצֵר לְמָחָר, לְפִי שֶׁאֵין הַשִּׁמְחָה מִמֵּתֵנֶת לְאָדָם.

וְלִכֵּן יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתְּמִיד תִּהְיֶה הַשִּׁמְחָה מְצוּיָה אֲצִלָּה, כִּי אֵין טוֹב מִזֶּה, וְעַל יְדֵי שִׁמְחָה מֵתְרַחֵב הַלֵּב וִיכוּלִים אַחַר כֵּן לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבָהּ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי מֵה שֶׁאֵין הָאִשָּׁה מֵתַחֲזֶקֶת לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה מִפְּנֵי שְׁנוּפְלִים עַל לְבָהּ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, אֲבָל תִּכְף וּמִיד כְּשִׁמְכָרִיחָה אֶת עֲצָמָה לֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, אֲזִי נִפְתָּח לְבָהּ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת תַּפְּלָה סִימָן כ"ח) עַל יְדֵי הַתַּפְּלָה יְכוּל לְשַׁנּוֹת אֶת הַמְּזֹל.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שֶׁאֲנִי מֵתַפְּלֵל בְּעֵדֶךָ שֶׁמְזַלְךָ יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשח.

האם זה נכון שכאשר מתבודדים או מתפללים בקבר צדיק צריכים לבקש רק דבר אחד?

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק היקר. ישנם רבנים הסוברים שכאשר אדם מתפלל בציונו של צדיק או בעת התבודדות צריך לבקש בקשה אחת בלבד ולא יותר והם סומכים את דבריהם על הגמרא (תענית דף ח:): 'אמרי היכי נעביד - נבעי רחמי אתרתי? לא אפשר'. מה דעתו של הצדיק בנדון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו בלי שום חכמות כלל, וצריכים להיות כל כך חזק בזה עד שידע שאין לו מבוא אחר אלא להתפלל להקדוש ברוך הוא, וכל מה שהוא צריך בגשמיות וברוחניות יבקש ממנו יתברך, אפלו את הדבר הכי קטן לא צריכים להתביש לבקש ממנו יתברך, וזו שלמות האמונה - שאדם צריך להאמין שהוא יתברך אבינו, וכמו שבין לא מתביש לבקש מהאבא כל מה שהוא צריך, כך אדם לא צריך להתביש מלבקש את הקדוש ברוך הוא כל מה שהוא צריך, וכך אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה ל' סימן ג') בדורות הללו שאין להם לא מלך ולא נביא לא כהן ולא אורים ותמים, ואין להם אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא - רבונו של עולם אל תבזה את תפלתם (תהלים ק"ב) "תכתב זאת לדור אחרון"

- מכאן שהקדוש ברוך הוא מקבל השבים, "ועם נברא יהלל ית" - שהקדוש ברוך הוא בורא אותן בריה חדשה; ומוהר"ת ז"ל אמר שעל תפלה נאמר (איוב כ"ח ז') "נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה", שאדם לא יכול לתאר לאיפה הולכים תפלותיו, כי זה נתיב לא ידעו עיט וכו', איה איפה התפלות שלו הולכות למעלה למעלה, כי אם אדם היה יודע איפה התפלות שלו עולות למעלה למעלה ועושות רעש גדול בשמים, אזי לא היה מפסיק מלהתפלל אל הקדוש ברוך הוא, ועקר התפלה הוא שצריכים לסלק את הדעת ואת השכל לגמרי, ולהאמין שכל תפלה כל תחנה וכל בקשה נשמעים ונתקבלים בשמים.

ולכן אל תבלבל את עצמך משום דבר, רק תבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ותראה ישועות גדולות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשט.

קוראים לי נורית, ובאמהרית 'זבדר'. האם אני צריכה להחליף את השם?

שאלה:

מאת נורית: קוראים לי נורית, ובאמהרית 'זבדר'. אני רוצה להחליף את שמי כי אני מרגישה שהשם הזה לא מתאים לי כולל, ותמיד יש לי תחושה שאני תקועה ולא מצליחה להתקדם בחיים. האם אני צריכה להחליף את השם? והאם יכול להיות שעשו עלי עין הרע?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל נורית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שעם שמות לא משחקים וכו' כי אסור להוסיף שמות או להחליף שמות, כי כן אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן צ"ה) שהשם שנותנין לו לאדם הוא לפי הפעלה שיש לו לאדם לעשות בעולם, ויש אחד שעושה הפעלה שלו בחצי שנים שיש לו, וצריך לקרא לו שם אחר דהינו שם חדש, כי השם שנותנין לאדם הוא לאחר מותו לבושין שלו, כי השם הוא בחינת לבושין, כמו שכתוב (ישעיה מ"ב ח) "אני ה' הוא שמי וכבודי" וכו' - 'כבודי' זה בחינת לבושין, כי (שבת קיג:) 'רבי יוחנן קרא למאנה מכבודוּא'; ולכן צריכים מאד מאד לשמר איזה שם נותנים לאדם, ולא להחליף בכל פעם שמות אחרים.

אבל היות שהשם שלך אין בזה שום משמעות, אז תחליפי את זה בשם 'אורה' והקדוש ברוך הוא יאיר את מזלך לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשי.

האם זה נכון שכאשר מרימים את הידים מעל הראש בזמן התפלה או ההתבודדות זה מעורר דינים?

שאלה:

מאת ישראל יעקב: שלום לרב היקר. השם! שלח לך רפואה שלמה!

האם זה נכון שאם מרימים את הידים בזמן התפלה או ההתבודדות מעל הראש זה מעורר דינים?

נ.ב. אֶשְׁמַח שֶׁהָרַב יִבְרַךְ אוֹתִי כִּי לֹא חָרַנָה אֲנִי מִרְגִישׁ חֲלָשָׁה
גְּדוּלָה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם וְיִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר דְּבָרִים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יִשְׂרָאֵל יַעֲקֹב נְרוֹ יֵאִיר

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מוֹבָא בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (יְתוּרוֹ ס"ז). אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מִלְכָּא,
דְּכָל מֵאן דְּאָרִים יְדוּי לְעֵילָא, וְלֹאֵו אֵינוֹן בְּצִלוֹתִין וּבְעוֹתִין, הָאֵי אֵיהוּ
בַר נֶשׁ דְּאֶתְלִיטִיָּא מַעֲשֶׂרָה שׁוֹלְטָנִין מְמַנְן וְכוּ' נְכַל מִי שְׁמַרִים יְדִיו
לְמַעְלָה וְאֵינוֹ בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה, הוּא מִתְקַלֵּל מַעֲשֶׂרָה שְׁלִטְוִנִין מְמַנִּין
וְכוּ']. וְלִהְפֹךְ - מִי שְׁמַגְבִּיָּה אֶת יְדוֹ בְּעֵת הַתַּפְלָה עַל יְדֵי זֶה תַּפְלָתוֹ
מִתְקַבֵּל לְרַחֲמִים וְלִרְצוֹן, וּמִתְבָּרַךְ בְּכָל הַבְּרָכוֹת, נִמְצָא שְׁזֵה בְּדִיוֹק
הַהֶפֶךְ מִמָּה שֶׁכְּתִבְתָּ.

בְּעֵינֵי שְׂאֵתָה מִרְגִישׁ חֲלִישוֹת גְּדוּלָה וְכוּ', עָלֵי לְגִלוֹת לָךְ מָה
שְׂאֵמֵר רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כ"ד) מְצַנְה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה תְּמִידָה, וְלִהְתְּגַבֵּר לְהִרְחִיק הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כּחוֹ.
וְכָל הַחוּלָאֵת הַבָּאִין עַל הָאָדָם, בְּלֵם בָּאִין רַק מִקְלָקוּל הַשְּׁמִחָה וְכוּ',
וְכַפִּי קְלָקוּל הַשְּׁמִחָה וְהַנְּגוֹן, כֵּן בָּא הַחוּלָאֵת עַל הָאָדָם, וְגַם חֲכָמֵי
הַרוֹפְאִים הָאֵרִיכוּ בְּזֵה, שֶׁכָּל הַחוּלָאֵת עַל יְדֵי מְרָה שְׁחוּרָה וְעֲצָבוֹת,
וְהַשְּׁמִחָה הוּא רְפוּאָה גְּדוּלָה בֵּין בְּגִשְׁמֵי בֵּין בְּרוּחָנֵי, וְצָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר
מְאֹד בְּכָל הַכּחוֹת לְהִיּוֹת אַךְ שְׂמִחַת תְּמִידָה. כִּי הַטֵּבַע שֶׁל הָאָדָם לְמִשְׁךְ
עֲצָמוֹ לְמְרָה שְׁחוּרָה וְעֲצָבוֹת מַחֲמַת פְּגִיעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן, וְכָל אָדָם מְלֵא
יִסּוּרִים, עַל כֵּן צָרִיךְ לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּכַח גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה
תְּמִיד וְלִשְׂמֹחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל אֲשֶׁר יוּכַל.

וְאָמֵר רַבְנוּ ז"ל (תְּנֵי מוֹהֲר"ן סִימָן תַּקצ"ג) שְׂאֵפְלוּ בְּעֵת הַצַּעַר וְהִרְחוּק
מִעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ', וְכֵן כְּשֶׁעוֹבְרוֹת עָלָיו כָּל מֵינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים
וּמְרִירוֹת וּמְכֹאֲבוּים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת אַךְ שְׂמִחַת

תמיד, ולשמח את עצמו בכל מה דאפשר במה שמוצא בעצמו איזה נקדה טובה עדין, כי כל בר ישראל מלא נקדות טובות, כמאמרם ז"ל (ברכות נ"ז.) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון; והעולה על הכל צריך לשמח במה שזכה שלא עשני גוי כגויי הארצות וכו', ולהפך את כל היגון והאנחה והעצר והיסורין לשמחה גדולה, וצריכים לשמר מאד מאד מעצבות ומרירות ומדכאון שזה אבי אבות הטמאה וכו', ואפלו שהסמ"ך-מ"ם רוצה לשבר אותו לגמרי ולומר לו שאין לו כבר שום תקנה ותוחלת, עם כל זאת ראוי לו לומר לעצמו - אף על פי שאני כמו שאני וכו', אף על פי כן זכיתי להיות מזרע ישראל, ולקיים כמה מצוות בכל יום ציצית, ותפלין, וקריאת שמע, וצדקה, ושבת, וכיוצא, ואף על פי שגם בעשית המצוות הם כמו שהם וכו', אף על פי כן על כל פנים יש בהם בודאי נקדות טובות מאד שנעשה מהם שעשועים גדולים למעלה בכל העולמות, כי הרי אפלו על ידי המצוות שנעשין על ידי פושעי ישראל, כי כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, מתפאר בו השם יתברך הרבה, כמו שכתוב (ישעיה מ"ט) "ישראל אשר בך אתפאר", וצריכים לדעת אשר המרה שחורה והעצבות מתגברת על האדם יותר מן הכל, וקשה לשברה יותר מכל המידות, ומזקת להאדם מאד יותר מהכל.

וכל עקר התרחקות של כל אדם מהשם יתברך, הוא רק מחמת עצבות ומרה שחורה ודכאון שמתגברים עליו, על כן צריכין לראות לשמח את עצמו בכל הכחות בכל מה דאפשר אפלו בעת שצור להאדם ודחוק לו מאד בגשמיות וברוחניות, הן בפרנסת הנפש, הן בפרנסת הגוף, אף על פי כן צריך לראות לבטח תמיד בהשם יתברך שסוף כל סוף לא יעזב השם יתברך אותו וכו', ולכן ראוי לשמח את עצמו בכל מה דאפשר; וזו התכלית והשלמות שאדם צריך להגיע אל זה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשיא.

מה הדרך הנכונה לבקש מהשם את בקשותינו ולהצליח לעורר רחמי שמים?

שאלה:

סאת גלית: לכבוד הרב היקר.
יש לכלנו בקשות מהשם יתברך - גם ברוחניות וגם בגשמיות. מה הדרך הנכונה לבקש מהשם את בקשותינו ולהצליח לעורר רחמי שמים מבלי שנשמע כחפצנים? אודה לתשובתך, שבת שלום.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל גלית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להרגיש בעצמו שהוא בן של הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב (דברים י"ד א) "בנים אתם להויה אלקיכם", וכמו שבן לא מתבייש לבקש מאביו כל מה שהוא צריך, כך כל בר ישראל צריך להרגיל את עצמו לבקש את הקדוש ברוך הוא כל מה שהוא צריך - דבר גדול ודבר קטן, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תפלה סימן ל"ו) על כל הדברים, הן על דבר גדול הן על דבר קטן, תתפלל; וכן כתב מוהרנ"ת ז"ל (שיחות הר"ן סימן רל"ג) שמעתי מאיש אחד מאנשיו, שפעם אחת דבר רבנו ז"ל עמו מענין בגדים, ואמר לו שעל כל דבר צריכין להתפלל - הינו אם בגדו קרוע וצריך לבגד יתפלל להשם יתברך שיתן לו בגד ללבש, וכן בכל כיוצא בזה דבר גדול ודבר קטן. על הכל ירגיל עצמו להתפלל תמיד להשם יתברך על כל מה

שִׁיחֵסֵר לוֹ, אִף עַל פִּי שֶׁהֶעֱקֵר לְהִתְפַּלֵּל עַל הָעֵקֶר, דְּהֵינּוּ עַל עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְזִכּוֹת לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אִף עַל פִּי כֵן גַּם עַל זֶה צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל.

וְאָמַר שְׂמִי שְׂאִינוּ מִתְנַהֵג כֶּהָ, אִף עַל פִּי שֶׁהִשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נוֹתֵן לוֹ בְּגֵדִים וּפְרָנְסָה וְהִצְטַרְכּוֹת חַיּוּתוֹ, אֲבָל כָּל חַיּוּתוֹ הוּא כְּמוֹ בְּהֵמָה שְׂגָם כֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נוֹתֵן לָהּ לְחֵמָה וְכוּ', כֵּן הוּא חַיּוּתוֹ שְׁנוּתָן לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי מֵאַחַר שְׂאִינוּ מִמְשִׁיף כָּל חַיּוּתוֹ עַל יְדֵי תְּפִלָּה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַל כֵּן כָּל חַיּוּתוֹ הוּא כְּמוֹ חַיּוּת בְּהֵמָה מִמֶּשֶׁשׁ, כִּי הָאָדָם צְרִיף לְהִמְשִׁיף כָּל חַיּוּתוֹ וְהִצְטַרְכּוֹתוֹ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל יְדֵי תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים דְּוָקָא.

וְכַתֵּב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּזֶה הַלְשׁוֹן: כֵּן שְׂמַעְתִּי אֲנֹכִי גַם כֵּן מִפִּי הַקְּדוֹשׁ עַל דְּבַר קָטָן וּפְחוּת מְאֹד שֶׁהָיָה קִצְתַּת מְכַרְח לִי, וְאָמַר לִי רַבְּנוּ ז"ל: תְּתַפַּלֵּל עַל זֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְעַמְדָתִי מִשְׁתּוֹמֵם, כִּי הָיָה לִי לְדַבֵּר פְּלֵא בְעֵינַי לְהִתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל דְּבַר פְּחוּת כְּזֶה, וְגַם כִּי לֹא הָיָה מְכַרְח בִּיּוֹתָהּ. עָנָה וְאָמַר (בְּלִשׁוֹן תִּימָה): אֵין זֶה כְּבוֹדֶךָ שֶׁתְּתַפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל דְּבַר קָטָן כְּזֶה?! וְהַכֵּלֵל שְׂעַל כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ; עֵין שֵׁם.

וְלִכֵּן תְּרַגְּלִי אֶת עֲצֻמְךָ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל מַה שְׂאֵת צְרִיכָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשיב.

חלמתי חלום שבני טובע ואיני יכולה להצילו. האם יש בזה מסר עבורי?

שאלה:

מאת הלה: חלמתי חלום בו ראיתי את בני השני שוחה וטובע בברכה, ואני לא מצליחה למנע את טביעתו. אחר כך ראיתי אותו על הקרקעית ונסיתי להחיות אותו. האם יש מסר מסוים בחלום? והאם עלי לעשות משהו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל הלה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות חלום סימן א') לחלום רע תאמר בבקר "החלומות שוא ידברו"; וכן אמר (ספר המדות אות עצבות סימן ל') העצב על חלום רע מבטל את החלום שלא יתקיים; וכן אמר (ספר המדות אות גאוה סימן י"ט) מבהילין את האדם בחלומות כדי להסיר ממנו גאוה שקועה שהוא מכסה ממנו שאינו מכיר בה. ולכן אל תשימי לב אל החלום כלל.

עם כל זאת הייתי מיעץ לך לבדק את כל המזוזות בביתכם אם הן כשרות, כי כשיש מזוזות כשרות בבית אין מה לפחד כלל, כי כך מובא בתקוני זהר (תקון י') על הפסוק (דברים ו' ט') "ויכתבתם על מזוזות ביתך", מזוזות כתיב זו מות, [היננו תבת "מזוזות" היא שתי מלים - זו מות, כי בבית שיש מזוזה שמה לא יקרה מות, ולכן צריכים להזהר מאד מאד לבדק את המזוזות של הבית].

וכן מובא בזהר (ואתחנן רס"ג): פקודא למקבע בר נש מזוזה

לתרעיה למהוי כל בר נש נטיר מעם קודשא בריך הוא [מצוה לאדם לקבוע מזוזה בפתח ביתו, כדי שיהיה כל אדם שמור מהקדוש ברוך הוא], כד נפיק וכד עייל [כשיוצא מפתח ביתו וכשנכנס לביתו], ורזא (תהלים קכ"א) "הוי"ה ישמר צאתך ובוואך מעתה ועד עולם" בגין דרזא דמזוזה איהו קאים תדיר לפתחא [מפני שסוד המזוזה שהיא תמיד מנחת בפתח של הבית]. ודא איהו פתחא דלעילא [שזוה נגד הפתח העליון ממנו יתברך], ודא איהו דרגא דאקרי שומר לאשתכחא בנטירו [זוה סוד השמירה ששומר את האדם], דבר נש לאו איהו נטיר בר נטירו דקודשא בריך הוא דאיהו נטיר תדיר וקאים לפתחא ובר נש לגו [כי אדם הוא לא שומר, ולא יכול להשמר, כי אם על ידי הקדוש ברוך הוא, שהוא שומר תמיד ונמצא בפתח הבית, והאדם נמצא בפנים], ותו דלא ינשי בר נש דוכרנא דקודשא בריך הוא לעלמין [ועוד טעם למה המזוזה בפתח הבית, כדי שאדם תמיד יזכר בהקדוש ברוך הוא ביציאתו מהבית, ובכניסתו אל הבית].

ולכן אשרי האדם שבודק את המזוזות שלו, ובפרט בעתים הללו ששורים דינים וכו', אזי צריכים לשמר מאד מאד שיהיו לו מזוזות כשרות, ואסור להקל בזה, כי המקל בזה מקל בחייו, ותכף ומיד כשאין על פתח הבית מזוזות כשרות, צריכים לחשש שלא יקרה חס ושלום משהו, וכך מובא (זהר חדש רות) בפתח המצוי מזוזה אין מזיק ואין שטן ואין פגע רע מתקרב אליו.

הקדוש ברוך הוא ישמר אתכם מכל רע, ותבשרו לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשיג.

**אין לי אף חבר אַמתי ואני מְרַגֵּשׁ בּוֹדֵד מְאֹד. לָמָּה אֶף
אֶחָד לֹא רוֹצֵה בְּחִבְרָתִי?**

שאלה:

סאת נריה: אין לי אף חבר אַמתי ואני מְרַגֵּשׁ בּוֹדֵד מְאֹד. אני
לא מצליח להבין למה אף אחד לא מתעניין בי ורוצה בחברתי,
וזה מתסכל אותי. אֶשְׁמַח לְמַעַט דְּבַרֵי חֲזוּק וְנִחוּמִים מִכְּבוֹד
הָרַב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דְּכָרִים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל גְּרִיָּה נָרוּ יְאִיר

לְנֶכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תענית כג.) או חֲבֵרוֹתָא או מִיתוּתָא; אָדָם
מְכָרָח שְׂיֵהִיָּה לֹו חֵבֵר, כִּי אִם אֵין לוֹ חֵבֵר הוּא כְּמוֹ מֵת, וְלִכֵּן צָרִיף
הָאָדָם לְקַנּוּת לְעֲצָמוֹ חֵבֵר טוֹב. וְכֵן אָמְרוּ חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים (אבות פֶּרֶק
ב') אֵיזְהוּ דֶּרֶף יִשְׂרָאֵל שְׂיִדְבֵק בֵּהּ הָאָדָם? רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר: חֵבֵר טוֹב;
כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם חֵבֵר טוֹב אֲזִי הֵם מְחֻזְקִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְרַבְּנוּ ז"ל
הַפְּלִיג מְאֹד בְּמַעֲלַת נְקֻדַּת הַחֵבֵר, וְאָמַר (עיין לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ד)
עַל יְדֵי שְׂיֵשׁ לְאָדָם חֵבֵר הוּא יְכוֹל לְחַזֵּר עִמּוֹ מֵהַ שְּׂשֻׁמַע מֵהַצְּדִיק.

הַדֶּרֶךְ הַכִּי קָלָה לְהַשִּׁיג לְעֲצָמוֹ חֵבֵר טוֹב הוּא עַל יְדֵי שְׂאֲתָה
תַתְרֵם מֵעֲצָמְךָ לְזוּלָת, הֵינּוּ תְּמִיד תִּרְאֶה לְהַקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם,
וּתְקַבֵּל אֶת פְּנֵי כָּל אָדָם בְּסִבֵּר פְּנִים יְפוֹת, וְכֵן תִּרְאֶה לְחַזֵּק אֶת כָּל
אֶחָד וְאֶחָד, שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (ספר המדות אות אהבה סימן ז') כְּשִׁתְּחַזֵּק אֶת
הָאָדָם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ - הוּא יֵאֱהָב אוֹתְךָ; וְלִכֵּן אִם אָדָם רוֹצֵה
שְׂיֵהִיו לוֹ חֲבֵרִים שְׂיִרְצוּ בְּחִבְרָתוֹ, שְׂיִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְחַזֵּק אֶת הַזּוּלָת,
וְעַל יְדֵי זֶה כָּלֵם יֵאֱהָבוּ אוֹתוֹ, כִּי אֶף אֶחָד לֹא מַעֲנִין לְהַתְּחַבֵּר עִם אָדָם

עצוב. ויש פתגם עממי "כשָאדם שמח - כלם שמחים עמו, וכשָאדם בוכה ועצוב - כלם עוזבים אותו לכד", ולכן מי שרוצה לקנות לעצמו חברים העצה הכי טובה והכי קלה להקדים שלום לכל אדם, ולחייך לכל אדם, ולחזק את כל אדם, ואז תראה איך שיתרבו החברים שלך. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשיד.

הילדים שלנו הולכים לישן מאחר מאד ולא מקשיבים לנו כשָאנו מבקשים שקט. מה עושים?

שאלה:

מאת אילה: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. רציתי לשאל שאלה בענין חנוך הילדים: בתקופה האחרונה הילדים שלי הולכים לישן מאד מאחר, ואחרי המאבקים אתם שיהיו בשקט אני מוצאת את עצמי מותשת מאד וכמעט שלא נשאר לי זמן לעצמי. הם עולים למטה ממש מאחר, וכשאני יוצאת מחדרם אחרי שיר, נשיקה וברכת לילה טוב הם מפטפטים, צועקים וצווחים, קופצים על המטה ומשתוללים. אני כבר מאבדת את העשתונות, וזה מאד מתסכל אותי. אנחנו לא מרביצים, וכמה כבר אפשר לבקש מהם שקט... מה עושים בנדון?

בבקשה כבוד הצדיק, אני מאד מבקשת שתברך אותנו שנהיה הורים טובים ושהם יהיו ילדים טובים וצדיקים ונראה מהם נחת דקדשה תמיד. בריאות שלמה לך ולאשתך תחיה. תודה, אילה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל אילה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שילדים מנצלים את החלשה של ההורים וכו', הינו ההורים מאד מאד אוהבים את הילדים ומשתעשעים אתם וכו', ולכן הם קופצים על הראש של ההורים וכו', ולא מציתים אותם, ולכן לא בחנם שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן נ"ט) מסגל יותר לבנים, להיות רחוק מהם. לבלי להיות דבוק בהם לשעשע בהם בכל פעם. רק לבלי להסתכל עליהם כלל; כי ככל שמפנקים את הילדים, הם בועטים יותר ויותר, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ב.) אין ארי נוהם מתוך קפה של תבן אלא מתוך קפה של בשר, אמר רבי אושעיא משל לאדם שהיתה לו פרה כחושה ובעלת אברים האכילה כרשינין והיתה מבועטת בו, אמר לה מי גרם לך שתיא מבועטת בי אלא כרשינין שהאכלתיך; ואף שזה דבר קשה מאד, כי סוף כל סוף ההורים אוהבים את הילדים ומשתעשעים אתם וכו', עם כל זאת הילדים מנצלים את זה, ולכן ההורים שרוצים להצליח עם ילדיהם צריכים לראות לא להיות החברים שלהם, אלא שהילדים ידעו שזה אבא וזאת אמא. ואם מתנהגים ככה אזי הילדים 'פן זה פן', לא זה לא, עם כל זאת רב בני אדם רחוקים מלקים את זה, ולכן יש להם אותו בעיה שכשבא בליילה לא יכולים להשכיב אותם לישן וכו', וממילא קשה להעיר אותם בבקר וכו', כי אם הולכים לישן מאחר קשה לקום מקדם.

הקדוש ברוך הוא יעזור לכם שיהיה לכם רב נחת דקדושה מכל יוצאי חלצייכם. ותשמחו מאד עם המתנות שנתן לכם הקדוש ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשטו.

אני מרגישה שהנפש שלי חולה. איך מרפאים אותה?

שאלה:

מאת רתם: שלום לצדיק.

אני מרגישה שנפשי נהיית חולה יותר ויותר. איך מרפאים אותה? מה אפשר לעשות כדי לחיות באמת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום רב אל רתם תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שחכמי הרופאים אמרו שכל המחלות והחלאים הרעים באים לאדם מחמת חסרון השמחה. ולכן את צריכה למסר את נפשך רק להיות בשמחה תמיד, ואף שזה הדבר הכי קשה להגיע אליה, עם כל זאת את מוכרחת לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה ולהגביה את המצב רוח שלך, וזה יכניס בך חיות אמתית, ולכן מה טוב ומה נעים שתשמעי כל היום קלטות של שמחה וזה יגביה לך את המצב רוח לטובה.

רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן רע"ג) טוב להאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה נגון, כי נגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם יתברך. ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובינו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה נגון כפי שיוכל לזמר אותו, כי מעלת הנגון אין לשער ואין לתאר כלל.

ומובא (ספורי מעשיות מעשה י"ג מהשבעה בעטלירס מיום ששי) אשר שם מרמז קצת מעלת הנגון, כי מבאר שם שעקר רפואת הבת מלכה

שנפלה חלשות הוא על ידי נגון, הינו על ידי עשרה מיני נגינה וכו', כי המלך האכזר שהוא היצר הרע תופס את הנשמה בתוך עצבות ודכאון פנימי, ומכניס את האדם במרירות עצומה שזה החצים שיורה המלך האכזר שהוא הסמ"ך-מ"ם בתוך נשמת האדם שנקראת בת מלך, כי הנשמה הקדושה של כל אחד מישראל היא נקראת בת מלך כידוע, והיא מנחת במקום שמנחת אצל כל אחד ואחד וכו', וכו', עיפה ויגעה וחלושה בעוונותיה שהם העשרה מיני חצים שזרק וירה בה המלך האכזר שתפסה במצודתו וכו', וצריכין צדיק אמת בעל כח גדול שיוכל להכניס לתוך כל המקומות שנפלה לשם ולהוציא ממנה את כל העשרה מיני חצים שירה בו המלך האכזר שהוא הסמ"ך-מ"ם שמכשיל כל אחד בחטאים ועוונות וכו', ולנגן כל העשרה מיני נגינה, כי עקר רפואתה של הנשמה שנקראת בת מלך, היא על ידי נגון ושמחה; הינו כשאדם מרגיל את עצמו לנגן בינו לבין עצמו נגון של שמחה, אפלו שהוא לא בעל מנגן, עם כל זאת לעצמו מפוז איזה נגון של שמחה או של התעוררות - זה מכניס באדם התעלות שיעלה מהדכאון הפנימי שתפס אותו.

ולכן תראי לקים את זה בתמימות ובפשטות, ותשירי בינך לבין עצמך איזה נגון של שמחה, או שתשמעי איזו קלטת של שמחה שזה דבר גדול מאד מאד, כי הכלי זמר והנגונים מעלים את האדם מהעצבות ומהמרה שחורה אל שמחה רוחנית, ולכן לא בחנם שהצדיקים מאד מאד הפליגו במעלת השמחה והנגונים, שזה יסוד גדול בחסידות - להגביה את הנשמה שנקראת בת מלך, ולהחזירה אל מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, כי כל נשמה מאד מאד יקרה בעיניו יתברך כי היא חלק אלוך ממעל ממש, אבל להגיע אל זה צריכים להיות מקרב אל הצדיק האמת, שהוא יכול למצא את הטוב של כל בר ישראל, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שמכל הנקודות הטובות שמוצא אצל כל בר ישראל עושה מזה

נגזר נפלא ונורא מאד, עד שהנשמה שהיא הבת מלך יוצאת מהבין והלכלוך והבור שנפלה לשם.

הקדוש ברוך הוא ירחיב לך בגשמיות וברוחניות, ותרצי לחיות, ויהיו לך אריכות ימים ושנים טובות, ותהיי הכי מאשרת בחיין.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשטז.

**למרות שאני מתפלל ולומד תורה אני לא מרגיש שמחה.
למה?**

שאלה:

מיאת עידו: לכבוד הצדיק היקר.

אני מרגיש עצבות וחסר ישוב הדעת, ולמרות שאני משתדל ללמד תורה ולהתפלל - אני לא מרגיש שמחה. למה אני מרגיש ככה? אשמח לתשובה, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל עידו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י') מה שהעולם רחוקים מהשם יתברך ואינם מתקרבים אליו יתברך, הוא רק מחמת שאין להם ישוב הדעת, ואינם מושבין עצמן. והעקר להשתדל לישוב עצמו היטב מה התכלית מכל התאוות ומכל עניני העולם הזה, הן תאוות הנכנסות לגוף, הן תאוות שחוץ לגוף כגון כבוד, ואז בודאי ישוב אל השם יתברך.

אך דע, שְׁעַל יְדֵי מְרָה שְׁחוּרָה אִי אֶפְשֶׁר לְהִנְהִיג אֶת הַמַּח כְּרִצּוֹנוֹ, וְעַל כֵּן קָשָׁה לוֹ לִישֵׁב דַּעְתּוֹ. רַק עַל יְדֵי הַשְּׂמֻחָה יוֹכֵל לְהִנְהִיג הַמַּח כְּרִצּוֹנוֹ, וְיוֹכֵל לִישֵׁב דַּעְתּוֹ, כִּי שְׂמֻחָה הוּא עוֹלָם הַחֲרוּת, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה נ"ה) "כִּי בְשְׂמֻחָה תִצְאוּ", שְׁעַל יְדֵי שְׂמֻחָה נַעֲשִׂין בֵּין חוּרִין וְיוֹצְאִין מִן הַגְּלוּת. וְעַל כֵּן כְּשֶׁמְקַשֵּׁר שְׂמֻחָה אֶל הַמַּח, אֲזִי מַחוּ וְדַעְתּוֹ בֵּין חוּרִין מִמֶּשׁ, וְאִינוּ בְּבַחֲיִנַת גְּלוּת, וְאֲזִי יוֹכֵל לְהִנְהִיג אֶת מַחוּ כְּרִצּוֹנוֹ וְלִישֵׁב דַּעְתּוֹ, מֵאַחַר שֶׁמַּחוּ בְּחֲרוּת וְאִינוּ בְּגְלוּת, כִּי עַל יְדֵי גְלוּת אֵין הַדַּעַת מִישֵׁב כָּלֵל וְכוּ'. וְלְכוּא לְשְׂמֻחָה הוּא עַל יְדֵי מָה שְׂמוּצָא בְּעֶצְמוֹ אִיזוּ נִקְדָּה טוֹבָה, כִּי אִיךְ שָׂרַק יִהְיֶה, יֵשׁ אֲצֵל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל נִקְדוּת טוֹבוֹת מְנַקְדֵת יְהוּדוּתוֹ, כְּמֵאַמְרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת ג"ז). עַל הַפְּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ד') "כְּפִלַח הַרְמוֹן רִקְתָּךְ" - מֵאִי רִקְתָּךְ? אֶפְלוּ רִיקְנִין שְׂבָךְ מְלֵאִים מִצּוֹת כְּרִמּוֹן, וְעַל כָּל פְּנִים יֵשׁ לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל לְשֻׂמַח בְּמָה שְׂזָכָה לְהִיּוֹת מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁלָא עֲשִׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, כִּי הַשְּׂמֻחָה הַזֹּו עוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמֻחוֹת, וְעַל יְדֵי שְׂמֻחָה מְתַרְחַב מַחוּ וְדַעְתּוֹ וְכִבְּר יֵשׁ לוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת אַחַר לְגַמְרֵי.

וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שְׂבִיכְלַתָּךְ לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזָה, וּמִוִּהְרַנִּי"ת ז"ל הִבְטִיחַ לְאַחַד מִתְלַמְדֵיךְ "אִם תִּהְיֶה תְּמִיד שְׂמֻחַ - לֹא תִרְאֶה פְּנֵי גִיּוֹנִים", וְיִכּוּלִים לְהִבִּין אֶת זֶה בְּפִשְׁטוּת - כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן קי"ט) אֵין עוֹלָם הַזֶּה, יֵשׁ אוֹ גִיּוֹנִים אוֹ גֵּן עֵדֶן, וְלִכֵּן כְּשֶׁאֲדָם מְסֻתּוֹבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם מְמַרְמֵר וּמְדַכָּא וְכוּ', אֲזִי הוּא טוֹעֵם אֶת טַעַם הַגִּיּוֹנִים בְּזֶה הָעוֹלָם רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, כִּי אֵין עוֹד קָלְלָה יוֹתֵר מִזּוֹ שְׂאָדָם מְסֻתּוֹבֵב מְמַרְמֵר וּמְדַכָּא וְעֻצוֹב וּמֵיֵאֵשׁ וְכוּ', וְכוּ', וְזֶה בְּעֶצְמוֹ הַגִּיּוֹנִים שְׂאָדָם מְסֻתּוֹבֵב בְּעֻצְבוֹת וּבְדַכְאוֹן, וְלֹא מוּצָא אֶת מְקוֹמוֹ וְכוּ', וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שְׂבִיכְלַתָּךְ רַק לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה, וְאֵל תִּדְחֶה אֶת הַשְּׂמֻחָה לְיוֹם מַחֲרַת, כִּי כִּךָ אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּנְחומָא שְׁמִינִי) לְפִי שְׂאִין הַשְּׂמֻחָה מִמְתַּנֵּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שְׂשֻׂמַח הַיּוֹם שְׂמֻחַ לְמַחַר, וְלֹא כָּל מִי שְׂמִיֵצֵר הַיּוֹם מֵיֵצֵר לְמַחַר, לְפִי שְׂאִין

השמחה מממתנת לאדם; ולכן תהיה היום בשמחה, ותגאל את עצמך מהגיהנם שאתה נמצא בו וכו', ותזכה לישוב הדעת אמתית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשיז.

האם צריכים להשליך את השכל ולהאמין בצדיק גם אם רואים שהוא עוקר הלכה מהשלחן ערוך?

שאלה:

מאת שמואל: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַרְבֵּי.

רבנו אמר שצריכים להשליך את שכלו ולהאמין בצדיק. האם יש גבול לדבר? כלומר אם רב מסוים עוקר דבר מההלכה או לא מקיים הלכה בשלחן ערוך או ברמב"ם וכו', האם גם אז צריכים להשליך את השכל ולהאמין בו? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים, כ"ט תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל שְׁמוּאֵל נְרוּ יְאִיר

לְנֶכֶדְךָ קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכ"ג) העקר והיסוד שהכל תלוי בו - לקשר עצמו להצדיק שבדור, ולקבל דבריו על כל אשר יאמר כי הוא זה, דבר קטן ודבר גדול. ולבלי לנטות חס ושלום מדבריו ימין ושמאל, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ספרי פרשת שפטים) 'אפלו אומר לך על ימין שמאל ועל שמאל ימין - תצית אותו', ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל

בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאר אצלו שום שכל עצמו, אינו בשלמות, ואינו מקשר להצדיק; כי העקר לבטל את שכלו המדמה והבדוי לגמרי, ולציית את הצדיק על כל אשר אומר, ורק זו נקראת התקרבות.

והנה רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על למוד הלכה, ואמר: (שיחות הר"ן סימן כ"ט) שכל איש ישראלי מחיב ללמד בכל יום ויום פוסקים ולא יעבר, ואף אם הוא אנוס ואין לו פנאי, ילמד על כל פנים איזה סעיף "שלחן ערוך" באיזה מקום שהוא אפלו שלא במקומו שהוא עומד עתה בשלחן ערוך. כי צריך ללמד איזה דין ב"שלחן ערוך" בכל יום ויום כל ימי חייו. וכשאינו אנוס ילמד כסדר כל הארבעה "שלחן ערוך" מדי יום ביומו, וכשיגמר ויסיים הארבעה "שלחן ערוך" יחזור ויתחיל ללמוד כסדר. וכן ינהג כל ימי חייו; ואמר לאנשי שלומנו שאתם יכולים לקמט את הספר שלי איך שאתם רוצים, אבל לא לצאת מסעיף קטן בשלחן ערוך.

וכן אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"א) כשמתדשים חדושי תורה צריכים ללמד קדם פוסקים, ואחר כך פוסקים, וזה שמירה שלא יתקרב זר; הינו כי הסמ"ך-מ"ם אורב על האדם בכל מיני תחבולות שיצא מההלכה, ולא יקים מה שכתוב בשלחן ערוך, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א') שהיצר הרע מתלבש את עצמו במצוות, ולכן צריכים לדעת אם אחד שקורא את עצמו 'רב' אומר להתנהג הפך מהשלחן ערוך צריכים לברח ממנו, ולדעת שזה רב דקלפה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ח') אשר נגד רב דקדשה יש רב דקלפה, ועל ידי זה למוד פוסקים מבררים את הטוב מהרע.

הקדוש ברוך הוא ישמר אותנו מאלו הערב רב שהם רבנים דקלפה, שעליהם אמרו בזהר (רצ"א מהימנא נשא קכ"ה): ואתהדרו אינון ערב רב רעין על ישראל עאנא דקודשא בריך הוא דאתמר בהו (יחזקאל ל"ד) "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם" וכו' [הערב רב הם נעשים

רועים על ישראל, שהם צאנו של הקדוש ברוך הוא], ואיננו ערב רב איננו עתירין בשלוה בחדוא בלא צערא בלא יגונא כלל [אלו הערב רב המנהיגים, הם עשירים ויושבים בשלוה, בשמחה, בלי צער ובלי יגון כלל], גזלנין מארי שוחד דאינון דיינין רישי עמא (בראשית ו) "כי מלאה הארץ חמס מפניהם" עלייהו אתמר (איכה א' ה) "היו צריה לראש" [הם גזלנים לוקחים שחד, והם הדיינים והראשים של עם ישראל, ואלו הצרים נעשים ראשים].

ואני יכול להעיד על זה שעם ישראל הם קדושים וטהורים, ואלו המפרסמים של שקר הרע בנים עושים צחוק מעם ישראל, ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קל"ט). תניא רבי יוסי בן אלישע אומר: אם ראית דור שצרות רבות באות עליו - צא ובדוק בדייני ישראל, שכל פרענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דייני ישראל; עם ישראל הם קדושים, ואלמלא המנהיגים הרשעים היו כלם חוזרים בתשובה, אך מה לעשות הם הטילו אימה כל כף, עד שאסור אפלו לדבר מזה, ואוי ואבוי מי שפותר את העינים לזולת ואומר את האמת, רוצים לבלע אותו חי, ופותרים נגדו כל מיני תיקים וכו' וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

הַסֵּפֶר הַזֶּה נִדְפָּס

לְכָבוֹד נְשֻׁמַּת

חֲסִידָא וּפְרִישָׁא, מְנוֹרָה הַטְּהוֹרָה,

אֲסִפְקֻלְרִיא הַמְּאִירָה

מֵאוֹר עֵינֵינוּ חַיִּית נַפְשֵׁנוּ, מְקָרֵב לְבָבוֹת

יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים

מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

הַרְבֵּה הַגְּאוֹן הַצְּדִיק

מוֹהַר"ר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׁלֹמֹה זִלְה"ה

בֶּן

הַגַּה"צ רַבִּי מְנַחֵם זִיב זצ"ל

עָלָה בְּסֶעֱרָה הַשְּׁמִימָה

י"ז שְׁבַט תשע"ה

תִּהְיֶה נְשֻׁמַּתוֹ צְרוּרָה בְּצִרוֹר הַחַיִּים תַּחַת

כַּנְפֵי הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן, זְכוּתוֹ וְצַדִּיקְתּוֹ תִּגֵּן

עָלֵינוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם שְׁנֹזֶפֶה לְהַנּוֹת מֵאוֹרוֹ

הַבְּהִיר וְהַתְּגַלּוֹת כְּבוֹד שְׁמִים

שְׁפַעַל וְעָשָׂה בְּעוֹלָם

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הרבנית הצדקת
מרת יחנא שפרה ע"ה
בת הרה"צ רבי אשר ישעיה
ראטענברג מקוסון זצ"ל
בת מרת סאסיא ע"ה
אשת עטרת ראשינו
כ"ק אדמו"ר
רבי אליעזר שלמה זצוק"ל
נפטרה ט"ז תמוז ה'תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת המנוח
טוני ויקטור חי בן עמוס כמוס ז"ל
רודף צדקה וחסד
שנפטר בשם טוב מן העולם
ביום ה' בחשוון ה'תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

נודב ע"י אחיו
יעקב ויפה צרפתי הי"ו
ימלא הקב"ה כל משאלות ליבם
לטובה לעבודתו יתברך

הספר הקדוש הזה
נדפס להצלחת

איילת בת זהבה גולדה, איתאל יצחק,
שרה רחל, זוהרה רבקה, שילת דורין
לרפואה שלמה הנפש והגוף

יוסף שלום, רפאל ניסים, אריאל נחמן,
שיזכו הוריהם לנחת יהודית חסידית מכולם
ובריאות איתנה

מנחם זאב בן דורית, יוסף בן שמעון
שיזכו לרפואה שלמה

דוד משה בן רחל
שיזכו לחזרה בתשובה שלמה

יאשיהו יוסף בן זהרי
ואישתו דבורה רבקה בת שרה
שיזכו לרפואה שלמה רפואת הנפש והגוף

הספר הקדוש הזה הודפס
 לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
 שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

דרור יצחק בן דליה
 דליה בת רוברט
 טל כהן בן רות מסעודה
 חנה אניטה בת שרה
 ניסים רועי בן טובה
 חיה מושקא בת רוחמה רחמנא
 שלום בן יעל
 יעל בת ציביה
 מרים בת רבקה
 רחמים בן יאסי
 יעקב בן רחל
 שלומית בת אורה
 עוז אפרים בן בלומה
 רבקה בת לאה
 אדל בת אסתר מלכה
 עמוס בן יהודית
 אופיר רפאל בן גאולה
 גאולה בת סיסה
 אתי אסתר בת דליה
 יצחק בן לאה
 אסתר בת דונה דבורה
 אורית בת חנה
 ישראל בן ורדה
 שילת בת אורית
 לירן אליהו בן משה דוד
 אורה בת אסנת
 אלון אהרון בן גילה
 נורית בת נעמי

ישראל בן פרידא פיגא
 שרה בת שרה
 גל נחשון בן לאה
 מורן נחשון בת מזל
 לרפוי' ליאת שרה בת צילה
 עמית נועה בת ציפורה
 אביאל בן סגולה
 מלכה בת גילה
 בנימין בן אהרון
 הדסה בת תמר (נאנאג"אן)
 עמוס בן גילה
 דבורה בת רבקה
 ישראל בן אראלה
 כרמית בת שרה
 יוסף חי בן אורלית
 בת אל שמחה בת אסנת
 נחמן ישראל בן אורלית
 סימא בת ברכה
 שרגא בן חנה
 ציפורה פייגא בת שרה וב"ב
 שפיקה בת מרים
 תקוה בת שפיקה
 יעל בת שרה
 אברהם בן דזי
 אריה בן רות
 רונית שפרה בת מינה
 מרים בת שרה
 מיכאל דוד בן חנה

לרפואת הרבנית
 יחנא שפרה בת סאסיא
 לרפוי' לירן בן סוזאן
 אברהם בן פרידה
 סוזאן בת רבקה
 חנה בת יפה וב"ב
 שמעון מאיר בן חנה
 בת שבע בת רוחמה
 אסתר בת רוחמה
 דן בן אסתר
 יעל טובה בת עירית
 רחלי בת דורית
 יוסף בן יפה
 אסף בן כרמלה
 רז בן יעל
 משפחת אריאל
 מיכל בת לאה
 נאורה בת מיכל
 יעקב בן לאה
 מעיין אדל בת גילה
 דוד בן רחל
 כרמלה בת שרה
 רינה בת זיזל
 חובב בן מרים
 אליעזר שלמה שמעון בן מרים
 מאיר אליהו בן דליה
 גולן בן אסתר
 כרמית בת מרים לזש"ק

הספר הקדוש הזה הודפס
לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

עבי בן חנה טובה	הודיה רחל בת ורד	יונה בן שולמית
רבקה בת חנה טובה	יהודה בן שרה	ספיר הודיה בת גלית
מרדכי אליהו בן גילה	רבקה בת לאה	מאיר בן זיווה
אסתר בת יפה	יוסף בן סומבול	אלינור בת שמחה
אליעזר שלמה בן אסתר	מנשה בן חנה	פרחיה בת רינה
יאיר בן עדינה	שמואל ג'פרי בן נוגה	לרפ' תמר בת שמחה
מלכה בת שמחה	לרפ' מלכה בת זהבה	ויונה בת רחל
עידו בן מיכל ליאור	מנחם זאב בן מלכה	אברהם בן חדוה
שושנה בת אורלי	מלכה בת דבורה דיל-ברא	יסכה בת רויטל
נחמן בן אדל	יואב בן שושנה	אליעזר שלמה בן יסכה
שרה בת יפה	שמעון בן תרצה	רחל בת יסכה
מרים בת שירה יהודית	יצחק ישראל בן מרים	אסתר מלכה בת יסכה
תהילה בת שירה יהודית	מורן בת בריזט	פייגא בת יסכה
שלמה בן שרה	מאיר בן רחל וב"ב	רפאל נועם מאיר בן חנה
אברהם בן מזל	נחמן נתן בן שמחה	גליה בת יעל
אסתר בת רינה	שרה בת מרים	יניב בן תקוה
יעקב בן סילביה	יעקב בן שרה קלוטילד	אליעזר שלמה בן יניב
יפית בת אילנה	יפה בת חנה	מלכה בת יניב
דורית בת שושנה	נפתלי בן רחל	רמי חיים בן תקוה
עומר רחמים בן סלימה	רבקה בת מרים	הרצל טוביה בן לאה
ליאור יצחק בן רות	נתן בן רחל	דינה בת גרסיה
סמדר בת ריזין	פנינה חנה בת יהודית	ישי בן שרה סווטה
מלכה בת סמדר	אדי בן רונית לזיווג	חנה ברכה בת נחמה
אליעזר שלמה בן סמדר	שאול בן עליזה	אופיר בן אילנה
נתן בן רחל	אסף בן רונית	אבישג בת דינה שמחה
לודמילה בת סופיה	ליאור בן עליזה	משה בן ברוריה
דוד בן לודמילה	אליעזר שלמה בן רינה	מיכל רונית בת שרה
משפחת תפוחי	סהר שני שושנה בת ענת	אברהם בן ורד

הספר הקדוש הזה הודפס
לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

מרים טבנסקי בת יודקה	צדוק ושרית מלמד ומשפ'	ודים בן גינדה
איליה בן גינדה	משפ' גרמה בועז	גליה בת קולט
פרץ בן יחזקאל	מנחם מנדל בן מיכל רינה	דוד רועי בן שרה אורית
חנה בת רגינה	דרור בן זהבה וזבו	שלמה בן קלודין שרה
אורלי בת עליזה	רחלי בת לימור לגאס לזש"ק	אביעד בן קלודין שרה
ישעיהו ישראל בן לאה איטה	שרה בת חיה ציונה	מיכל בת קלודין שרה
ר' אליהו בן עיישה	יניב בן כוכבא	אסתר מלכה בת ליהי
רחמים בן אהובה	חלי בת כוכבא	אדל בת ליהי
שרה בת יקוט	נעמה בת מנוחה לזיווג הגון	גולן בן מרגלית
יקוט בת חנה	רוגב יוגב ושולמית לוי	רחל בת דונה דבורה
פליקס מסעוד אשר בן עליזה גזליה	רימונה בת נינה	רויטל בת רות
ליאור בת שרה	לרפו' לרוני בן שרה	משפחת שמחי
שרה זהרה בת סעידה	אהרן בן דינה	אברהם בן ישי וב"ב
לואזה בת חסן	בן ציון בן לאה	אנדריי בן בלה
משה בן לאה	***	משפחת טויטו
לייט בת פרחא	לעילוי נשמת	משפחת טרייסמן
יעקב בן שלום	רבי אליעזר שלמה	שיראל בת אורית
אליהו בן כמוס	בן מלכה	אביאל משה בן אורית
רפאל בן סוליקה	חיים בן מרים	יעל בת אורית
דוד בן משה ודדה	מרים בת מסעודה	אדל בת אורית
אסתר בת ניסים ועיישא	רחל בת שרה	סמדר בת ורדה לזש"ק
אלברט אברהם בן מסעוד ועזיה	תומר עמוס בן רבקה	משפחת עובד
אשר בן סוליקה	הלן בת דוד ואסתר	להצלחת משפ' מלכה והילדים
	יורי בן סופיה	אמנון ורוחמה בסל
	סופיה בת יודקה	משה וגילה בשארי
	שרה ריבה בת אטה	לרפו' שושנה זהרה בת צביה
		שלמה חי בן דיאנה לזיווג הגון

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִית
הַחֲטָאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנִסָּה וּלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוּ, גְּלוּ וְצִוְהָ לְפִרְסְמוֹ לְכֹל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֵּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלַב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקְשֶׁר עֲצָמֵי בְּאֲמִירַת הָעֶשְׂרָה מְזַמְּרִים אֱלוֹ לְכֹל הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים שְׂבֻדוֹרְנוּ, וּלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרַיִם, קְדוּשֵׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּהָ, וּבַפֶּרֶט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, נַחַל
נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁגִלָּה
תְּקוּן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לִי נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה, בְּזִמְרוֹת
נְרִיעָה לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יִי, וּמִלְךָ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי, לְשֵׁם יְחוּד
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר
וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז * מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי בָךְ: ב אָמַרְתָּ
לִי אֲדֹנָי אַתָּה, טוֹבָתִי בַל עָלִיךְ: ג לְקְדוּשֵׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּהָ, וְאֲדִירִי כָּל חֲפְצֵי-בָם: ד יָרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מְהָרוּ
בַל אֲסִיף נִסְפִיהֶם מִדָּם, וּבַל אֲשָׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שְׁפָתַי: ה
יִי מְנַת חֲלָקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי: ו חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי
בְּנַעֲמִים, אֶף נַחֲלַת שְׁפָרָה עָלַי: ז אֶבְרָךְ אֶת יִי אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי,
אֶף לִילוֹת יִסְרוּנֵי כְלִיּוֹתַי: ח שׁוֹיֵתִי יִי לְנִגְדֵי תְמִיד, כִּי
מִימֵינִי בַל אֲמוֹט: ט לֶכֶן שָׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף בְּשָׂרִי
יִשְׁכַּן לְבַטַח: י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תַתֵּן חֲסִידְךָ
לְרֵאוֹת שְׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת פָּנֶיךָ,
נְעֻמוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחַשֵׁב יִי לֹו עֹוֹן, וְאִיִן בְּרוּחוֹ רְמִיָה : ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמַי, בְּשֵׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדְךָ נְהַפֵּךְ לִשְׂדֵי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעֵי לִי, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עֹוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֱלֹיֶךָ לְעַתְּ מִצּוּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים, אֱלֹוֹ לֹא יִגְיעוּ : ז אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רְנִי פֶלֶט תִּסּוּבְּנֵי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדַרְךָ זֹו תִלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אִיִן הָבִין בְּמַתַּג וְרִסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֱלֹיֶךָ : י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרַשָּׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּי, חֹסֵד יִסּוּבְּכֶנּוּ : יא שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מא * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֶהוּ וַיַּחֲיֶהוּ וְאֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְאֵל תִּתְּנֶהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו : ד יִי יִסְעֲדֶנּוּ עַל עֶרֶשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֶתָּ בְּחֵלּוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֵאֲמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרָאוֹת שְׂוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֹוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׁנְאֵי, עָלַי יִחַשְׁבוּ רָעָה לִי : ט דַּבֵּר בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוֹם : י גַּם אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב : יא וְאַתָּה יִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חִפְצָתָּ בִּי, כִּי לֹא יִרְיעַ אִיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִמְכֶתָּ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אליך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלך בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אליך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסוכבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֹהִים וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בַּחֲמָה כִּלָּה וְאִינָמוֹ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשָּׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרֵב יֵהֱמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאָכֹל, אִם
 לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי
 הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְרָה, כִּי
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמִנְצַח עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי **אֵל אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי
 דְרָשְׁתִּי יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאַנְהָה הִנָּחַם נַפְשִׁי: ד
 אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סֵלָה: ה
 אֲחֻזֵּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכָּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיָף
 לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאָפֶס לְנֻצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדֹר וְדֹר: י
 הַשְּׁכַח חֲנוּת אֵל אִם קִפְץ בְּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
 הִיא שָׁנוֹת יָמַינִי עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכָּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכֶךָ מִי אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
 עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גִּאֲלַת בְּזִרוּעַ עַמְךָ בְּנֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
 אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֵף
 חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָךְ בְּגִלְגָּל הָאִירוֹ בְּרִקִּים תִּבְּל,
 רְגִזָּה וְתַרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בָּיִם דְּרָכֶךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
 וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עַמְךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטי: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פרוש ענן למסך, ואש להאיר לילה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושביעם: מא פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: מה בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח : ה אִם אֲשַׁכַּחךָ יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי : ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵכִי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי : ז זְכֹר יְיָ לְבְנֵי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הַיְסוּד בָּה : ח בַּת
 בְּכַל הַשְׂדוּדָה אֲשָׁרֵי שִׁישָׁלֵם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ : ט
 אֲשָׁרֵי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסָּלַע :

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ : ב
 הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתִיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ : ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַת
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר : ד הַלְלוּהוּ בַּתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֶגְב : ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : ו כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יָהּ הַלְלוּיָהּ :

אחר שסיים תהלים יאמר זה :

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שָׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח
 יִשְׂרָאֵל : וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְיָ מִעוֹזֵם בְּעַת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיִּפְלְטֵם
 יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ :